

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2003 R.
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	SPECIFICATION	
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		
POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY – stan w dniu 31 XII AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION – as of 31 XII				
Powierzchnia w km ²	312685	12331	3,9	Area in km ²
Powiaty	314	17	5,4	Powiats
Miasta na prawach powiatu	65	19	29,2	Cities with powiat status
Gminy	2478	167	6,7	Gminas
Miasta	886	71	8,0	Towns
Miejscowości wiejskie	56537	1511	2,7	Rural localities
Sołectwa	40281	1072	2,7	Village administrator's offices
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION				
Grunty zdewastowane i zdegrado- wane wymagające rekultywacji i zagospodarowania ^a (stan w dniu 31 XII) w ha	70683,0	5700,0	8,1	Devastated and degraded land requiring reclamation and management ^a (as of 31 XII) in ha
Emisja przemysłowych zanieczysz- czeń powietrza z zakładów szcze- gólnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:
pyłowych	134,7	28,9	21,5	particulates
gazowych	221320,8	39473,7	17,8	gases
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^b (stan w dniu 31 XII)	2761	214	7,8	Municipal waste water treatment plants ^b (as of 31 XII)
w tym: biologiczne	1997	125	6,3	of which: biological
z podwyższonym usu- waniem biogenów	637	75	11,8	with increased biogene removal (disposal)
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	120551,4	42439,9	35,2	Waste (excluding municipal waste) generated (during the year) in thous. t
Odpady komunalne zebrane (w cią- gu roku) przez zakłady oczysz- czania ^c w tys. t	9924,6	1353,2	13,6	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^c in thous. t
Wydatki inwestycyjne (ceny bieżą- ce):				Investment expenditures (current prices):
na ochronę środowiska:				for environmental protection:
w milionach złotych	5141,4	676,0	13,1	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem.....	4,6	5,0	x	in % of total investment outlays
na gospodarkę wodną:				for water management:
w milionach złotych	1698,6	192,5	11,3	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem.....	1,5	1,4	x	in % of total investment outlays
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY				
Przestępstwa stwierdzone w zakoń- czonych postępowaniach przygo- towawczych:				Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	1466643	192702	13,1	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	384,0	408,0	x	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %....	55,2	46,0	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %

^a Dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. ^b Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^c Dane szacunkowe.

^a Data of the Ministry of Agriculture and Rural Development. ^b Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system. ^c Estimated data.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2003 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	Polska = 100 Poland = 100	SPECIFICATION
	ogółem total			
LUDNOŚĆ POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38190,6	4715,0	12,3	Population (as of 31 XII) in thous.
miasta.....	23513,4	3720,2	15,8	urban areas
wieś	14677,2	994,8	6,8	rural areas
w tym kobiety	19704,2	2434,5	12,4	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII).....	122	382	313	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII).....	58,9	54,6	x	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,4	-1,4	x	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,4	-2,0	x	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII) w tys.	<u>14452,9</u> 12332,4	<u>1635,0</u> 1496,1	<u>11,3</u> 12,1	Employed persons ^a (as of 31 XII) in thous.
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	3175,7	325,5	10,2	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) ^b w %.....	<u>18,0</u> 20,0	<u>16,6</u> 17,6	x	Registered unemployment rate (as of 31 XII) ^b in %
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	2185,02	2249,17	102,9	Average monthly gross wages and salaries in zł
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS				
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej (bez magistralnej) ..	232310,4	17605,2	7,6	water-line (excluding main)
kanalizacyjnej	68857,0	7077,7	10,3	sewerage
gazowej	121555,3	15386,2	12,7	gas-line
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 XII):				Dwellings stocks ^c (as of 31 XII):
mieszkania: w tysiącach.....	12595,9	1659,7	13,2	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	329,8	352,0	x	per 1000 population
izby: w tysiącach	46342,0	5962,2	12,9	rooms: in thousands
na 1000 ludności	1213,4	1264,5	x	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań:				usable floor space of dwellings:
w tys. m ²	866322,3	108970,7	12,6	in thous. m ²
na 1000 ludności w m ²	22684,2	23111,6	x	per 1000 population in m ²

^a Według faktycznego miejsca pracy; dane podaje się w dwóch ujęciach, tj. z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996 (licznik) oraz Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 (mianownik); patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy”, ust. 5. ^b Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy”, ust. 2. ^c Patrz uwagi ogólne do działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania”, ust. 4.

^a By actual workplace; data are presented in two formulations, i.e. considering the number of persons employed on private farms in agriculture with the use of results of Agricultural Census 1996 (numerator) as well as Population and Housing Census 2002 (denominator); see general notes to the chapter “Labour market”, item 5. ^b See general notes to the chapter “Labour market”, item 2. ^c See general notes to the chapter “Municipal infrastructure. Dwellings”, item 4.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2003 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.) MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)				
Mieszkania oddane do użytku:				Dwellings completed:
w tysiącach.....	162,7	14,7	9,0	in thousands
na 1000 ludności:				per 1000 population:
mieszkania	4,3	3,1	x	dwellings
izby	20,6	16,5	x	rooms
powierzchnia użytkowa miesz- kań w m ²	493,3	408,7	x	usable floor space of dwellings in m ²
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE – stan na początku roku szkolnego EDUCATION ^a – as of beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				Pupils and students in schools ^b in thous.:
podstawowych.....	2855,6	319,3	11,2	primary
gimnazjach	1681,2	194,7	11,6	lower secondary
ponadpodstawowych:				upper secondary (post-primary):
zasadnicze (zawodowe)	18,3	3,3	18,0	basic vocational
średnie:				secondary:
licea ogólnokształcące.....	250,0	27,6	11,1	general
zawodowe	405,6	52,5	12,9	vocational
ponadgimnazjalnych:				upper secondary:
zasadnicze szkoły zawodowe	185,7	20,8	11,2	basic vocational
licea ogólnokształcące	501,8	55,8	11,1	general
licea profilowane.....	170,2	20,9	12,3	specialized
technika	254,2	33,4	13,2	technical
szkoły artystyczne ^c	22,1	3,5	16,0	art ^c
policealnych	265,7	39,0	14,7	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^d :				Children attending pre-primary education establishments ^d :
w tysiącach.....	832,3	105,9	12,7	in thousands
na 1000 dzieci w wieku 3 – 6 lat....	523	601	x	per 1000 children aged 3 – 6
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA – stan w dniu 31 XII HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE – as of 31 XII				
Pracownicy medyczni:				Medical personnel:
lekarze ^e	89317	12458	13,9	doctors ^e
stomatolodzy	14017	1842	13,1	dentists
pielęgniarki ^f	184169	25198	13,7	nurses ^f
Zakłady opieki zdrowotnej ambula- toryjnej.....	11978	1867	15,6	Out-patient health care institutions
Szpitala ogólne.....	732	109	14,9	General hospitals
Łóżka w szpitalach ogólnych.....	186043	27498	14,8	Beds in general hospital
Apteki ^g	9585	1112	11,6	Pharmacies ^g

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^c Dające uprawnienia zawodowe (do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych). ^d W przedszkolach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych. ^e Łącznie z lekarzami odbywającymi staż. ^f Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ^g Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej.

^a See general notes to the chapter “Education”, items 1 and 2. ^b Excluding schools for adults, excluding post-secondary schools. ^c Leading to professional certification (till 2002/2003 school year included in upper-secondary vocational schools). ^d In nursery schools and pre-primary sections of primary schools. ^e Including interns. ^f Including masters of nursing. ^g Excluding pharmacies in in-patient health care facilities.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2003 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8727	845	9,7	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	134237,9	16749,0	12,5	Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.
Muzea (stan w dniu 31 XII)	665	42	6,3	Museums (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	16881,2	706,3	4,2	Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	581	56	9,6	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	25243,1	2727,7	10,8	Audience in fixed cinemas in thous.
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w tys.	7,1	0,5	6,7	Collective tourist accommodation establishments in thous.
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII).....	596,5	35,1	5,9	number of beds (as of 31 VII)
korzystający z noclegów.....	14644,3	1170,5	8,0	tourists accommodated
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY				
Użytki rolne ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	16169,4	483,1	3,0	Agricultural land ^a (as of June) in thous. ha
grunty orne	12650,5	369,9	2,9	arable land
sady (łącznie ze szkółkami drzew i krzewów)	250,4	2,9	1,2	orchards (including nurseries)
łąki i pastwiska trwałe.....	3268,5	110,4	3,4	permanent meadows and pasture.
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha:				Sown area (as of June) in thous. ha:
zboża.....	8163,3	227,9	2,8	cereals
ziemniaki	765,8	27,0	3,5	potatoes
warzywa gruntowe	198,4	4,4	2,2	field vegetables
Zbiory w tys. t:				Production in thous. t:
zboża.....	23390,8	770,1	3,3	cereals
ziemniaki	13731,5	526,1	3,8	potatoes
warzywa gruntowe	4419,5	121,8	2,8	field vegetables
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża.....	28,7	33,8	117,8	cereals
ziemniaki	179	195	108,9	potatoes
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	8941,7	390,7	4,4	Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	584586,0	97135,0	16,6	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	15305	20568	134,4	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano- -montażowej ^b (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^b (current prices):
w milionach złotych	67542,6	8683,1	12,9	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	1768	1839	104,0	per capita in zł

^a Według granic administracyjnych; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. ^b Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót.

^a By administrative borders; excluding non-farm land. ^b Realized by construction units – by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2003 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII TRANSPORT. COMMUNICATIONS – as of 31 XII				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km ..	248786	19960	8,0	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	88,3	89,6	x	of which improved in %
Samochody zarejestrowane w tys. szt:				Registered cars in thous. units:
osobowe	11243,8	1367,8	12,2	passenger cars
ciężarowe i ciągniki siodłowe	2313,4	228,3	9,9	lorries and road tractors
Placówki pocztowe	8304	809	9,7	Post offices
Telefoniczne łącza główne ^a :				Fixed main line ^a :
w tysiącach	12275,3	1488,3	12,1	in thousands
na 1000 ludności	321,4	315,6	x	per 1000 population
w tym standardowe łącza główne	11029,4	1362,0	12,3	of which standard main line
HANDEL – stan w dniu 31 XII TRADE – as of 31 XII				
Sklepy	447898	53824	12,0	Shops
Liczba ludności na 1 sklep	85,3	87,6	x	Population per shop
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin ^b				Budgets of gminas ^b
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	36046,3	2750,0	7,6	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	1424,3	1404,6	98,6	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	36595,3	2863,9	7,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	1445,9	1462,8	101,2	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	27416,8	5383,7	19,6	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	2127,6	1947,3	91,5	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	28196,6	5467,8	19,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	2188,1	1977,7	90,4	per capita in zł
Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	11111,6	749,7	6,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	439,0	382,9	87,2	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	11449,7	769,6	6,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	452,4	393,1	86,9	per capita in zł
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	4565,7	631,2	13,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	119,5	133,7	111,9	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	4712,7	625,6	13,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	123,4	132,5	107,4	per capita in zł

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Data concern operators of the public telecommunication network. ^b Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2003 R. (dok.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS				
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				Investment outlays (current prices):
w milionach złotych	110859,8	13421,0	12,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	2902,5	2841,9	97,9	per capita in zł
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w milionach złotych	1675322,3	204439,0	12,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	43867,4	43359,5	98,8	per capita in zł
RACHUNKI REGIONALNE W 2002 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2002				
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	781112,4	107288,4	13,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	20431	22627	110,8	per capita in zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	682860,7	93793,2	13,7	in million zlotys
na 1 pracującego w zł.....	52442	58179	110,9	per 1 employed person in zł
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	566030,8	79966,2	14,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	14805	16865	113,9	per capita in zł
PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^a PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY ^a				
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^b	5401	742	13,7	State owned enterprises included in the privatization process ^b
skomercjalizowane	1541	316	20,5	commercialized
objęte prywatyzacją bezpośrednią	2035	183	9,0	included in direct privatization
w tym sprywatyzowane	1959	174	8,9	of which privatized
poddane likwidacji	1825	243	13,3	subject to liquidation
w tym zlikwidowane.....	904	134	14,8	of which liquidated
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (stan w końcu roku)	3581593	424031	11,8	Entities of the national economy recorded in the REGON register (end of year)
sektor publiczny	129315	16743	12,9	public sector
sektor prywatny	3452278	407288	11,8	private sector

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne, bez jednostek lokalnych. ^b W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2003 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

^a Excluding persons tending private farms, excluding local units. ^b From 1 VIII 1990 to 31 XII 2003; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

Uwaga. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 2000 i 2001 dokonano przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002; według stanu w każdorazowym podziale administracyjnym.

Note. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) for 2000 and 2001 are based on the revised number of population, which considers the results of Population and Housing Census of 2002; according to administrative division obligatory in a given period.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA AREA					
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	12294	12294	12331	12331	Area in km ² (as of 31 XII)
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania ^a (stan w dniu 31 XII) w ha	5828,0	5863,0	5705,0	5700,0	Devastated and degraded land requiring reclamation and management ^a (as of 31 XII) in ha
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:					Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:
produkcyjne ^b (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybołówstwem i rybactwem)	26,2	24,7	23,4	23,5	production ^b (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing)
eksploatacji sieci wodociągowej ^c	61,1	60,9	61,8	62,9	exploitation of water-line system ^c
Zużycie wody na 1 km ² w dam ³ : na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	43,5	40,3	37,8	36,1	Consumption of water per 1 km ² in dam ³ : for needs of the national economy and population
do produkcji przemysłowej	12,1	13,5	12,5	11,9	for industrial production
Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczania ^d	88,2	89,9	88,7	87,4	Industrial and municipal waste water treated in % of requiring treatment ^d
Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	4,2	3,5	3,5	3,8	Industrial and municipal waste water untreated per 1 km ² in dam ³
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności	62,9	61,7	64,5	64,8	Population using ^e waste water treatment plants in % of total population
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t:					Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution per 1 km ² in t:
pyłowych	3,1	2,7	2,5	2,3	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	49,7	46,5	48,9	52,6	gases (excluding carbon dioxide)
Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:
pyłowych	99,0	99,1	99,2	99,2	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	31,3	33,5	30,6	30,4	gases (excluding carbon dioxide)
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^f wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t	3810,4	3731,4	3464,1	3441,7	Waste (excluding municipal waste) ^f generated (during the year) per 1 km ² in t
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^g na 1 mieszkańca w kg	334,2	324,2	303,9	286,5 ^h	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^g per capita in kg

^a Dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. ^b Z ujęć własnych. ^c Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. ^d Odprowadzone do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi. ^e Na podstawie szacunków; do 2000 r. określana jako ludność obsługiwana. ^f Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 8. ^g Dane szacunkowe; do 2001 r. określone jako odpady stałe wywiezione. ^h Dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę katalogu odpadów.

^a Data of the Ministry of Agriculture and Rural Development. ^b From own intakes. ^c Water withdrawal by intakes before entering the water system. ^d Discharged into waters (until 2002 – into surface waters) or into the ground. ^e Estimated data; until 2000 defined as served population. ^f See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 8. ^g Estimated data; until 2001 defined as solid waste removed. ^h Data not comparable to previous years due to the change of the catalogue of wastes.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)					
Wydatki inwestycyjne ^a (ceny bieżące) – w % nakładów ogółem – na:					Investment expenditures ^a (current prices) – in % of total outlays – for:
ochronę środowiska	5,2	4,6	5,2	5,0	environmental protection
gospodarkę wodną	1,5	1,6	1,2	1,4	water management
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^b (stan w dniu 31 XII):					Legally protected areas possessing unique environmental value ^b (as of 31 XII):
w % powierzchni ogólnej	22,1	22,0	21,9	21,9	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	570	568	571	573	per capita in m ²
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY					
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych: w liczbach bezwzględnych	165766	178189	182623	192702	Ascertained crimes in completed preparatory proceedings: in absolute numbers
na 10 tys. ludności	347,1	374,5	385,2	408,0	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	46,2	48,1	45,9	46,0	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %
LUDNOŚĆ ^c POPULATION ^c					
Ludność (stan w dniu 31 XII)	4765657	4748467	4731533	4714982	Population (as of 31 XII)
miasta	3776228	3757871	3738829	3720183	urban areas
wieś	989429	990596	992704	994799	rural areas
w tym kobiety	2456488	2449071	2441732	2434541	of which females
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	106,4	106,5	106,6	106,8	Females per 100 males (as of 31 XII)
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	386 ^d	385 ^d	384	382	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):					Population of age (as of 31 XII):
produkcyjnym	3007552	3022293	3036759	3050002	working
poprodukcyjnym	675385	689387	702530	714279	post-working
Małżeństwa na 1000 ludności	5,3	4,9	4,9	5,0	Marriages per 1000 population
Rozwody na 1000 ludności	1,1	1,4	1,2	1,5	Divorces per 1000 population
Urodzenia żywe na 1000 ludności	8,9	8,6	8,3	8,3	Live births per 1000 population
Zgony ^e na 1000 ludności	9,7	9,7	9,5	9,7	Deaths ^e per 1000 population
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,8	-1,1	-1,2	-1,4	Natural increase per 1000 population
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	10,2	9,0	9,3	7,8	Infant deaths per 1000 live births
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:					Life expectancy at the moment of birth:
mężczyźni	69,55	69,85	70,12	70,30	males
kobiety	77,18	77,46	78,08	78,02	females
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-2,6	-2,1	-2,1	-2,0	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

a Do 2001 r. określone jako nakłady inwestycyjne. **b** Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rady gminy
c Dane dla lat 2000 i 2001 zostały zweryfikowane; patrz uwagi ogólne do działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 1. **d** Do przeliczeń przyjęto powierzchnię zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r. **e** Łącznie ze zgonami niemowląt.

a Until 2001 defined as investment outlays. **b** Including objects created on the basis of gmina resolutions. **c** Data for 2000 and 2001 have been revised; see general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 1. **d** Area as of 31 XII 2002 was accepted for recalculations. **e** Including infant deaths.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
RYNEK PRACY LABOUR MARKET					
Pracujący ^a :					Employed persons ^a :
ogółem: w tys.	1750,8	1686,1	1675,6 ^b 1536,6	1635,0 ^b 1496,1	total: in thous.
w tym kobiety.....	793,2	775,4	771,7 ^b 689,2	749,9 ^b 667,4	of which women
1999 = 100.....	95,4	91,9	91,3 ^b 83,7	89,1 ^b 81,5	1999 = 100
na 1000 ludności.....	368	356	354 ^b 325	347 ^b 317	per 1000 population
z liczby ogółem w %:					of total number in %:
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybołówstwo i rybactwo	12,2	12,6	12,6 ^b 4,8	12,9 ^b 4,8	agriculture, hunting and forestry; fishing
przemysł i budownictwo....	37,7	36,6	35,5 ^b 38,8	35,0 ^b 38,3	industry and construction
usługi rynkowe.....	34,6	34,4	35,8 ^b 39,0	36,1 ^b 39,4	market services
usługi nierynkowe.....	15,5	16,4	16,0 ^b 17,5	16,1 ^b 17,5	non-market services
pracujący w sektorze pry- watnym	64,9	65,3	66,4 ^b 63,3	66,4 ^b 63,3	employed persons in private sector
Przeciętne zatrudnienie:					Average paid employment:
w przemyśle:					in industry:
w tysiącach.....	521,1	488,1	463,9	458,5	in thousands
na 1000 ludności	109	103	98	97	per 1000 population
w budownictwie:					in construction:
w tysiącach.....	103,3	97,6	85,4	73,3	in thousands
na 1000 ludności	22	21	18	16	per 1000 population
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII):					Registered unemployed per- sons (as of 31 XII):
ogółem: w tys.	259,8	313,4	330,2	325,5	total: in thous.
1999 = 100.....	123,6	149,0	157,0	154,8	1999 = 100
z liczby ogółem w %:					of total number in %:
kobiety	57,9	55,6	53,7	54,3	women
w wieku do 24 lat.....	32,2	30,5	29,1	26,2	up to age 24
długotrwale bezrobotni	39,2	44,1	47,6	50,5	long-term unemployed per- sons
Stopa bezrobocia rejestrowa- nego (stan w dniu 31 XII) w %	12,9	16,6	16,5 ^c 17,4	16,6 ^c 17,6	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %

^a Stan w dniu 31 XII (w 1999 r. – 30 IX); według faktycznego miejsca pracy. ^b Dane podaje się w dwóch ujęciach, tj. z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996 (licznik) oraz Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 (mianownik); patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy”, ust. 5. ^c Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy”, ust. 2.

^a As of 31 XII (in 1999 – 30 IX); by actual workplace. ^b Data are presented in two formulations, i.e. considering the number of persons employed on private farms in agriculture with the use of results of Agricultural Census 1996 (numerator) as well as Population and Housing Census 2002 (denominator); see general notes to the chapter “Labour market”, item 5. ^c See general notes to the chapter “Labour market”, item 2.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1954,41	2094,39	2156,19	2249,17	Average monthly gross wages and salaries in zł
1999 = 100	108,6	116,4	119,8	125,0	1999 = 100
w tym: przemysł	2303,87	2464,78	2563,66	2635,48	of which: industry
budownictwo	1648,27	1675,03	1702,41	1745,59	construction
Przeciętna liczba emerytów i rencistów ^a w tys.	1140,2	1144,6	1139,1	1141,9	Average number of retirees and pensioners ^a in thous.
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych ...	1066,6	1073,8	1070,8	1076,1	from non-agricultural system of social insurance
rolników indywidualnych	73,7	70,8	68,3	65,8	farmers
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto ^b w zł	1052,22	1173,26	1254,58	1315,65	Average monthly gross retirement pay and pension ^b in zł
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych ...	1072,34	1194,13	1278,27	1340,17	from non-agricultural social security system
rolników indywidualnych ^c	760,81	856,83	883,17	914,70	farmers ^c
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS					
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:					Length of network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej (bez magistralnej)	17268,2	17273,8	17401,1	17605,2	water-line (excluding main)
kanalizacyjnej	5944,6	6182,6	6511,1	7077,7	sewerage
Zużycie w gospodarstwach domowych:					Consumption in households:
wody z wodociągów:					water from water-line systems:
w hm ³	185,4	173,4	163,2	156,8	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	38,9	36,5	34,4	33,2	per capita in m ³
energii elektrycznej w miastach:					electricity in urban areas:
w GW-h	2567,2	2552,9	2569,4	2596,9	in GW-h
na 1 mieszkańca w kW-h	679,5	678,7	685,2	696,4	per capita in kW-h
gazu z sieci:					gas from gas-line system:
w hm ³	440,4	461,3	456,8	475,9	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	92,3	97,1	96,3	100,8	per capita in m ³
Zasoby mieszkaniowe ^d (do 2001 r. – zamieszkane; stan w dniu 31 XII):					Dwellings stocks ^d (until 2001 – inhabited; as of 31 XII):
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	1594,2	1599,6	1646,0	1659,7	in thousands
na 1000 ludności	335,0	337,3	347,9	352,0	per 1000 population

a Bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych. **b** Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. **c** Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; w 2001 r. łącznie z jednorazowym wyrównaniem waloryzacji za 2000 r. **d** Patrz uwagi ogólne do działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania” ust. 4.

a Excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements. **b** Excluding retirement pay and pension paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pension executed under international agreements. **c** Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund; in 2001 including a one-off valorization payment for 2000. **d** See general notes to the chapter “Municipal infrastructure. Dwellings”, item 4.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.) MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)					
Zasoby mieszkaniowe ^a (do 2001 r. – zamieszkane; stan w dniu 31 XII) (dok.):					Dwellings stocks ^a (until 2001 – inhabited; as of 31 XII) (cont.):
izby na 1000 ludności.....	1150,4	1160,5	1244,4	1264,5	rooms per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :					usable floor space of dwellings in m ² :
na 1000 ludności	20318,2	20538,6	22637,4	23111,6	per 1000 population
przeciętna 1 mieszkania	60,7	60,9	65,1	65,7	average per dwelling
Mieszkania oddane do użytku:					Dwellings completed:
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach.....	5,6	6,5	7,6	14,7	in thousands
na 1000 ludności	1,2	1,4	1,6	3,1	per 1000 population
izby na 1000 ludności.....	5,7	6,7	8,0	16,5	rooms per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :					usable floor space of dwellings in m ² :
na 1000 ludności	136,4	159,9	198,6	408,7	per 1000 population
przeciętna 1 mieszkania	115,2	116,0	123,6	131,2	average per dwelling
EDUKACJA ^b I WYCHOWANIE EDUCATION ^b					
Uczniowie w szkołach ^c (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					Pupils and students in schools ^c (as of beginning of the school year) in thous.:
podstawowych.....	369,1	353,5	336,2	319,3	primary
gimnazjach	140,0	203,6	199,4	194,7	lower secondary
ponadpodstawowych:					upper secondary (post-primary):
zasadnicze (zawodowe)	62,7	49,8	20,7	3,3	basic vocational
średnie:					secondary:
licea ogólnokształcące.....	101,3	78,7	53,7	27,6	general
zawodowe	134,8	107,6	79,2	52,5	vocational
ponadgimnazjalnych:					upper secondary:
zasadnicze szkoły zawodowe	x	x	10,9	20,8	basic vocational
licea ogólnokształcące	x	x	28,7	55,8	general
licea profilowane.....	x	x	11,8	20,9	specialized
technika	x	x	16,9	33,4	technical
szkoły artystyczne ^d	x	x	x	3,5	art ^d
policealnych	29,1	32,4	35,9	39,0	post-secondary
Absolwenci szkół ^e (stan na koniec roku szkolnego) w tys.:					Graduates in schools ^e (end of the school year) in thous.:
podstawowych.....	142,8 ^e	65,6	64,1	62,3	primary
gimnazjów	x	x	67,0	64,8	lower secondary
ponadpodstawowych:					upper secondary (post-primary):
zasadnicze (zawodowe)	19,8	19,2	17,5	16,1	basic vocational
średnich:					secondary:
licea ogólnokształcące.....	20,0	21,7	23,6	25,3	general
zawodowe	27,2	27,7	27,5	23,3	vocational
policealnych	11,0	10,7	10,8	12,7	post-secondary
Absolwenci szkół ponadpodstawowych na 1000 ludności ...	14	14	14	14	Graduates of upper secondary (post-primary) schools per 1000 population

a Patrz uwagi ogólne do działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania” ust. 4. **b** Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2. **c** Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. **d** Dające uprawnienia zawodowe (do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych). **e** Dane obejmują absolwentów klasy VIII i klasy VI.

a See general notes to the chapter “Municipal infrastructure. Dwellings”, item 4. **b** See general notes to the chapter “Education”, items 1 and 2. **c** Excluding schools for adults, excluding post-secondary schools. **d** Leading to professional certification (till 2002/2003 school year included in upper-secondary vocational schools). **e** Data include graduates of 8th class and 6th class.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE (dok.) EDUCATION ^a (cont.)					
Studenci szkół wyższych ^b (stan w dniu 30 XI) w tys.	177,9	192,2	200,3	200,0	Students of higher education institutions ^b (as of 30 XI) in thous.
Absolwenci szkół wyższych ^{bc} w tys.	29,4	33,2	37,9	41,6	Graduates of higher education institutions ^{bc} in thous.
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	36,3	37,8	40,2	42,4	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.
Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	9,3	10,5	11,8	11,5	Graduates of schools for adults in thous.
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					Pre-primary education (as of beginning of the school year):
miejsca w przedszkolach w tys.	109,8	106,7	106,5	105,5	places in nursery schools in thous.
dzieci w tys.:					children in thous.:
w przedszkolach	103,7	98,0	97,5	97,4	in nursery schools
w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	7,8	8,9	8,8	8,5	in pre-primary sections in primary schools
Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3 – 6 lat ...	525	520	537	553	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3 – 6
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE					
Pracownicy medyczni ^d (stan w dniu 31 XII):					Medical personnel ^d (as of 31 XII):
lekarze	11848	13142	13271	12458	doctors
lekarze stomatolodzy	1558	1766	2078	1842	dentists
pielęgniarki ^e	25442	25556	26548	25198	nurses ^e
Łóżka w szpitalach ogólnych (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	61,0	60,0	59,1	58,3	Beds in general hospitals (as of 31 XII) per 10 thous. population
Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności	1508,1	1571,1	1646,8	1684,7	In-patients in general hospitals per 10 thous population
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	1691	1636	1623	1867	Health care institutions (as of 31 XII)
Apteki ^f (stan w dniu 31 XII)	1044	1113	1109	1112	Pharmacies ^f (as of 31 XII)
Liczba ludności na 1 aptekę	4558	4260	4266	4240	Population per 1 pharmacy

a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2. **b** Łącznie z filiami, wydziałami zamiejscowymi i punktami konsultacyjnymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. **c** Z poprzedniego roku szkolnego, a w roku szkolnym 2000/01 – z roku kalendarzowego; patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”. **d** Łącznie z lekarzami, pielęgniarkami odbywającymi staż. **e** Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. **f** Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach.

a See general notes to the chapter “Education”, items 1 and 2. **b** Including sections, branch departments and consultative units, excluding academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration; excluding foreigners. **c** From the previous school year, in 2000/01 school year – the calendar year; see general notes to the chapter “Education”. **d** Doctors and nurses including interns. **e** Including masters of nursing. **f** Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals and sanatoria.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA (dok.) HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE (cont.)					
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:					Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:
lekarskie	6,5	6,3	6,2	6,6	doctors
stomatologiczne	0,9	0,8	0,6	0,8	dentists
Dzieci w żłobkach (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	19,1	18,7	16,9	18,4	Children in nurseries (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM					
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)....	858	851	845	845	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3536	3529	3539	3552	Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	220,3	224,4	228,9	232,1	Public library borrowers per 1000 population
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.: na 1000 ludności	4572,7	4644,6	4820,5	4907,1	Public library loans in vol.: per 1000 population
na 1 czytelnika	20,8	20,7	21,1	21,1	per borrower
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	1,8	1,8	1,8	1,8	Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności	258,3	249,9	232,2	236,9	Audience in theatres and music institutions per 1000 population
Muzea (stan w dniu 31 XII)	38	42	43	42	Museums (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	150,8	138,0	140,0	149,6	Museum and exhibition visitors per 1000 population
Kina stałe (stan w dniu 31 XII) ..	70	69	62	56	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	5,5	5,6	5,7	5,7	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	481,8	627,5	622,6	577,6	Audience in fixed cinemas per 1000 population
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:					Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:
radiowi	267,4	262,7	261,5	259,0	radio
telewizyjni	259,8	256,1	255,3	253,6	television
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII)	518	459	378	474	Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)
w tym hotele	111	62	75	103	of which hotels
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	88,5	73,2	63,7	74,4	Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population
Korzystający z noclegów na 1000 ludności	270,7	248,7	222,5	247,9	Tourists accommodated per 1000 population

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY					
Użytki rolne ^a (stan w czerwcu)					Agricultural land ^a (as of June)
w tys. ha	550,4	549,1	520,9 ^b	483,1	in thous. ha
w tym grunty orne:					of which arable land:
w tysiącach hektarów	412,8	410,9	399,3 ^b	369,9	in thousand hectares
w % powierzchni ogólnej	33,6	33,4	32,4 ^b	30,0	in % of total area
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	330,4	327,3	274,8 ^b	307,1	Sown area (as of June) in thous. ha
w tym w %:					of which in %:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	66,5	66,2	72,8 ^b	68,5	basic cereals (including cereal mixed)
w tym: pszenica	21,7	20,8	22,8 ^b	19,2	of which: wheat
żyto	12,4	13,8	12,6 ^b	12,0	rye
ziemniaki	12,6	11,7	9,7 ^b	8,8	potatoes
buraki cukrowe	1,0	1,0	1,1 ^b	0,8	sugar beets
Zbiory w tys. t:					Crop production in thous. t:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	630,9	664,1	642,8	663,4	basic cereals (including cereal mixed)
w tym: pszenica	235,6	238,3	232,2	215,5	of which: wheat
żyto	95,4	115,4	94,1	94,0	rye
ziemniaki	818,6	586,1	545,2	526,1	potatoes
buraki cukrowe	157,6	117,6	147,2	121,0	sugar beets
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	28,7	30,7	32,1	31,5	basis cereals (including cereal mixed)
w tym: pszenica	32,9	35,0	37,0	36,5	of which: wheat
żyto	23,2	25,6	27,1	25,5	rye
ziemniaki	197	153	204	195	potatoes
buraki cukrowe	496	370	506	477	sugar beets
Zwierzęta gospodarskie:					Livestock:
bydło (stan w czerwcu):					cattle (as of June):
w tysiącach sztuk	169	177	149 ^b	151	in thousands heads
na 100 ha użytków rolnych ^c					per 100 ha of agricultural land ^c in heads
w szt	30,6	32,2	27,5 ^b	30,0	
trzoda chlewna (stan w końcu lipca):					pigs (end of July):
w tysiącach sztuk	370	347	427 ^b	386	in thousands heads
na 100 ha użytków rolnych ^c					per 100 ha of agricultural land ^c in heads
w szt	67,2	63,4	78,4 ^b	76,7	
Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^c :					Production per 1 ha of agricultural land ^c :
żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^d w kg	213,2	190,5	182,0	212,3	animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^d in kg
mleka krowiego w l	609,8	671,8	591,1	648,3	cows' milk in l

^a Według granic administracyjnych; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. ^c Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. ^d Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej.

^a By administrative borders; excluding non-farm land. ^b Data of the Agricultural Census as of 20 V. ^c Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user excluding non-farm land. ^d Beef, veal, pork, mutton, horse-flesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
ROLNICTWO I LEŚNICTWO (dok.) AGRICULTURE AND FORESTRY (cont.)					
Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^a :					Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land ^a :
ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg	119	114	153	162	basic cereal grains (including cereal mixed) in kg
ziemniaki w kg	3	1	1	4	potatoes in kg
buraki cukrowe w kg	286	214	271	240	sugar beets in kg
żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w kg	112	122	119	144	animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b in kg
mleko krowie w l	283	298	302	334	cows' milk in l
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{ac} w kg:					Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^{ac} in kg:
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	73,4	75,6	86,3	95,6	mineral or chemical (including mixed fertilizers)
wapniowych	164,4	157,8	98,0	118,2	lime
Ciągniki rolnicze (stan w dniu 31 XII) na 100 ha użytków rolnych ^a w szt.	9,7	9,8	9,9 ^d	10,8	Agricultural tractors (as of 31 XII) per 100 ha of agricultural land ^a in units
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	398,8	397,8	398,2	399,3	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):					Forest areas (as of 31 XII):
w tysiącach hektarów	390,1	389,2	389,5	390,7	in thousand hectares
na 1 mieszkańca w ha	0,1	0,1	0,1	0,1	per capita in ha
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	31,7	31,7	31,6	31,7	Forest cover (as of 31 XII) in %
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	298,7	280,2	290,6	324,1	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³
PRZEMYSŁ INDUSTRY					
Produkcja sprzedana przemysłu:					Sold production of industry:
w milionach złotych (ceny bieżące)	82505,4	84174,8	86247,8	97135,0	in million zlotys (current prices)
1999 = 100 (ceny stałe)	108,5	100,0	102,9	116,3	1999 = 100 (constant prices)
na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	158330	172443	197423	211863	per employee in zł (current prices)
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	17300	17715	18190	20568	per capita in zł (current prices)

a Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. **b** Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej cieplej. **c** W roku gospodarczym. **d** Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V.

a Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user excluding non-farm land. **b** Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. **c** In farming year. **d** Data of the Agricultural Census as of 20 V.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION					
Sprzedaż produkcji budowlano- -montażowej ^a (ceny bieżące):					<i>Sales of construction and as- sembly production^a (current prices):</i>
w milionach złotych	6442,1	6265,4	5176,6	4852,5	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	1350,7	1318,6	1091,7	1027,5	<i>per capita in zł</i>
w tym sektor prywatny w % ogółem	95,2	95,1	95,5	95,9	<i>of which private sector in % of total</i>
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII TRANSPORT. COMMUNICATIONS – as of 31 XII					
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe:					<i>Railway lines operated – stan- dard gauge:</i>
w kilometrach	1918	1887	2335	2269	<i>in kilometres</i>
na 100 km ² powierzchni ogół- nej w km	15,6	15,3	18,9	18,4	<i>per 100 km² of total area in km</i>
Drogi publiczne o twardej na- wierzchni (miejskie i zamiej- skie):					<i>Hard surface public roads (ur- ban and non-urban):</i>
w kilometrach	19630	19470	20102	19960	<i>in kilometres</i>
na 100 km ² powierzchni ogół- nej w km	159,7	158,4	163,0	161,9	<i>per 100 km² of total area in km</i>
Samochody osobowe zareje- strowane:					<i>Registered passenger cars:</i>
w tysiącach sztuk	1273,8	1299,1	1340,3	1367,8	<i>in thousand units</i>
na 1000 ludności	267,3	273,6	283,3	290,1	<i>per 1000 population</i>
Placówki pocztowe ^b :					<i>Post offices^b:</i>
w liczbach bezwzględnych	790	833	797	809	<i>in absolute numbers</i>
na 10 tys. ludności	1,7	1,8	1,7	1,7	<i>per 10 thous. population</i>
Telefoniczne łącza główne ^c :					<i>Fixed main line^c:</i>
w tysiącach	1363,3	1432,6	1506,4	1488,3	<i>in thousand</i>
na 1000 ludności	286,1	301,7	318,4	315,6	<i>per 1000 population</i>
HANDEL TRADE					
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					<i>Retail sales (current prices):</i>
w milionach złotych	44180,8	44308,1	43402,1	41404,4	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	9264	9325	9154	8767	<i>per capita in zł</i>
Sklepy (stan w dniu 31 XII) w tys.	52,4	54,6	55,2	53,8	<i>Shops (as of 31 XII) in thous.</i>
w tym na wsi	7,9	8,7	8,8	8,5	<i>of which in rural areas</i>
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	90,9	86,9	85,7	87,6	<i>Population (as of 31 XII) per shop</i>

^a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót; dane dotyczą podmiotów gospo-
darczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Do 2001 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomu-
nikacyjnych. ^c Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

^a Realized by construction units – by place of performing works; data concern economic entities employing more than
9 persons. ^b Until 2001 post offices and telecommunication service offices. ^c Data concern operators of the public tele-
communication network.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE					
Budżety gmin ^a					Budgets of gminas ^a
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	2296,7	2608,8	2757,8	2750,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	1173,6	1334,0	1406,8	1404,6	per capita in zł
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	2354,4	2576,4	2775,6	2863,9	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	1203,1	1317,4	1415,8	1462,8	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu					Budgets of cities with powiat status
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	5160,6	5705,3	5655,2	5383,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	1835,1	2040,6	2033,4	1947,3	per capita in zł
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	5344,2	5818,7	5841,7	5467,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	1900,4	2081,2	2100,5	1977,7	per capita in zł
Budżety powiatów					Budgets of powiats
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	833,3	879,7	834,3	749,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	425,8	449,8	425,6	382,9	per capita in zł
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	827,7	893,1	869,5	769,6	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	422,9	456,7	443,5	393,1	per capita in zł
Budżet województwa					Budget of voivodship
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	603,5	640,9	595,0	631,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	126,5	134,9	125,5	133,7	per capita in zł
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	608,9	633,4	605,1	625,6	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	127,7	133,3	127,6	132,5	per capita in zł
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^b INVESTMENTS. FIXED ASSETS ^b					
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):					Investment outlays (current prices):
w milionach złotych	15343,4	12573,1	13111,5	13421,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3217,2	2646,1	2765,2	2841,9	per capita in zł
Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:					Share in investment outlays (current prices) in %:
rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa	0,6	0,6	0,7	0,6	agriculture, hunting and forestry
przemysłu	38,5	42,9	46,7	48,3	industry
budownictwa	6,3	6,5	4,8	4,7	construction
handlu i napraw ^Δ	11,9	10,6	10,4	8,3	trade and repair ^Δ
transportu, gospodarki magazynowej i łączności	9,8	10,2	6,8	7,2	transport, storage and communication
obsługi nieruchomości i firm; nauki ^Δ	16,4	14,3	15,5	16,1	real estate, renting and business activities

a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. **b** Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 3 i 5.

a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. **b** Since 2002 data are not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter „Investments. Fixed assets”, items 3 and 5.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^a (dok.) INVESTMENTS. FIXED ASSETS ^a (cont.)					
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne): w milionach złotych	190764,0	192068,0	199719,5	204439,0	Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices): in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	40085,4	40505,2	42210,3	43359,5	per capita in zł
Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:					Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %:
rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa	2,5	2,6	2,5	2,4	agriculture, hunting and forestry
przemysłu	47,4	48,2	48,0	44,7	industry
budownictwa	1,4	1,6	1,7	1,6	construction
handlu i napraw ^Δ	3,7	4,4	4,9	4,5	trade and repair ^Δ
pośrednictwa finansowego	1,8	1,8	1,7	1,5	financial intermediation
obsługi nieruchomości i firm; nauki ^Δ	21,0	21,6	22,1	24,0	real estate, renting and business activities
RACHUNKI REGIONALNE ^b REGIONAL ACCOUNTS ^b					
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące): w milionach złotych	100090,6	103547,8	107288,4	.	Gross domestic product (current prices): in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	20957	21762	22627	.	per capita in zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące): w milionach złotych	87536,6	90832,2	93793,2	.	Gross value added (current prices): in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	18329	19090	19781	.	per capita in zł
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych: w milionach złotych	73893,3	78048,2	79966,2	.	Gross nominal disposable income in the households sector: in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	15472	16403	16865	.	per capita in zł
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^c – stan w końcu roku ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY ^c – end of year					
Ogółem: w tysiącach	385,4	403,0	417,9	424,0	Total: in thousands
na 1000 ludności	80,9	84,9	88,3	89,9	per 1000 population
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					Legal persons and organizational entities without legal personality:
w tysiącach	84,4	88,2	90,8	93,9	in thousands
1999 = 100	108,1	112,9	116,3	120,2	1999 = 100
w tym w tys.:					of which in thous.:
przedsiębiorstwa państwowe	0,3	0,3	0,3	0,2	state owned enterprises
spółdzielnie	1,3	1,3	1,3	1,3	co-operatives
spółki prawa handlowego	17,6	19,6	22,1	23,5	commercial law companies
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	3,7	3,9	4,0	4,1	of which with foreign capital participation
spółki cywilne	43,1	40,9	39,4	39,0	civil law partnerships
Osoby fizyczne:					Natural persons:
w tysiącach	301,0	314,8	327,1	330,1	in thousands
1999 = 100	102,7	107,4	111,6	112,6	1999 = 100
na 1000 ludności	63,2	66,3	69,1	70,0	per 1000 population

^a Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 3 i 5. ^b Dane za lata 2000 i 2001 skorygowano; patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne”, ust. 12. ^c Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne, bez jednostek lokalnych.

^a Since 2002 data are not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter “Investments. Fixed assets”, items 3 and 5. ^b Data for 2000 and 2001 have been revised; see general notes to the chapter “Regional accounts”, item 12. ^c Excluding persons tending private farms, excluding local units.

Uwaga do tablic III i IV

Dane prezentowane dla Polski, województwa, podregionów, powiatów i gmin odpowiadają poziomowi 1, 2, 3, 4 i 5 Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 VII 2000 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 685, wraz z późniejszymi zmianami). **Podregiony** (poziom 3) grupują jednostki szczebla powiatowego.

Note to tables III and IV

Data presented for Poland, voivodship, subregions, powiats and gminas correspond to levels 1, 2, 3, 4 and 5 of the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), introduced by a decree of the Council of Ministers dated 13 VII 2000 (Journal of Laws No. 58, item 685, with later amendments). **Subregions** (level 3) group powiat-level entities.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS3) W 2003 R.**SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS3) IN 2003**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wojewódz- two Voivodship	Podregion		Subregion		SPECIFICATION
		często- chowski	bielsko- bialski	centralny śląski	rybnicko- jastrzębski	
POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY – stan w dniu 31 XII AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION – as of 31 XII						
Powierzchnia w km ²	12331	3047	2352	5578	1354	Area in km ²
Powiaty.....	17	3	3	8	3	Powiats
Miasta na prawach powiatu..	19	1	1	14	3	Cities with powiat status
Gminy	167	31	38	73	25	Gminas
Miasta.....	71	8	10	42	11	Cities
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION						
Grunty zdewastowane i zde- gradowane wymagające rekultywacji i zagospoda- rowania ^a (stan w dniu 31 XII) w ha	5700,0	87,7	255,3	4560,1	796,0	Devastated and degraded land requiring reclamation and management ^a (as of 31 XII) in ha
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele: produkcyjne ^b (poza rolnic- twem, łowiectwem, le- śnictwem oraz rybactwem).....	23,5	21,1	3,0	32,7	50,3	Water withdrawal – in % of total withdrawal – for pur- poses of: production ^b (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing)
eksploatacji sieci wodo- ciągowej ^c	62,9	78,9	74,4	61,4	16,7	exploitation of water-line system ^c
Zużycie wody na 1 km ² w dam ³ : na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	36,1	11,7	30,5	49,8	44,7	Consumption of water per 1 km ² in dam ³ : for needs of the national economy and population
do produkcji przemysłowej Ścieki przemysłowe i komu- nalne oczyszczane w % wymagających oczysz- czania ^d	11,9	4,2	2,4	19,7	13,6	for industrial production Industrial and municipal waste water treated in % of requiring treatment ^d
Ścieki przemysłowe i komu- nalne nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	87,4	97,9	96,6	86,6	81,0	Industrial and municipal waste water untreated per 1 km ² in dam ³
Oczyszczalnie ścieków (stan w dniu 31 XII): przemysłowe	3,8	0,1	0,4	7,0	4,8	Waste water treatment plants (as of 31 XII): industrial
komunalne.....	193	15	27	129	22	municipal
Ludność korzystająca ^e z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności.....	214	25	39	124	26	Population using ^e waste water treatment plants in % of total population
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t: pyłowych	64,8	51,3	54,8	71,0	58,6	Emission of industrial air pollutants by plants gener- ating substantial air pollu- tion per 1 km ² in t: particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla).....	2,3	0,6	0,6	2,9	7,0	gases (excluding carbon dioxide)
	52,6	3,3	3,9	80,9	131,6	

^a Dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. ^b Z ujęć własnych. ^c Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. ^d Odprowadzane do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi. ^e Na podstawie szacunków.

^a Data of the Ministry of Agriculture and Rural Development. ^b From own intakes. ^c Water withdrawal by intakes before entering the water system. ^d Discharged into waters (until 2002 – into surface waters) or into the ground. ^e Based on estimates.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS3) W 2003 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS3) IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Podregion		Subregion		SPECIFICATION
		często- chowski	bielsko- bialski	centralny śląski	rybnicko- jastrzębski	
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)						
Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:						Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:
pyłowych	99,2	98,6	98,9	99,2	99,2	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	30,4	0,0	30,1	35,5	14,8	gases (excluding carbon dioxide)
Odpady (z wyłączeniem komunalnych) ^a wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t	3441,7	168,2	319,0	5533,3	7616,2	Waste (excluding municipal waste) ^a generated (during the year) per 1 km ² in t
Odpady (z wyłączeniem komunalnych) dotychczas składowane (nagromadzone ^b) /stan w końcu roku/ w tys. t	683276,2	2074,4	3119,0	451569,4	226513,4	Waste (excluding municipal) landfilled up to now (accumulated ^b) /end of year/ in thous. t
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^c na 1 mieszkańca w kg	286,5	271,0	199,4	310,1	281,0	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^c per capita in kg
Wydatki inwestycyjne ^d (ceny bieżące) – w mln zł – na:						Investment expenditures ^d (current prices) – in mln zł – for:
ochronę środowiska	676,0	62,1	62,6	394,5	156,9	environmental protection
gospodarkę wodną	192,5	10,2	53,1	109,7	19,5	water management
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^e (stan w dniu 31 XII):						Legally protected areas possessing unique environmental value ^e (as of 31 XII):
w % powierzchni ogólnej ...	21,9	19,1	39,5	14,6	28,0	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	573	1077	1442	282	588	per capita in m ²
LUDNOŚĆ POPULATION						
Ludność (stan w dniu 31 XII)	4714982	540150	644631	2886719	643482	Population (as of 31 XII)
w tym kobiety	2434541	280119	334299	1491923	328200	of which females
w wieku:						of age:
przedprodukcyjnym	950701	108047	142437	559661	140556	pre-working
produkcyjnym	3050002	341281	404399	1885720	418602	working
poprodukcyjnym	714279	90822	97795	441338	84324	post-working
na 1 km ²	382	177	274	518	475	per 1 km ²
Małżeństwa	23456	2753	3217	13944	3542	Marriages
Rozwody	7167	650	804	4753	960	Divorces
Urodzenia żywe	39156	4533	5901	22972	5750	Live births
Zgony	45575	5839	6063	28527	5146	Deaths
Przyrost naturalny	-6419	-1306	-162	-5555	604	Natural increase

a Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 8. **b** Na terenach własnych zakładów, dotyczy jednostek posiadających co najmniej 1 mln t odpadów nagromadzonych. **c** Dane szacunkowe; do 2001 r. określane jako odpady stałe wywiezione. **d** Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne; podziału wydatków dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji. **e** Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rady gminy.

a See general notes to the chapter „State and Environmental Protection”, item 8. **b** On own plant grounds, concern entities with at least 1 mln t of waste accumulated. **c** Estimated data; until 2001 defined as solid waste removed. **d** Until 2001 defined as investment outlays; outlays were divided on the basis of actual localization of the investment. **e** Including objects created on the basis of gmina resolutions.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS3) W 2003 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS3) IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Podregion		Subregion		SPECIFICATION
		często- chowski	bielsko- bialski	centralny śląski	rybnicko- jastrzębski	
LUDNOŚĆ (dok.) POPULATION (cont.)						
Saldo migracji wewnętrz- nych i zagranicznych	-9419	-174	900	-7753	-2392	Net internal and interna- tional migration
Na 1000 ludności:						Per 1000 population:
małżeństwa	5,0	5,1	5,0	4,8	5,5	marriages
rozwoły	1,5	1,2	1,2	1,6	1,5	divorces
urodzenia żywe	8,3	8,4	9,2	7,9	8,9	live births
zgony	9,7	10,8	9,4	9,9	8,0	deaths
przyrost naturalny	-1,4	-2,4	-0,3	-1,9	0,9	natural increase
napływ	9,9	9,1	12,2	9,4	10,1	inflow
odpływ	11,9	9,4	10,8	12,1	13,8	outflow
saldo migracji wewnętrz- nych i zagranicznych	-2,0	-0,3	1,4	-2,7	-3,7	net internal and interna- tional migration
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES						
Pracujący ^{ab} w gospodarce narodowej (stan w dniu 31 XII)	1083974	107266	138038	707262	131408	Employed persons ^{ab} in the national economy (as of 31 XII)
z liczby ogółem w %:						of total number in %:
rolnictwo, łowiectwo i le- śnictwo; rybactwo	0,7	0,6	1,0	0,6	0,9	agriculture, hunting, fore- stry; fishing
przemysł i budownictwo	45,3	45,4	44,2	44,5	50,7	industry and construction
usługi rynkowe	30,9	26,5	29,8	32,8	25,9	market services
usługi nierynkowe	23,1	27,4	25,0	22,2	22,5	non-market services
Przeciętne zatrudnienie ^{bc}	1001865	94647	123860	673672	109686	Average paid employment ^{bc} of total number in %:
z liczby ogółem w %:						
rolnictwo, łowiectwo i le- śnictwo; rybactwo	0,5	0,5	0,6	0,5	0,7	agriculture, hunting, fore- stry; fishing
przemysł i budownictwo	48,7	48,2	46,1	49,1	49,0	industry and construction
usługi rynkowe	26,1	21,5	26,7	27,0	24,1	market services
usługi nierynkowe	24,7	29,9	26,6	23,3	26,2	non-market services
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII)	325516	40573	35040	210439	39464	Registered unemployed persons (as of 31 XII)
z liczby ogółem:						of total number:
kobiety	176661	19695	18221	115492	23253	women
długotrwale bezrobotni	164337	20823	17690	107140	18684	out of job for long period
do 24 roku życia	85333	9080	9260	53470	13523	up to age 24
Stopa bezrobocia rejestro- wanego ^d (stan w dniu 31 XII) w %	16,6 17,6	16,3 18,8	12,6 13,9	17,6 18,1	16,9 17,9	Registered unemployment rate ^d (as of 31 XII) in %
Przeciętne miesięczne wy- nagrodzenia brutto ^{bc} w zł ..	2380,23	1895,91	2127,94	2483,80	2446,93	Average monthly gross wages and salaries ^{bc} in zł
z liczby ogółem w %:						of total number in %:
rolnictwo, łowiectwo i le- śnictwo; rybactwo	86,0	109,5	108,6	81,2	78,0	agriculture, hunting, fore- stry; fishing
przemysł i budownictwo	110,1	94,0	101,4	111,1	121,4	industry and construction
usługi rynkowe	90,6	96,5	97,1	90,6	77,2	market services
usługi nierynkowe	90,2	112,1	100,2	87,9	81,5	non-market services

a Według faktycznego miejsca pracy. **b** Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego oraz bez fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych i duchownych. **c** Według siedziby zarządu jednostki, bez zatrudnionych za granicą. **d** Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy”, ust. 2.

a By actual workplace. **b** Excluding entities employing not more than 9 persons; excluding budgetary entities conducting activities in the field of national defence and public safety as well as foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, farmers and clergy. **c** By seat of management of unit, excluding employed abroad. **d** See general notes to the chapter “Labour market”, item 2.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS3) W 2003 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS3) IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wojewódz- two Voivodship	Podregion		Subregion		SPECIFICATION
		często- chowski	bielsko- bialski	centralny śląski	rybnicko- jastrzębski	
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS						
Długość rozdzielczej sieci (stan w dniu 31 XII) w km:						Lenght of distribution net- work (as of 31 XII) in km:
wodociągowej.....	17605,2	3084,5	2817,5	8926,4	2776,8	water-line
kanalizacyjnej.....	7077,7	859,1	1373,4	4108,6	736,6	sewerage
gazowej.....	13885,6	1259,1	3761,7	7100,7	1764,1	gas-line
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych (stan w dniu 31 XII):						Connections leading to residential buildings (as of 31 XII):
wodociągowe.....	503119	90548	69489	256099	86983	water-line
kanalizacyjne.....	183067	24034	32223	107258	19552	sewerage
gazowe.....	299297	33271	75922	155551	34553	gas-line
Zużycie w gospodarstwach domowych:						Consumption in households:
wody z wodociągów:						water from water-line sys- tems:
w hm ³	156,8	18,9	17,0	102,1	18,8	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	33,2	34,9	26,4	35,3	29,2	per capita in m ³
energii elektrycznej:						electricity:
w GW·h.....	3247,7	323,9	456,4	2026,2	441,2	in GW·h
na 1 mieszkańca w kW·h	687,7	598,8	709,1	700,2	684,7	per capita in kW·h
gazu z sieci:						gas from gas-line system:
w hm ³	475,9	50,1	110,9	275,3	39,6	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	100,8	92,6	172,3	95,1	61,5	per capita in m ³
Zasoby mieszkaniowe (stan w dniu 31 XII):						Dwelling stocks (as of 31 XII):
mieszkania:						dwellings:
w tysiącach.....	1659,7	186,1	212,0	1059,8	201,7	in thousands
na 1000 ludności.....	352,0	344,5	328,9	367,1	313,5	per 1000 population
izby:						rooms:
w tysiącach.....	5962,2	669,1	840,1	3641,5	811,6	in thousands
na 1000 ludności.....	1264,5	1238,8	1303,2	1261,5	1261,2	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań:						usable floor space in dwellings:
w tys. m ²	108970,7	13052,9	16234,1	64637,9	15045,9	in thous. m ²
na 1000 ludności w m ² ...	23111,6	24165,3	25183,5	22391,5	23382,0	per 1000 population in m ²
przeciętna 1 mieszkania w m ²	65,7	70,1	76,6	61,0	74,6	average per dwelling in m ²
Mieszkania oddane do użytku:						Dwellings completed:
mieszkania:						dwellings:
w tysiącach.....	14,7	2,3	5,1	5,7	1,6	in thousands
na 1000 ludności.....	3,1	4,3	7,9	2,0	2,4	per 1000 population
izby:						rooms:
w tysiącach.....	77,6	12,7	26,9	29,3	8,7	in thousands
na 1000 ludności.....	16,5	23,6	41,7	10,2	13,5	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań:						usable floor space of dwellings:
w tys. m ²	1926,9	320,0	645,2	740,4	221,3	in thous. m ²
na 1000 ludności w m ² ...	408,7	592,5	1000,8	256,5	343,9	per 1000 population in m ²
przeciętna 1 mieszkania w m ²	131,2	136,2	126,3	130,7	140,9	average per dwelling in m ²

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS3) W 2003 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS3) IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Podregion Subregion				SPECIFICATION
		często- chowski	bielsko- bialski	centralny śląski	rybnicko- jastrzębski	
EDUKACJA I WYCHOWANIE EDUCATION						
Uczniowie w szkołach ^a (stan na początku roku szkolnego) w tys.:						<i>Pupils and students in schools^a (as of beginning of the school year) in thous.:</i>
podstawowych.....	319,3	37,4	48,7	186,7	46,5	<i>primary</i>
gimnazjach	194,7	21,8	28,6	115,2	29,0	<i>lower secondary</i>
ponadpodstawowych:						<i>upper secondary (post-primary):</i>
zasadnicze (zawodowe) średnie:	3,3	0,2	0,3	2,3	0,5	<i>basic vocational secondary:</i>
licea ogólnokształcące	27,6	3,8	3,7	16,3	3,8	<i>general</i>
zawodowe	52,5	5,4	6,8	33,4	6,9	<i>vocational</i>
ponadgimnazjalnych:						<i>upper secondary:</i>
zasadnicze szkoły zawodowe	20,8	2,0	3,1	11,5	4,2	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące ...	55,8	7,5	7,9	32,7	7,7	<i>general</i>
licea profilowane	20,9	1,3	2,3	11,9	5,5	<i>specialized</i>
technika	33,4	4,3	6,0	20,3	2,9	<i>technical</i>
artystyczne	3,5	0,6	0,7	2,0	0,3	<i>art</i>
policealnych	39,0	3,8	5,4	24,1	5,7	<i>post-secondary</i>
Absolwenci szkół ^{ab} w tys.:						<i>Graduates in schools^{ab} in thous.:</i>
podstawowych	62,3	7,2	9,2	36,7	9,1	<i>primary</i>
gimnazjów	64,8	7,3	9,5	38,2	9,7	<i>lower secondary</i>
ponadpodstawowych:						<i>upper secondary (post-primary):</i>
zasadnicze (zawodowe) średnich:	16,1	1,5	2,6	9,2	2,8	<i>basic vocational secondary:</i>
licea ogólnokształcące	25,3	3,4	3,4	14,9	3,5	<i>general</i>
zawodowe	23,3	2,2	3,4	14,5	3,2	<i>vocational</i>
policealnych	12,7	1,3	1,6	7,6	2,2	<i>post-secondary</i>
Absolwenci ^b szkół ponadpodstawowych na 1000 ludności	14	13	15	13	15	<i>Graduates^b of upper secondary (post-primary) schools per 1000 population</i>
Studenci szkół wyższych ^c (stan w dniu 30 XI) w tys. .	200,4	39,6	21,9	134,6	4,3	<i>Students of higher education institutions^c (as of 30 XI) in thous.</i>
Absolwenci szkół wyższych ^{bc} w tys.	41,6	9,0	4,3	28,2	0,1	<i>Graduates of higher education institutions^{bc} in thous.</i>
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	42,4	3,8	6,8	25,8	5,9	<i>Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.</i>
Absolwenci szkół dla dorosłych ^b w tys.	11,5	1,4	1,8	6,8	1,4	<i>Graduates of schools for adults^b in thous.</i>
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):						<i>Pre-primary education (as of beginning of the school year):</i>
miejsca w przedszkolach w tys.	105,5	10,2	14,7	65,4	15,2	<i>places in nursery schools in thous.</i>
dzieci w tys.:						<i>children in thous.:</i>
w przedszkolach	97,4	9,4	13,7	60,0	14,3	<i>in nursery schools</i>
w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	8,5	3,0	1,3	3,8	0,5	<i>in pre-primary sections in primary schools</i>

^a Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^b Z poprzedniego roku szkolnego. ^c Łącznie z filiami, wydziałami zamiejscowymi i punktami konsultacyjnymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji.

^a Excluding schools for adults, excluding post-secondary schools. ^b From the previous school year. ^c Including sections, branch departments and consultative units, excluding academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS3) W 2003 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS3) IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Podregion		Subregion		SPECIFICATION
		często- chowski	bielsko- bialski	centralny śląski	rybnicko- jastrzębski	
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA HEALTH CARE AND SOCIAL WORK						
Pracownicy medyczni (stan w dniu 31 XII):						Medical personnel (as of 31 XII):
lekarze.....	12458	1181	1657	8466	1154	doctors
lekarze stomatolodzy.....	1842	253	259	1161	169	dentists
farmaceuci	3099	411	357	2045	286	pharmacists
pielęgniarki ^a	25198	2549	3023	16628	2998	nurses ^a
Szpitałe ogólne (stan w dniu 31 XII).....	109	10	13	76	10	General hospitals (as of 31 XII)
Łóżka w szpitalach ogólnych (stan w dniu 31 XII):						Beds in general hospitals (as of 31 XII):
ogółem	27498	2276	3714	18574	2934	total
na 10 tys. ludności.....	58,3	42,1	57,6	64,3	45,6	per 10 thous. population
Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności	1684,7	1383,2	1561,6	1838,9	1368,4	In-patients in general hospitals per 10 thous. population
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	1867	228	253	1170	216	Health care institutions (as of 31 XII)
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:						Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:
lekarskie	6,6	6,2	6,1	6,9	6,0	doctors
stomatologiczne	0,8	1,0	0,8	0,9	0,6	dentists
Żłobki i oddziały żłobkowe (stan w dniu 31 XII)	70	4	8	51	7	Nurseries and nursery wards (as of 31 XII)
Dzieci w żłobkach i oddziałach żłobkowych (stan w dniu 31 XII)	2182	94	256	1643	189	Children in nurseries and nursery wards (as of 31 XII)
Apteki (stan w dniu 31 XII) ...	1112	171	139	695	107	Pharmacies (as of 31 XII)
Liczba ludności na 1 aptekę	4240	3159	4638	4154	6014	Population per 1 pharmacy
Domy i zakłady pomocy społecznej ^b	116	9	27	71	9	Social welfare homes and facilities ^b
KULTURA CULTURE						
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII).....	845	110	137	468	130	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3552	3137	3459	3589	3831	Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.
Wypożyczenia księgozbioru (w ciągu roku) na 1000 ludności w wol.	4907,1	3503,7	4406,8	5168,3	5411,7	Loans of collection (during the year) per 1000 population in vol.
Teatry i instytucje muzyczne (stan w dniu 31 XII)	23	2	2	19	—	Theatres and music institutions (as of 31 XII)

a Łącznie z magistratami pielęgniarstwa. **b** Bez oddziałów lub filii.

a Including masters of nursing. **b** Excluding branches or subbranches.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS3) W 2003 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS3) IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Podregion		Subregion		SPECIFICATION
		często- chowski	bielsko- bialski	centralny śląski	rybnicko- jastrzębski	
KULTURA (dok.) CULTURE (cont.)						
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	1,8	3,0	1,1	2,2	—	Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population
Przedstawienia i koncerty ^a (w ciągu roku) na 1000 ludności	0,9	1,1	0,9	1,1	—	Performances and concerts ^a (during the year) per 1000 population
Muzea (stan w dniu 31 XII)...	42	1	13	24	4	Museums (as of 31 XII)
Kina stałe (stan w dniu 31 XII).....	56	6	8	28	14	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności.....	5,7	4,0	2,6	6,2	8,0	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	577,6	279,6	213,3	765,0	349,8	Audience in fixed cinemas per 1000 population
TURYSTYKA TOURISM						
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII)	474	42	270	133	29	Tourist accommodation establishments (as of 31 VII)
w tym:						of which:
hotele	103	8	34	47	14	hotels
motele						motels and boarding houses
i pensjonaty	22	1	16	5	—	
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	74,4	66,2	318,3	100,2	32,6	Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population
w tym w:						of which in:
hotelach.....	19,5	13,3	52,6	48,3	12,2	hotels
motelach						motels and boarding houses
i pensjonatach	2,1	1,5	11,1	2,0	—	
Udzielone noclegi (w ciągu roku) na 1000 ludności.....	598,7	550,4	2670,4	760,5	204,1	Accommodation provided (during the year) per 1000 population
w tym w:						of which in:
hotelach.....	191,0	139,3	585,7	434,6	95,3	hotels
motelach						motels and boarding houses
i pensjonatach	13,0	6,2	72,4	12,6	—	
LEŚNICTWO FORESTRY						
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	399,3	82,2	99,3	186,9	30,9	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha
Powierzchnia lasów (stan dnia 31 XII):						Forest areas (as of 31 XII):
w tysiącach hektarów	390,7	80,7	97,5	182,4	30,1	in thousand hectares
na 1 mieszkańca w ha.....	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	per capita in ha
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	31,7	26,5	41,5	32,7	22,2	Forest cover (as of 31 XII) in %

^a Bez imprez w plenerze.

^a Excluding outdoor events.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS3) W 2003 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS3) IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Podregion Subregion				SPECIFICATION
		często- chowski	bielsko- bialski	centralny śląski	rybnicko- jastrzębski	
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII TRANSPORT. COMMUNICATIONS – as of 31 XII						
Drogi o nawierzchni twardej w km:						Hard surface roads in km:
powiatowe	6074	1141	1152	3051	730	powiat roads
gminne	11394	1602	3326	4887	1579	gminas roads
Samochody zarejestrowane w tys. szt:						Registered cars in thous. units:
osobowe	1367,8	170,9	195,4	807,3	194,2	passenger cars
ciężarowe	215,7	33,4	33,4	128,3	20,6	lorries
Placówki pocztowe	809	124	134	443	108	Post offices
Liczba ludności na 1 placówkę pocztową	5828	4356	4811	6516	5958	Population per 1 post office
HANDEL – stan w dniu 31 XII TRADE – as of 31 XII						
Sklepy	53824	6497	8351	32293	6683	Shops
Liczba ludności na 1 sklep ...	87,6	83,1	77,2	89,4	96,3	Population per 1 shop
Stacje paliw	1003	138	171	559	135	Petrol stations
Targowiska:						Marketplaces:
stałe	227	26	31	143	27	permanet
sezonowe	199	7	58	126	8	seasonal
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS						
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^a według lokalizacji inwestycji (ceny bieżące):						Investment outlays in enterprises ^a by localization of the investment (current prices):
w milionach złotych	8872,2	747,5	1303,4	5955,7	865,6	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	1878,7	1382,1	2025,1	2058,2	1343,3	per capita in zł
Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:						Share in investment outlays (current prices) in %:
rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa	0,3	0,3	0,5	0,2	0,4	agriculture, hunting and forestry
przemysłu	69,8	74,5	76,8	66,9	75,3	industry
budownictwa	1,8	1,6	1,7	1,8	2,4	construction
handlu i napraw ^Δ	8,8	6,2	6,5	9,7	8,9	trade and repair ^Δ
transportu, gospodarki magazynowej i łączności	7,4	5,7	4,4	8,6	4,9	transport, storage and communication
obsługi nieruchomości i firm; nauki ^Δ	5,7	5,9	4,5	6,4	2,4	real estate, renting and business activities

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS3) W 2003 R. (dok.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS3) IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Podregion Subregion				SPECIFICATION
		często- chowski	bielsko- bialski	centralny śląski	rybnicko- jastrzębski	
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE (dok.) INVESTMENTS. FIXED ASSETS (cont.)						
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach ^a (stan w dniu 31 XII; w bieżących cenach ewidencyjnych):						Gross value of fixed assets in enterprises ^a (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w milionach złotych	136987,7	9489,1	15403,0	98118,8	13976,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	29053,7	17567,5	23894,3	33989,7	21720,6	per capita in zł
Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:						Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %:
rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa	0,5	0,6	1,2	0,3	0,7	agriculture, hunting and forestry
przemysłu	64,2	48,5	61,2	65,2	70,7	industry
budownictwa.....	1,3	1,1	1,1	1,4	1,5	construction
handlu i napraw ^Δ	4,9	4,9	5,1	4,8	5,1	trade and repair ^Δ
transportu, gospodarki magazynowej i łączności	7,0	2,3	12,0	7,3	2,8	transport, storage and communication
obsługi nieruchomości i firm; nauki ^Δ	15,7	34,2	9,2	15,0	14,6	real estate, renting and business activities

RACHUNKI REGIONALNE W 2002 R.
REGIONAL ACCOUNTS IN 2002

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) w mln zł	107288,4	9902,9	13707,6	71302,9	12375,0	Gross domestic product (current prices) in mln zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące) w mln zł	93793,2	8657,3	11983,4	62334,1	10818,4	Gross value added (current prices) in mln zł

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^b – stan w końcu roku
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY ^b – end of year

Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	93934	8440	13974	62334	9186	Legal persons and organizational units without legal personality
w tym spółki cywilne	38963	3317	5973	25517	4156	of which civil law partnerships
Osoby fizyczne	330097	40498	54469	198571	36559	Natural persons

^a Dotyczy podmiotów działających według zasad rozrachunku gospodarczego, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (bez wartości gruntów z zasadzeniami). ^b Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne, bez jednostek lokalnych.

^a Concerns entities conducting activities in concordance with the rules of economic accounts, where the number of employed persons exceeds 9 persons (excluding the value of planted land). ^b Excluding persons tending private farms, excluding local units.

TABL. 1. **POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA**
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna).....	Popów	51° 05' 58"	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna).....	Rajcza	49° 23' 38"	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
za zachód (długość geograficzna wschodnia).....	Pietrowice Wielkie	18° 02' 05"	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia).....	Żarnowiec	19° 58' 26"	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ.....	x	1° 42' 20"	190	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	1° 56' 21"	138	<i>from west to east</i>

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach.

S o u r c e: data of the Voivodship Centre of Geodetic and Cartographic Documentation in Katowice.

TABL. 2. **POWIERZCHNIA I GRANICE**
AREA AND BORDERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	12331	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km.....	1030	100,0	<i>Length of borders in km</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
łódzkim	143	13,9	<i>Łódzkie</i>
małopolskim.....	292	28,3	<i>Małopolskie</i>
opolskim	238	23,1	<i>Opolskie</i>
świętokrzyskim.....	120	11,7	<i>Świętokrzyskie</i>
z Republiką Czeską.....	150	14,6	<i>with Czech Republic</i>
ze Słowacją	87	8,4	<i>with Slovakia</i>

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach.

S o u r c e: data of the Voivodship Centre of Geodetic and Cartographic Documentation in Katowice.

TABL. 3. **UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI**
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	<i>SPECIFICATION</i>
Najwyżej położony punkt – Pilsko	Jeleśnia	1556,9	<i>Highest point – Pilsko</i>
Najniżej położony punkt.....	Kuźnia Raciborska	173,6	<i>Lowest point</i>

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach.

S o u r c e: data of the Voivodship Centre of Geodetic and Cartographic Documentation in Katowice.

TABL. 4. **DANE METEOROLOGICZNE**
METEOROLOGICAL DATA

L A T A Y E A R S STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Średnia temperatura powietrza w °C <i>Average air temperature in °C</i>	Roczne sumy opadów w mm <i>Total annual precipitation in mm</i>	Średnia prędkość wiatru w m/s <i>Average wind velocity in m/s</i>	Usłonecznienie w h <i>Insolation in h</i>	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a <i>Average cloudiness in octants^a</i>
Bielsko-Biała..... 2000	10,0	1093	3,7	.	5,1
2002	9,3	1042	2,9	.	5,1
2003	8,6	787	2,6	.	4,7
Częstochowa..... 2000	9,6	707	2,3	1667	5,4
2002	9,2	662	2,5	1670	5,4
2003	8,5	496	2,6	1930	4,9
Katowice..... 2000	9,9	831	2,5	1749	5,2
2002	9,4	772	2,5	1727	5,3
2003	8,6	584	2,4	1965	4,9

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

DZIAŁ II

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o nową ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Nowa ewidencja gruntów wprowadziła różnice zakresowe w stosunku do lat poprzednich, polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (dotychczas ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 16, poz. 78) z późniejszymi zmianami, która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I–III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV–VI wytworzone z gleb organicznych, nie uwzględnia natomiast gruntów klas V–VI wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI – najniższą. Grunty przeznaczone pod zalesienia oznaczono symbolami: orne – RZ; pastwiska – PsZ.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodni-

CHAPTER II

ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environment protection and water management.

1. Information regarding the **status and use of voivodship land** is classified according to ownership and register groups, according to a new land register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454).

A new land register introduced differences in regard to scope in relation to previous years, primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which to date was included in the item "built-up and urbanised land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees collected, based on to the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (Journal of Laws No. 16, item 78) with later amendments, which protects all agricultural land included in quality classes I–III, as well as agricultural land included in quality classes IV–VI, comprised of organic soils. It does not, however, include land of V–VI quality classes, originating from mineral-derived soils.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest. Land designated for afforestation is given the following symbols: RZ – for arable land and PsZ – for pastures.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devas-

czych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Zagospodarowanie gruntów zrehabilitowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

3. Informacje o **poborze wody** dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybołówstwem i rybactwem)” – jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Stan czystości rzek podaje się w oparciu o wyniki pomiarów prowadzonych w stałych przekrojach pomiarowo-kontrolnych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Klasyfikacji poziomu czystości wód dokonuje się na podstawie normatywów dopuszczalnych stężeń wskaźników zanieczyszczenia, określonych rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5 XI 1991 r. (Dz. U. Nr 116, poz. 503) z późniejszymi zmianami, w sprawie klasyfikacji wód oraz warunków, jakim powinny odpowiadać ścieki wprowadzane do wód lub do ziemi. Ocenę stanu zanieczyszczenia wód wyraża się zaliczeniem odcinków rzek do poszczególnych klas czystości. O długości odcinka rzeki zakwalifikowanego do odpowiedniej klasy czystości wód decyduje wskaźnik określający najwyższe przekroczenie dopuszczalnego zanieczyszczenia.

5. Informacje o ocenie sanitarnej wodociągów i studni oraz jakości wody pobieranej z tych urządzeń od 2001 r. opracowano w nowym ujęciu (nieporównywalnym za lata poprzednie)

tated or degraded land through appropriate land-scaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Development of reclaimed land is based on undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Information regarding **water withdrawal** concerns:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, hunting, forestry and fishing)” – organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines, which is discharged to reservoir without further use;
- 2) in the item “irrigation in agriculture, forestry and fishing as well as filling and completing fishponds” – agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item “exploitation water-line system” – all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks, workplaces, etc.).

4. Purity for the surface rivers is specified according to the results of measurements conducted in the permanent control points by the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection. Water is classified according to permitted levels of pollutants concentration, determined by the decree of the Minister of Environmental Protection, Natural Resources and Forestry dated 5 XI 1991 (Journal of Laws No. 116, item 503) with later amendments on water classification and conditions applying to the waste water discharged into the ground or into surface waters. The evaluation of water pollution is expressed by designating sections of rivers to individual quality classes. The length of the sections included in certain quality class is determined according to the highest rate of registered pollution.

5. Information concerning the sanitary evaluation of waterworks and wells as well as the quality of the water drawn from these facilities since 2001 have been compiled differently (not comparable with previous data) in accordance with regulations enclosed in the Decree of the

w myśl ustaleń zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 4 IX 2000 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 937) z późniejszymi zmianami; dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne. Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń – dostarczające wodę dobrą (tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym) i dostarczające wodę złą (tj. niespełniającą wymagań sanitarnych).

6. Dane o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi, lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi; jak również łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczania** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód powierzchniowych oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich odpływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Minister of Health dated 4 IX 2000 (Journal of Laws No. 82, item 937) with later amendments; data were compiled on the basis of field and laboratory test results conducted by sanitary-epidemiological stations. On the basis of physical-chemical analyses and bacteriological tests two following categories of facilities of water withdrawal are distinguished: supplying good quality water (i.e. meeting sanitary requirements) and bad quality water (i.e. not meeting sanitary standards).

6. Data regarding waste water concern waste water discharged into waters (until 2002 – surface waters) or into the ground by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding **equipment of waste water treatment plants** concerns the same entities.

Waste water requiring treatment is understood as waste water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewage systems of entities engaged in production (including polluted cooling water and water from mine drainage and constructions), other entities as well as households.

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged into surface waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C and to other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated waste water** concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogene removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiającich zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczne i chemiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

U w a g a. W 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym stopniu usuwania biogenów albo do oczyszczalni mechanicznych.

Dane o ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi.

7. Informacje o źródłach i wielkości **emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza** oraz o stanie **wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40 z późniejszymi zmianami).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana jest corocznie, co w zasadzie zapewnia porównywalność, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

***Biological treatment of waste water** occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from sewage.*

***Increased biogene removal from sewage** occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.*

***Graduated mechanical and biological or mechanical and chemical treatment** of discharging waste water was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).*

*Data on **municipal waste water treatment plants** concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e., waste water treatment plants not working within sewage network).*

N o t e. In 2003 municipal chemical waste water treatment plants were classified as treatment plants with increased biogene removal from sewage or mechanical treatment plants.

***Data concerning the population using waste treatment plants** is given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of population using waste water treatment plants treating urban and rural waste.*

7. Information regarding the sources and amounts of **industrial atmospheric pollutant emissions** as well as the **equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization** concerns organizational entities determined by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40 with later amendments).

The determined group of surveyed entities maintained annually which, in principle, assures comparability may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, dwutlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną oraz niezorganizowaną.

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi bezwzględnymi wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia emisji dwutlenku węgla**.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

8. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628) z późniejszymi zmianami, których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach za lata 2000 i 2001 opracowane zostały na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów, a od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów (wprowadzonym w życie 1 I 2002 r.) opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Unieszkodliwianiem odpadów jest także składowanie odpadów.

*Data regarding **particulate emissions** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.*

*Data regarding **gas emissions** concern: sulphur dioxide, carbon monoxide, carbon dioxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants.*

Data regarding particulate and gas emissions include organized and disorganized emissions.

*Due to the high absolute values which characterise the emission of **carbon dioxide** the **indicator of reduction of gas pollutants** was calculated and presented **excluding carbon dioxide emission**.*

*The **emission volumes of different pollutant types from various sources** were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.*

8. Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Act of 27 IV 2001 on Waste (Journal of Laws No. 62, item 628) with later amendments, which the holder thereof discards or intends or is required to discard.

Information regarding waste for years 2000 and 2001 was compiled on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue, since 2002 on the basis of a catalogue of waste (introduced 1 I 2002), based on the List of Waste introduced into legislation of the European Union 1 I 2002.

*Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).*

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment. Storing waste is also a method of rendering waste harmless.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrekultywowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

9. Ochrona przyrody i krajobrazu polega na tworzeniu parków narodowych i rezerwatów przyrody, uznaniu za pomniki przyrody poszczególnych tworów przyrody i ich skupień, wprowadzeniu ochrony gatunkowej roślin i zwierząt zagrożonych w swym bycie lub rzadko występujących, tworzeniu parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu i innych form ochrony, jak: stanowiska dokumentacyjne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne.

Rezerwat przyrody jest obszarem, na którym zachowane są w stanie naturalnym lub mało zmienionym ekosystemy, określone gatunki roślin i zwierząt, elementy przyrody nieożywionej mające istotną wartość ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych lub krajobrazowych.

Parki krajobrazowe są przestrzenią wyznaczoną obszarami o ściśle określonych granicach, poddanymi ochronie ze względu na nieprzeciętne właściwości naturalne środowiska przyrodniczego oraz wysokie walory estetyczne i turystyczne krajobrazu. Na terenie parku obowiązuje zakaz lokalizacji inwestycji, które powodują degradację środowiska.

Obszar chronionego krajobrazu jest przestrzenią wyznaczoną jednostką o ściśle określonych granicach, poddaną ochronie ze względu na mało zniekształcone środowisko przyrodnicze, zachowujące zdolności równowagi biologicznej. Na obszarach chronionego krajobrazu zabronione jest fizyczne i chemiczne zanieczyszczanie środowiska.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery to treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.

9. Nature and landscape protection consists in creating national parks and nature reserves, acknowledging individual natural objects or their clusters as natural monuments, introducing protection for endangered or rare species of flora and fauna, creating scenic parks, protected landscape areas and other forms of protection such as: documentation sites, natural and scenic complexes and ecological areas.

A **nature reserve** is an area in which defined species of flora and fauna and elements of inanimate nature, having a significant scientific, natural, cultural or scenic value, are maintained in their natural or insignificantly altered ecosystems.

Scenic parks are areas with strictly defined boundaries, subject to protection due to the outstanding properties of their natural environment as well as the high aesthetic and tourist value of the landscape. Investment activities which result in a degradation of the natural environment are prohibited in these parks.

Area of protected landscape are areas with strictly defined boundaries, subject to protection due to the relatively unchanged natural environment and capable of maintaining a biological balance. Physical and chemical pollution of the natural environment is prohibited in these areas.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do udostępnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych oraz fragmenty eksploatowanych i nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe wyznacza się w celu ochrony wyjątkowo cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego, dla zachowania jego wartości estetycznych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów siedliskowych, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce itp.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody lub ich skupiska chronione ze względu na szczególne wartości naukowe, kulturowe, historyczno-pamiętkowe oraz swoiste cechy krajobrazu.

10. Fundusze ekologiczne (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian, tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi, opłat za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz z kar za przekroczenie warunków korzystania ze środowiska, a także innych kwot ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej. Środki funduszy przeznaczone są na finansowanie w całości lub w części działalności związanej z ochroną środowiska i gospodarką wodną.

11. Dane o wydatkach inwestycyjnych i efektach rzeczowych inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ Dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych Dotyczących Ochrony Środowiska (SERRIE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Documentation sites are sites where geological formations, fossil accumulations or mineral objects occur as well as exploited and discarded opencast and underground workings which are not visible on the surface or can be rendered accessible and are important for scientific and educational reasons.

Natural and scenic complexes are created for the purpose of protecting extremely valuable fragments of the natural and cultural environment and preserving their aesthetic values.

Ecological areas comprise the remains of ecosystems which are worthy of protection and having a significance in maintaining unique gene pools and settlement typology, such as: natural water basins, field and forest ponds, tree and bush clusters, swamps, peat-bogs, dunes, areas of unused flora, old river-beds, rock outcrops, scarps, gravel-banks, etc.

Nature monuments are individual natural objects, or their clusters, protected due to their scientific, cultural, historic and commemorative values as well as due to their unique landscape characteristics.

10. Ecological funds (Environmental Protection and Water Management Funds and Agricultural Land Protection Fund) are funds created from income originating from fees for the use of the natural environment and for introducing changes to it, i.e.: payments collected for releasing air pollutants, storing waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing sewage into water or the ground, payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes, fines for violating the requirements of environmental protection issued for exceeding the permissible norms of released pollutants as well as other payments established by regional divisions of the state and local self-government administration. These funds are used to finance, in part or in full, activity connected with environmental protection and water management.

11. Data regarding investment expenditures and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERRIE), implemented by the European Union.

TABL. 1 (5). **STAN GEODEZYJNY^a I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA**
Stan w dniu 1 I
GEODESIC STATUS^a AND USE OF VOIVODSHIP LAND
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003		2004			SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>	na 1000 ludności ^b w ha <i>per</i> 1000 po- pulation ^b <i>in ha</i>	w ha <i>in ha</i>	na 1000 ludności ^b w ha <i>per</i> 1000 po- pulation ^b <i>in ha</i>	przyrost (+) lub ubytok (-) w ha w stosun- ku do roku 2003 <i>increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2003</i>	
Powierzchnia ogólna^c	1233064	260,6	1233064	261,5	-	Total area^c
w tym:						<i>of which:</i>
Użytki rolne.....	674218	142,5	664786	141,0	-9432	<i>Agricultural land</i>
w tym:						<i>of which:</i>
grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwałe.....	637031	134,6	633229	134,3	-3802	<i>arable land, orchards, permanent meadows and pastures</i>
grunty rolne zabudowane	30696	6,5	23420	5,0	-7276	<i>agricultural built-up areas</i>
Grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrzewione	400318	84,6	401803	85,2	1485	<i>Forest land as well as woody and bushy land</i>
Grunty zabudowane i zurbanizowane.....	111795	23,6	121105	25,7	9310	<i>Built-up and urbanized areas</i>
w tym:						<i>of which:</i>
tereny mieszkaniowe	22442	4,7	31618	6,7	9176	<i>residential areas</i>
tereny przemysłowe.....	19113	4,0	19528	4,1	415	<i>industrial areas</i>
tereny komunikacyjne.....	50361	10,6	50022	10,6	-339	<i>transport areas</i>
użytki kopalne.....	1547	0,3	1406	0,3	-141	<i>minerals</i>
Grunty pod wodami po- wierzchniowymi	21562	4,6	20338	4,3	-1224	<i>Lands under surface waters</i>
płynącymi.....	9793	2,1	9821	2,1	28	<i>flowing</i>
stojącymi.....	11769	2,5	10516	2,2	-1253	<i>standing</i>
Nie użytki.....	16283	3,4	16225	3,4	-58	<i>Wasteland</i>

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1. **b** Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2002 i 2003. **c** Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a See general notes to the chapter, item 1. **b** Population as of 31 XII, respectively for 2002 and 2003. **c** Land area (including inland waters).

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (6). **GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a**
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST^a PURPOSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w ha in ha			
O G Ó Ł E M.....	644	438	479	GRAND TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND				
Grunty rolne.....	538	424	445	Agricultural land
W tym użytki rolne.....	330	225	310	Of which agricultural land
klasy bonitacyjne:				quality classes:
I – III.....	85	58	66	I – III
IV ^b	242	166	242	IV ^b
V i VI oraz VI RZ i PsZ.....	3	1	2	V and VI as well as VI RZ and PsZ
Grunty leśne.....	106	14	34	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION				
wyłączone:				designated for:
Na tereny osiedlowe.....	315	155	248	Residential areas
Na tereny przemysłowe.....	73	46	51	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne	106	134	56	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne.....	19	10	13	Minerals
Na inne cele.....	131 ^c	93	111 ^c	Other purposes

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych. **b** Użytki rolne pochodzenia mineralnego i organicznego. **c** Razem z gruntami wyłączonymi pod zbiorniki wodne.

Ź r ó d ł o: w zakresie gruntów rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; w zakresie gruntów leśnych – dane Ministerstwa Środowiska.

a According to the existing regulations on the protection of agricultural and forest land. **b** Agricultural land of mineral and organic origin. **c** Including lands designated for water reservoirs.

S o u r c e: in regard to agricultural land – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; in regard to forest land – data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (7). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE
REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE
I ZAGOSPODAROWANE**
*DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND
MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w ha in ha			
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	5828	5705	5700	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdevastowane	4842	4718	4745	devastated
zdegradowane.....	986	987	955	degraded
Grunty (w ciągu roku):				Land (during the year):
zrekultywowane.....	298	105	126	reclaimed
w tym na cele:				of which for purposes:
rolnicze	17	3	23	agricultural
leśne.....	231	88	36	forest
zagospodarowane	255	15	74	managed

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (8). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY
AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in percent	
OGÓŁEM.....	668,8	577,8	548,3	100,0	TOTAL
na cele:					for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybołówstwem i rybactwem) z ujęć własnych	175,1	135,5	129,1	23,5	Production (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing) – from own intakes
w tym wody:					of which waters:
powierzchniowe	79,8	59,3	57,5	10,5	surface
podziemne	21,7	24,7	20,4	3,7	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych.....	84,9	85,4	74,5	13,6	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	408,8	356,9	344,6	62,9	Exploitation water-line system ^a
wody: powierzchniowe.....	259,5	222,0	214,5	39,1	waters: surface
podziemne	149,3	134,9	130,2	23,7	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (9). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³		w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	535,4	466,3	445,7	100,0	T O T A L
Przemysł	184,8	154,0	146,7	32,9	Industry
w tym na cele produkcyjne	148,5	130,2	124,2	27,9	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	84,9	85,4	74,5	16,7	Agriculture and forestry ^a
Eksplotacja sieci wodociągowej ^b	265,7	227,0	224,4	50,4	Exploitation water-line system ^b

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. **b** Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling up and completing fish ponds. **b** Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (10). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR FILLING UP FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Powierzchnia napełnianych stawów rybnych ^a w ha.....	3541	3965	4023	Area of filled fish ponds ^a in ha
Pobór wody do napełniania i uzupełniania stawów rybnych w dam ³	84913	85370	74525	Water withdrawal for filling up and completing fish ponds in dam ³
na 1 ha.....	24,0	21,5	18,5	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 10 ha.

a Area of 10 ha and more.

TABL. 7 (11). **STAN CZYSTOŚCI RZEK^a KONTROLOWANYCH**
PURITY OF CONTROLLED RIVERS^a

L A T A Y E A R S RZEKI ^b RIVERS ^b	Dłu- gość ^c odcin- ków kontro- lowa- nych w km <i>Length^c of con- trolled sections in km</i>	Kryterium fizykochemiczne <i>Physical-chemical criterion</i>				Kryterium bakteriologiczne ^d <i>Bacteriological criterion^d</i>			
		wody o klasie czystości ^e <i>waters with quality classes^e</i>			wody nad- miernie zanie- czysz- czone <i>waters exces- sively polluted</i>	wody o klasie czystości ^e <i>waters with quality classes^e</i>			wody nad- miernie zanie- czysz- czone <i>waters exces- sively polluted</i>
		I	II	III		I	II	III	
		w % długości kontrolowanego odcinka <i>in % of length of the controlled section</i>							
O G Ó Ł E M 2000 TOTAL	2201,8	5,9	14,2	18,1	61,8	–	4,3	12,3	83,4
2002	2280,0	5,3	14,1	23,9	56,7	2,1	6,7	33,9	57,3
2003	2606,4	3,4	20,1	14,5	62,0	0,3	9,7	36,2	53,8
Mała Wisła z dopły- wami.....	191,7	10,5	19,2	28,4	41,9	–	17,8	44,6	37,6
Łłownica z Jasienicą ..	48,2	–	–	44,8	55,2	–	–	85,9	14,1
Wapienica	20,3	43,3	–	18,2	38,5	43,3	–	6,0	50,7
Biała z dopływami	71,3	–	23,7	34,8	41,5	–	–	26,9	73,1
Pszczynka z dopły- wami.....	77,3	–	–	–	100,0	–	–	44,1	55,9
Gostynia z dopływami	74,9	–	–	–	100,0	–	–	–	100,0
Czarna Przemsza z dopływami	230,6	–	10,5	4,1	85,4	–	4,1	20,6	75,3
Biała Przemsza z dopływami	104,8	–	16,5	7,5	76,0	–	5,7	10,8	83,5
Przemsza z Wąwolni- cą	28,3	–	–	–	100,0	–	–	–	100,0
Soła z dopływami	201,5	14,6	18,0	19,4	48,0	–	26,0	60,0	14,0
Żylica z dopływami	35,5	44,2	–	9,8	46,0	–	44,2	31,0	24,8
Pilica z dopływami.....	154,6	–	42,4	17,2	40,4	–	25,3	34,3	40,4
Odra	50,2	–	–	–	100,0	–	–	–	100,0

a Łącznie z kanałami, zlewniami itp. **b** Uszeregowane w porządku hydrograficznym. **c** Na terenie województwa. **d** Oparte na wynikach badań miana coli typu fekalnego. **e** Określone metodą statystyczną stężeń gwarantowanych z prawdopodobieństwem 90% obliczonych metodą Nesmeraka.

a Including canals, basins etc. **b** Listed according to hydrographic order. **c** In voivodship area. **d** Based on results of the coli test. **e** Defined by statistical method of warranted concentration with 90% of probability calculated using the Nesmerak method.

TABL. 7 (11). **STAN CZYSTOŚCI RZEK^a KONTROLOWANYCH (dok.)**
PURITY OF CONTROLLED RIVERS^a (cont.)

L A T A Y E A R S R Z E K I ^b R I V E R S ^b	Dłu- gość ^c odcin- ków kontro- lowa- nych w km <i>Length^c of con- trolled sections in km</i>	Kryterium fizykochemiczne <i>Physical-chemical criterion</i>				Kryterium bakteriologiczne ^d <i>Bacteriological criterion^d</i>			
		wody o klasie czystości ^e <i>waters with quality classes^e</i>			wody nad- miernie zanie- czysz- czone <i>waters exces- sively polluted</i>	wody o klasie czystości ^e <i>waters with quality classes^e</i>			wody nad- miernie zanie- czysz- czone <i>waters exces- sively polluted</i>
		I	II	III		I	II	III	
		w % długości kontrolowanego odcinka <i>in % of length of the controlled section</i>							
		Olza z dopływami	164,1	8,8	—	2,3	88,9	—	—
Psina	24,0	—	—	—	100,0	—	—	—	100,0
Ruda z dopływami.....	90,8	—	—	7,0	93,0	—	—	29,5	70,5
Bierawka z dopływa- mi	52,9	—	—	—	100,0	—	—	—	100,0
Kłodnica z dopływami	202,9	—	—	6,0	94,0	—	—	7,0	93,0
Mała Panew z dopły- wami.....	170,1	—	16,8	13,8	69,4	—	13,6	30,6	55,8
Warta z dopływami....	612,4	—	48,6	23,1	28,3	—	11,9	65,8	22,3

a Łącznie z kanałami, zlewniami itp. **b** Uszeregowane w porządku hydrograficznym. **c** Na terenie województwa. **d** Oparte na wynikach badań miana coli typu fekalnego. **e** Określone metodą statystyczną stężeń gwarantowanych z prawdopodobieństwem 90% obliczonych metodą Nesmeraka.

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

a Including canals, basins etc. **b** Listed according to hydrographic order. **c** In voivodship area. **d** Based on results of the coli test. **e** Defined by statistical method of warranted concentration with 90% of probability calculated using the Nesmerak method.

S o u r c e: data of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection.

TABL. 8 (12). **JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA Z WODOCIĄGÓW I STUDNI**
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION FROM WATERWORKS AND WELLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^a – w % ludności korzystającej z urządzeń – zaopatrywana w wodę <i>Population ^a – in % of population using facilities – supplied with water</i>				SPECIFICATION
	odpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>meeting sanitary requirements</i>		nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>not meeting sanitary requirements</i>		
	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Wodociągi o wydajności w m ³ /d:					<i>Waterworks with a capacity of m³/24h:</i>
poniżej 10..... 2002	92,2	98,5	7,8	1,5	<i>below 10</i>
2003	89,9	97,5	10,1	2,5	
10 – 1000 2002	96,0	91,0	4,0	9,0	<i>10 – 1000</i>
2003	99,1	91,5	0,9	8,5	
1001 – 10000 2002	97,1	95,0	2,9	5,0	<i>1001 – 10000</i>
2003	97,5	86,9	2,5	13,1	
10001 – 100000 2002	99,7	–	0,3	–	<i>10001 – 100000</i>
2003	100,0	100,0	–	–	
powyżej 100000 2002	97,8	100,0 ^b	2,2	–	<i>over 100000</i>
2003	98,5	100,0 ^b	1,5	–	
Studnie ^c :					<i>Wells ^c:</i>
publiczne 2002	71,7	75,0	28,3	25,0	<i>public</i>
2003	100,0	75,0	–	25,0	
inne 2002	88,6	90,6	11,4	9,4	<i>others</i>
2003	99,2	85,2	0,8	14,8	

a Według szacunków. **b** Dotyczy 131 tys. ludności zaopatrywanej w wodę z wodociągów zlokalizowanych na terenach miast. **c** Zakładowe i przydomowe, z tym że nadzorowi podlegają tylko studnie, z których korzystają gospodarstwa agroturystyczne i sezonowe obiekty wypoczynkowe znajdujące się w pobliżu potencjalnych źródeł zanieczyszczeń wody na terenach objętych powodzią, na które wpływają skargi mieszkańców.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Estimated data. **b** Refers to 131 thous. of population supplied with water from waterworks and wells localised in urban areas. **c** Plant and attached to households; wells used by farm accommodation for tourists and seasonal tourists accommodation establishments situated near potential source of water pollution in flood prone area about which complains are being made only, are the subject of monitoring.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 9 (13). **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD
LUB DO ZIEMI**
*INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS
OR INTO THE GROUND*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³		w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	445,2	389,0	371,7	100,0	T O T A L
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	237,7	210,5	204,7	55,1	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	5,8	3,7	2,9	0,8	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	207,5	178,5	167,0	44,9	discharged through sewerage system
W tym ścieki wymagające oczyszczania	439,4	385,3	368,8	99,2	Of which waste water requiring treatment
oczyszczane	387,6	341,8	322,2	86,7	treated
mechanicznie	189,7	157,1	144,0	38,8	mechanically
chemicznie	19,6	21,0 ^b	23,8 ^b	6,4	chemically
biologicznie	88,6	69,1	54,8	14,7	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	89,8	94,5	99,6	26,8	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczane	51,8	43,5	46,6	12,5	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	20,5	21,5	28,8	7,8	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	31,2	22,0	17,8	4,8	discharged through sewerage system

^a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. ^b Dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

^a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions, as well as polluted rainwaters. ^b Refers only to industrial waste water.

TABL. 10 (14). **JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA
ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
**ENTITIES^a DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE
AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS POSSESSED**
As of 31 XII

JEDNOSTKI	2000	2002	2003	ENTITIES
O G Ó Ł E M.....	267	228	223	T O T A L
Odprowadzające ścieki bezpo- średnio do wód lub do ziemi	202	174	167	<i>Discharging waste water directly into waters or into the ground</i>
wyposażone w oczyszczalnię ścieków	170	152	143	<i>possessing waste water treatment plants</i>
o wystarczającej przepustowości	137	122	116	<i>with sufficient capacity</i>
o niewystarczającej przepusto- wości	33	30	27	<i>with insufficient capacity</i>
bez oczyszczalni ścieków	32	22	24	<i>not possessing waste water treat- ment plants</i>
Odprowadzające ścieki do kanaliza- cji (bez oczyszczalni ścieków)	65	54	56	<i>Discharging waste water into sew- erage system (not possessing waste waters treatment plants)</i>

a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.

a *Excluding enterprises and water-sewerage treatment plants.*

TABL. 11 (15). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTE WATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Me- chanical</i>	Che- miczne <i>Chemical</i>	Bio- logiczne <i>Biologi- cal</i>	Z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych						Industrial waste water treatment plants
Liczba..... 2000	223	100	36	85	2	Number
2002	198	84	37	75	2	
2003	193	87	34	70	2	
Przepustowość w dam ³ /d..... 2000	1186,5	895,1	195,0	95,6	0,8	Capacity in dam ³ /24h
2002	935,6	634,0	195,5	105,4	0,8	
2003	1031,4	764,7	189,9	76,0	0,9	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a						Municipal^a waste water treatment plants
Liczba..... 2000	190	14	2	126	48	Number
2002	206	15	—	128	63	
2003	214	14	x	125	75	
Przepustowość w dam ³ /d..... 2000	1908,7	408,7	0,2	636,8 ^b	863,0	Capacity in dam ³ /24h
2002	1721,4	241,4	—	505,8 ^b	974,2	
2003	1592,6	135,7	x	415,1^b	1041,8	
Ludność korzystająca ^c z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem 2000	62,9	4,5	0,0	27,2	31,3	Population using ^c waste water treatment plants in % of total population
2002	64,5	2,7	—	23,9	37,9	
2003	64,8	2,7	x	21,0	41,1	

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; w 2003 r. bez oczyszczalni chemicznych; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 6. **b** Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. **c** Na podstawie szacunków; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana.

a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system; in 2003 excluding chemical waste water treatment plants, see general notes to the chapter, item 6. **b** Refers to equipment for biological treatment. **c** Estimated data; in 2000 defined as served population.

TABL. 12 (16). **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	341	328	335	<i>Plants generating substantial air pollution ^a (as of 31 XII)</i>
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:				<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych	253	237	231	<i>particulates</i>
gazowych	44	43	47	<i>gases</i>
posiadające zagospodarowaną strefę ochronną	18	15	11	<i>with managed protective zone</i>
nieposiadające wyników pomiarów:				<i>without the results of measurements of:</i>
emisji:				<i>emission of:</i>
pyłów	100	92	103	<i>particulates</i>
gazów	109	102	107	<i>gases</i>
imisji	309	302	316	<i>imission</i>
Emisja zanieczyszczeń:				<i>Emission of pollutants:</i>
w tysiącach ton:				<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowych	38,5	30,5	28,9	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw	30,3	23,7	22,2	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	610,6	602,7	649,1	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	152,3	149,3	149,5	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla	136,1	142,9	141,6	<i>carbon monoxide</i>
tlenki azotu	81,9	75,6	73,5	<i>nitrogen oxides</i>
na 1 km ² powierzchni ogólnej w tonach:				<i>per 1 km² of total area in tonnes:</i>
pyłowych	3,1	2,5	2,3	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	49,7	48,9	52,6	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:				<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:				<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	3790,9	3672,8	3457,5	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	277,5	266,3	283,7	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:				<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych	99,0	99,2	99,2	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	31,3	30,6	30,4	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

^a *Emitting particulates, gases or particulates and gases simultaneously.*

TABL. 13 (17). **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW**
*EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS BY SEC-
TIONS AND DIVISIONS*

[illegible]

TABL. 13 (17). **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)**
*EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS BY SEC-
TIONS AND DIVISIONS (cont.)*

SEKCJE SECTIONS DZIAŁY DIVISIONS	Emisja zanieczyszczeń <i>Emission of pollutants</i>				Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń <i>Pollutants retained in pollutant reduction systems</i>			
	pyłowych <i>particulates</i>		gazowych <i>gases</i>		pyłowe <i>particulates</i>		gazowe (bez CO ₂) <i>gases (excluding CO₂)</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym ze spalania paliw <i>of which from the combustion of fuels</i>	ogółem <i>total</i>	w tym dwutlen- nek węgla <i>of which carbon dioxide</i>	w tys. t <i>in thous. t</i>	w % zanieczy- szczeń wytworzo- nych <i>in % of pollu- tants produced</i>	w tys. t <i>in thous. t</i>	w % zanieczy- szczeń wytworzo- nych <i>in % of pollu- tants produced</i>
	w tys. t		in thous. t					
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)								
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	0,1	0,1	62,8	62,1	0,6	80,3	0,7	51,1
Produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	0,8	0,6	3346,9	3338,0	145,2	99,5	0,1	0,6
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	5,2	0,4	2260,9	2132,4	344,7	98,5	133,1	50,9
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products ^Δ</i>	0,2	0,1	176,0	174,7	2,2	91,8	0,0	0,6
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	0,3	0,3	84,4	83,3	2,0	85,5	0,0	0,9
Produkcja maszyn i aparatury elek- trycznej ^Δ <i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>	0,3	0,2	50,2	48,9	5,7	95,0	0,7	32,9
Produkcja pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	0,0	0,0	21,8	21,2	0,4	92,8	0,6	51,1
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of other transport equipment</i>	0,0	0,0	2,3	2,3	0,1	96,9	0,0	3,4
Produkcja mebli; pozostała działal- ność produkcyjna ^Δ <i>Manufacture of furniture; manufactu- ring n.e.c.</i>	0,0	0,0	14,9	14,6	0,1	85,0	0,0	5,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wo- dę Electricity, gas and water supply	18,6	18,5	30802,0	30595,1	2705,8	99,3	142,0	40,7
Budownictwo Construction	0,1	0,1	10,2	10,1	0,0	44,9	–	–

TABL. 14 (18). **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH
SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS GENERATING SUBSTANTIAL
AIR POLLUTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Cyklony <i>Cyclones</i>	Multicyklony <i>Multi- cyclones</i>	Filtry tkaninowe <i>Fabric filters</i>	Elektrofiltry <i>Electrofil- ters</i>	Urządzenia mokre <i>Wet air cleaners</i>	Inne <i>Others</i>
URZĄDZENIA – stan w dniu 31 XII EQUIPMENT – as of 31 XII							
OGÓŁEM	2000	857	148	543	195	461	167
TOTAL	2002	735	116	582	191	427	145
	2003	653	112	584	183	408	96
Skuteczność: <i>Efficiency:</i>							
niska	2000	192	18	85	8	171	x
<i>low</i>	2002	147	16	93	6	183	x
	2003	85	13	107	4	182	x
średnia	2000	266	78	201	47	160	x
<i>moderate</i>	2002	226	55	167	48	119	x
	2003	195	51	152	41	110	x
wysoka	2000	399	52	257	140	130	x
<i>high</i>	2002	362	45	322	137	125	x
	2003	373	48	325	138	116	x
PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h WASTE GAS FLOW in dam ³ /h							
OGÓŁEM	2000	25677	5896	18541	55389	29501	2844
TOTAL	2002	15713	4335	18650	54520	8582	973
	2003	13553	3828	16659	54653	7301	1158
Skuteczność: <i>Efficiency:</i>							
niska	2000	9372	226	566	2388	4321	x
<i>low</i>	2002	1885	394	933	2015	1927	x
	2003	1173	181	1027	263	2062	x
średnia	2000	5548	3303	7862	5293	3431	x
<i>moderate</i>	2002	4925	2205	5823	6538	2682	x
	2003	3989	1849	6837	7249	1917	x
wysoka	2000	10757	2367	10113	47708	21749	x
<i>high</i>	2002	8903	1736	11894	45967	3973	x
	2003	8391	1798	8795	47141	3322	x

TABL. 15 (19). **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	254	231	233	<i>Plants generating waste (as of 31 XII)</i>
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t.....	46844,7	42715,6	42439,9	<i>Waste generated (during the year) in thous. t</i>
poddane odzyskowi ^b	40689,3	39254,5	40810,5	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione	5839,9	3086,4	1241,1	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	5752,9	2828,6	607,5	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	315,5	374,7	388,3	<i>temporarily stored^d</i>
W % wytworzonych:				<i>In % generated:</i>
poddane odzyskowi ^b	86,9	91,9	96,2	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione	12,5	7,2	2,9	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	12,3	6,6	1,4	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	0,7	0,9	0,9	<i>temporarily stored^d</i>
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^e ; stan w końcu roku) w tys. t.....	795761,1	701472,5	683276,2	<i>Waste landfilled up to now (accumulated^e; end of year) in thous. t</i>
Odpady poddane odzyskowi ^b z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t.....	4047,4	3874,0	9860,5	<i>Waste recovered^b from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t</i>
Tereny składowania odpadów w ha:				<i>Area of storage yards in ha:</i>
nie zrekultywowane (stan w końcu roku)	2996,3	2690,6	2595,8	<i>non-reclaimed (end of year)</i>
zrekultywowane (w ciągu roku)	264,3	41,5	47,9	<i>reclaimed (during the year)</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 8. **b** Do 2001 r. – wykorzystane. **c** Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. **d** Do 2001 r. – gromadzone przejściowo. **e** Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes to the chapter, item 8. **b** Until 2001 – utilized. **c** On own plant grounds and other land. **d** Until 2001 – accumulated temporarily. **e** On own plant grounds.

TABL. 16 (20). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2003 R.**
WASTE^a BY TYPE IN 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone ^b Waste generated ^b		Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^d ; stan w końcu roku) Waste landfilled up to now (accumulated ^d ; end of year)	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym poddane odzyskowi ^c of which recovered ^c		
O G Ó Ł E M	42439,9	40810,5	683276,2	T O T A L
w tym:				of which:
Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalin.....	28550,8	28031,3	530877,3	Waste generated at washing and clearing minerals
Żużle z procesów wytopiania (wielkopiecowe, stalownicze)	2437,0	2430,3	9698,3	Waste from the processing of slag
Odpady z flotacyjnego wzbogacania węgla	2165,1	2020,8	42664,2	Waste from floatation dressing of coal
Odpady z wydobywania kopalin innych niż rudy metali.....	1704,2	1601,7	39557,0	Waste from excavation of minerals other than iron ores
Popioły lotne z węgla	1441,5	1386,0	1031,0	Coal fly ash
Mieszaniny popiołów lotnych i odpadów stałych z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych	1244,0	1180,2	–	Mixtures of fly-ash and solid waste originating from limestone methods of desulphurisation of waste gases
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów.....	789,5	658,8	13643,3	Slag, furnace ash and particulates from boilers
Żelazo i stal.....	296,2	147,2	–	Iron and steel
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	225,8	104,1	23611,4	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
Odpady z flotacyjnego wzbogacania rud metali nieżelaznych	–	–	8479,0	Waste from floatation dressing of non-ferrous metal ores

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 8. **b** W ciągu roku. **c** Do 2001 r. – wykorzystane. **d** Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes to the chapter, item 8. **b** During the year. **c** Till 2001 defined as utilized. **d** On own plant grounds.

TABL. 17 (21). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA**

Stan w dniu 31 XII

LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
	w ha in ha		w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivodship	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²	
O G Ó Ł E M ^a	271467,6	270252,9	270334,2	21,9	573,4 T O T A L ^a
Rezerваты przyrody ^b	3591,9	3591,9	3636,5	0,3	7,7 Nature reserves ^b
Parki krajobrazowe ^{bc}	227036,1	227036,1	226995,2	18,4	481,4 Scenic parks ^{bc}
Obszary chronionego krajobrazu ^c	35971,1	35960,6	35970,0	2,9	76,3 Areas of protected landscape ^c
Stanowiska dokumentacyjne	6,4	6,5	6,5	0,0	0,0 Documentation sites
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	4500,5	3347,2	3381,8	0,3	7,2 Natural and scenic complexes
Użytki ekologiczne	361,6	310,6	344,2	0,0	0,7 Ecological areas

^a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin. ^b Bez otuliny. ^c Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

^a Including those created on the basis of gmina resolutions. ^b Excluding buffer zones. ^c Excluding nature reserves and other forms of nature protection within scenic parks and areas of protected landscape.

TABL. 18 (22). **PARKI KRAJOBRAZOWE**
Stan w dniu 31 XII
SCENIC PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS PARKI KRAJOBRAZOWE ^a SCENIC PARKS ^a		Powierzchnia ^b Area ^b			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water
		w ha in ha			
OGÓŁEM TOTAL	2000	229326,0	150769,5	66790,5	1357,0
	2002	229326,0	150769,5	66790,5	1357,0
	2003	229325,1	150769,5	66790,5	1357,0
ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO COMPLEX OF SCENIC PARKS OF THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP		229325,1	150769,5	66790,5	1357,0
Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich		49387,0	28840,0	16806,0	659,0
Orlich Gniazd ^c		47639,0	20381,0	25391,0	–
Lasy nad Górną Liswartą		38700,1	22147,0	11525,0	464,0
Beskidu Śląskiego		38620,0	33771,0	4800,0	49,0
Żywiecki		35870,0	29415,0	5375,0	185,0
Beskidu Małego ^c		16540,0	13926,7	2613,3	–
Stawki		1745,0	1745,0	–	–
Załęczański ^c		824,0	543,8	280,2	–

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. ^b Łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków. ^c Powierzchnia parków w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing grand total area in the voivodship. ^b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks. ^c Area of parks within the area of the voivodship.

TABL. 19 (23). **REZERWATY PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
NATURE RESERVES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty Number	Powierzchnia Area			SPECIFICATION
		ogółem total	rezerwatów reserves		
			ścisłych ^a strictly protected ^a	częściowych ^b partially protected ^b	
			w ha in ha		
O G Ó Ł E M 2000	59	3591,9	110,5	3481,4	TOTAL
2002	59	3591,9	110,5	3481,4	
2003	60	3636,5	110,5	3526,0	
Faunistyczne	2	787,2	–	787,2	Fauna
Krajobrazowe	2	164,2	–	164,2	Scenic
Leśne	48	2510,4	–	2510,4	Forest
Torfowiskowe	1	28,5	28,5	–	Peat-bog
Florystyczne	4	82,0	82,0	–	Flora
Przyrody nieożywionej	3	64,2	–	64,2	Inanimate nature

a Rezerваты, w których chroniona jest cała przyroda i zakazane są wszelkie czynności gospodarcze. **b** Rezerваты, w których chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.

a Reserves in which all forms of nature are protected and all economic activity is prohibited. **b** Reserves in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 20 (24). **POMNIKI PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
NATURE MONUMENTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Poje- dyncze drzewa <i>Individ- ual trees</i>	Grupy drzew <i>Tree clusters</i>	Głazy narzu- towe <i>Erratic boulders</i>	Skalki, groty, jaskinie i inne <i>Stones, grottos, caves and others</i>	Aleje <i>Alleys</i>
OGÓŁEM..... 2000		1262	1005	160	23	43	31
TOTAL 2002		1366	1098	165	26	44	33
2003		1347	1083	166	26	39	33
W tym utworzone na mocy uchwał rad gmin <i>Of which created on the basis of gmina resolutions</i>		537	507	14	4	2	10

TABL. 21 (25). **WYMIAR I WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE**
RATES AND RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wymierzono	Wpłynęło	SPECIFICATION
		Administred	Income	
		w tys. zł	in thous. zł	
FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS				
Opłaty^a	2000	560631,4	209353,5	Payments^a
	2002	.	270433,1	
	2003	.	232827,1	
w tym za:				of which for:
Gospodarkę ściekową i ochronę wód		.	88577,8	Waste water management and protec- tion of waters
Ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	104050,1	Protection of atmospheric air and climate
Gospodarkę odpadami	19258,1	Waste management
Kary^b za nieprzestrzeganie	2000	311787,8	1856,2	Fines^b for not meeting environmental
przepisów ochrony środo-	2002	205759,7	2204,8	protection norms
wiska	2003	15470,9	1721,4	
w tym za przekroczenie:				of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi		13212,1	1239,2	Norms of discharging waste water into waters and into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza		609,9	232,7	Permissible emissions of air pollutants
FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND				
O G Ó Ł E M – opłaty za	2000	4989,2	5208,3	T O T A L – payments for designating
wyłączenie gruntów rol-	2002	6883,7	6646,6	agricultural land for non-agricultural
nych na cele nierolnicze	2003	7188,8	6764,8	purposes
w tym:				of which:
Roczne		6378,1	5743,5	Annual
Jednorazowe należności		810,6	815,9	One-time payments

a Bez opłat za wydobywanie kopalin. **b** W zakresie wymierzonych kar – dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Źródło: w zakresie opłat – dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Excluding fees for mining. **b** In regard to inflicted fines – data of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection.

Source: in regard to the funds for environmental protection and water management – data of the National Fund for Environmental Protection and Water Management, in regard to the Agricultural Land Protection Fund – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 22 (26). **KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2003		SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł		w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	306512,2	364917,9	100,0	T O T A L
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	115710,9	147959,3	40,5	Protection of atmospheric air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	124788,2	141998,1	38,9	Waste water management and protection of waters
Gospodarka odpadami.....	26321,3	37535,5	10,3	Waste management
Pozostałe	39691,7	37424,9	10,3	Others

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 23 (27). **WYDATKI INWESTYCYJNE^a NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a ON ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł			
Ochrona środowiska	797531,5	684138,2	675961,6	Environmental protection
w tym:				of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	381280,8	180029,3	160706,6	Protection of atmospheric air and climate
w tym wydatki na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	254204,2	96330,5	79157,2	of which expenditures on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	322733,7	358961,7	366570,1	Waste water management and protection of waters
w tym wydatki na:				of which expenditures on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	95736,2	95763,8	91747,6	municipal waste water treatment plants
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	199672,5	218262,6	245113,1	sewerage system for the transport of waste water and waste water basins
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych....	79141,6	118803,1	115594,7	Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters
w tym wydatki na:				of which expenditures on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	7027,9	6734,1	8607,3	waste collection ^b and transport
w tym selektywne zbieranie odpadów	2416,1	888,8	5702,3	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	52427,9	65653,6	63896,1	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	2397,0	7572,7	5883,0	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	687,4	1303,1	366,4	Protection of nature, biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji.....	2911,7	7574,7	11743,5	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	229891,2	157093,6	192498,6	Water management
wydatki na:				expenditures on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	97758,9	84761,5	110022,5	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	40797,6	11676,4	23820,5	Water treatment plants
Zbiorniki wodne	19390,6	17917,0	22942,7	Reservoirs and falls
Regulacja i zabudowa rzek i potoków	41081,4	25943,3	28549,0	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	30862,7	16795,4	7163,9	Flood embankments and pump stations

^a Do 2001 r. określone jako nakłady inwestycyjne; według lokalizacji inwestycji; wydatki te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a Until 2001 defined as investment outlays; by investments localization; these outlays are included in investment outlays in appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 24 (28). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU
INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
*TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION
AND WATER MANAGEMENT*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION				
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu				Protection of atmospheric air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:				Ability of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych.....	4268	9994	–	particulates
gazowych.....	30514	–	3	gases
Gospodarka ściekowa i ochrona wód				Waste water management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:				Sewerage system in km for the transport of:
ścieki.....	256,7	335,6	573,1	waste water
wody opadowe.....	39,4	38,8	55,6	waste water basins
Oczyszczalnie ścieków:				Waste water treatment plants:
obiekty	19	18	13	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne.....	13	15	8	of which municipal
mechaniczne.....	9	5	3	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych).....	5	11	6	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	5	2	4	with increased biogene removal (disposal) ^a
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d.....	311354	62476	27794	capacity of treatment plants in m ³ /24h
w tym oczyszczalni komunalnych	298743	57998	21729	of which municipal
mechanicznych	108131	4215	14328	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych).....	36692	3761	7436	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	166531	54500	6030	with increased biogene removal (disposal) ^a

a W tym chemiczne.

a Of which chemical.

TABL. 24 (28). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)				
Gospodarka ściekowa i ochrona wód (dok.)				Waste water management and protection of waters (cont.)
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:				Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	6	6	5	facilities
przepustowość w m ³ /d	394	9294	5638	capacity in m ³ /24h
Gospodarka odpadami				Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:				Treatment systems of waste:
obiekty	5	2	–	facilities
wydajność w t/r	4437	48230	–	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:				Landfills of municipal waste:
obiekty	1	–	–	facilities
powierzchnia w ha	9,4	–	–	area in ha
wydajność w t/r	73000,0	–	–	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r	38104	9963	240219	Capacity of waste utilization systems ^b in t/y
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT				
Wydajność ujęć wodnych ^c w m ³ /d....	11417	1532	5815	Capacity of water intakes ^c in m ³ /24h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	3902	6658	1705	Water treatment in m ³ /24h
Sieć wodociągowa w km	301,5	324,6	353,0	Water-line system in km
Zbiorniki wodne:				Water reservoirs:
obiekty	6	1	2	facilities
pojemność w tys. m ³	218,5	13,0	1,2	capacity in thous. m ³

b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. **c** Bez ujęć w energetyce zawodowej.

b Excluding municipal waste. **c** Excluding water intakes in the power industry.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2003, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 27 X 2002 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 XII 2002 r. (Dz. U. Nr 222, poz. 1868).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

1) Do **administracji państwowej** zalicza się:

a) naczelne i centralne organy administracji:

- instytucje naczelne i centralne (np. Sejm, Senat, Urząd Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
- jednostki służb zagranicznych, tj. pla-

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election

3. The demographic and professional characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2003, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 27 X 2002 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of professions is made on the basis of the classification of professions and specialties for needs of labour market introduced by a decree of the ministry of Labour and Social Policy, dated 10 XII 2002 (Journal of Laws No. 222, item 1868).

4. Presented information concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils.

1) **State administration** comprises:

a) principle and central organs of administration:

- principle and central institutions (e.g., Sejm, Senate, Office of the President, ministries, central offices),

cówki zagraniczne organów administracji państwowej oraz pracujących za granicą w przedstawicielstwach ONZ i innych misjach za granicą, a także w instytucjach, ośrodkach informacji i kultury za granicą,

- terenowe organy rządowej administracji specjalnej (np. izby i urzędy skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, urzędy celne, regionalne izby obrachunkowe, Inspekcję Handlową, okręgowe inspektoraty gospodarki energetycznej i materiałowej, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych, archiwa państwowe);

- b) terenowe organy rządowej administracji ogólnej (urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej łącznie z wojewódzkimi: inspektoratami inspekcji handlowej, służbami ochrony zabytków, zakładami weterynarii, zarządami melioracji i urzędów wodnych oraz kuratoriami oświaty).

2) Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- a) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje nadzoru budowlanego, ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej);
- b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje weterynaryjne, zarządy dróg);
- c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne np. zarządy melioracji i urzędów wodnych).

3) **Samorządowe kolegia odwoławcze.**

5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej podano bez jednostek służb zagranicznych.

- *foreign service institutions, i.e., foreign offices of state administration organs and those operating abroad as part of UN agencies and other missions abroad, as well as in institutions, and information and cultural centres abroad,*
- *territorial organs of special government administration (e.g., fiscal chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, customs offices, regional accounting chambers, Trade Inspectorate, district energy and material economy inspectorates, auxiliary units of budgetary entities, state archives);*

- b) *territorial organs of general government administration (voivodship offices, auxiliary service entities including voivodship: trade inspectorates, monument preservation services, veterinary offices, drainage and water facility boards as well as education offices).*

2) **Local self-government administration** comprises:

a) *gminas and cities with powiat status:*

- *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities),*
- *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., construction supervision inspectorates, geodetic and cartographic documentation centres);*

- b) *powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., veterinary inspectorates, public road boards);*

- c) *voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., drainage and water facility boards).*

3) **Self-government appeal councils.**

5. *Data concerning average wages and salaries in the state administration are presented excluding foreign service institutions.*

TABL. 1 (29). **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**
Stan w dniu 31 XII
ADMINISTRATIVE UNITS OF THE VOIVODSHIP
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Powiaty	17	17	17	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	19	19	19	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	166	167	167	<i>Gminas</i>
miejskie.....	48	49	49	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie.....	21	22	22	<i>urban-rural</i>
wiejskie	97	96	96	<i>rural</i>
Miasta	69	71	71	<i>Towns</i>

TABL. 2 (30). **GMINY W 2003 R.**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS IN 2003
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem Total	O powierzchni Area						
		poniżej below 5,0 km ²	5,0 – – 19,9	20,0 – – 49,9	50,0 – – 99,9	100,0 – – 149,9	150,0 – – 199,9	200,0 km ² i więcej and more
OGÓŁEM..... TOTAL	167^a	–	11	50	63	35	8	–
Poniżej 2500..... Below	–	–	–	–	–	–	–	–
2500 – 4999.....	15	–	1	7	5	2	–	–
5000 – 7499.....	36	–	2	13	13	8	–	–
7500 – 9999.....	24	–	2	7	6	9	–	–
10000 – 14999.....	40	–	1	11	17	8	3	–
15000 – 19999.....	14	–	2	4	5	3	–	–
20000 – 39999.....	10	–	2	2	5	1	–	–
40000 – 99999.....	16	–	1	5	7	1	2	–
100000 – 199999.....	8	–	–	1	4	2	1	–
200000 i więcej..... and more	4	–	–	–	1	1	2	–

a W tym 19 gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Of which 19 gminas that are also cities with powiat status.

TABL. 3 (31). **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2003 R.**

Stan w dniu 31 XII

*POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2003**As of 31 XII*

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>							
		poniżej <i>below</i> 50,0 km ²	50,0 – – 99,9	100,0 – – 299,9	300,0 – – 499,9	500,0 – – 999,9	1000,0 – – 1499,9	1500,0 – – 1999,9	2000,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM..... TOTAL	36	4	8	11	4	6	2	1	–
Poniżej 50000..... <i>Below</i>	–	–	–	–	–	–	–	–	–
50000 – 74999.....	7	3	1	2	1	–	–	–	–
75000 – 99999.....	6	–	2	2	–	2	–	–	–
100000 – 149999.....	13	1	2	2	2	3	2	1	–
150000 – 199999.....	6	–	2	2	1	1	–	–	–
200000 i więcej..... <i>and more</i>	4	–	1	3	–	–	–	–	–

TABL. 4 (32). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W 2003 R.**
Stan w dniu 31 XII
*COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES
IN 2003
As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city coun- cils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM.....	2343	474	396	48	TOTAL
W tym kobiety	453	91	81	6	Of which women
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
29 lat i mniej	81	24	6	1	29 and less
30 – 39	316	66	43	5	30 – 39
40 – 59	1638	312	298	35	40 – 59
60 lat i więcej	308	72	49	7	60 and more
60 lat i więcej	308	72	49	7	60 and more
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL					
Wyższe	878	318	317	46	Tertiary
Policealne	65	7	8	1	Post-secondary
Średnie	956	132	62	1	Secondary
Zasadnicze (zawodowe)	398	15	8	–	Basic vocational
Podstawowe	46	1	–	–	Primary
Pozostałe	–	1	1	–	Others
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW BY OCCUPATIONAL GROUPS					
Parlamentarzyści, wyżsi urzędni- cy i kierownicy	271	95	165	20	Legislators, senior officials and managers
Specjaliści	599	229	166	16	Professionals
Technicy i inny średni personel	537	89	17	–	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurowi	110	15	12	4	Clerks

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

^a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 4 (32). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**
W 2003 R. (dok.)
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES
IN 2003 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city coun- cils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	

WEDŁUG GRUP ZAWODÓW (dok.)
BY OCCUPATIONAL GROUPS (cont.)

Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	138	20	8	8	Service workers and shop and market sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	211	2	13	–	Skilled agricultural and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rze- mieśnicy	299	13	5	–	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	92	2	–	–	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach prostych	32	1	1	–	Elementary occupations
Siły zbrojne	12	–	1	–	Armed forces
Pozostali niesklasyfikowani	42	8	8	–	Others unclassified

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

^a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 5 (33). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC
ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2003	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE EMPLOYMENT			
O G Ó Ł E M.....	31986	33329	T O T A L
w tym:			of which:
Administracja państwowa	13825	14079	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	18078	19167	Local self-government administration
w tym:			of which:
gminy i miasta na prawach powiatu	14382	15211	gminas and cities with powiat status
powiaty	3148	3400	powiats
województwo	548	556	voivodship
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a w zł AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES ^a in zł			
O G Ó Ł E M.....	2722,39	2750,01	T O T A L
w tym:			of which:
Administracja państwowa	2740,63	2812,70	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	2700,00	2694,51	Local self-government administration
w tym:			of which:
gminy i miasta na prawach powiatu	2867,72	2849,61	gminas and cities with powiat status
powiaty	1930,19	1948,26	powiats
województwo	2720,67	3014,61	voivodship

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych” ust. 3.

^a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3.

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane z zakresu działania policji i sądownictwa.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych i skazanych przez sądy podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., Dz. U. Nr 83, poz. 930) lub innych ustaw szczególnych.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo jest to zbrodnia lub występki ścigane z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęte oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach i o postępowaniach wobec nieletnich w sądach rodzinnych.

4. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. **Dorośli skazani** są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. The chapter presents data concerning the activity of the police and courts of law.

2. Data concerning ascertained crimes and adults convicted according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments), the Treasury Penal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, Journal of Laws No. 83, item 930) or other specific laws.

3. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. Crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by a public prosecutor, moreover every revenue related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police statistics, supplemented with information on investigations conducted by the public prosecutor's offices and family on juvenile proceeding in courts.

4. **The rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. **Adult convicts** are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

TABL. 1 (34). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^a**
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	165766	182623	192702	T O T A L
miasta.....	153097	167083	175809	urban areas
wieś.....	12669	15540	16893	rural areas
w tym:				of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu.....	4635	4698	4429	Against life and health
w tym:				of which:
zabójstwo – art. 148 Kk.....	157	131	116	homicide – Art. 148 Criminal Code
uszczerbek na zdrowiu – art. 156 i 157 Kk.....	2584	2350	2361	damage to health – Art. 156 and 157 Criminal Code
udział w bójce lub pobiciu – art. 158 i 159 Kk.....	1745	1842	1772	participation in violence or assault – Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	2701	12626	13630	Against public safety and safety of transport
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego – art. 178a Kk ^b	x	10150	11061	of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant – Art. 178a Criminal Code ^b
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania.....	5731	5662	6007	Against freedom, freedom conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności.....		684	565	Against sexual freedom and morals
w tym zgwałcenie – art. 197 Kk.....	318	312	285	of which rape – Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece.....	7679	7256	7452	Against the family and custody
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 Kk.....	2761	2988	2982	of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej...	356	219	473	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego.....	1221	1557	2490	Against the activities of state institutions and local self-government
w tym:				of which:
naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego – art. 222 i 223 Kk.....	266	290	361	infringings bodily inviolability or active assault on a public official – Art. 222 and 223 Criminal Code
wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych – art. 224 Kk.....	321	319	392	exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties – Art. 224 Criminal Code
znieważenie funkcjonariusza publicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP – art. 226 Kk.....	508	520	692	insulting or belittling a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland – Art. 226 Criminal Code
przestępstwa korupcyjne – art. 228–231 Kk.....	.	389	1011 ^c	corruption – Art. 228–231 Criminal Code

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 2 i 3. ^b Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r. ^c Łącznie z artykułami 250a, 296a, 296b Kk dodanymi przez ustawę z dnia 13 VI 2003 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 111, poz. 1061), z mocą obowiązującą od 1 VII 2003 r.

^a See general notes to the chapter, items 2 and 3. ^b Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000. ^c Including art. 250a, 296a, 296b Criminal Code added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 13 VI 2003 (Journal of Laws No. 111, item 1061), valid since 1 VII 2003.

TABL. 1 (34). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^a (dok.)**
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS
BY TYPE OF CRIME^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości.....	1177	1463	1827	<i>Against the judiciary</i>
Przeciwko porządkowi publicznemu	338	524	558	<i>Against public order</i>
Przeciwko wiarygodności dokumentów ...	10778	9156	8361	<i>Against the reliability of documents</i>
Przeciwko mieniu.....	120791	129336	136932	<i>Against property</i>
w tym:				<i>of which:</i>
kradzież rzeczy – art. 278 Kk.....	39410	48553	54708	<i>property theft – Art. 278 Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu	6430	7920	<i>of which automobile theft</i>
krótkotrwały zabór pojazdu – art. 289 Kk	2046	1993	<i>wilful short-term theft of automobile – Art. 289 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem – art. 279 Kk	49311	44199	41133	<i>burglary – Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój – art. 280 Kk	7119	5807	6741	<i>robbery – Art. 280 Criminal Code</i>
kradzież rozbójnicza – art. 281 Kk.....		231	315	<i>theft with assault – Art. 281 Criminal Code</i>
wymuszenie rozbójnicze – art. 282 Kk		775	952	<i>criminal coercion – Art. 282 Criminal Code</i>
oszustwo – art. 286 i 287 Kk.....		14342	15561	<i>fraud – Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu	4092 ^b	1654	1306	<i>Against economic activity</i>
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi	756	667	<i>Against money and securities trading</i>
Przestępstwa z ustaw szczególnych:				<i>Crimes by specific laws:</i>
o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 1982 Nr 35, poz. 230) z późniejszymi zmianami	214	263	<i>on Sobriety and Alcohol Education (Journal of Laws 1982 No. 35, item 230) with later amendments</i>
o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. 1994 Nr 24, poz. 83) z późniejszymi zmianami	661	461	<i>on Copyright and Related Laws (Journal of Laws 1994 No. 24, item 83) with later amendments</i>
o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 1997 Nr 75, poz. 468) z późniejszymi zmianami	3139	4786	<i>on Fighting Drug Addiction (Journal of Laws 1997 No. 75, item 468) with later amendments</i>
Przestępstwa skarbowe – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. 1999 Nr 83, poz. 930) z późniejszymi zmianami	316	292	333	<i>Treasury crimes – Treasury Penal Code (Journal of Laws 1999 No. 83, item 930) with later amendments</i>
w tym akcyza	198	143	136	<i>of which excise</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 2 i 3. ^b Łącznie z przestępstwami z ustaw szczególnych o charakterze gospodarczym.

Źródło: dane Śląskiej Komendy Wojewódzkiej Policji.

^a See general notes to the chapter, items 2 and 3. ^b Including economic crimes by specific laws.

Source: data of the Silesian Police Headquarters.

TABL. 2 (35). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH^a**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w % in %			
O G Ó Ł E M	46,2	45,9	46,0	T O T A L
w tym:				of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu	82,0	80,9	78,2	Against life and health
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	79,8	96,9	95,9	Against public safety and safety of transport
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	91,0	92,0	91,7	Against freedom, freedom conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności		88,0	83,2	Against sexual freedom and morals
Przeciwko rodzinie i opiece		100,0	100,0	Against the family and custody
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	100,0	97,3	99,6	Against good name and personal integrity
Przeciwko mieniu	31,3	28,6	28,5	Against property

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 2 i 3.

Ź r ó d ł o: dane Śląskiej Komendy Wojewódzkiej Policji.

^a See general notes to the chapter, items 2 and 3.

S o u r c e: data of the Silesian Police Headquarters.

TABL. 3 (36). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE
ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO**
*ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED
ON THE BASIS OF AN INDICTMENT*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	26153	37847	T O T A L
w tym mężczyźni	23927	34832	<i>of which men</i>
W tym rodzaje przestępstw			Of which type of crime
Przeciwko życiu i zdrowiu	2318	2787	<i>Against life and health</i>
w tym:			<i>of which:</i>
zabójstwo – art. 148 Kk	54	63	<i>homicide – Art. 148 Criminal Code</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu – art. 156, 157, 158 i 159 Kk	1883	2048	<i>damage to health, participation in violence or assault – Art. 156, 157, 158 and 159 Criminal Code</i>
Przeciwko wolności, wolności sumie- nia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	1070	1277	<i>Against freedom, freedom conscience and religion, sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie – art. 197 Kk	96	109	<i>of which rape – Art. 197 Criminal Code</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	4806	4534	<i>Against the family and custody</i>
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 Kk	1462	1497	<i>of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code</i>
Przeciwko mieniu	11727	14581	<i>Against property</i>
w tym:			<i>of which:</i>
kradzież rzeczy – art. 278 Kk	2899	3775	<i>property theft – Art. 278 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem – art. 279 Kk	3697	3220	<i>burglary – Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój – art. 280 Kk	1066	1558	<i>robbery – Art. 280 Criminal Code</i>

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

DZIAŁ V

LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
 - 1) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 2 miesiące na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
 - 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały;
 - 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
 - 4) sprawozdawczości sądów okręgowych – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

U w a g a. Począwszy od danych za 2000 r. bilans stanu i struktury ludności oraz wszystkie współczynniki demograficzne są opracowywane przy uwzględnieniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. **Dane dla lat 2000 i 2001** publikowane wcześniej z tego zakresu były zbilansowane przy przyjęciu za bazę wyjściową wyników NSP 1988 – obecnie **zostały zweryfikowane**. Liczbę ludności dla tych lat obliczono zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r.

2. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez ludność

CHAPTER V

POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
 - 1) the balances of the size and structure of the **population** (actually living in a gmina). Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 2 months in a gmina and the number of people temporary absent there being gathered on the basis of surveys conducted periodically, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;
 - 2) the registers of the Ministry of the Interior and Administration on internal and international migration of population for permanent residence;
 - 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
 - 4) documentation of regional courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

N o t e. Since 2000 data regarding the population and its structure as well as all demographic indices are compiled on the basis of the Population and Housing Census 2002. **Data for 2000 and 2001** regarding this subject, previously published – compiled on basis of Population Census 1988 – **have been recently verified**. The number of population for these years has been calculated according to the administrative division as of 31 XII 2002.

2. The **working age population** refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e., 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of

w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

3. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do

17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

3. Data regarding **vital statistics** according to territorial division were compiled as follows:

- *marriages* – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- *separations* – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases of unanimous petition of both of persons – residence of husband is used);
- *divorces* – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition resides abroad, place of residence of a spouse has been taken);
- *births* – according to the mother's place of permanent residence;
- *deaths* – according to the place of permanent residence of the deceased.

Data on **marriages** refer to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws No. 117, item 757) all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations are registered in the local civil status offices. Marriages contracted (on the basis of canon law marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Associations: the Catholic Church, the Polish Autocephalous Orthodox Church, the Evangelical Church of the Augsburg Confession, the Evangelical-Reformed Church, the United Methodist Church, the Baptist Union of Poland, the Seventh-day Adventist Church, the Polish Catholic Church, the Union of Jewish Denominational Gminas, the Mariavite Old Catholic Church, the Pentecostal Church of Poland.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15–49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from

grupy 15–19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45–49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstotnością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynników płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

4. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

5. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

6. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

7. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

mothers in the age under 15 are included in the group 15–19 and from the mothers in the age 50 and over – in the group 45–49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

4. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

5. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

6. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

7. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population registered for permanent residence (as of 30 VI).

Uwaga do tablic 1 – 3, 7, 16

Dane dla 2000 r. zostały zweryfikowane, patrz uwagi ogólne do działu, ust 1.

Note to tables 1 – 3, 7, 16

Data for 2000 have been verified, see general notes to the chapter, item 1.

TABL. 1 (37). **LUDNOŚĆ**
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI				
O G Ó Ł E M.....	4775898	4741538	4722559	T O T A L
mężczyźni	2314830	2295492	2284977	males
kobiety	2461068	2446046	2437582	females
Miasta	3787240	3749798	3729281	Urban areas
Wieś	988658	991740	993278	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII				
O G Ó Ł E M.....	4765657	4731533	4714982	T O T A L
mężczyźni	2309169	2289801	2280441	males
kobiety	2456488	2441732	2434541	females
miasta	3776228	3738829	3720183	urban areas
wieś	989429	992704	994799	rural areas
Kobiety na 100 mężczyzn..	106,4	106,6	106,8	Females per 100 males
Ludność w miastach w % ogółu ludności.....	79,2	79,0	78,9	Urban population in % of total population
Ludność na 1 km ² powierz- chni ogólnej	386 ^a	384	382	Population per 1 km ² of total area

a Do przeliczeń przyjęto powierzchnię zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r.

a The area as of the administrative division obligatory on 31 XII 2002 was accepted while recalculating data.

Uwaga do tablic 1 – 3, 7, 16

Dane dla 2000 r. zostały zweryfikowane, patrz uwagi ogólne do działu, ust 1.

Note to tables 1 – 3, 7, 16

Data for 2000 have been verified, see general notes to the chapter, item 1.

TABL. 2 (38). **ŁUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE

As of 31 XII

W I E K A G E	2000	2002	2003					
			ogółem <i>grand total</i>	w tym mężczyźni <i>of which males</i>	miasta <i>urban areas</i>		wieś <i>rural areas</i>	
					razem <i>total</i>	w tym mężczyźni <i>of which males</i>	razem <i>total</i>	w tym mężczyźni <i>of which males</i>
O G Ó Ł E M.... T O T A L	4765657	4731533	4714982	2280441	3720183	1791303	994799	489138
0 – 2 lata.....	127768	121672	118451	60607	90578	46332	27873	14275
3 – 6	193836	177895	172368	88468	129493	66399	42875	22069
7 – 12	369357	335517	319549	163455	240015	122784	79534	40671
13 – 15	224895	204013	196447	100750	150001	76749	46446	24001
16 – 18	248362	234430	222389	113153	172342	87528	50047	25625
19 – 24	466421	477159	480320	242322	385489	194094	94831	48228
25 – 29	339898	360031	368083	185864	293467	148042	74616	37822
30 – 34	306672	310733	316982	159993	248415	125424	68567	34569
35 – 39	333593	314766	307826	154951	238737	119589	69089	35362
40 – 44	404788	372358	353799	176584	278281	137655	75518	38929
45 – 49	401457	402663	403303	197905	328626	159230	74677	38675
50 – 54	328508	363102	372782	180038	305956	146371	66826	33667
55 – 59	233646	245357	261671	124202	215187	101449	46484	22753
60 – 64	237390	235026	230971	106733	185824	85377	45147	21356
65 – 69	199716	202441	205600	91216	162588	72026	43012	19190
70 – 74	155836	168239	169986	69576	131423	53773	38563	15803
75 – 79	107676	110978	113666	38193	86872	28776	26794	9417
80 lat i więcej... <i>and more</i>	85838	95153	100789	26431	76889	19705	23900	6726

Uwaga do tablic 1 – 3, 7, 16

Dane dla 2000 r. zostały zweryfikowane, patrz uwagi ogólne do działu, ust 1.

Note to tables 1 – 3, 7, 16

Data for 2000 have been verified, see general notes to the chapter, item 1.

TABL. 3 (39). LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	4765657	4731533	4714982	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	1082720	992244	950701	Pre-working age
mężczyźni.....	554652	507829	486867	males
kobiety	528068	484415	463834	females
Miasta.....	830680	754941	721196	Urban areas
mężczyźni.....	425179	385984	368977	males
kobiety	405501	368957	352219	females
Wieś	252040	237303	229505	Rural areas
mężczyźni.....	129473	121845	117890	males
kobiety	122567	115458	111615	females
W wieku produkcyjnym.....	3007552	3036759	3050002	Working age
mężczyźni.....	1549075	1563069	1568158	males
kobiety	1458477	1473690	1481844	females
Miasta.....	2421110	2436050	2440768	Urban areas
mężczyźni.....	1239411	1246535	1248046	males
kobiety	1181699	1189515	1192722	females
Wieś	586442	600709	609234	Rural areas
mężczyźni.....	309664	316534	320112	males
kobiety	276778	284175	289122	females
W wieku poprodukcyjnym	675385	702530	714279	Post-working age
mężczyźni.....	205442	218903	225416	males
kobiety	469943	483627	488863	females
Miasta.....	524438	547838	558219	Urban areas
mężczyźni.....	157404	168773	174280	males
kobiety	367034	379065	383939	females
Wieś	150947	154692	156060	Rural areas
mężczyźni.....	48038	50130	51136	males
kobiety	102909	104562	104924	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIE- PRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUK- CYJNYM.....	58,5	55,8	54,6	NON-WORKING AGE POPU- LATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni.....	49,1	46,5	45,4	Males
Kobiety	68,4	65,7	64,3	Females

TABL. 4 (40). **PROGNOZA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM DO 2030 R.**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION PROJECTION UNTIL 2030
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2020	2025	2030	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tys.	4680,7	4574,2	4452,4	4312,7	4145,6	3952,4	T O T A L in thous.
mężczyźni	2261,9	2206,4	2146,5	2079,5	1998,8	1904,3	males
kobiety	2418,8	2367,8	2305,9	2233,2	2146,8	2048,1	females
Miasta	3682,9	3566,5	3431,2	3275,5	3096,2	2898,6	Urban areas
mężczyźni	1771,5	1711,7	1644,9	1569,4	1482,3	1386,1	males
kobiety	1911,4	1854,7	1786,3	1706,1	1613,9	1512,6	females
Wieś	997,8	1007,7	1021,2	1037,2	1049,4	1053,8	Rural areas
mężczyźni	490,4	494,7	501,6	510,2	516,5	518,3	males
kobiety	507,5	513,0	519,6	527,0	532,9	535,5	females
W wieku przedprodukcyjnym	879,7	746,0	677,2	638,3	593,6	534,0	Pre-working age
mężczyźni	450,7	382,3	347,7	328,0	305,1	274,5	males
kobiety	429,1	363,8	329,4	310,3	288,5	259,5	females
Miasta	664,3	557,9	500,9	463,0	419,5	367,4	Urban areas
mężczyźni	340,0	285,6	256,8	237,6	215,3	188,5	males
kobiety	324,3	272,3	244,1	225,4	204,2	178,9	females
Wieś	215,5	188,2	176,3	175,3	174,2	166,6	Rural areas
mężczyźni	110,7	96,6	90,9	90,4	89,8	86,0	males
kobiety	104,8	91,5	85,4	84,9	84,4	80,6	females
W wieku produkcyjnym	3064,6	3013,9	2836,9	2611,0	2415,2	2260,6	Working age
mężczyźni	1571,7	1567,4	1497,9	1391,4	1282,8	1201,5	males
kobiety	1492,9	1446,5	1339,0	1219,6	1132,4	1059,1	females
Miasta	2440,6	2361,6	2178,5	1962,3	1779,6	1632,8	Urban areas
mężczyźni	1245,4	1224,5	1149,5	1046,6	945,9	869,4	males
kobiety	1195,2	1137,1	1029,0	915,6	833,7	763,4	females
Wieś	624,0	652,3	658,3	648,7	635,6	627,8	Rural areas
mężczyźni	326,3	342,9	348,3	344,7	336,8	332,0	males
kobiety	297,7	309,4	310,0	304,0	298,7	295,8	females
W wieku poprodukcyjnym ..	736,4	814,3	938,4	1063,5	1136,9	1157,8	Post-working age
mężczyźni	239,5	256,8	301,0	360,2	410,9	428,4	males
kobiety	496,9	557,5	637,3	703,2	725,9	729,4	females
Miasta	578,1	647,0	751,8	850,3	897,2	898,4	Urban areas
mężczyźni	186,2	201,7	238,6	285,2	321,1	328,1	males
kobiety	391,9	445,4	513,2	565,1	576,1	570,3	females
Wieś	158,3	167,2	186,6	213,2	239,7	259,4	Rural areas
mężczyźni	53,3	55,1	62,4	75,1	89,8	100,3	males
kobiety	105,0	112,1	124,2	138,1	149,9	159,2	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	52,7	51,8	56,9	65,2	71,6	74,8	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	43,9	40,8	43,3	49,5	55,8	58,5	Males
Kobiety	62,0	63,7	72,2	83,1	89,6	93,4	Females

TABL. 5 (41). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**
Stan w dniu 31 XII
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 XII

L A T A Y E A R S GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM..... 2002	71	3738829	79,0
TOTAL 2003	71	3720183	78,9
Poniżej 2000..... Below	2	3726	0,1
2000 – 4999.....	10	36946	0,8
5000 – 9999.....	11	79756	1,7
10000 – 19999.....	12	187939	4,0
20000 – 49999.....	13	421862	8,9
50000 – 99999.....	11	754527	16,0
100000 – 199999.....	8	1232114	26,1
200000 i więcej..... and more	4	1003313	21,3

TABL. 6 (42). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 XII

L A T A Y E A R S GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION	Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population	
O G Ó Ł E M..... 2002	118	992704	21,0
T O T A L 2003	118	994799	21,1
Poniżej 2000..... Below	—	—	—
2000 – 4999.....	21	82845	1,8
5000 – 6999.....	35	210663	4,5
7000 – 9999.....	21	175468	3,7
10000 i więcej..... and more	41	525823	11,1

a Wiejskie i miejsko-wiejskie.

a Rural and urban-rural gminas.

Uwaga do tablic 1 – 3, 7, 16

Dane dla 2000 r. zostały zweryfikowane, patrz uwagi ogólne do działu, ust 1.

Note to tables 1 – 3, 7, 16

Data for 2000 have been verified, see general notes to the chapter, item 1.

TABL. 7 (43). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa Marriages		Sepa- racje Separa- tions	Rozwo- dy Divorces	Urodze- nia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost natural- ny Natural increase	
	ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which reli- gious ^a				ogółem total	w tym niemo- włat of which infants		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
OGÓŁEM..... TOTAL	2000	25336	17007	104	5022	42285	46066	429	-3781
	2002	22963	15678	389	5823	39334	44768	367	-5434
	2003	23456	15991	532	7167	39156	45575	307	-6419
Miasta..... Urban areas	2000	20096	12899	93	4604	32391	36268	330	-3877
	2002	18175	11875	356	5373	30065	35421	302	-5356
	2003	18575	12139	480	6568	30360	35895	241	-5535
Wieś Rural areas	2000	5240	4108	11	418	9894	9798	99	96
	2002	4788	3803	33	450	9269	9347	65	-78
	2003	4881	3852	52	599	8796	9680	66	-884
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION									
OGÓŁEM..... TOTAL	2000	5,3	3,6	2,1 ^b	1,1	8,9	9,7	10,2 ^c	-0,8
	2002	4,9	3,3	8,2 ^b	1,2	8,3	9,5	9,3 ^c	-1,2
	2003	5,0	3,4	11,3 ^b	1,5	8,3	9,7	7,8 ^c	-1,4
Miasta..... Urban areas	2000	5,3	3,4	2,4 ^b	1,2	8,6	9,6	10,2 ^c	-1,0
	2002	4,9	3,2	9,5 ^b	1,4	8,0	9,5	10,0 ^c	-1,4
	2003	5,0	3,2	12,9 ^b	1,8	8,1	9,6	7,9 ^c	-1,5
Wieś Rural areas	2000	5,3	4,1	1,1 ^b	0,4	10,0	9,9	10,0 ^c	0,1
	2002	4,8	3,8	3,3 ^b	0,5	9,3	9,4	7,0 ^c	-0,1
	2003	4,9	3,9	5,2 ^b	0,6	8,8	9,7	7,5 ^c	-0,9
	2003	5,0	3,2	12,9 ^b	1,8	8,1	9,6	7,9 ^c	-1,5

a Ze skutkami cywilnymi. **b** Na 100 tys. ludności. **c** Na 1000 urodzeń żywych.

a With civil law consequences. **b** Per 100 thous. population. **c** Per 1000 live births.

TABL. 8 (44). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa zawarte <i>Marriages contracted</i>	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>						Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a <i>Difference between contracted and dissolved marriages^a</i>
		ogółem <i>total</i>		przez śmierć <i>by death</i>		przez rozwód <i>by divorce</i>		
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	
OGÓŁEM..... 2002 TOTAL 2003	22963 23456	26221 27620	22,5 23,8	14963 14946	5435 5507	5823 7167	5,0 6,2	-5215 -6048
Miasta..... 2002 <i>Urban areas</i> 2003	18175 18575	21454 22677	23,4 24,9	11761 11695	4320 4414	5373 6568	5,9 7,2	-6138 -7106
Wieś 2002 <i>Rural areas</i> 2003	4788 4881	4767 4943	19,3 19,9	3202 3251	1115 1093	450 599	1,8 2,4	924 1058

^a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

^a After considering net international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 9 (45). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2003 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED IN 2003 BY AGE OF BRIDEGROOMS AND
BRIDES

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20 – 24	25 – 29	30 – 34	35 – 39	40 – 49	50 – 59	60 lat i więcej and more
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	23456	1895	11152	6753	1430	523	768	622	313
19 lat i mniej Under 20 years	402	231	156	12	2	1	–	–	–
20 – 24	7643	1234	5396	934	67	11	–	1	–
25 – 29	9655	370	4735	4135	364	36	10	5	–
30 – 34	2647	48	703	1216	548	107	24	1	–
35 – 39	894	7	122	302	252	141	67	3	–
40 – 49	958	4	33	138	164	175	351	91	2
50 – 59	618	1	7	14	29	42	234	266	25
60 lat i więcej..... and more	639	–	–	2	4	10	82	255	286
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM..... TOTAL	18575	1315	8528	5607	1197	438	664	552	274
19 lat i mniej Under 20 years	297	160	126	9	1	1	–	–	–
20 – 24	5766	869	4079	747	60	10	–	1	–
25 – 29	7678	245	3646	3443	301	29	10	4	–
30 – 34	2158	31	543	1015	458	89	21	1	–
35 – 39	733	6	97	257	205	115	50	3	–
40 – 49	825	3	30	120	141	145	299	85	2
50 – 59	550	1	7	14	27	40	211	228	22
60 lat i więcej..... and more	568	–	–	2	4	9	73	230	250

TABL. 9 (45). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2003 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW**
(dok.)
MARRIAGES CONTRACTED IN 2003 BY AGE OF BRIDEGROOMS
AND BRIDES (cont.)

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20 – 24	25 – 29	30 – 34	35 – 39	40 – 49	50 – 59	60 lat i więcej and more
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM..... TOTAL	4881	580	2624	1146	233	85	104	70	39
19 lat i mniej Under 20 years	105	71	30	3	1	–	–	–	–
20 – 24	1877	365	1317	187	7	1	–	–	–
25 – 29	1977	125	1089	692	63	7	–	1	–
30 – 34	489	17	160	201	90	18	3	–	–
35 – 39	161	1	25	45	47	26	17	–	–
40 – 49	133	1	3	18	23	30	52	6	–
50 – 59	68	–	–	–	2	2	23	38	3
60 lat i więcej..... and more	71	–	–	–	–	1	9	25	36

TABL. 10 (46). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2003 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU
CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED IN 2003 BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF
BRIDEGROOMS AND BRIDES

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwidzione divorced
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	23456	20886	666	1904
Kawalerowie Single	20901	19949	151	801
Wdowcy..... Widowers	644	99	334	211
Rozwiedzeni Divorced	1911	838	181	892
MIASTA URBAN AREAS				
RAZEM..... TOTAL	18575	16333	560	1682
Kawalerowie Single	16299	15504	110	685
Wdowcy..... Widowers	562	80	289	193
Rozwiedzeni Divorced	1714	749	161	804
WIEŚ RURAL AREAS				
RAZEM..... TOTAL	4881	4553	106	222
Kawalerowie Single	4602	4445	41	116
Wdowcy..... Widowers	82	19	45	18
Rozwiedzeni Divorced	197	89	20	88

TABL. 11 (47). **MAŁŻEŃSTWA^a WYZNANIOWE ZAWARTE W 2003 R.**
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a IN 2003

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>
O G Ó Ł E M..... T O T A L	15991	12139	3852
Kościół Katolicki..... <i>The Catholic Church</i>	15780	12001	3779
Kościół Ewangelicko-Augsburski..... <i>The Evangelical Church of the Augsburg Confession</i>	171	104	67
Kościół Ewangelicko-Reformowany <i>The Evangelical Church of the Augsburg Confession</i>	2	2	–
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny..... <i>The United Methodist Church</i>	12	10	2
Kościół Chrześcijan Baptystów..... <i>The Baptist Union of Poland</i>	2	2	–
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego <i>The Seventh-day Adventist Church</i>	6	6	–
Kościół Polskokatolicki <i>The Polish Catholic Church</i>	3	2	1
Kościół Zielonoświątkowy..... <i>The Pentecostal Church of Poland</i>	15	12	3

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 12 (48). **ROZWODY W 2003 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE
WNIESIENIA POWÓDZTWA**
*DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILLING PETITION
FOR DIVORCE IN 2003*

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20 – 24	25 – 29	30 – 34	35 – 39	40 – 49	50 – 59	60 lat i więcej and more
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	7167	19	801	1603	1335	978	1763	524	144
19 lat i mniej Under 20 years	1	1	–	–	–	–	–	–	–
20 – 24	360	15	287	53	3	2	–	–	–
25 – 29	1343	3	411	832	86	8	3	–	–
30 – 34	1411	–	86	584	659	61	18	1	2
35 – 39	1103	–	9	96	432	473	91	2	–
40 – 49	2016	–	7	35	144	419	1318	89	4
50 – 59	707	–	1	2	10	14	321	338	21
60 lat i więcej..... and more	226	–	–	1	1	1	12	94	117
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM..... TOTAL	6568	17	715	1452	1221	904	1646	483	130
19 lat i mniej Under 20 years	1	1	–	–	–	–	–	–	–
20 – 24	321	13	257	46	3	2	–	–	–
25 – 29	1215	3	367	755	80	7	3	–	–
30 – 34	1273	–	75	525	598	55	18	1	1
35 – 39	1013	–	8	90	397	435	81	2	–
40 – 49	1878	–	7	33	133	391	1230	80	4
50 – 59	659	–	1	2	9	13	302	313	19
60 lat i więcej..... and more	208	–	–	1	1	1	12	87	106

TABL. 12 (48). **ROZWODY W 2003 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE
WNIESIENIA POWÓDZTWA (dok.)**
**DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILLING PETITION
FOR DIVORCE IN 2003 (cont.)**

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20 – 24	25 – 29	30 – 34	35 – 39	40 – 49	50 – 59	60 lat i więcej and more
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM..... TOTAL	599	2	86	151	114	74	117	41	14
19 lat i mniej Under 20 years	–	–	–	–	–	–	–	–	–
20 – 24	39	2	30	7	–	–	–	–	–
25 – 29	128	–	44	77	6	1	–	–	–
30 – 34	138	–	11	59	61	6	–	–	1
35 – 39	90	–	1	6	35	38	10	–	–
40 – 49	138	–	–	2	11	28	88	9	–
50 – 59	48	–	–	–	1	1	19	25	2
60 lat i więcej..... and more	18	–	–	–	–	–	–	7	11

TABL. 13 (49). **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2003	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	5823	7167	T O T A L
rozwoy małżeństw:			divorces:
Bez dzieci	2183	2709	Marriages without children
Z dziećmi	3640	4458	Marriages with children
o liczbie dzieci:			by number of children:
1	2347	2956	1
2	1045	1227	2
3	195	209	3
4 i więcej.....	53	66	4 and more
^a Poniżej 18 lat.			
^a Below age 18.			

TABL. 14 (50). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2003			SPECIFICATION
		ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Urodzenia żywe.....	39334	39156	30360	8796	<i>Live births</i>
Mażeńskie	33897	33254	25041	8213	<i>Legitimate</i>
chłopcy	17545	17059	12842	4217	<i>males</i>
dziewczeta	16352	16195	12199	3996	<i>females</i>
Pozamażeńskie	5437	5902	5319	583	<i>Illegitimate</i>
chłopcy	2806	2986	2672	314	<i>males</i>
dziewczeta	2631	2916	2647	269	<i>females</i>
Urodzenia martwe.....	223	167	165	2	<i>Still births</i>

TABL. 15 (51). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a**
ORAZ WIEKU MATKI
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order						
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS								
OGÓŁEM..... 2002 TOTAL	39334	20204	12304	4131	1510	645	531	
2003	39156	20613	12211	3904	1321	575	528	
19 lat i mniej Under 20 years	2610	2398	200	9	2	—	—	
20 – 24	11402	8386	2503	416	79	14	3	
25 – 29	14606	7655	5323	1177	281	103	67	
30 – 34	7267	1798	3339	1350	446	186	147	
35 – 39	2594	323	735	766	374	181	214	
40 – 44	639	51	107	174	133	83	91	
45 lat i więcej and more	38	2	4	12	6	8	6	
W ODSETKACH IN PERCENT								
OGÓŁEM..... 2002 TOTAL	100,0	51,4	31,3	10,5	3,8	1,6	1,4	
2003	100,0	52,6	31,2	10,0	3,4	1,5	1,3	
19 lat i mniej Under 20 years	100,0	91,9	7,7	0,3	0,1	—	—	
20 – 24	100,0	73,6	22,0	3,6	0,7	0,1	0,0	
25 – 29	100,0	52,4	36,4	8,1	1,9	0,7	0,5	
30 – 34	100,0	24,7	46,0	18,6	6,1	2,6	2,0	
35 – 39	100,0	12,5	28,3	29,5	14,4	7,0	8,3	
40 – 44	100,0	8,0	16,8	27,2	20,8	13,0	14,2	
45 lat i więcej and more	100,0	5,3	10,5	31,6	15,8	21,0	15,8	

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.

^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

Uwaga do tablic 1 – 3, 7, 16

Dane dla 2000 r. zostały zweryfikowane, patrz uwagi ogólne do działu, ust 1.

Note to tables 1 – 3, 7, 16

Data for 2000 have been verified, see general notes to the chapter, item 1.

TABL. 16 (52). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat:					
Fertility – live births per 1000 women aged:					
15 – 49	32,9	31,0	31,1	30,3	34,2
15 – 19	16,1	14,6	14,0	14,7	11,5
20 – 24	75,8	61,7	58,2	56,1	66,4
25 – 29	86,4	82,0	81,2	79,2	89,2
30 – 34	44,2	44,8	46,8	46,5	47,9
35 – 39	17,2	17,1	16,8	16,1	19,1
40 – 44	3,7	3,4	3,5	3,3	4,3
45 – 49	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
Współczynniki					
Rates					
Dziętności ogólnej	1,219	1,116	1,100	1,076	1,193
Total fertility					
Reprodukcji brutto	0,587	0,538	0,537	0,526	0,579
Gross reproduction					
Dynamiki demograficznej	0,918	0,879	0,859	0,846	0,909
Demographic dynamics					

TABL. 17 (53). ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH W 2003 R.
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED IN 2003

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem <i>Grand total</i>	Męż- czyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Fe- males</i>	Miasta <i>Urban areas</i>			Wieś <i>Rural areas</i>		
				razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
OGÓŁEM..... TOTAL	45575	24010	21565	35895	18888	17007	9680	5122	4558
0 – 4 lata.....	342	181	161	271	140	131	71	41	30
5 – 9	38	22	16	25	16	9	13	6	7
10 – 14	55	35	20	40	27	13	15	8	7
15 – 19	168	113	55	129	83	46	39	30	9
20 – 24	244	195	49	203	161	42	41	34	7
25 – 29	290	200	90	239	159	80	51	41	10
30 – 34	330	256	74	262	202	60	68	54	14
35 – 39	543	422	121	439	335	104	104	87	17
40 – 44	1096	782	314	898	623	275	198	159	39
45 – 49	1970	1381	589	1666	1159	507	304	222	82
50 – 54	2791	1942	849	2325	1608	717	466	334	132
55 – 59	2953	2003	950	2467	1658	809	486	345	141
60 – 64	3984	2729	1255	3274	2220	1054	710	509	201
65 – 69	5113	3319	1794	4089	2619	1470	1024	700	324
70 – 74	6488	3647	2841	5111	2836	2275	1377	811	566
75 – 79	6553	2935	3618	5039	2232	2807	1514	703	811
80 – 84	5738	2001	3737	4315	1468	2847	1423	533	890
85 lat i więcej..... <i>and more</i>	6879	1847	5032	5103	1342	3761	1776	505	1271

TABL. 18 (54). **ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN W 2002 R.**
DEATHS BY CAUSES IN 2002

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
O G Ó Ł E M..... T O T A L	44768	944,9	23812	20956	35421	9347
Z orzeczoną przyczyną zgonu ^a..... With stated cause of death ^a	44766	944,8	23812	20954	35388	9378
w tym: of which:						
Choroby zakaźne i pasożytnicze..... Infectious and parasitic diseases	498	10,5	325	173	397	101
w tym gruźlica układu oddechowego of which tuberculosis of the respira- tory system	193	4,1	164	29	148	45
Nowotwory..... Neoplasms	11465	242,0	6618	4847	9322	2143
w tym nowotwory złośliwe..... of which malignant neoplasms	11253	237,5	6513	4740	9152	2101
Choroby krwi i narządów krwiotwór- czych ^Δ Diseases of blood and blood-forming organs ^Δ	61	1,3	21	40	50	11
Zaburzenia wydzielania wewnątrz- nego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej..... Endocrine, nutritional and metabolic diseases	863	18,2	305	558	704	159
w tym cukrzyca..... of which diabetes mellitus	811	17,1	281	530	658	153
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania..... Mental and behavioural disorders	154	3,3	127	27	133	21
Choroby układu nerwowego i narzą- dów zmysłów..... Diseases of the nervous system and sense organs	563	11,9	256	307	476	87
Choroby układu krążenia..... Diseases of the circulatory system	21879	461,8	10394	11485	16774	5105
w tym: of which:						
choroba nadciśnieniowa..... hypertensive disease	466	9,8	215	251	352	114
choroba niedokrwienności serca..... ischaemic heart disease	8121	171,4	4512	3609	6532	1589
choroby naczyń mózgowych..... cerebrovascular disease	5534	116,8	2263	3271	4252	1282
miażdżycy..... atherosclerosis	2309	48,7	873	1436	1581	728

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision).

TABL. 18 (54). **ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN W 2002 R. (dok.)**
DEATHS BY CAUSES IN 2002 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
Z orzeczoną przyczyną zgonu ^a (dok.) With stated cause of death ^a (cont.)						
Choroby układu oddechowego..... Diseases of the respiratory system	1884	39,8	1061	823	1488	396
Choroby układu trawiennego..... Diseases of the digestive system	2105	44,4	1230	875	1762	343
w tym choroby wątroby..... of which liver diseases	934	19,7	641	293	839	95
Choroby skóry i tkanki podskórnej..... Diseases of the skin and subcutaneous tissue	1	0,0	1	–	1	–
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej..... Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue	38	0,8	9	29	29	9
Choroby układu moczowo-płciowego.. Diseases of the genitourinary system	407	8,6	193	214	341	66
Ciąża, poród i połóg..... Pregnancy, childbirth and the puerperium	4	0,1	–	4	2	2
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym..... Conditions originating in the perinatal period	166	3,5	92	74	138	28
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ Congenital anomalies ^Δ	141	3,0	82	59	108	33
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ Symptoms and ill-defined conditions ^Δ	1396	29,5	858	538	1164	232
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny..... Injuries and poisonings by external cause	3138	66,2	2238	900	2496	642
w tym zamierzone samookaleczenie of which selfinflicted injury	692	14,6	573	119	550	142
Bez orzeczonej przyczyny zgonu ^b.. Without statement of cause of death ^b	2	0,0	2	–	2	–

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja). ^b Brak orzeczenia lekarskiego o przyczynie zgonu w kartach zgonu.

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision). ^b Lack of a medical statement regarding the cause of death on death certificates.

TABL. 19 (55). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2003 R.**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE IN 2003

WIEK ZMARŁYCH <i>AGE OF DECEASED</i>	Ogółem <i>Total</i>	Na 1000 urodzeń żywych <i>Per 1000 live births</i>	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>			
			chłopcy <i>males</i>	dziewczeta <i>females</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>
OGÓŁEM..... TOTAL	307	7,8	165	142	241	66
0 dni..... <i>days</i>	79	2,0	43	36	58	21
1 – 6	56	1,4	35	21	50	6
7 – 29 dni..... <i>days</i>	62	1,5	34	28	47	15
1 miesiąc	37	0,9	14	23	30	7
2	22	0,6	11	11	16	6
3 – 11 miesięcy..... <i>months</i>	51	1,1	28	23	40	11

TABL. 20 (56). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PRZYCZYN W 2002 R.**
INFANT DEATHS BY CAUSES IN 2002

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
O G Ó Ł E M..... T O T A L	367	9,3	206	161	302	65
Z orzeczoną przyczyną zgonu^a..... With stated cause of death^a	367	9,3	206	161	302	65
Choroby zakaźne i pasożytnicze..... <i>Infectious and parasitic diseases</i>	50	1,3	22	28	41	9
w tym posocznica..... <i>of which septicaemia</i>	49	1,2	22	27	40	9
Nowotwory..... <i>Neoplasms</i>	3	0,0	2	1	3	–
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów..... <i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>	7	0,0	4	3	7	–
Choroby układu krążenia..... <i>Diseases of the circulatory system</i>	1	0,0	1	–	1	–
Choroby układu oddechowego..... <i>Diseases of the respiratory system</i>	8	0,0	4	4	7	1
w tym zapalenie płuc..... <i>of which pneumonia</i>	8	0,0	4	4	7	1
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym..... <i>Conditions originating in the perinatal period</i>	166	4,2	92	74	138	28
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ <i>Congenital anomalies^Δ</i>	106	2,7	64	42	83	23
w tym wrodzone wady serca..... <i>of which congenital anomalies of heart</i>	47	1,2	29	18	38	9
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ <i>Symptoms and ill-defined conditions^Δ</i>	1	0,0	1	–	–	1
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny..... <i>Injuries and poisonings by external cause</i>	10	0,0	6	4	7	3
Pozostałe przyczyny zgonu..... <i>Other causes of deaths</i>	15	0,0	10	5	15	–

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision).

TABL. 21 (57). **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	w tym męż- czyźni <i>of which males</i>	
O G Ó Ł E M.....	574	643	667	525	T O T A L
w tym dokonane	491	544	522	429	<i>of which committed</i>
Miasta	458	524	551	430	<i>Urban areas</i>
Wieś	116	119	116	95	<i>Rural areas</i>
Wiek samobójców^b					Age of suicidal persons^b
14 lat i mniej			9	4	<i>14 and less</i>
15 – 19			56	38	<i>15 – 19</i>
20 – 24			58	49	<i>20 – 24</i>
25 – 29			59	41	<i>25 – 29</i>
30 – 34			42	36	<i>30 – 34</i>
35 – 39			63	55	<i>35 – 39</i>
40 – 44			70	57	<i>40 – 44</i>
45 – 49			85	67	<i>45 – 49</i>
50 – 54			65	52	<i>50 – 54</i>
55 – 59			54	43	<i>55 – 59</i>
60 – 64			38	34	<i>60 – 64</i>
65 – 69			30	24	<i>65 – 69</i>
70 lat i więcej			36	23	<i>70 and more</i>

a Usiłowane i dokonane. **b** W podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku.

Ź r ó d ł o: dane Śląskiej Komendy Wojewódzkiej Policji.

a Attempted and committed. **b** Data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown.

S o u r c e: data of the Silesian Police Headquarters.

TABL. 22 (58). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat <i>Life expectancy at age specified</i>				
		0	15	30	45	60
MĘŻCZYŹNI MALES						
OGÓŁEM.....	2000	69,55	55,53	41,21	27,65	16,44
TOTAL	2002	70,12	56,06	41,75	28,16	16,96
	2003	70,30	56,05	41,70	28,12	16,79
Miasta.....		70,18	55,94	41,57	28,02	16,76
<i>Urban areas</i>						
Wieś.....		70,79	56,54	42,20	28,53	16,92
<i>Rural areas</i>						
KOBIECY FEMALES						
OGÓŁEM.....	2000	77,18	63,07	48,35	33,99	20,97
TOTAL	2002	78,08	63,88	49,15	34,77	21,66
	2003	78,02	63,77	49,05	34,64	21,57
Miasta.....		77,76	63,53	48,83	34,47	21,44
<i>Urban areas</i>						
Wieś.....		79,05	64,74	49,94	35,34	22,06
<i>Rural areas</i>						

TABL. 23 (59). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^a Inflow ^a				Odływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration
		ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad	
W LICZBACH BEZWZGLEDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM..... TOTAL	2002	43291	31242	11258	791	53100	28632	15507	8961	-9809
	2003	46532	34263	11330	939	55951	31041	17461	7449	-9419
Miasta..... Urban areas	2002	31291	22498	8210	583	43413	23397	12485	7531	-12122
	2003	33221	24541	7986	694	45860	25569	14102	6189	-12639
Wieś..... Rural areas	2002	12000	8744	3048	208	9687	5235	3022	1430	2313
	2003	13311	9722	3344	245	10091	5472	3359	1260	3220
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM..... TOTAL	2002	9,1	6,6	2,4	0,2	11,2	6,0	3,3	1,9	-2,1
	2003	9,9	7,3	2,4	0,2	11,9	6,6	3,7	1,6	-2,0
Miasta..... Urban areas	2002	8,4	6,0	2,2	0,2	11,6	6,3	3,3	2,0	-3,2
	2003	8,9	6,6	2,1	0,2	12,3	6,9	3,8	1,6	-3,4
Wieś..... Rural areas	2002	12,1	8,8	3,1	0,2	9,8	5,3	3,1	1,4	2,3
	2003	13,4	9,8	3,4	0,2	10,2	5,5	3,4	1,3	3,2

a Zameldowania. **b** Wymeldowania.

a Registrations. **b** Cancelled registrations.

TABL. 24 (60). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY
WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE
BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odływ ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship
W LICZBACH BEZWZGLEDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS						
OGÓŁEM..... 2002	42500	32788	9712	44139	32788	11351
TOTAL 2003	45593	36153	9440	48502	36153	12349
Miasta..... 2002	30708	22457	8251	35882	26067	9815
Urban areas 2003	32527	24464	8063	39671	28900	10771
Wieś 2002	11792	10331	1461	8257	6721	1536
Rural areas 2003	13066	11689	1377	8831	7253	1578
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION						
OGÓŁEM..... 2002	9,0	6,9	2,1	9,3	6,9	2,4
TOTAL 2003	9,7	7,7	2,0	10,3	7,7	2,6
Miasta..... 2002	8,2	6,0	2,2	9,6	7,0	2,6
Urban areas 2003	8,7	6,6	2,1	10,7	7,8	2,9
Wieś 2002	11,9	10,4	1,5	8,3	6,8	1,5
Rural areas 2003	13,1	11,8	1,3	8,9	7,3	1,6
Rural areas 2003	13066	11689	1377	8831	7253	1578

a Zameldowania. **b** Wymeldowania.

a Registrations. **b** Cancelled registrations.

TABL. 25 (61). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

L A T A Y E A R S WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
O G Ó Ł E M 2000	42883	20608	22275	44498	21466	23032	-1615	-858	-757
T O T A L 2002	42500	20443	22057	44139	21302	22837	-1639	-859	-780
2003	45593	21659	23934	48502	23168	25334	-2909	-1509	-1400
0 – 4 lata.....	4126	2121	2005	4114	2114	2000	12	7	5
5 – 9	2849	1439	1410	2976	1509	1467	-127	-70	-57
10 – 14	2152	1105	1047	2368	1208	1160	-216	-103	-113
15 – 19	2400	1054	1346	2695	1201	1494	-295	-147	-148
20 – 24	6868	2569	4299	6921	2623	4298	-53	-54	1
25 – 29	8638	4172	4466	8678	4165	4513	-40	7	-47
30 – 34	4696	2453	2243	4867	2495	2372	-171	-42	-129
35 – 39	2866	1549	1317	3092	1637	1455	-226	-88	-138
40 – 44	2231	1170	1061	2573	1349	1224	-342	-179	-163
45 – 49	2181	1131	1050	2612	1367	1245	-431	-236	-195
50 – 54	1933	978	955	2434	1239	1195	-501	-261	-240
55 – 59	1264	627	637	1581	782	799	-317	-155	-162
60 – 64	900	458	442	1071	569	502	-171	-111	-60
65 lat i więcej..... and more	2489	833	1656	2520	910	1610	-31	-77	46

a Zameldowania. **b** Wymeldowania.

a Registrations. **b** Cancelled registrations.

TABL. 26 (62). **NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2003 R.**
Stan w końcu roku
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2003
End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Wierni, wyznawcy Adherents, faithful	Duchowni Clergy	Jednostki kościelne ^a Church units ^a
Kościół Katolicki Catholic Church			
Kościół Rzymskokatolicki ^b	3858796	2642	827
Starokatolickie Old Catholic			
Kościół Polskokatolicki	1806	7	5
Kościół Starokatolicki Mariawitów	590	2	4
Prawosławne Orthodox			
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny
Protestanckie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant-tradition			
Kościół Ewangelicko-Augsburski ^c	61200 ^d	101	92
Kościół Ewangelicko-Reformowany	82	—	1
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny	445	2	5
Kościół Chrześcijan Baptystów	426	8	6
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	2383	13	24
Adwentyści Dnia Siódmego – Poruszenie Reformacyj- ne	46	3	1
Kościół Boży w Chrystusie	248	12	5
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	13	1	1
Kościół Zielonoświątkowy	4437	39	21
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego	46	6	3
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	481	57	15
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	200	56	8
Urząd Apostolski Jezusa Chrystusa	18	3	1
Nowoapostolski Kościół w Polsce	589	8	5
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych Dni Ostatnich	214	10	1
Kościół Zborów Chrystusowych	900	10	4
Kościół Chrystusowy	56	1	2

^a Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^b Dane dotyczą diecezji: katowickiej, gliwickiej, sosnowieckiej i bielsko-żywieckiej. ^c Dane dotyczą 2002 r. ^d Dane dotyczą diecezji: katowickiej i cieszyńskiej.

^a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^b Data concern dioceses: katowicka, gliwicka, sosnowiecka and bielsko-żywiecka. ^c Data concern 2002. ^d Data concern dioceses: katowicka and cieszyńska.

TABL. 26 (62). **NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2003 R. (dok.)**
Stan w końcu roku
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2003 (cont.)
End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Wierni, wyznawcy Adherents, faithful	Duchowni Clergy	Jednostki kościelne ^a Church units ^a
Protestanckie i tradycji protestanckiej (dok.) Protestant and Protestant-tradition (cont.)			
Ewangeliczny Związek Braterski	75	2	2
Kościół Wolnych Chrześcijan	2055	39	35
Stowarzyszenie Zborów Chrześcijańskich.....	309	–	2
Kościół Chrześcijański w Duchu Prawdy i Pokoju	146	12	2
Zbór Stanowczych Chrześcijan	250	7	1
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan.....	270	7	6
Misja „Centrum Służby Życia”	81	4	3
Zbory Boże Chrześcijan Dnia Siódmego.....	92	6	6
Zbór w Wodzisławiu Śląskim	83	3	1
Chrześcijańska Wspólnota Ewangeliczna	150	5	1
Wspólnota Unitarian Uniwersalistów	102	.	.
Zbór Ewangelii Łaski	51	3	1
Kościół Pentakostalny w RP	40	6	1
Zbór Ewangeliczny „Jeruzalem” w Żywcu	26	5	1
Dalekiego Wschodu Far Eastern Religions			
„Szkoła Zen Kwan Um” w Polsce	12	2	1
Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtżang.....	100	–	–
Misja Buddyjska Trzy Schronienia w Polsce	60	1	1
Inne Other			
Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii”	177	13	–
Lectorium Rosicrucianum	30	–	1
Nowe – zarejestrowane w ciągu ostatnich pięciu lat New – registered in the last five years			
Chrześcijański Kościół „Marantha” w Wiśle	40	6	1
Polski Ewangeliczny Kościół Braterski	44	10	3

^a Obejmują m.in. parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki.

^a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres.

DZIAŁ VI

RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1 i 2 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych powyżej 2 miesięcy, jeżeli ich nieobecność nie wynika z charakteru wykonywanej pracy. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Od I kwartału 2003 r. wyniki BAEL uogólniane są na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, w związku z czym nie są w pełni porównywalne z danymi z lat poprzednich.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) **do pracujących** zaliczono osoby, które w danym tygodniu:
 - wykonywały pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej,
 - nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), ale formalnie miały pracę;
- 2) **za bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
 - w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
 - były gotowe podjąć pracę.

CHAPTER VI

LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1 and 2 were compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)**, a sample survey conducted on a quarterly basis using the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is surveyed each week during the course of every quarter. The survey covers **persons aged 15 and more**, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover the members of households absent for longer than 2 months except for persons whose absence results from the type of their job. The survey does not include institutional households.

Since I quarter 2003 the results of the LFS are generalized on the basis of the balances of the population compiled on the basis of the National Population and Housing Census 2002. Due to this fact, the data are not fully comparable.

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is job, i.e. performing, holding or looking for a job.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) **employed persons** are persons, who during the reference week:
 - performed work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm or conducting a family-owned business,
 - did not perform work (e.g., due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather), but formally had a job;
- 2) **unemployed persons** are persons aged 15–74, who simultaneously fulfill three conditions:
 - within the reference week were not employed,
 - within a four week period (the last week being the reference week) actively sought work,
 - were available for work.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Stopę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

4. Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w tabl. 1 i 2 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

The unemployed also include persons who have found and were waiting to begin work within a 3-month period.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. The activity rate is calculated as the share of economically active persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.

The **employment rate** is calculated as the share of employed persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.

The **unemployment rate** for a survey period is calculated as the relation of the number of unemployed persons to the total economically active population as well as to a given group.

4. Due to rounding-off results of the Labour Force Survey (LFS), sum of components in tables 1 and 2 can differ from the amount given in the item “total”.

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdań wczności oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych; patrz ust. 5,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.a. in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election);
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land; see item 5,
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture,
 - c) other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);

- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych, innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną i spółdzielni kółek rolniczych);

- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu:

- 1) dla lat 2000 i 2001 wyszacowano przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w czerwcu 1996 r.;
- 2) dla lat 2002 i 2003 podano w dwóch ujęciach, tj.:
 - a) wyszacowano przy wykorzystaniu Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w czerwcu 1996 r. (licznik),
 - b) podano dla 2002 r.; wyszacowano dla 2003 r. – na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań przeprowadzonego w 2002 r. według stanu w dniu 20 V (mianownik).

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie w 2002 r. opracowane na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 różnią się od danych opracowanych na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 1996 r., gdyż w spisie 2002:

- 1) znacznie mniejsza liczba osób zadeklarowała pracę w swoim gospodarstwie rolnym;
- 2) do pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1,0 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby.

- 5) *members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives, other co-operatives engaged in agricultural production and agricultural farmers' co-operatives);*
- 6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

3. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. *Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.*

4. Data concerning employment on a given day are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning persons employed on private farms in agriculture on a given day:

- 1) for 2000 and 2001 were estimated with the use of the results of Agricultural Census conducted in June 1996;
- 2) for 2002 and 2003 were given in two formulations, i.e.:
 - a) *estimated with the use of Agricultural Census conducted in June 1996 (numerator),*
 - b) *were given for 2002; estimated for 2003 – on the basis of the results of the Population and Housing Census, conducted in 2002 as of 20 V (denominator).*

Data on persons employed on private farms in agriculture in 2002, compiled on the basis of the 2002 Population and Housing Census, differ from the data compiled on the basis of the 1996 Agricultural Census because in 2002 census:

- 1) *significantly fewer people declared to work on their farms;*
- 2) *the following employed persons were not included in the employed on private farms:*
 - a) *on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **only** for their own needs,*
 - b) *on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **only** or **mainly** for their own needs.*

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

8. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonywanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceńodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

9. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Dane grupowane według sekcji opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o pracujących wg stanu, które do 2000 r. opracowywano zaliczając do odpowiednich sekcji części składowe jednostek prawnych zgodnie z ich rodzajem działalności.

11. W tabl. 3 dane prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika, natomiast w pozostałych tablicach – według siedziby zarządu jednostki.

12. Dane w tabl. 4 – 10 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób,

13. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

6. Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:

- 1) **the employment, on a given day**, of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) **the average paid employment** – full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

7. **Outworkers** are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.

8. **Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commissions (wages and salaries of these persons are dependent on the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents maintaining entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay the contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

9. Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

10. Data grouped according to sections were compiled using the **enterprise method**, excluding information regarding employment as of a given day, which until 2000 was compiled by including parts of legal entities, based on the kind of activity, in the appropriate sections.

11. In table 3 data are presented by actual (permanent) workplace of employed person, however in other tables – by seat of management of unit.

12. Data included in tables 4 – 10 do not include: foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, private farms, clergy and economic entities employing not more than 9 persons.

13. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees, excluding seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne) w badanym okresie do liczby zatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

Do **korzystających z urlopów wychowawczych** zalicza się osoby (matki oraz inne osoby uprawnione do sprawowania opieki nad dzieckiem), którym zakład pracy udzielił urlopu zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 V 1996 r. (Dz. U. 1996, Nr 60, poz. 277, z późniejszymi zmianami).

14. Dane o absolwentach podejmujących pierwszą pracę dotyczą pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo).

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes – persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and unpaid vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and unpaid vacations) during a survey period to the number of persons employed on a given day as of 31 XII the previous year.

Persons **taking child-care leave** include persons (mothers as well as other persons authorized to care for the child), to whom a workplace has granted leave in accordance with the regulations of the decree of the Council of Ministers, dated 28 V 1996 (Journal of Laws 1996 No. 60, item 277 with later amendments).

14. Data regarding school leavers starting work for the first time concern full-time paid employees (excluding seasonal and temporary employees).

Bezrobocie

1. Dane o bezrobotnych zarejestrowanych obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 14 XII 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 6, poz. 56, z późniejszymi zmianami) określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem bezrobotnego należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy, nieuczącą się w szkole w systemie dziennym, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy, jeżeli:

- 1) ukończyła 18 lat (z wyjątkiem młodocianych absolwentów);
- 2) kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna – 65 lat;
- 3) nie nabyła prawa do emerytury lub renty

Unemployment

1. Data regarding registered unemployed persons include persons who, in accordance with the Law on Employment and Combating Unemployment, dated 14 XII 1994 (uniform text Journal of Laws 2001 No. 6, item 56, with later amendments) are classified as unemployed.

An **unemployed person** is understood as a person not employed and not performing any other income-generating work, able to work and ready to accept full-time employment, not attending any full-time school and registered in the powiat labour office corresponding to the person's permanent or temporary place of residence, if the person:

- 1) is aged 18 or more (excluding juvenile school-leavers);
- 2) is aged less than 60 (for women) or less than 65 (for men);
- 3) did not acquire the right to retirement pay or

z tytułu niezdolności do pracy, nie pobiera: zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub wychowawczego;

- 4) nie jest właścicielem lub posiadaczem (samodzielnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych;
- 5) nie podlega ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
- 6) nie podjęła pozarolniczej działalności lub nie podlega – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego lub zaopatrzenia emerytalnego;
- 7) jest osobą niepełnosprawną, której stan zdrowia pozwala na podjęcie zatrudnienia co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy obowiązującego w danym zawodzie lub służbie;
- 8) nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności;
- 9) nie uzyskuje miesięcznie dochodu w wysokości przekraczającej połowę najniższego wynagrodzenia z innego tytułu niż zatrudnienie lub inna praca zarobkowa;
- 10) nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zasiłku stałego, stałego wyrównawczego, gwarantowanego zasiłku okresowego lub renty socjalnej.

Od 1997 r. za bezrobotnego nie uważa się osoby odbywającej szkolenie oraz staż u pracodawcy.

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dla 2002 i 2003 r. stopę bezrobocia rejestrowanego zaprezentowano w dwóch wariantach różniących się źródłem danych o pracujących w rolnictwie indywidualnym, będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo. Dane prezentowane w liczniku – opracowane zostały z wykorzystaniem wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996, natomiast w mianowniku – wykorzystano wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

3. Za absolwenta zarejestrowanego w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotnego uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia: szkoły ponadpodstawowej (zasadniczej – zawodowej i średniej), policealnej, wyższej, szkoły specjalnej, kursów przygotowania zawodowego w ramach Ochotniczych Hufców Pracy trwających co najmniej 12 miesięcy, dziennych kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące oraz osobę niepełnosprawną – od dnia uzyskania uprawnień do wykonywania zawodu.

pension resulting from an inability to work, does not receive: a pre-retirement benefit, a pre-retirement allowance, a rehabilitation benefit, a sick, maternity or child-care benefit;

- 4) is not the owner or holder (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*
- 5) is not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*
- 6) did not undertake non-agricultural activity or is not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or a retirement provision;*
- 7) is disabled but is able to work at least half the full work-time required within a given occupation or service;*
- 8) is not temporarily under arrest or not serving a prison sentence;*
- 9) is not earning a monthly income exceeding half the minimum wage and salary from sources other than employment or income-generating work;*
- 10) is not receiving, on the basis of social welfare regulations, a permanent benefit, a permanent compensatory benefit, a guaranteed temporary benefit or a disability welfare pension.*

Since 1997, a person attending training as well as an internship with the employer is not considered unemployed.

2. The registered unemployment rate is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. For years 2002 and 2003 the registered unemployment rate is presented in two variants – these variants have different data sources on employed in individual agriculture, which is a component of civil population economically active. Data presented in the numerator are compiled on the basis of the results of the National Agricultural Census 1996; data in the denominator are based on the results of the National Population and Housing Census 2002.

3. A school-leaver registered in a powiat labour office as unemployed is a person who has, within the last 12 months graduated from: any school above the primary level (basic vocational and secondary), post-secondary, higher education institution, a special school, has completed a minimum of 12 months of vocational training courses within the framework of Voluntary Labour Corps or has completed a minimum of 24 months of daily vocational training courses as well as disabled persons – from the day of acquiring qualifications to work in a given occupation.

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane opracowano na podstawie statystycznych kart wypadków przy pracy oraz sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) w przypadku poszkodowanych w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie powodujące uraz u osoby poszkodowanej, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika: zwykłych czynności, poleceń przełożonych, czynności wykonywanych w interesie zakładu pracy, również bez polecenia, a także w czasie pozostawania w dyspozycji zakładu pracy, w drodze między siedzibą zakładu pracy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkami przy pracy traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie trwania podróży służbowej,
- w związku z odbywaniem służby w zakładowych i resortowych formacjach samoobrony albo w związku z przynależnością do obowiązkowej lub ochotniczej straży pożarnej działającej w zakładzie pracy,
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działającą w zakładzie pracy organizację, np. zawodowe.

Za **jeden wypadek przy pracy** liczy się wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak i zbiorowym.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie rejestrowane przez oddziały KRUS dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

2. Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwała poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

Work conditions

1. Information regarding accidents at work also includes accidents considered equivalent to accidents at work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data were compiled on the basis of statistical reports of accidents at work as well as on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) in cases of persons injured on private farms in agriculture.

An accident at work is a sudden event resulting in the injury of a person, caused by an outside factor, which occurred during or in connection with an employee performing: normal tasks, orders of superiors, tasks in the interest of the company (including employee initiated) as well as while an employee is at the company's disposal or while travelling between the company's head office and the workplace as defined in the work agreement.

Accidents considered equivalent to accidents at work include accidents which occur:

- during a business trip,
- in connection with performing service in company or institutional security units or in connection with serving as a member of an obligatory or voluntary fire-brigade operating in a company,
- while performing tasks for organizations operating in the company, e.g., trade unions.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or a mass accident, is counted as a single accident at work.

Accidents at work on private farms in agriculture, registered by branches of the ASIF, concern only those accidents for which the person injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

2. **A serious accident at work** is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

3. Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

4. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m. in. według **wydarzeń** bezpośrednio je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.

5. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz gospodarki łowieckiej), rybactwo i rybactwo (bez rybactwa w wodach morskich), górnictwo i kopalnictwo, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę, budownictwo, handel i naprawy, transport, gospodarka magazynowa i łączność, obsługa nieruchomości i firm; nauka (w zakresie informatyki i działalności pokrewnej oraz prowadzenia prac badawczo-rozwojowych w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych), edukacja (w zakresie szkolnictwa wyższego), ochrona zdrowia i opieka społeczna (bez opieki wychowawczej i społecznej), pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna (w zakresie odprowadzania ścieków, wywozu odpadów, usług sanitarnych i pokrewnych);
- 2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

6. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

7. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” – „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

3. A **fatal accident at work** is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

4. Accidents at work are classified, i.e., according to the **events** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents.

5. Information regarding **persons working in hazardous conditions** i.e., with substances hazardous to health, is compiled on the basis of reports. Data concern persons:

- 1) employed by entities included in the sections: agriculture, hunting and forestry (excluding private farms in agriculture and hunting), fishing (excluding sea-fishing), mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas and water supply, construction, trade and repair, transport, storage and communication, real estate, renting and business activities (in regard to computer and related activities and research and experimental development on natural sciences and engineering), education (in regard to higher education), health and social work (excluding social work activities), other community, social and personal service activities (in the scope of sewage and refuse disposal, sanitation and similar activities);
- 2) exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.

6. A disease is deemed an **occupational disease** if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.

7. Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in the CSO's publications from series "Statistical information and report" – "Accidents at Work" and "Working Conditions".

TABL. 1 (63). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ^a**
W 2003 R.
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE^a IN 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętne roczne Annual averages	Kwartaly Quarters				SPECIFICATION
		I	II	III	IV	
LUDNOŚĆ w tys.	3798	3655	3749	3957	3831	POPULATION in thous.
Mężczyźni.....	1790	1713	1764	1884	1800	Men
Kobiety	2008	1942	1984	2073	2031	Women
Aktywni zawodowo w tys.	1922	1815	1879	2019	1976	Economically active persons in thous.
mężczyźni.....	1042	990	1023	1096	1061	men
kobiety	880	825	856	924	914	women
Pracujący.....	1532	1452	1516	1597	1565	Employed persons
mężczyźni.....	854	819	841	893	862	men
kobiety	679	633	675	704	704	women
Bezrobotni	390	363	364	422	411	Unemployed persons
mężczyźni.....	189	171	182	202	200	men
kobiety	201	192	181	220	211	women
Bierni zawodowo w tys.	1876	1841	1869	1938	1856	Economically inactive persons in thous.
Mężczyźni.....	748	724	741	788	739	Men
Kobiety	1128	1117	1128	1150	1117	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %.....	50,6	49,7	50,1	51,0	51,6	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni.....	58,2	57,8	58,0	58,2	58,9	men
kobiety	43,8	42,5	43,1	44,6	45,0	women
Miasta.....	51,2	50,4	51,3	51,5	51,6	Urban areas
Wieś	48,1	46,6	44,8	49,2	51,3	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %.....	40,3	39,7	40,4	40,4	40,9	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni.....	47,7	47,8	47,7	47,4	47,9	men
kobiety	33,8	32,6	34,0	34,0	34,7	women
Miasta.....	40,6	40,1	41,4	40,5	40,4	Urban areas
Wieś	39,3	38,2	36,2	39,9	42,5	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	20,3	20,0	19,4	20,9	20,8	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni.....	18,1	17,3	17,8	18,4	18,9	men
kobiety	22,8	23,3	21,1	23,8	23,1	women
Miasta.....	20,7	20,4	19,4	21,4	21,7	Urban areas
Wieś	18,3	18,1	19,2	18,8	17,2	Rural areas

^a Dane uogólnione na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r., patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1.

^a Data generalized on the basis of the balance of population compiled using the results of the National Census 2002, see general notes to the chapter, item 1.

TABL. 2 (64). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2003 R.**
*ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE
AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2003*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność <i>Popula- tion</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawo- dowo <i>Eco- nomi- cally inactive persons</i>	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej <i>Activity rate</i>	Wskaż- nik za- trudnie- nia <i>Em- ployment rate</i>	Stopa bezro- bocia <i>Unem- ployment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracu- jący em- ployed	bezro- botni unem- ployed				
		w tys. <i>in thous.</i>				w % <i>in %</i>		
OGÓŁEM^a TOTAL^a	3831	1976	1565	411	1856	51,6	40,9	20,8
Według wieku By age								
w tym w wieku produkcyj- nym ^b	2977	1957	1550	407	1020	65,7	52,1	20,8
<i>of which of working age^b</i>								
15 – 24 lata	751	280	150	130	471	37,3	20,0	46,4
25 – 34	641	532	443	89	109	83,0	69,1	16,7
35 – 44	659	575	464	111	83	87,3	70,4	19,3
45 – 54	777	490	419	71	287	63,1	53,9	14,5
55 lat i więcej	1004	98	88	10	906	9,8	8,8	10,2
<i>and more</i>								
Według poziomu wykształcenia By educational level								
Wyższe	455	353	326	27	102	77,6	71,6	7,6
<i>Tertiary</i>								
Policealne i średnie zawodowe <i>Post-secondary and vocational secondary</i>	882	588	480	108	294	66,7	54,4	18,4
Średnie ogólnokształcące	339	151	114	37	188	44,5	33,6	24,5
<i>General secondary</i>								
Zasadnicze (zawodowe)	1194	720	544	175	475	60,3	45,6	24,3
<i>Basic vocational</i>								
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	962	165	100	64	797	17,2	10,4	38,8
<i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>								

^a Dane uogólnione na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r., patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1. ^b Mężczyźni 18 – 64 lata, kobiety 18 – 59 lat.

^a Data generalized on the basis of the balance of population compiled using the results of the National Census 2002, see general notes to the chapter, item 1. ^b Men aged 18 – 64, women aged 18 – 59.

TABL. 3 (65). **PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a IN THE NATIONAL ECONOMY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003			
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	z ogółem kobiety of total women
O G Ó Ł E M TOTAL	1750840	<u>1675578</u> <u>1536648</u>	<u>1634981</u> <u>1496051</u>	<u>549350</u> <u>549350</u>	<u>1085631</u> <u>946701</u>	<u>749861</u> <u>667392</u>
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	213393	<u>211927</u> 72997	<u>210294</u> 71364	<u>2321</u> 2321	<u>207973</u> 69043	<u>115836</u> 33367
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>						
Przemysł	537648	491940	481926	204757	277169	129041
<i>Industry</i>						
górnictwo i kopalnictwo	147762	135221	131103	126775	4328	14089
<i>mining and quarrying</i>						
przetwórstwo przemysłowe	348656	318535	313118	44229	268889	105081
<i>manufacturing</i>						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	41230	38184	37705	33753	3952	9871
<i>electricity, gas and water supply</i>						
Budownictwo	122180	103572	90387	4422	85965	10876
<i>Construction</i>						
Handel i naprawy ^Δ	282940	273236	268640	3597	265043	141937
<i>Trade and repair^Δ</i>						
Hotele i restauracje	31330	29622	27971	1219	26752	18273
<i>Hotels and restaurants</i>						
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	99677	94792	94220	47262	46958	28275
<i>Transport, storage and communication</i>						
Pośrednictwo finansowe	30492	31965	27157	6249	20908	19632
<i>Financial intermediation</i>						
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ	114166	123094	123714	25279	98435	56601
<i>Real estate, renting and business activities</i>						
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	55427	52714	54091	53985	106	35563
<i>Public administration and defence; com- pulsory social security</i>						
Edukacja	98189	100649	116254	111166	5088	91695
<i>Education</i>						
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	117698	115141	92110	71814	20296	75623
<i>Health and social work</i>						
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	47297	46780	48068	17196	30872	26488
<i>Other community, social and personal service activities</i>						

^a Według faktycznego miejsca pracy; dla lat 2002 i 2003 dane podaje się w dwóch ujęciach, tj. z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996 (licznik) oraz Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 (mianownik), patrz uwagi ogólne do działu, ust. 5.

^a By actual workplace; for 2002 and 2003 data are given in two formulations, i.e. considering persons employed on private farms in agriculture with the use of results of 1996 Agricultural Census (numerator) and 2002 Population and Housing Census (denominator), see general notes to the chapter, item 5.

TABL. 4 (66). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			właściciele, współwła- ściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers
			zatrudnieni na podsta- wie sto- sunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	osoby wykonujące pracę nakładczą outworkers	agenci agents	
O G Ó Ł E M.....	2000	1160839	1144276	701	633	12920
TOTAL	2002	1060200	1044389	628	272	12837
	2003	1033255	1019891	601	173	10896
sektor publiczny		541268	541214	–	54	–
public sector						
sektor prywatny.....		491987	478677	601	119	10896
private sector						
w tym:						
of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		7486	5415	–	–	418
Agriculture, hunting and forestry						
Przemysł.....		444705	440431	449	22	3803
Industry						
górnictwo i kopalnictwo.....		137543	137504	–	–	39
mining and quarrying						
przetwórstwo przemysłowe		268576	264341	449	22	3764
manufacturing						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię						
elektryczną, gaz, wodę.....		38586	38586	–	–	–
electricity, gas and water supply						
Budownictwo		57983	56556	17	–	1410
Construction						
Handel i naprawy ^Δ		91698	88240	65	86	3266
Trade and repair ^Δ						
Hotele i restauracje.....		8800	8348	–	–	452
Hotels and restaurants						
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		49687	49409	4	–	274
Transport, storage and communication						
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ		79539	78872	49	11	607
Real estate, renting and business activities						
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ		53639	53634	–	–	5
Public administration and defence; compul- sory social security						
Edukacja.....		113406	113353	–	16	37
Education						
Ochrona zdrowia i opieka społeczna		81654	81230	16	–	408
Health and social work						
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna		24406	24236	–	–	170
Other community, social and personal service activities						

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 12; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing not more than 9 persons, see general notes to the chapter, item 12; by seat of management of unit.

TABL. 5 (67). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS AND DIVISIONS
As of 31 XII

SEKCJE SECTIONS DZIAŁY DIVISIONS	2000		2002		2003	
	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector
O G Ó Ł E M TOTAL	1160839	533611	1060200	516182	1033255	491987
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	9970	6774	8756	6023	7486	5291
rolnictwo i łowiectwo ^Δ <i>agriculture and hunting ^Δ</i>	8015	6445	7065	5687	5959	5022
leśnictwo ^Δ <i>forestry ^Δ</i>	1955	329	1691	336	1527	269
Górnictwo i kopalnictwo..... <i>Mining and quarrying</i>	155504	3502	142184	4401	137543	4100
w tym górnictwo węgla kamionnego i brunatnego; wydobywanie torfu..... <i>of which mining of coal and lignite; extraction of peat</i>	151283	639	139631	1955	135659	2315
Przetwórstwo przemysłowe..... <i>Manufacturing</i>	296225	232132	265598	217399	268576	216031
w tym: of which:						
produkcja artykułów spożywczych i napojów..... <i>manufacture of food products and beverages</i>	39372	37872	38725	37651	38810	37973
włókiennictwo..... <i>manufacture of textiles</i>	10556	7808	9805	8108	8785	7375
działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji..... <i>publishing, printing and reproduction of recorded media</i>	5467	5172	4092	3939	3739	3588
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ <i>manufacture of coke, refined petroleum products ^Δ</i>	5168	169	3781	471	3924	593
produkcja wyrobów chemicznych.. <i>manufacture of chemicals and chemical products</i>	7906	5739	5566	3817	5357	3576
produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych..... <i>manufacture of rubber and plastic products</i>	13652	12050	14774	13121	17307	15637
produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych..... <i>manufacture of other non-metallic mineral products</i>	15285	13674	13450	12537	12997	12104

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 12; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing not more than 9 persons; see general notes to the chapter, item 12; by seat of management of unit.

TABL. 5 (67). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)
As of 31 XII

SEKCJE SECTIONS DZIAŁY DIVISIONS	2000		2002		2003	
	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)						
produkcja metali manufacture of basic metals	39589	15102	30332	12838	34823	11241
produkcja wyrobów z metali ^Δ manufacture of metal products ^Δ	32580	26214	31208	26366	30830	26381
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ manufacture of machinery and equipment n.e.c.	39516	27585	35069	23757	32877	22632
produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.	15050	12723	13346	11563	13984	12430
produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków manufacture of medical, precision and optical instruments, clocks and watches	3443	2860	4425	4059	4494	4213
produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ manufacture of furniture; other manufacturing n.e.c.	10535	10020	9982	9538	10759	10322
zagospodarowanie odpadów recycling	2469	1842	2285	1807	2034	1564
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	42433	4323	35626	3965	38586	3903
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and hot water supply	32642	3940	26312	3708	29072	3609
pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody collection, purification and distribution of water	9791	383	9314	257	9514	294
Budownictwo Construction	86125	79975	69976	65239	57983	53459

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 12; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing not more than 9 persons; see general notes to the chapter, item 12; by seat of management of unit.

TABL. 5 (67). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)
As of 31 XII

SEKCJE SECTIONS DZIAŁY DIVISIONS	2000		2002		2003	
	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	97140	91589	96625	93076	91698	89049
w tym: of which:						
sprzedaż i naprawa pojazdów mechanicznych; sprzedaż detaliczna paliw ^Δ <i>sale and repair of motor vehicles, retail sale of automotive fuel^Δ</i>	12116	11536	12013	11463	12237	11755
handel hurtowy i komisowy ^Δ <i>wholesale and commission trade^Δ</i>	52330	48329	49868	46962	47226	45128
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>	12146	10506	11601	10034	8800	7375
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>	.	.	48374	21062	49687	23314
w tym: of which:						
transport lądowy i rurociągowy..... <i>land and pipeline transport</i>	.	.	23028	9762	24354	12009
poczta i telekomunikacja..... <i>post and telecommunications</i>	.	.	15961	4019	15992	4161
Pośrednictwo finansowe..... <i>Financial intermediation</i>	23949	16798	22799	16415	20218	14164
pośrednictwo finansowe, z wyjątkiem ubezpieczeń i funduszy emerytalno- rentowych..... <i>financial intermediation except insurance and pension funding</i>	20180	14556	19089	13843	17527	12607
ubezpieczenia oraz fundusze emerytalno-rentowe; bez gwarantowanej prawnie opieki społecznej..... <i>insurance and pension funding, except compulsory social security</i>	2100	646	2168	1133	2013	958
działalność pomocnicza związana z pośrednictwem finansowym i z ubezpieczeniami..... <i>activities auxiliary to financial intermediation</i>	1669	1596	1542	1439	678	599

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 12; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing not more than 9 persons; see general notes to the chapter, item 12; by seat of management of unit.

TABL. 5 (67). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)
As of 31 XII

SEKCJE SECTIONS DZIAŁY DIVISIONS	2000		2002		2003	
	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	74174	53370	79105	55817	79539	54678
w tym: of which:						
obsługa nieruchomości <i>real estate activities</i>	22024	13995	22374	14983	21470	13722
informatyka <i>computer and related activities</i>	4528	3316	4823	3669	4717	3516
nauka <i>research and development</i>	5902	192	4142	98	3957	60
pozostałe usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej <i>other business activities</i>	41249	35473	47119	36474	48723	36708
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	55366	69	52280	156	53639	56
Edukacja <i>Education</i>	95064	2360	98159	2479	113406	2246
Ochrona zdrowia i opieka społeczna <i>Health and social work</i>	109807	7409	105079	12020	81654	10716
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna..... <i>Other community, social and personal service activities</i>	24121	7631	23994	8064	24406	7586
w tym: of which:						
odprowadzanie ścieków, wywóz odpadów, usługi sanitarne i pokrewne <i>sewage and refuse disposal, sanitation and similiar activities</i>	8229	3827	7823	3825	7964	3888
działalność związana z kulturą, rekreacją i sportem..... <i>recreational, cultural and sporting activities</i>	13912	1971	13636	1819	14322	1710
pozostała działalność usługowa <i>other services activities</i>	1856	1730	2443	2335	2054	1927

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 12; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing not more than 9 persons; see general notes to the chapter, item 12; by seat of management of unit.

TABL. 6 (68). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	stanowiska positions	
				robotnicze manual labour	nierobotni- cze non-manual labour
O G Ó Ł E M TOTAL	1126986	1022606	1001865	573986	427879
sektor publiczny..... public sector	625570	540897	540240	261643	278597
sektor prywatny	501416	481709	461625	312343	149282
w tym: of which:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	6051	5492	5392	3508	1884
Agriculture, hunting and forestry					
Przemysł	493802	436036	431934	335139	96795
Industry					
górnictwo i kopalnictwo	165176	144373	136169	110489	25680
mining and quarrying					
przetwórstwo przemysłowe	290041	256152	257537	200217	57320
manufacturing					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę.....	38585	35511	38228	24433	13795
electricity, gas and water supply					
Budownictwo	84544	67521	55628	42221	13407
Construction					
Handel i naprawy ^Δ	90231	89567	85560	50827	34733
Trade and repair ^Δ					
Hotele i restauracje	10144	10370	7608	5875	1733
Hotels and restaurants					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	48109	48557	34025	14532
Transport, storage and communication					
Pośrednictwo finansowe	23307	20946	19817	275	19542
Financial intermediation					
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ	66721	74018	77798	42882	34916
Real estate, renting and business activities					
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe ubezpieczenia spo- łeczne i zdrowotne ^Δ	47136	50803	52582	5564	47018
Public administration and defence; com- pulsory social security					
Edukacja	101426	97376	112733	23627	89106
Education					
Ochrona zdrowia i opieka społeczna.....	109455	100569	81857	18524	63333
Health and social work					
Pozostała działalność usługowa komu- nalna, społeczna i indywidualna	21556	21786	22376	11500	10876
Other community, social and personal ser- vice activities					

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, bez zatrudnionych za granicą; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 12; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing not more than 9 persons, excluding persons employed abroad; see general notes to the chapter, item 12; by seat of management of unit.

TABL. 7 (69). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI ^a
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT ^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
O G Ó Ł E M.....	2000	1057096	454343	118445	62064
TOTAL	2002	952991	416872	91398	50276
	2003	931647	397747	88244	48850
sektor publiczny		503399	237938	37815	24192
public sector					
sektor prywatny.....		428248	159809	50429	24658
private sector					
w tym: of which:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		4925	1623	490	237
Agriculture, hunting and forestry					
Przemysł.....		424156	103838	16275	7692
Industry					
górnictwo i kopalnictwo.....		136398	14768	1106	36
mining and quarrying					
przetwórstwo przemysłowe.....		249731	79178	14610	7404
manufacturing					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę.....		38027	9892	559	252
electricity, gas and water supply					
Budownictwo		53269	6390	3287	965
Construction					
Handel i naprawy ^Δ		77886	37552	10354	6488
Trade and repair ^Δ					
Hotele i restauracje.....		6769	4843	1579	1021
Hotels and restaurants					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.....		45148	15183	4261	2928
Transport, storage and communication					
Pośrednictwo finansowe.....		18140	14197	1998	1612
Financial intermediation					
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ		62327	29856	16545	5860
Real estate, renting and business activities					
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe ubezpieczenia spo- łeczne i zdrowotne ^Δ		50859	34117	2775	1282
Public administration and defence; com- pulsory social security					
Edukacja.....		95164	77821	18189	12366
Education					
Ochrona zdrowia i opieka społeczna		74140	62978	7090	4885
Health and social work					
Pozostała działalność usługowa komu- nalna, społeczna i indywidualna		18843	9347	5393	3513
Other community, social and personal service activities					

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 12; według siedziby zarządu jednostki. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a In main workplace; excluding economic entities employing not more than 9 persons, see general notes to the chapter, item 12; by seat of management of unit. ^b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 8 (70). **PRZYJĘCIA DO PRACY^a**
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>				Współ- czynnik przyjęć w % <i>Hire rate in %</i>
		kobiety women	podejm- jący pier- wszą pracę <i>persons starting work for the first time</i>	zmienia- jący pracę <i>changing work</i>	powraca- jący z urlo- pów wy- chowaw- czych i bez- płatnych <i>persons returning from child- -care lea- ves and unpaid leaves</i>	
O GÓŁEM 2000	203117	74325	20826	118686	5421	18,0
TOTAL 2002	153854	55293	19003	93302	4466	15,4
..... 2003	259273	67794	22728	190012	3293	27,5
sektor publiczny.....	140044	31632	6121	121771	1493	28,4
<i>public sector</i>						
sektor prywatny	119229	36162	16607	68241	1800	26,4
<i>private sector</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	1247	423	123	515	18	24,7
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>						
Przemysł	161374	29814	8475	134839	1190	42,8
<i>Industry</i>						
górnictwo i kopalnictwo	87578	9407	281	86604	104	86,3
<i>mining and quarrying</i>						
przetwórstwo przemysłowe	71633	19734	7945	47370	1046	30,1
<i>manufacturing</i>						
wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, wodę.....	2163	673	249	865	40	5,6
<i>electricity, gas and water supply</i>						
Budownictwo	19804	1041	2002	11115	267	34,3
<i>Construction</i>						
Handel i naprawy ^Δ	22493	8794	3860	13024	401	28,2
<i>Trade and repair^Δ</i>						
Hotele i restauracje	2232	1369	389	1344	42	32,8
<i>Hotels and restaurants</i>						
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	8941	2725	639	5451	85	19,2
<i>Transport, storage and communication</i>						
Pośrednictwo finansowe	2802	1898	437	1385	80	14,5
<i>Financial intermediation</i>						
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ <i>Real estate, renting and business ac-</i> <i>tivities</i>	13967	4755	1862	7866	120	12,9
Administracja publiczna i obrona na- rodowa; obowiązkowe ubezpie- czenia społeczne i zdrowotne ^Δ	7776	4292	1459	4422	132	15,5
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>						
Edukacja	8725	6412	1751	4800	391	8,9
<i>Education</i>						
Ochrona zdrowia i opieka społeczna....	6450	4929	1158	3245	496	7,7
<i>Health and social work</i>						
Pozostała działalność usługowa komu- nalna, społeczna i indywidualna	3458	1340	572	2003	71	18,7
<i>Other community, social and personal service activities</i>						

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 12; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing not more than 9 persons, see general notes to the chapter, item 12; by seat of management of unit.

TABL. 9 (71). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termination rate in %
			kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an in- ability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlo- pów wy- chowaw- czych i bez- płatnych taking child- -care and un- paid leaves	
				przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
OGÓŁEM TOTAL	2000	249579	91853	65908	28101	17671	7585	22,0
	2002	174633	64612	43538	17933	14548	4602	17,5
	2003	262911	75875	42555	17150	15288	4753	27,7
sektor publiczny..... public sector		126015	34041	10439	2170	10824	1665	25,5
sektor prywatny private sector		136896	41834	32116	14980	4464	3088	30,1
w tym: of which:								
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry		1325	470	383	78	86	20	26,2
Przemysł Industry		112170	26467	17284	5870	6673	1784	29,5
górnictwo i kopalnictwo mining and quarrying		52612	6286	838	57	3791	173	51,7
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		57004	19353	15837	5709	2227	1571	23,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, wodę..... electricity, gas and water supply		2554	828	609	104	655	40	6,6
Budownictwo Construction		23728	2007	6173	1973	777	447	40,8

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 12; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing not more than 9 persons; see general notes to the chapter, item 12; by seat of management of unit.

TABL. 9 (71). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)**
TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or gran- ted pen- sion due to an inability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlo- pów wy- chowaw- czych i bezpłat- nych taking child- -care and un- paid leaves	
			przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	23097	10024	6493	3707	728	655	28,7
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	2171	1417	520	401	75	64	31,5
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	9901	3272	1962	1615	703	150	21,2
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	3400	2489	777	197	257	119	17,5
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ Real estate, renting and business ac- tivities	59271	10484	4483	1504	1252	239	55,0
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	6699	3553	659	237	905	196	13,2
Edukacja Education	8311	6366	819	685	2190	378	8,4
Ochrona zdrowia i opieka społeczna.... Health and social work	9927	8136	2307	550	1350	619	12,0
Pozostała działalność usługowa komu- nalna, społeczna i indywidualna Other community, social and personal service activities	2907	1189	693	332	291	82	15,6

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 12; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing not more than 9 persons; see general notes to the chapter, item 12; by seat of management of unit.

TABL. 10 (72). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem – absolwenci szkół of total number – school leavers			
			wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secondary and secondary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych zawodo- wych basic vocational
O G Ó Ł E M..... 2000	18488	8439	5094	6094	1840	5460
T O T A L 2002	16764	7348	5659	5323	1522	4260
2003	19782	8363	6426	6653	1852	4851
sektor publiczny public sector	5606	3372	3340	1459	407	400
sektor prywatny..... private sector	14176	4991	3086	5194	1445	4451
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	107	39	37	38	11	21
Przemysł..... Industry	7318	2367	1551	2586	732	2449
górnictwo i kopalnictwo..... mining and quarrying	267	23	106	101	32	28
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	6808	2269	1331	2409	686	2382
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... electricity, gas and water supply	243	75	114	76	14	39
Budownictwo Construction	1676	161	301	497	112	766
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	3218	1370	560	1403	342	913
Hotele i restauracje..... Hotels and restaurants	305	211	37	127	32	109
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... Transport, storage and communication	507	193	104	235	91	77
Pośrednictwo finansowe..... Financial intermediation	430	301	252	116	59	3
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ Real estate, renting and business activities	1628	553	637	538	165	288
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; com- pulsory social security	1356	868	835	328	144	49
Edukacja..... Education	1623	1223	1423	108	54	38
Ochrona zdrowia i opieka społeczna Health and social work	1109	849	517	512	40	40
Pozostała działalność usługowa komu- nalna, społeczna i indywidualna Other community, social and personal service activities	504	227	171	165	70	98

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 12; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing not more than 9 persons, see general notes to the chapter, item 12; by seat of management of unit.

TABL. 11 (73). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS
JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS				
Bezrobotni zarejestrowani.....	259790	330150	325516	Registered unemployed persons
mężczyźni	109402	152799	148855	men
kobiety.....	150388	177351	176661	women
Oferty pracy.....	842	1658	2654	Job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	309	199	123	Unemployed persons per a job offer
W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS				
Dotychczas niepracujący	26,7	28,0	28,0	Previously not employed
Absolwenci	7,7	6,0	5,5	School leavers
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	10,0	7,7	7,0	Terminated for company reasons
Posiadający prawo do zasiłku	15,1	13,7	12,2	Possessing benefit rights
Długotrwale bezrobotni ^a	39,2	47,6	50,5	Long-term unemployed persons ^a
W % IN %				
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b	12,9	$\frac{16,5}{17,4}$	$\frac{16,6}{17,6}$	Registered unemployment rate ^b

a Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy. **b** Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 2.

a Persons without work for more than 12 months. **b** See general notes to the chapter, item 2.

TABL. 12 (74). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	269990	291003	301616	Newly registered unemployed persons
z liczby bezrobotnych:				of number of unemployed persons:
Kobiety	130638	132963	139222	Women
Dotychczas niepracujący.....	82614	102543	110546	Previously not employed
Absolwenci	45438	49761	193712	School leavers
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	29023	18165	15183	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	220453	274804	306250	Persons removed from unemployment rolls
z liczby bezrobotnych:				of number of unemployed persons:
Kobiety	104342	130044	139912	Women
Z tytułu podjęcia pracy.....	95821	116166	128806	Received jobs

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 13 (75). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2002		2003	
	ogółem total	w tym ko- biety of which women	ogółem total	w tym ko- biety of which women	ogółem total	w tym ko- biety of which women
O G Ó Ł E M T O T A L						
O G Ó Ł E M T O T A L	259790	150388	330150	177351	325516	176661
WEDŁUG WIEKU BY AGE						
24 lata i mniej and less	83667	46218	95968	48857	85333	43750
25 – 34	63818	40643	85491	49745	88145	51804
35 – 44	63193	38063	74243	42219	71450	41195
45 – 54	44268	24170	66151	34198	70606	36873
55 lat i więcej and more	4844	1294	8297	2332	9982	3039
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL						
Wyższe Tertiary	7114	4482	13446	8133	15121	9483
Policealne oraz średnie zawodo- we Post-secondary as well as voca- tional secondary	55273	37160	71977	44247	70171	43391
Średnie ogólnokształcące General secondary	15724	13160	18512	14844	18950	14992
Zasadnicze (zawodowe) Basic vocational	93900	46430	117266	53285	114199	52952
Gimnazjalne ^a , podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary ^a , primary and incomplete primary	87779	49156	108949	56842	107075	55843
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ^{bc} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT ^{bc}						
3 miesiące i mniej months and less	61426	27229	64484	28025	66132	29534
3 – 6	44544	24729	46874	23013	42362	21478
6 – 12	52079	28801	61575	30176	52685	26215
12 – 24	55675	34151	68032	36148	63346	33942
Powyżej 24 miesięcy More than 24 months	46066	35478	89185	59989	100991	65492

a Od 2002 r. **b** Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. **c** Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a Since 2002. **b** From the date of registering in a labour office. **c** Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL. 13 (75). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2002		2003	
	ogółem total	w tym ko- biety of which women	ogółem total	w tym ko- biety of which women	ogółem total	w tym ko- biety of which women
WEDŁUG STAŻU PRACY ^d BY WORK SENIORITY ^d						
Bez stażu pracy..... No work seniority	69310	42833	92429	53076	91071	52802
Ze stażem pracy: With work seniority:						
1 rok i mniej..... and less	41830	23808	47532	26207	43502	24314
1 – 5	39120	22076	51002	26084	50580	26316
5 – 10	33468	19998	42178	22934	42825	23712
10 – 20	47298	28301	55790	31430	55376	31524
20 – 30	27167	13310	37548	17178	37948	17412
powyżej 30 lat	1597	62	3671	442	4214	581
more than 30 years						

^d Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–5 uwzględniono osoby o stażu pracy 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

^d Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1–5 persons with work seniority from 1 year and 1 day to 5 years were included.

TABL. 14 (76). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Podejmujący zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	35942	11174	30254	<i>Persons undertaking employment in intervention works</i>
w tym kobiety	20633	5622	14617	<i>of which women</i>
Podejmujący zatrudnienie przy robotach publicznych	7418	4746	16354	<i>Persons undertaking employment in public works</i>
w tym kobiety	4913	3381	8413	<i>of which women</i>
Rozpoczynający szkolenie	12709	8687	22800	<i>Persons starting training</i>
w tym kobiety	6244	4444	11453	<i>of which women</i>
Kończący szkolenie	13112	7363	20396	<i>Persons ending training</i>
w tym kobiety	6715	3724	10040	<i>of which women</i>

a W ciągu roku.

a During the year.

TABL. 15 (77). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY**
EXPENDITURES OF THE LABOUR FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			w odset- kach in percent	
O G Ó Ł E M.....	665,0	1189,2	1253,1	100,0	T O T A L
w tym:					of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	242,8	372,9	327,5	26,1	Unemployment benefits
Zasiłki przedemerytalne.....	184,8	339,6	321,2	25,6	Pre-pension benefits
Szkolenia	9,4	7,5	21,6	1,7	Training
Prace interwencyjne	9,3	6,5	17,5	1,4	Intervention works
Roboty publiczne	7,4	5,7	18,6	1,5	Public works
Pożyczki dla bezrobotnych i uprawnionych.....	4,5	2,2	6,7	0,5	Credits for unemployed and other entitled
Pożyczki na dodatkowe miejsca pracy	0,4	0,3	7,2	0,6	Credits for additional workplaces
Aktywizacja zawodowa absol- wentów	18,1	21,9	—	—	Work activation of school leav- ers
Przygotowanie zawodowe młodo- cianych	22,8	39,8	26,2	2,1	Professional education for non- -adults

TABL. 16 (78). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogół- tem <i>Total</i>	W tym w wypadkach <i>Of which in</i>				Z licz- by ogół- tem – w wy- pad- kach cięż- kich <i>Of total num- ber – in seri- ous acci- dents</i>	SPECIFICATION	
		śmier- telnych <i>fatal acci- dents</i>	powodujących niezdolność do pracy <i>accidents resulting in an inability to work</i>					
			1 – 3 dni <i>days</i>	4 – 28	29 dni i wię- cej <i>days and more</i>			
O G Ó Ł E M	2000	14913	120	128	5939	8304	196	T O T A L
	2002	12167	105	94	4822	6563	168	
	2003	12661	82	70	4911	7035	161	
sektor publiczny.....		5683	39	28	1905	3379	56	<i>public sector</i>
sektor prywatny		6978	43	42	3006	3656	105	<i>private sector</i>
w tym:								<i>of which:</i>
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		119	–	1	45	71	2	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
Przemysł		6624	45	34	2436	3950	75	<i>Industry</i>
górnictwo i kopalnictwo		2040	29	5	403	1582	31	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe		4251	14	29	1893	2196	42	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wo- dę		333	2	–	140	172	2	<i>electricity, gas and wa- ter supply</i>
Budownictwo		1292	9	8	475	781	28	<i>Construction</i>
Handel i naprawy ^Δ		1055	10	4	496	495	14	<i>Trade and repair^Δ</i>
Hotele i restauracje		92	1	1	44	42	–	<i>Hotels and restaurants</i>
Transport, gospodarka magazy- nowa i łączność.....		789	8	2	326	426	17	<i>Transport, storage and communication</i>
Pośrednictwo finansowe.....		86	–	–	35	33	–	<i>Financial intermediation</i>
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ		825	2	11	359	395	11	<i>Real estate, renting and business activities</i>
Administracja publiczna i obrona na- rodowa; obowiązkowe ubezpie- czenia społeczne i zdrowotne ^Δ		276	2	3	100	142	4	<i>Public administration and defence; compul- sory social security</i>
Edukacja		338	1	1	133	169	3	<i>Education</i>
Ochrona zdrowia i opieka społeczna		891	1	4	342	400	1	<i>Health and social work</i>
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidu- alna		273	2	1	120	131	6	<i>Other community, social and personal service activities</i>

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17 (79). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo agriculture, hunting and forestry	przemysł industry		budownictwo con- struction	handel i naprawy ^Δ trade and repair ^Δ	transport, gospodarka magazynowa i łączność transport, storage and communication	ochrona zdrowia i opieka społeczna health and social work
			razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing				

WYDARZENIA BEZPOŚREDNIO POWODUJĄCE URAZY
EVENTS DIRECTLY CAUSING INJURY

OGÓŁEM.....	2000	14913	119	8180	5138	1921	1137	916	949
TOTAL	2002	12167	104	6258	3934	1423	972	741	888
	2003	12661	119	6624	4251	1292	1055	789	891
w tym: of which:									
Upadek osób..... Persons falling		3878	45	1589	925	386	324	342	370
w tym do zagłębień..... of which into pits		178	2	94	63	14	17	16	10
Uderzenie lub przygniecenie przez: Persons hit or crushed by:									
czynniki materialne przemieszczane..... moving material objects		1349	9	904	594	171	93	45	39
maszyny, urządzenia, narzędzia oraz spadające czynniki materialne..... machinery, equipment, tools as well as falling material objects		3150	21	2148	1237	354	230	112	64
Uderzenie o nieruchome czynniki materialne..... Persons hitting stationary material objects		626	8	319	222	52	40	39	62
Zderzenie się z ostrymi czynnikami materialnymi..... Persons colliding with sharp material objects		832	9	463	404	90	102	23	52
Działanie szkodliwych substancji chemicznych i innych czynników materialnych..... Effects of harmful chemical substances and other material agents		827	6	463	366	87	75	35	56
Pożar, wybuch, działanie sił przyrody oraz awarie czynnika materialnego..... Fires, explosions, natural disasters as well as failures of material objects		234	—	147	69	18	17	19	9
Nagłe przypadki medyczne..... Medical emergencies		118	—	53	34	6	9	11	13

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17 (79). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)**
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnic- two, łow- iectwo i leś- nictwo agri- culture, hunting and forestry	przemysł industry		budow- nictwo con- struc- tion	handel i napra- wy ^Δ trade and repair ^Δ	trans- port, gospo- darka maga- zynowa i łącz- ność trans- port, storage and com- muni- cation	ochrona zdrowia i opieka spo- łeczna health and social work
			razem total	w tym prze- twór- stwo przemys- łowe of which manu- factur- ing				
PRZYCZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS								
OGÓŁEM..... 2000	28010	189	16228	9594	3895	1956	1633	1440
TOTAL								
2002	22982	187	12673	7508	2820	1809	1326	1314
2003	23804	197	13267	8006	2664	1971	1473	1293
Niewłaściwy stan czynnika material- nego..... Inappropriate condition of material objects/agents	2910	19	1597	1064	369	239	195	144
Niewłaściwa organizacja: Inappropriate organization of:								
pracy..... work	1709	18	1020	625	251	126	78	81
stanowiska pracy work post	1702	12	1032	608	186	124	96	69
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym..... Absence or inappropriate use of material objects/agents	2076	14	1337	911	225	173	94	52
Nieużywanie sprzętu ochronnego Not using protective equipment	364	4	213	154	46	41	17	9
Niewłaściwe samowolne zachowa- nie się pracownika Inappropriate wilful employee action	2102	19	1313	779	195	201	119	51
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b Inappropriate mental-physical condition of employee ^b	564	5	219	171	36	47	46	61
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika Incorrect employee action	12377	106	6536	3694	1356	1020	828	826

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 18 (80). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS
IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	696	602	614	T O T A L
w tym wypadki śmiertelne.....	5	5	5	<i>of which fatal accidents</i>
Wydarzenia powodujące urazy:				<i>Events causing injury:</i>
upadek osób.....	360	302	330	<i>persons falling</i>
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty.....	37	55	30	<i>persons hit or crushed by falling objects</i>
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu.....	17	19	11	<i>persons run over, hit or caught by moving means of transport</i>
pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	71	62	90	<i>persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment</i>
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta.....	78	61	65	<i>persons hit, crushed or bitten by animals</i>
działanie:				<i>influence of:</i>
skrajnych temperatur.....	2	4	2	<i>extreme temperatures</i>
materiałów szkodliwych.....	4	1	–	<i>hazardous materials</i>
inne wydarzenia.....	127	98	86	<i>other events</i>

TABL. 19 (81). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with					
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous condi- tions		z maszynami szczególnie nie- bezpiecznymi particularly dan- gerous machinery	
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors
O G Ó Ł Ę M 2000	234,8	168,2	141,5	97,1	74,9	57,2	18,4	13,9
T O T A L 2002	217,1	149,1	128,8	86,2	65,8	48,1	22,5	14,8
2003	199,3	135,1	115,3	76,5	61,4	44,6	22,7	14,0
sektor publiczny.....	280,7	188,4	162,8	107,5	87,2	64,0	30,7	16,9
public sector								
sektor prywatny	122,8	85,1	70,6	47,5	37,1	26,3	15,1	11,4
private sector								
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	127,7	72,2	59,2	21,6	49,1	44,0	19,4	6,6
Agriculture, hunting and forestry								
Przemysł	257,4	172,0	157,9	105,2	68,2	48,8	31,3	18,0
Industry								
górnictwo i kopalnictwo	489,4	301,9	312,2	198,5	115,4	74,3	61,9	29,1
mining and quarrying								
przetwórstwo przemysłowe	147,1	106,6	95,6	68,3	32,9	24,7	18,5	13,6
manufacturing								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply	183,0	152,8	41,0	29,9	131,7	113,9	10,3	8,9
Budownictwo	213,4	127,4	125,1	66,6	71,5	47,9	16,8	13,0
Construction								
Handel i naprawy ^Δ	56,4	46,4	29,3	23,4	18,5	14,7	8,7	8,3
Trade and repair ^Δ								
Transport, gospodarka magazy- nowa i łączność.....	199,1	145,9	58,1	37,9	123,6	95,5	17,3	12,5
Transport, storage and communica- tion								
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ Real estate, renting and business activities	105,2	83,5	36,7	31,4	66,2	51,6	2,3	0,4

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 19 (81). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with					
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous condi- tions		z maszynami szczególnie nie- bezpiecznymi particularly dan- gerous machinery	
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
Edukacja Education	57,4	51,2	55,2	49,0	2,1	2,1	0,1	0,1
Ochrona zdrowia i opieka społeczna Health and social work	44,1	32,5	33,3	27,0	10,4	5,1	0,4	0,4
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywi- dualna Other community, social and per- sonal service activities	204,1	165,4	60,1	35,9	95,1	82,0	48,8	47,6

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 20 (82). **CHOROBY ZAWODOWE^a**
OCCUPATIONAL DISEASES^a

CHOROBY	Liczba przypadków <i>Numer of cases</i>	DISEASES
O G Ó Ł E M..... 2000	1914	T O T A L
2002	1246	
2003	1298	
w tym:		<i>of which:</i>
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa.....	17	<i>Acute and chronic intoxications and their sequels</i>
Pylice płuc.....	543	<i>Pneumoconioses</i>
Choroby opłucnej lub osierdza wywołane pyłem azbestu	3	<i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, z trwałym upośledzeniem sprawności wentylacyjnej płuc	15	<i>Chronic obstructive bronchitis which causes airflow limitation</i>
Astma oskrzelowa.....	15	<i>Bronchial asthma</i>
Alergiczny nieżyt nosa	20	<i>Allergic rhinitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym	96	<i>Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort</i>
Choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego	3	<i>Diseases caused by ionizing radiation</i>
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	12	<i>Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment</i>
Choroby skóry.....	45	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	32	<i>Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed</i>
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy	27	<i>Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed</i>
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem	342	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type</i>
Zespół wibracyjny	72	<i>Vibration syndrome</i>
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi	8	<i>Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	43	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

^a Choroby zawodowe podano zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VII 2002 r. (Dz. U. Nr 132, poz.1115); nowa lista chorób obowiązuje od 2 IX 2002 r.; dane według rodzajów chorób za 2003 r. są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

^a Occupational diseases are given in accordance with decree of the Council of Ministers dated 30 VII 2002 (Journal of Laws No. 132, item 1115); the new list of diseases came into force 2 IX 2002; data by the type of diseases for 2003 are not comparable with the data for previous years.

S o u r c e: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 21 (83). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**
Stan w dniu 15 XII
PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a
As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilak- tyczne <i>Preven- tive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżyw- cze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pienięż- ne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short- time work</i>	Dodat- kowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnie- nia wynika- jące z pracy w szczegól- nych warun- kach lub w szczegól- nym cha- akterze <i>Entitle- ments aris- ing from work in particular conditions</i>
OGÓŁEM	2000	233631	289104	124470	246530	10226	121102	224270
TOTAL	2002	204652	296090	97877	191385	12308	107729	161851
	2003	193889	243452	97078	196085	10925	101126	160089
sektor publiczny..... <i>public sector</i>		156983	150653	86905	161404	8933	96172	127280
sektor prywatny		36906	92799	10173	34681	1992	4954	32809
<i>private sector</i>								
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		1105	1216	44	374	8	2	226
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>								
Przemysł		156586	187227	91055	156347	7535	94345	133924
<i>Industry</i>								
górnictwo i kopalnictwo		113727	84015	68988	102163	5741	84497	83546
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe		30954	85350	14174	38849	1618	8588	38381
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę....		11905	17862	7893	15335	176	1260	11997
<i>electricity, gas and water supply</i>								
Budownictwo		15206	16488	1387	7036	324	1985	6786
<i>Construction</i>								
Handel i naprawy ^Δ		2094	10205	1317	2575	72	119	1772
<i>Trade and repair^Δ</i>								
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		16305	20254	1791	24983	312	4256	10315
<i>Transport, storage and communication</i>								
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ <i>Real estate, renting and business ac- tivities</i>		165	857	101	1366	376	8	379
Edukacja		25	147	12	1433	107	9	—
<i>Education</i>								
Ochrona zdrowia i opieka społeczna....		555	3720	240	237	2176	340	5880
<i>Health and social work</i>								
Pozostała działalność usługowa komu- nalna, społeczna i indywidualna		1848	3338	1131	1734	15	62	807
<i>Other community, social and personal service activities</i>								

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 22 (84). ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH^a
OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensations</i>		Świadczenia wyrównawcze z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensatory benefits</i>	Dodatki wyrównawcze z tytułu przeniesienia do innej pracy wskutek wypadków przy pracy lub chorób zawodowych <i>Compensatory benefits due to a job change caused by occupational accidents or diseases</i>	Zasiłki wyrównawcze z tytułu odbywania rehabilitacji zawodowej <i>Compensatory benefits due to occupational rehabilitation</i>
	ogółem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>			
OGÓŁEM 2000	6300	4808	3212	204	42
TOTAL 2002	3305	2697	725	120	74
..... 2003	3479	2819	2799	99	548
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	2085	1552	1844	47	547
sektor prywatny <i>private sector</i>	1394	1267	955	52	1
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	27	16	3	–	–
Przemysł <i>Industry</i>	2377	1823	2746	96	546
górnictwo i kopalnictwo <i>mining and quarrying</i>	1160	764	1746	38	491
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	1110	957	998	58	55
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę <i>electricity, gas and water supply</i>	107	102	2	–	–
Budownictwo <i>Construction</i>	351	316	34	1	–
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	179	170	–	–	–
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>	160	150	12	–	2
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	16	14	–	–	–
Edukacja <i>Education</i>	22	21	–	–	–
Ochrona zdrowia i opieka społeczna <i>Health and social work</i>	317	281	3	2	–
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna <i>Other community, social and personal service activities</i>	30	28	1	–	–

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 23 (85). ŚREDNI KOSZT ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY
I CHORÓB ZAWODOWYCH^a
AVERAGE COST OF OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL
DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensations</i>		Świadczenia wyrównawcze z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensatory benefits</i>	Dodatki wyrównawcze z tytułu przeniesienia do innej pracy wskutek wypadków przy pracy lub chorób zawodowych <i>Compensatory benefits due to a job change caused by occupational accidents or diseases</i>	Zasiłki wyrównawcze z tytułu odbywania rehabilitacji zawodowej <i>Compensatory benefits due to occupational rehabilitation</i>	
	ogółem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations				
w zł na 1 świadczenie in zł per benefit						
OGÓŁEM	2000	4468,75	3137,79	4722,29	1398,53	4421,43
TOTAL	2002	4807,44	3614,35	7884,00	2538,33	4422,97
	2003	3157,78	2386,63	4267,95	1827,27	960,95
sektor publiczny..... public sector		3681,15	2546,26	5944,14	2612,77	961,79
sektor prywatny private sector		2374,96	2191,08	1031,41	1117,31	500,00
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry		4551,85	3681,25	1933,33	—	—
Przemysł Industry		3483,13	2489,58	4276,88	1853,13	955,13
górnictwo i kopalnictwo mining and quarrying		4660,86	3176,96	6060,48	2734,21	552,34
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		2404,86	2013,17	1157,82	1275,86	4550,91
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply		1900,93	1810,78	3600,00	—	—
Budownictwo Construction		2781,48	2365,51	3585,29	100,00	—
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ		2537,99	2524,71	—	—	—
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... Transport, storage and communication		2151,25	2065,33	5333,33	—	2550,00
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ Real estate, renting and business activities		1325,00	1342,86	—	—	—
Edukacja Education		2277,27	1885,71	—	—	—
Ochrona zdrowia i opieka społeczna Health and social work		1940,06	1709,61	3100,00	1450,00	—
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna Other community, social and personal service activities		4083,33	3757,14	700,00	—	—

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, zatrudnionych za granicą, duchownych, a ponadto w tabl. 2 i 4 nie obejmują pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, indywidualnych gospodarstw rolnych.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover in tables 2 and 4 do not include employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, private farms in agriculture.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, i.a.: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,

- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzonymi ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887) z późniejszymi zmianami.

- *payments from profit and balance surplus in co-operatives,*
- *annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,*
- *fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.*

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Data regarding wages and salaries are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) introduced with the Law on the Social Security System, dated 13 X 1998 (Journal of Laws No. 137, item 887) with later amendments.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Emerytalno-Rentowego, którym dysponuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu tych funduszy.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych;

Social security benefits

1. Information regarding retirement pay and pension benefits (excluding farmers) concerns benefits financed from the Social Insurance Fund of the Social Insurance Institution.

Information regarding **retirement pay and pension benefits for farmers** concerns benefits financed from the Pension Fund of the Agricultural Social Insurance Fund as well as from the Social Insurance Fund, in the case of farmers who are authorized to receive benefits from both of these funds simultaneously.

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' co-operatives and agricultural farmers' co-operatives;

- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (do 28 VI 2002 r. — Urzędu Ochrony Państwa), Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej;
- 9) rolnicy indywidualni;
- 10) inwalidzi wojenni i wojskowi oraz kombataneci.

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych). Od 1995 r. świadczenia nie obejmują zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wypłacanych emerytom i rencistom na członków ich rodzin.

5. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

6. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

- 4) *persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;*
- 5) *persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);*
- 6) *clergy;*
- 7) *professional soldiers;*
- 8) *the Police, Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency (until 28 VI 2002 — Office of State Protection), Border Guard, State Fire Department and Penitentiary Staff functionaries;*
- 9) *farmers;*
- 10) *war and military invalids as well as combatants.*

3. Retirement pay and pension benefits (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) *retirement pay;*
- 2) *pensions resulting from an inability to work;*
- 3) *family pensions.*

4. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory). Since 1995 benefits do not include family and nursing benefits paid to persons receiving retirement pay and pensions for their families.

5. Data regarding the average monthly retirement pay and pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

6. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

TABL. 1 (86). **WYNAGRODZENIA BRUTTO W GOSPODARCE NARODOWEJ^a**
GROSS WAGES AND SALARIES IN THE NATIONAL ECONOMY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł			
O G Ó Ł E M.....	30226655,3	30566782,4	31270280,9	T O T A L
w tym:				of which:
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo...	137292,0	142339,2	139778,9	Agriculture, hunting and forestry
Przemysł.....	14406464,6	14270423,2	14499820,5	Industry
górnictwo i kopalnictwo.....	6438257,1	6454719,6	6110094,3	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe.....	6756539,3	6509246,0	6927428,4	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	1211668,2	1306457,6	1462297,8	electricity, gas and water supply
Budownictwo	2042844,6	1745281,4	1536302,9	Construction
Handel i naprawy ^Δ	2783127,1	2830972,2	2886090,4	Trade and repair ^Δ
Hotele i restauracje.....	225095,3	225224,6	208084,9	Hotels and restaurants
Transport, gospodarka magazy- nowa i łączność	1488948,5	1502939,6	Transport, storage and communication
Pośrednictwo finansowe.....	852128,8	945961,8	893547,7	Financial intermediation
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ	1807231,1	2134021,8	2348285,3	Real estate, renting and business activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubez- pieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	1376360,7	1654232,6	1762014,3	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja.....	2179699,0	2375515,0	2899766,8	Education
Ochrona zdrowia i opieka spo- łeczna	1921723,0	2078416,5	1781645,6	Health and social work
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywi- dualna.....	631800,1	674843,3	811061,0	Other community, social and personal service activities

^a Obejmują tylko składniki wynagrodzeń wymienione w ust. 2 uwag ogólnych do działu.

^a Data includes only components of wages and salaries mentioned in item 2 of general notes to the chapter.

TABL. 2 (87). **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI**
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nadwyż- ce bilanso- wej w spół- dzielniach Payments from profit and bal- ance sur- plus in co- operatives	Dodatkowe wynagro- dzenia roczne dla pracowni- ków jedno- stek sfery budżetowej Annual extra wages and salaries for em- ployees of budgetary sphere entities	Pozostałe ^c Other ^c	Uczniów Apprentices
	w tys. zł in thous. zł					
O G Ó Ł E M..... 2000	29082125,6	27754280,0	106095,8	281289,1	925430,8	15029,9
TOTAL						
2002	29337485,3	28016187,5	42263,7	307209,7	961985,9	9838,5
2003	29698911,8	28467184,9	26350,7	317156,9	880881,9	7337,4
sektor publiczny public sector	17794775,9	17192312,4	15731,4	317156,9	269153,8	421,4
sektor prywatny..... private sector	11904135,9	11274872,5	10619,3	—	611728,1	6916,0
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo ... Agriculture, hunting and forestry	139264,5	132002,9	—	1237,7	5978,9	45,0
Przemysł..... Industry	14384003,5	14112407,8	12951,6	1266,6	254458,4	2919,1
górnictwo i kopalnictwo..... mining and quarrying	6127658,5	6101933,9	667,9	—	25056,7	—
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	6781877,8	6554121,2	10352,3	102,6	214431,8	2869,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply	1474467,2	1456352,7	1931,4	1164,0	14969,9	49,2
Budownictwo Construction	1460114,4	1378195,0	944,5	324,4	79924,0	726,5

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1; według siedziby zarządu jednostki.
b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. **c** Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; see general notes to the chapter, item 1; by the place of residence of the unit's management. **b** Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. **c** Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 2 (87). **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI (dok.)**
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nadwyż- ce bilanso- wej w spół- dzielniach Payments from profit and bal- ance sur- plus in co- operatives	Dodatkowe wynagro- dzenia roczne dla pracowni- ków jedno- stek sfery budżetowej Annual extra wages and salaries for em- ployees of budgetary sphere entities	Pozostałe ^c Other ^c	Uczniów Apprentices
	w tys. zł in thous. zł					
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	1967065,7	1866651,4	3568,7	—	94184,8	2660,8
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	129333,8	122416,4	71,7	647,8	5760,4	437,5
Transport, gospodarka magazy- nowa i łączność Transport, storage and communi- cation	1403163,1	1373869,4	310,6	3067,8	25770,3	145,0
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	895268,1	855342,5	752,8	—	39170,9	1,9
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ Real estate, renting and business activities	2172288,3	2022299,9	2714,3	17872,6	129247,8	153,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubez- pieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and de- fence; compulsory social secu- rity	1798593,5	1657313,5	1903,8	104874,8	34501,4	—
Edukacja Education	3012090,5	2726673,7	1272,8	157565,9	126542,1	36,0
Ochrona zdrowia i opieka spo- łeczna Health and social work	1770598,0	1708429,1	102,6	22452,4	39564,6	49,3
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywi- dualna Other community, social and personal service activities	566629,5	511084,4	1757,3	7846,9	45778,3	162,6

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1; według siedziby zarządu jednostki.

b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. **c** Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; see general notes to the chapter, item 1; by the place of residence of the unit's management. **b** Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. **c** Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 3 (88). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a W GOSPODARCE NARODOWEJ**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a IN THE NATIONAL ECONOMY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w zł in zł			
O G Ó Ł E M.....	1954,41	2156,19	2249,17	T O T A L
w tym:				of which:
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	1758,26	2010,78	1999,01	Agriculture, hunting and forestry
Przemysł.....	2303,87	2563,66	2635,48	Industry
górnictwo i kopalnictwo.....	3246,51	3722,29	3732,18	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe.....	1775,34	1912,61	2034,68	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	2609,98	3045,27	3179,18	electricity, gas and water supply
Budownictwo	1648,27	1702,41	1745,59	Construction
Handel i naprawy ^Δ	1439,28	1514,10	1597,39	Trade and repair ^Δ
Hotele i restauracje.....	1059,95	1104,89	1205,03	Hotels and restaurants
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.....	.	2207,14	2204,82	Transport, storage and communication
Pośrednictwo finansowe.....	2886,50	3417,59	3461,27	Financial intermediation
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ	1870,72	1998,71	2106,74	Real estate, renting and business activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	2432,33	2712,30	2791,32	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja.....	1768,51	2020,63	2124,78	Education
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	1429,56	1670,67	1745,79	Health and social work
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	1591,74	1724,48	2026,58	Other community, social and personal service activities

^a Obejmują tylko składniki wynagrodzeń wymienione w ust. 2 uwag ogólnych do działu.

^a Data includes only components of wages and salaries mentioned in item 2 of general notes to the chapter.

TABL. 4 (89). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS AND DIVISIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003			
			ogółem total	w tym bez wypłat z zysku ^b of which excluding payments from profit ^b	z ogółem – na stanowiskach of total – positions	
					robotni- czych manual labour	nierobo- tnicznych non- manual labour
	w zł in zł					
OGÓŁEM	2069,73	2298,40	2380,23	2351,66	2065,22	2802,80
TOTAL						
sektor publiczny	2305,92	2611,75	2691,63	2640,28	2622,67	2756,39
public sector						
sektor prywatny	1775,06	1946,56	2015,80	2013,88	1598,27	2889,40
private sector						
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	1822,47	2086,39	2047,98	2028,86	1440,69	3178,77
Agriculture, hunting and forestry						
rolnictwo i łowiectwo ^Δ	1539,42	1675,55	1688,95	1662,26	1413,07	2838,56
agriculture and hunting ^Δ						
leśnictwo ^Δ	2427,77	2946,72	2956,75	2956,75	1660,85	3402,78
forestry ^Δ						
Przemysł	2373,67	2652,76	2717,46	2714,72	2449,65	3644,71
Industry						
górnictwo i kopalnictwo	3247,61	3724,26	3734,14	3733,73	3543,19	4555,70
mining and quarrying						
w tym: of which:						
górnictwo węgla kamiennego i brunatne- go; wydobywanie torfu	3271,03	3740,83	3746,09	3745,68	3556,98	4567,61
mining of coal and lignite; extraction of peat						
pozostałe górnictwo i kopalnictwo	2272,57	2574,32	2462,95	2462,95	1920,95	3833,23
other mining and quarrying						
przetwórstwo przemysłowe	1844,29	1994,22	2111,05	2107,67	1809,50	3164,37
manufacturing						
produkcja artykułów spożywczych i napo- jów	1483,47	1578,35	1643,56	1640,84	1387,22	2837,26
manufacture of food products and bever- ages						
włókiennictwo	1420,99	1581,10	1588,06	1584,60	1404,95	2575,50
manufacture of textiles						
produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich manufaktur	1074,22	1090,38	1151,28	1151,28	1064,47	1839,40
manufacture of wearing apparel and fur- riery ^Δ						
produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ	1275,66	1350,80	1267,32	1263,84	1118,66	2146,02
processing of leather and manufacture of leather products ^Δ						

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 i 2; według siedziby zarządu jednostki.

b Wypłaty z zysku do podziału i z nadwyżki bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenie roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; see general notes to the chapter, items 1 and 2; by the place of residence of the unit's management. **b** Payments from profit for distribution and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities.

TABL. 4 (89). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003			
			ogółem total	w tym bez wypłat z zysku ^b of which excluding payments from profit ^b	z ogółem – na stanowiskach of total – positions	
					robotni- czych manual labour	nierobo- tnicznych non- manual labour
w zł in zł						
Przemysł (cd.) Industry (cont.)						
przetwórstwo przemysłowe (cd.) manufacturing (cont.)						
produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^a	1323,95	1283,03	1350,56	1350,56	1227,30	2081,12
manufacture of wood and wood, straw and wicker products ^a						
produkcja masy włóknistej oraz papieru ^a manufacture of pulp and paper ^a	1523,26	1620,20	1708,49	1704,08	1489,00	2531,72
działalność wydawnicza; poligrafia i re- produkcja zapisanych nośników infor- macji	1689,80	1842,20	1889,21	1886,56	1510,18	2499,21
publishing; printing and reproduction of recorded media						
produkcja koksu i produktów rafinacji ro- py naftowej ^a	2563,17	2858,00	3185,13	3185,08	2893,55	3983,38
manufacture of coke, refined petroleum products ^a						
produkcja wyrobów chemicznych	2008,53	2287,76	2490,76	2484,47	1897,45	3464,19
manufacture of chemicals and chemical products						
produkcja wyrobów gumowych i z two- rzyw sztucznych	1868,64	1937,75	1995,97	1993,37	1716,53	2936,76
manufacture of rubber and plastic prod- ucts						
produkcja wyrobów z surowców niemeta- licznych pozostałych	1827,88	2186,08	2190,73	2190,54	1807,29	3441,78
manufacture of other non-metallic mi- neral products						
produkcja metali	2300,32	2416,54	2615,29	2614,74	2400,67	3331,40
manufacture of basic metals						
produkcja wyrobów z metali ^a	1911,49	2060,77	2095,49	2085,64	1759,81	3160,26
manufacture of metal products ^a						
produkcja maszyn i urządzeń ^a	1920,07	2136,15	2244,53	2238,98	1987,72	2989,02
manufacture of machinery and equip- ment n.e.c.						
produkcja maszyn biurowych i kompute- rów	2312,65	3202,10	3529,17	3529,17	1453,57	3577,76
manufacture of office machinery and computers						
produkcja maszyn i aparatury elektrycz- nej ^a	1886,13	2096,45	2266,61	2263,54	1820,40	3409,84
manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 i 2; według siedziby zarządu jednostki.

^b Wypłaty z zysku do podziału i z nadwyżki bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenie roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; see general notes to the chapter, items 1 and 2; by the place of residence of the unit's management. ^b Payments from profit for distribution and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities.

TABL. 4 (89). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003			
			ogółem total	w tym bez wypłat z zysku ^b of which excluding payments from profit ^b	z ogółem – na stanowiskach of total – positions	
					robotni- czych manual labour	nierobo- tnicznych non- manual labour
w zł in zł						
Przemysł (dok.) Industry (cont.)						
przetwórstwo przemysłowe (dok.) manufacturing (cont.)						
produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych manufacture of radio, television and communication equipment and appa- ratus	1663,01	1846,70	1796,44	1796,44	1435,74	2770,35
produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków	2039,28	2189,39	2307,92	2301,49	1782,83	3056,16
manufacture of medical, precision and optical instruments, clocks and watches						
produkcja pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep	2260,68	2531,99	2687,66	2685,60	2292,35	4553,69
manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers						
produkcja pozostałego sprzętu transpor- towego	1895,29	2123,10	2191,86	2191,86	1805,21	3267,86
manufacture of other transport equip- ment						
produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ	1407,30	1484,70	1685,24	1681,47	1506,13	2755,18
manufacture of furniture; other manufac- turing n.e.c.						
zagospodarowanie odpadów	2465,33	2470,67	2452,56	2452,56	2057,91	3340,38
recycling						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	2611,77	3046,69	3181,31	3174,56	2750,25	3944,77
electricity, gas and water supply						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	2761,23	3255,74	3397,48	3393,85	2935,54	4193,24
electricity, gas, steam and hot water sup- ply						
pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wo- dy	2183,19	2455,44	2504,97	2488,47	2193,88	3106,85
collection, purification and distribution of water						
Budownictwo	1765,53	1831,16	1876,00	1874,10	1587,66	2784,06
Construction						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 i 2; według siedziby zarządu jednostki.

^b Wypłaty z zysku do podziału i z nadwyżki bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenie roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; see general notes to the chapter, items 1 and 2; by the place of residence of the unit's management. ^b Payments from profit for distribution and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities.

TABL. 4 (89). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003			
			ogółem total	w tym bez wypłat z zysku ^b of which excluding payments from profit ^b	z ogółem – na stanowiskach of total – positions	
					robotni- czych manual labour	nierobo- tnicznych non- manual labour
Handel i naprawy ^Δ	1705,64	1761,19	1817,27	1813,80	1360,40	2485,84
Trade and repair ^Δ sprzedaż i naprawa pojazdów mechanicz- nych; sprzedaż detaliczna paliw ^Δ	1811,27	1865,34	1880,39	1880,39	1585,81	2373,87
sale and repair of motor vehicles; retail sale of fuels ^Δ handel hurtowy i komisowy ^Δ	1940,82	2020,46	2086,11	2079,62	1474,11	2787,99
wholesale and commission trade ^Δ handel detaliczny; naprawa artykułów użyt- ku osobistego i domowego ^Δ	1266,11	1340,59	1391,81	1391,52	1145,97	1894,00
retail trade; repair of personal and house- hold goods ^Δ Hotele i restauracje	1190,00	1238,19	1347,45	1339,57	1178,40	1920,55
Hotels and restaurants Transport, gospodarka magazynowa i łączność	2373,40	2357,68	2351,88	2025,48	3155,49
Transport, storage and communication w tym: of which:						
transport lądowy i rurociągowy	2072,33	2141,82	2137,06	2001,09	2772,91
land and pipeline transport poczta i telekomunikacja	2904,04	2735,14	2735,05	2152,74	3689,11
post and telecommunications Pośrednictwo finansowe	2958,71	3580,64	3593,27	3590,11	1685,64	3620,12
Financial intermediation pośrednictwo finansowe, z wyjątkiem ubezpieczeń i funduszy emerytalno- rentowych	2921,70	3497,15	3459,53	3459,38	1832,91	3479,96
financial intermediation, except for insur- ance and pension funds ubezpieczenia oraz fundusze emerytalno- rentowe, bez gwarantowanej prawnie opieki społecznej	3290,38	4621,87	4995,75	4963,44	2114,39	5012,89
insurance and pension funds, except for legally guaranteed social security działalność pomocnicza związana z po- średnictwem finansowym i z ubezpiecze- niami	2750,03	2820,25	3127,59	3127,59	943,20	3312,45
auxiliary activity connected with financial intermediation and insurance						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 i 2; według siedziby zarządu jednostki.
^b Wypłaty z zysku do podziału i z nadwyżki bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenie roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; see general notes to the chapter, items 1 and 2; by the place of residence of the unit's management. ^b Payments from profit for distribution and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities.

TABL. 4 (89). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003			
			ogółem total	w tym bez wypłat z zysku ^b of which excluding payments from profit ^b	z ogółem – na stanowiskach of total – positions	
					robotni- czych manual labour	nierobo- tnicznych non- manual labour
	w zł in zł					
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^a	1937,67	2073,64	2184,33	2162,28	1567,31	2942,14
Real estate, renting and business activities						
obsługa nieruchomości	1972,60	2210,83	2644,30	2620,51	2289,61	3051,40
real estate activities						
wynajem maszyn i urządzeń bez obsługi oraz wypożyczanie artykułów użytku oso- bistego i domowego	1859,78	1873,92	1959,08	1959,08	1692,19	2263,10
renting of machinery and equipment with- out operator and of personal and house- hold goods						
informatyka	2875,96	3254,36	3316,02	3316,02	2219,31	3479,97
computer and related activities						
nauka	2641,67	2861,91	2946,50	2940,02	1863,23	3235,38
research and development						
pozostałe usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	1711,22	1807,23	1772,13	1747,09	1233,76	2698,90
other business activities						
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^a	2432,15	2712,43	2791,23	2622,01	1622,70	2929,51
Public administration and defence; compul- sory social security						
Edukacja	1768,52	2023,40	2130,32	2012,90	1227,54	2369,69
Education						
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	1436,05	1681,37	1757,72	1734,76	1267,62	1901,07
Health care and social work						
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	1716,39	1898,19	1934,72	1898,95	1578,35	2311,54
Other community, social and personal service activities						
w tym: of which:						
odprowadzanie ścieków, wywóz odpadów, usługi sanitarne i pokrewne	1847,05	2083,78	2096,98	2059,69	1749,46	3231,86
sewage and refuse disposal, sanitation and similar activity						
działalność związana z kulturą, rekreacją i sportem	1665,58	1862,13	1882,68	1847,02	1422,09	2107,95
recreational, cultural and sporting activity						
pozostała działalność usługowa	1464,09	1437,71	1611,02	1581,60	1349,37	2819,97
other service activities						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 i 2; według siedziby zarządu jednostki.
^b Wypłaty z zysku do podziału i z nadwyżki bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenie roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; see general notes to the chapter, items 1 and 2; by the place of residence of the unit's management. ^b Payments from profit for distribution and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities.

TABL. 5 (90). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	1140231	1139050	1141867	T O T A L
Objęci pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych.....	1066570	1070755	1076063	<i>Covered by the non-agricultural social security system</i>
pobierający:				<i>persons receiving:</i>
emerytury.....	525388	552135	569200	<i>retirement pay</i>
renty z tytułu niezdolności do pracy.....	335640	305125	291355	<i>pensions resulting from an inability to work</i>
renty rodzinne.....	205542	213495	215508	<i>family pensions</i>
Rolnicy indywidualni	73661	68295	65804	<i>Farmers</i>
w tym pobierający emerytury.....	45983	41395	39378	<i>of which receiving retirement pay</i>

^a Przeciętne w roku; bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages; excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 6 (91). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO ^a**
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M G R A N D T O T A L				
Świadczenia w mln zł	14397,3	17148,4	18027,6	Benefits in mln zł
Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM				
R a z e m T o t a l				
Świadczenia w mln zł	13724,8	16424,6	17305,3	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1072,34	1278,27	1340,17	Average monthly retirement pay and pension in zł
Emerytury Retirement pay				
Świadczenia w mln zł	7546,1	9370,2	10134,0	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	1196,91	1414,24	1483,66	Average monthly retirement pay in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy Pensions resulting from an inability to work				
Świadczenia w mln zł	3519,6	3826,2	3779,8	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	873,83	1044,98	1081,10	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne Family pensions				
Świadczenia w mln zł	2659,1	3228,2	3391,5	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	1078,07	1260,05	1311,43	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH FARMERS				
R a z e m ^b T o t a l ^b				
Świadczenia w mln zł	672,5	723,8	722,3	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	760,81	883,17	914,70	Average monthly retirement pay and pension in zł
w tym emerytury of which retirement pay				
Świadczenia w mln zł	437,0	456,8	450,0	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	792,02	919,65	952,38	Average monthly retirement pay in zł

^a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. ^b Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements. ^b Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie grupy gospodarstw domowych, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw cudzoziemców.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych oszacowaną na podstawie liczby osób uzyskanej z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralkę, lodówkę itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, pracowników użytkujących gospodarstwo rolne, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów, rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

CHAPTER VIII

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures and consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. Included in the survey are all groups of households, with the exception of those living in institutional households as well as households of foreign citizens.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data obtained from the household budget survey were weighted with the structure of households on the basis of the Labour Force Survey (LFS).

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that, each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing of socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, employee-farmers, farmers, self-employed, retirees, pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

1) do osób pracujących zalicza się:

- a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczą, umowa agencyjna, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.); do tej grupy pracujących zaliczono również członków spółdzielni produkcji rolniczej (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin),
- b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
- c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem budynków i budowli oraz wykonywanie wolnego zawodu;

2) osoby utrzymujące się ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, których głównym źródłem utrzymania jest m.in. emerytura, renta rodzinna, zasiłek dla bezrobotnych bądź inne świadczenia z Funduszu Pracy, zasiłek wychowawczy, pielęgnacyjny, pomoc materialna i pomoc w formie usług, alimenty z Funduszu Alimentacyjnego, stypendia;

3) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) są utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych oraz ze świadczeń pomocy społecznej), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

3. The categories of persons comprising households (table 1) were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

1) employed persons include:

- a) hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, agency contracts, commission contracts, verbal contracts, etc.). Members of agricultural production co-operatives (including contributing family workers) were also included in this group of employees,
- b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,
- c) self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), of which leasing buildings and structures as well as persons practising a learned profession;

2) persons maintained from social security benefits and from social assistance benefits, for whom the main source of maintenance is retirement pay, pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, child-care benefits, nursing benefits, material assistance and assistance in the form of services, alimony paid from the Alimony Fund, scholarships;

3) dependents (without their own source of maintenance) are maintained by other persons being members of the same household.

4. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid with income from hired labour and social security benefits and from social assistance benefits excluding contributions to compulsory social security paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej – uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę – który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia (patrz dział „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 1), wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi bieżącymi nakładami na nią (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenie i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych) i podatkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie), w tym dochód z wynajmu budynków i budowli oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaka została przeznaczona na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
- 4) dochód z tytułu własności (odsetki, udziały w zyskach przedsiębiorstw, w tym dywidendy, dochody z dzierżawy ziemi) oraz dochody z wynajmu budynków (w tym mieszkań) i budowli (w tym garaży) niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, który stanowi różnicę między przychodami a poniesionymi nakładami i podatkami;
- 5) dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, który obejmuje m.in.: emerytury i renty, zasiłki z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej (w tym alimenty wypłacane z Funduszu Alimentacyjnego);

Available income comprises:

- 1) *income from hired work – obtained in all work-places by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement – which includes: all income obtained from hired labour, including: wages and salaries (see the chapter “Wages and salaries. Social security benefits“, item 1), payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and nursing benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);*
- 2) *income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees) as well as taxes connected with tending a private farm in agriculture;*
- 3) *income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture), of which income from leasing buildings and structures and income from practising a learned profession, which was designated for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);*
- 4) *income from title of property (interest, shares in company profits, including dividends, income from land leasing), income from the rental of buildings (including dwellings) and structures (including garages) not connected with conducting economic activity, measured as a difference between revenues and investment and taxes;*
- 5) *income from social security benefits and social assistance benefits which include i.a.: retirement pay and pensions, social security benefits and social assistance benefits (including alimony paid from the Alimony Fund);*

6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary (w tym alimenty od osób prywatnych), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty od osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

6. Grupowania przychodów i rozchodów gospodarstw domowych dokonano w dostosowaniu do zasad systemu rachunków narodowych. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).

7. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

6) *other income, which includes, i.a.: gifts (i.a. private alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

6. Household revenues and expenses are classified in accordance with the principles of national accounts systems. Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS).

7. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

TABL. 1 (92). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem.....	3983	4288	4248	<i>Households included in the survey</i>
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym.....	2,97	2,93	2,96	<i>Average number of persons in a household</i>
w tym:				<i>of which:</i>
pracujących	0,97	0,95	0,93	<i>employed</i>
pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej	0,79	0,84	0,86	<i>receiving social security benefits and social assistance benefits</i>
w tym emeryturę lub rentę	x	x	0,69	<i>of which retirement pay and pension</i>
pozostających na utrzymaniu	1,20	1,09	1,11	<i>dependents</i>

TABL. 2 (93). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w zł in zł			
Dochód rozporządzalny	657,41	689,23	694,58	Available income
w tym:				of which:
z pracy najemnej	340,09	335,52	334,34	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	5,89	6,63 ^a	8,19 ^b	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	51,33	44,44	43,44 ^c	from self-employment
ze świadczeń z ubezpieczeń spo- łecznych i pomocy społecznej	227,13	265,75	270,44	from social security benefits and social assistance benefits
Dochód do dyspozycji.....	635,31	661,96	669,67	Disposable income

a – c Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: **a** – 30,26%, **b** – 19,88%, **c** – 10,20%.

a – c Relative error of estimates more than 10% and is: **a** – 30,26%, **b** – 19,88%, **c** – 10,20%.

TABL. 3 (94). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w zł in zł			
O G Ó Ł E M	642,89	650,54	655,84	T O T A L
W tym towary i usługi konsumpcyjne	620,8	623,27	630,93	<i>Of which consumer goods and services</i>
w tym:				<i>of which:</i>
żywność i napoje bezalkoholowe....	189,54	187,94	183,07	<i>food and non-alcoholic beverages</i>
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.....	20,18	20,45	19,81	<i>alcoholic beverages and tobacco</i>
odzież i obuwie	32,51	30,84	31,96	<i>clothing and footwear</i>
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	122,19	146,31	146,34	<i>housing, water, electricity, gas and other fuels</i>
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	42,03	32,41	30,68	<i>furnishings, household equipment and routine maintenance of the house</i>
zdrowie	26,91	26,69	28,02	<i>health</i>
transport	66,50	53,14	61,80	<i>transport</i>
łączność.....	21,20	29,42	28,94	<i>communication</i>
rekreacja i kultura	44,23	40,10	40,67	<i>recreation and culture</i>
edukacja ^a	9,65	8,56	10,26	<i>education^a</i>
restauracje i hotele	11,44	9,44	10,13	<i>restaurants and hotels</i>
inne towary i usługi	31,52	29,75	31,09	<i>miscellaneous goods and services</i>

a Łącznie z wychowaniem przedszkolnym.

a Including pre-school education.

TABL. 4 (95). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW
ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED
FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg ..	8,77	8,41	8,19	<i>Bread and cereals in kg</i>
w tym pieczywo	6,49	6,06	5,91	<i>of which bread</i>
Mięso w kg	5,50	5,42	5,39	<i>Meat in kg</i>
Ryby ^a w kg	0,46	0,45	0,42	<i>Fish ^a in kg</i>
Mleko ^b , napoje mleczne i jogurty w l	4,77	4,49	4,42	<i>Milk ^b, milk-based beverages and yoghurt in l</i>
w tym mleko ^b	4,19	3,91	3,88	<i>of which milk ^b</i>
Sery w kg	0,80	0,82	0,84	<i>Cheese in kg</i>
Jaja w szt.	14,42	14,74	14,75	<i>Eggs in units</i>
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg	1,62	1,58	1,57	<i>Oils and fats in kg</i>
Owoce w kg	3,62	3,64	3,55	<i>Fruit in kg</i>
Warzywa w kg	12,74	12,28	11,56	<i>Vegetables in kg</i>
Cukier w kg	1,71	1,56	1,57	<i>Sugar in kg</i>
w tym mleko ^b	4,19	3,91	3,88	<i>of which milk ^b</i>

^a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów gotowych i panierowanych.

^b Bez zagęszczonego i w proszku.

^a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. ^b Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 5 (96). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households			
Chłodziarka	98,5	98,8	98,5	Refrigerator
Zamrażarka	32,7	27,9	27,6	Freezer
Automat pralniczy	86,6	87,4	87,5	Automatic washing machine
Kuchenka mikrofalowa	x	x	23,9	Microwave oven
Samochód osobowy	47,7	45,8	46,5	Passenger car
Odbiornik radiofoniczny	58,0	55,8	54,7	Radio set
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża)	37,3	44,7	47,8	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny z ekranem do odbioru kolorowego	97,6	98,3	97,6	Television set colour
Magnetowid	64,2	61,2	59,3	Videorecorder
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej ^b	54,1	53,5	51,6	Satellite television equipment ^b
Komputer osobisty	13,8	21,4	28,9	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu.....	x	x	14,1	of which with access to the Inter- net

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. **b** Łącznie z telewizją kablową.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. **b** Including cable television.

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą przewodów ulicznych bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Informacje o sieci uwzględniają dane o sieci przesyłowej (magistralnej) oraz sieci rozdzielczej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe, kanalizacyjne i gazowe** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

3. **Zródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 5.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water-line and gas-line network** concerns street conduits excluding connections leading to residential buildings and other constructions. Information regarding those networks includes data on the transmission (main) and the distribution network.

Data regarding the **length of the sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line, sewerage and gas-line connections leading to residential buildings (including collective accommodation facilities, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewerage system, with the main drainage system.

3. As **street outlet** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households include quantity of water collected from water-line system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water-line systems and sewerage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using

sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwózkowe i uliczne (urządzenia za-
instalowane do ulicznego przewodu wodociągo-
wego), a w przypadku kanalizacji – wpusty kanali-
zacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludno-
ści w mieszkaniach wyposażonych w instalacje
gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, ka-
nalizacji i gazu obejmują również ludność
w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** nie obejmują gospodarstw domo-
wych, których głównym źródłem utrzymania jest
dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidu-
alnego w rolnictwie.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci
w gospodarstwach domowych (w tym również
zużycie w gospodarstwach domowych prowa-
dzących drobną działalność usługową) ustala się
na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu **ciepłownictwa** obej-
mują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje
ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci
przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połą-
czonych i współpracujących ze sobą, służące do
przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do
odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r.
Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348)
z późniejszymi zmianami.

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrze-
wanych przy pomocy urządzeń jednostek gospo-
darki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni
mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od
źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub
obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz
z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami
służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele
grzewcze lub grzewania i równoczesnego do-
starczania ciepłej wody.

7. Informacje o **komunikacji miejskiej na-
ziemnej** dotyczą **komunikacji autobusowej,
tramwajowej i trolejbusowej** i obejmują działal-
ność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji
miejskiej publicznych i prywatnych. W danych
o komunikacji autobusowej uwzględniono również
autobusy pociągowe oraz obsługę ruchu pod-
miejskiego i międzymiastowego; dane nie obej-
mują działalności przedsiębiorstw Państwowej
Komunikacji Samochodowej obsługujących nie-
które miasta oraz linii i tras komunikacyjnych
obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

a *water-line system through a common courtyard
or street outlet (equipment connected to the street
water-line conduit), and in the case of sewerage –
sewerage inlets.*

*Data regarding the **gas users** concern the
population in dwellings equipped with gas instal-
lations connected to the gas-line system.*

*Data regarding the population using the water-
line system, the sewerage system and the gas-
line system also include the population in collec-
tive accommodation facilities.*

5. *Data regarding the **number of consumers
and the consumption of electricity** do not include
households, in which the main source of mainte-
nance is income from a private farm in agriculture.*

*The **consumption of electricity and gas from
the gas-line network** in households (also includ-
ing consumption in households conducting small-
scale service activity) is established on the basis
of an estimated system of payments.*

6. *Information within the range of **heating** re-
gards dwellings as well as offices and institutions
centrally heated by heat transmission network,
which is considered as a system of connected
conduits co-operating with one another and serv-
ing the purpose of transmission and distribution of
heating medium to the consumers in accordance
with Energy Law dated 10 IV 1997 (Journal of
Laws No. 54, item 348) with later amendments.*

*Data in the table 4 apply to the buildings and
premises heated by installations operated by
communal and housing organizations and by
housing co-operatives or enterprises, regardless
of the sources supplying the thermal energy (own
and other).*

***Boiler-house** is a building or space with boilers
and installations used for production of thermal
energy to heating or both heating and supplying
warm water.*

7. *Information regarding **urban ground trans-
port** concerns **bus, tram and trolley-bus com-
munication** and includes the activity of public and
private urban transport enterprises and compa-
nies. In the data regarding bus service, express
buses and minibuses as well as suburban and
inter-city service have been also included; data
do not include the activity of the Państwowa
Komunikacja Samochodowa enterprises servicing
some urban areas as well as transport lines and
routes exclusively servicing work places.*

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

Długość tras jest to długość odcinków ulic (dróg, torowisk), po których kursują autobusy, tramwaje lub trolejbusy.

8. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o **nieczystościach ciekłych** dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą – w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

Mieszkania

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytku** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelu pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nie przeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkanymi (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych dla jednej rodziny, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

The **length of routes** is the length of the sections of streets (roads, tracks) over which buses, trams or trolley-buses travel.

8. Data on **municipal waste** concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of their character or composition is similar to the waste produced in households.

Information on communal wastes is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of wastes (Journal of Laws No. 112, item 1206).

9. Data on **liquid waste** concern waste which comes from households (dwellings), public buildings and buildings of units conducting economic activity – in case they are not discharged by sewerage system.

Dwellings

1. Information regarding **dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A **dwelling** is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes for a single family, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane stale i wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** podano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych – według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

3. Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu bieżącej sprawozdawczości, tj. przyrostów i ubytków zasobów mieszkaniowych.

4. Dane dotyczą zasobów mieszkaniowych zamieszkanymi i niezamieszkanymi (w tablicy 9-11) i są nieporównywalne z danymi prezentowanymi w poprzedniej edycji Rocznika (dane dotyczyły zasobów mieszkaniowych zamieszkanymi). Przy przeliczeniach na osobę (tabl. 9) przyjęto ogólną liczbę ludności wg stanu w dniu 31 XII.

5. Dane o **liczbie mieszkań wyposażonych w instalacje** (na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych) uwzględniają modernizację mieszkań spółdzielni mieszkaniowych, gmin, zakładów pracy, wspólnot mieszkaniowych i budownictwa społecznego czynszowego oraz szacunek przyrostu mieszkań, które zostały wyposażone w instalacje w budynkach indywidualnych w wyniku ich modernizacji.

6. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań** oraz o **izbach oddanych do użytku** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used regularly and exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from street, courtyard or from a common space in the building.

The usable floor space of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms and all other spaces comprising the dwelling.

2. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.

3. The balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census with regard to the current reporting i.e. increase and decrease in dwelling stocks.

4. Data concern inhabited and uninhabited dwelling stocks (in the tables 9-11) and are not comparable with data presented in the previous edition of the Yearbook (data regarded inhabited dwelling stocks). When computing per capita data (table 9), the number of the population as of 31 XII was adopted.

5. Data regarding **the number of dwellings fitted with installations** (on the basis of balances of dwelling stocks) include the modernization of dwellings belonging to housing co-operatives, gminas, employers, condominiums and public building society dwellings as well as the estimate of the increase of dwellings which were fitted with installations in private buildings as a result of their modernization.

6. Information regarding **dwellings, usable floor space of dwellings** as well as regarding **rooms completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytku przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytku przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytku przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytku przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytku przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego;
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytku przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalność gospodarczą), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-operatives, designed for persons being members of these co-operatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis) utilizing credit granted by the National Housing Fund;
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

TABL. 1 (97). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km				Distribution network in km
Wodociągowa	17268,2	17401,1	17605,2	Water-line
Kanalizacyjna ^a	5944,6	6511,1	7077,7	Sewerage ^a
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych				Connections leading to residential buildings
Wodociągowe	464372	490195	503119	Water-line system
miasta	283015	299462	306397	urban areas
wieś	181357	190733	196722	rural areas
Kanalizacyjne	137378	164426	183067	Sewerage system
miasta	115286	136829	148155	urban areas
wieś	22092	27597	34912	rural areas
Zdroje uliczne	610	592	580	Street outlets
Miasta	383	382	376	Urban areas
Wieś	227	210	204	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	185,4	163,2	156,8	Consumption of water from water-line system in households (during the year) in hm³
Miasta:				Urban areas:
w hm ³	163,7	142,7	134,7	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	43,4	38,0	36,1	per capita in m ³
Wieś w hm ³	21,7	20,5	22,0	Rural areas in hm ³

^a Łącznie z kolektorami.

^a Including collectors.

TABL. 2 (98). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	1726,6	1736,5	1742,4	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	1417,7	1408,2	1412,5	Urban areas
Wieś	308,9	328,3	329,9	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)				Consumption (during the year)
W GW·h	3176,5	3198,4	3247,7	In GW·h
miasta.....	2567,2	2569,4	2596,9	urban areas
wieś.....	609,3	629,0	650,8	rural areas
W kW·h:				In kW·h:
miasta: na 1 mieszkańca.....	679,5	685,2	696,4	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1810,0	1824,6	1838,5	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	1975,0	1916,1	1972,8	rural areas – per consumer ^a

^a Do przeliczeń w 2000 r. przyjęto przeciętną liczbę odbiorców w roku.

^a The average number of consumers during the year was used in calculations for 2000.

TABL. 3 (99). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W 2003 R.**
Stan w dniu 31 XII
*GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS
FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS IN 2003*
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>	SPECIFICATION
Sieć gazowa w km	15386,2	9214,6	6171,6	<i>Gas-line network in km</i>
Połączenia prowadzące do budyn- ków mieszkalnych	299297	208184	91113	<i>Connections leading to residential buildings</i>
Odbiorcy gazu z sieci w tys.	1032,0	952,7	79,3	<i>Consumers of gas from gas-line system in thous.</i>
Zużycie gazu z sieci ^a (w ciągu roku) w hm ³	475,9	422,3	53,6	<i>Consumption of gas from gas-line system ^a (during the year) in hm³</i>
na 1 mieszkańca ^b w m ³	100,8	113,2	54,0	<i>per capita ^b in m³</i>

a W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. **b** Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem.

a Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. **b** The total number of population was used in calculations.

TABL. 4 (100). **OGRZEWNICTWO W 2003 R.**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING IN 2003
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>	SPECIFICATION
Sieć ciepła w km.....	2703,4	2671,9	31,5	<i>Heating network in km:</i>
w tym przesyłowa	2029,1	2003,9	25,2	<i>of which transmission</i>
Kotłownie.....	629	574	55	<i>Boiler rooms</i>
Sprzedaż energii cieplnej (w ciągu roku) w GJ.....	43898209,7	43849751,2	48458,5	<i>Sale of heating energy (during the year) in GJ</i>
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	260507	257433	3074	<i>Cubature of buildings with central heating in dam³</i>
w tym budynków mieszkalnych.....	172617	171074	1543	<i>of which residential buildings</i>

TABL. 5 (101). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ W 2003 R.**
POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS IN 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>	SPECIFICATION
Ludność w tys. – korzystająca ^a z:				<i>Population in thous. – using^a:</i>
wodociągu	4369,9	3599,7	770,2	<i>water-line system</i>
kanalizacji.....	3107,3	2935,9	171,4	<i>sewerage system</i>
gazu.....	3076,3	2774,0	302,3	<i>gas-line system</i>
Ludność – w % ogółu ludności – korzystająca ^a z:				<i>Population – in % of total population – using^a:</i>
wodociągu	92,7	96,8	77,4	<i>water-line system</i>
kanalizacji.....	65,9	78,9	17,2	<i>sewerage system</i>
gazu.....	65,2	74,6	30,4	<i>gas-line system</i>

^a Dane szacunkowe.

^a *Estimated data.*

TABL. 6 (102). **KOMUNIKACJA MIEJSKA**^a

Stan w dniu 31 XII

URBAN TRANSPORT^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Miasta obsługiwane przez zakłady komunikacji miejskiej.....	48	49	48	Towns served by urban transport companies
Ludność ^b w miastach obsługiwanych przez zakłady komunikacji miejskiej w tys.	3673	3556	3525	Population ^b in urban areas served by urban transport companies in thous.
Sieć komunikacyjna w km:				Transport network in km:
linie.....	11251	11818	11634	lines
czynne trasy autobusowe.....	5402	6091	5841	bus active routes
Tabor autobusowy.....	1843	1879	1899	Bus fleet

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Dane szacunkowe.

^a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. ^b Estimated data.

TABL. 7 (103). **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a W 2003 R.**
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a IN 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>	SPECIFICATION
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w t.....	1353240	1245140	108100	<i>Municipal waste collected^b (during the year) in t</i>
w tym z gospodarstw domowych ..	928453	839477	88976	<i>of which from households</i>
w tym wyselekcjonowane:				<i>of which selected:</i>
makulatura	9647	9390	257	<i>waste-paper</i>
szkło	9053	7570	1483	<i>glass</i>
tworzywa sztuczne.....	4637	3647	990	<i>plastic</i>
metale.....	9421	9310	111	<i>metals</i>
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):				<i>Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):</i>
liczba	44	32	12	<i>number</i>
powierzchnia w ha	186,2	147,4	38,8	<i>area in ha</i>
Zrekultywowana powierzchnia kontro- lowanych składowisk (w ciągu roku) w ha	1,4	1,4	–	<i>Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha</i>
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione (w ciągu roku) w dam ³	647,31	473,00	174,31	<i>Liquid waste^c removed (during the year) in dam³</i>
w tym z gospodarstw domowych	405,12	305,29	99,83	<i>of which from households</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 8 i 9. ^b Dane szacunkowe. ^c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezod-
ptywowych.

^a See general notes to the chapter, items 8 and 9. ^b Estimated data. ^c Collected temporarily in cesspools.

TABL. 8 (104). **TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE URBAN AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M: w ha.....	9700,1	9456,4	9416,6	T O T A L: in ha
w % powierzchni miast	2,6	2,5	2,5	in % of urban area space
na 1 mieszkańca miast w m ²	25,7	25,3	25,3	per capita in urban areas in m ²
Tereny zieleni miejskiej ogólnodo- stępnnej w ha:				Generally accessible urban area green belts in ha:
parki spacerowo-wypoczynkowe	3124,9	3209,8	3375,6	strolling-recreational parks
zieleńce	1286,2	1376,1	1388,8	lawns
Tereny zieleni osiedlowej w ha	5289,0	4870,5	4652,2	Estate green belts in ha

TABL. 9 (105). **ZASOBY MIESZKANIOWE**
Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2003		SPECIFICATION
		ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
Mieszkania w tys.	1646,0	1659,7	1359,8	<i>Dwellings in thous.</i>
Izby w tys.	5887,7	5962,2	4656,3	<i>Rooms in thous.</i>
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	107109,8	108970,7	82232,0	<i>Usable floor space of dwellings in thous. m²</i>
Przeciętna:				<i>Average:</i>
liczba izb w mieszkaniu	3,58	3,59	3,42	<i>number of rooms in a dwelling</i>
powierzchnia użytkowa w m ² :				<i>usable floor space in m²:</i>
1 mieszkania	65,1	65,7	60,5	<i>per dwelling</i>
na 1 osobę	22,6	23,1	22,1	<i>per person</i>
liczba osób na:				<i>number of persons:</i>
1 mieszkanie	2,87	2,84	2,74	<i>per dwelling</i>
1 izbę	0,80	0,79	0,80	<i>per room</i>

TABL. 10 (106). MIESZKANIA WEDŁUG STOSUNKÓW WŁASNOŚCIOWYCH

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS BY TYPE OF OWNERSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2003	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	1646,0	1659,7	Dwellings in thous.
w tym własność:			of which ownership:
Spółdzielni mieszkaniowych.....	542,0	531,4	Housing co-operatives
Gmin (komunalna).....	240,2	225,7	Gmina (municipal)
Zakładów pracy ^a	111,7	98,7	Company ^a
Osób fizycznych ^b	738,9	790,7	Natural persons ^b
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m².....	107109,8	108970,7	Usable floor space of dwellings in thous. m²
w tym własność:			of which ownership:
Spółdzielni mieszkaniowych.....	27417,8	26796,5	Housing co-operatives
Gmin (komunalna).....	11421,5	10576,5	Gmina (municipal)
Zakładów pracy ^a	5653,6	4961,4	Company ^a
Osób fizycznych ^b	61882,9	65895,8	Natural persons ^b

a Łącznie z zasobami Skarbu Państwa. **b** Dotyczy właścicieli mieszkań w domach jednorodzinnych oraz w budynkach wielomieszkaniowych.

a Including stocks of the State Treasury. **b** Data concern owners of dwellings in one-family houses as well as in multi-dwelling buildings.

TABL. 11 (107). **MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a**

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2003	SPECIFICATION
	w % ogółu mieszkań in % of total		
Miasta			Urban areas
Wodociąg	98,9	99,0	Water-line system
Ustępow.....	92,8	92,9	Lavatory
Łazienka.....	91,1	91,2	Bathroom
Gaz z sieci.....	71,3	71,2	Gas from gas-line system
Centralne ogrzewanie	78,5	78,8	Central heating
Wieś			Rural areas
Wodociąg	94,3	94,4	Water-line system
Ustępow.....	84,2	84,6	Lavatory
Łazienka.....	85,6	86,0	Bathroom
Gaz z sieci.....	27,8	28,0	Gas from gas-line system
Centralne ogrzewanie	76,5	77,1	Central heating

^a Dane szacunkowe.^a Estimated data.

TABL. 12 (108). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKU**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Mieszkania	5634	7605	14692	Dwellings
miasta.....	3862	4861	7975	urban areas
wieś	1772	2744	6717	rural areas
Spółdzielcze	774	416	395	Co-operative
Komunalne (gminne)	127	155	113	Municipal (gmina)
Zakładowe	3	3	18	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	553	748	888	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	122	224	326	Public building society
Indywidualne	4055	6059	12952	Private
miasta.....	2304	3320	6239	urban areas
wieś	1751	2739	6713	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	222,8	331,2	626,4	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	192,7	267,5	429,3	Urban areas
Wieś	338,2	573,1	1376,2	Rural areas
Izby	26997	38074	77632	Rooms
miasta.....	17421	23150	40693	urban areas
wieś	9576	14924	36939	rural areas
Spółdzielcze	2563	1612	1373	Co-operative
Komunalne (gminne)	375	298	362	Municipal (gmina)
Zakładowe	11	8	54	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1813	2440	2841	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	358	675	996	Public building society
Indywidualne	21877	33041	72006	Private
miasta.....	12376	18146	35093	urban areas
wieś	9501	14895	36913	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	649247	939619	1926875	Usable floor space of dwellings in m²
miasta.....	418415	575862	1024054	urban areas
wieś	230832	363757	902821	rural areas
Spółdzielcze	53351	35508	29208	Co-operative
Komunalne (gminne)	6559	6132	6825	Municipal (gmina)
Zakładowe	330	213	726	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	37566	51052	63455	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	9632	15801	19722	Public building society
Indywidualne	541809	830913	1806939	Private
miasta.....	312516	467712	904851	urban areas
wieś	229293	363201	902088	rural areas

TABL. 12 (108). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKU (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m².....	115,2	123,6	131,2	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta.....	108,3	118,5	128,4	urban areas
wieś.....	130,3	132,6	134,4	rural areas
Spółdzielcze.....	68,9	85,4	73,9	Co-operative
Komunalne (gminne).....	51,6	39,6	60,4	Municipal (gmina)
Zakładowe.....	110,0	71,0	40,3	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	67,9	68,3	71,5	For sale or rent
Spółeczne czynszowe.....	79,0	70,5	60,5	Public building society
Indywidualne.....	133,6	137,1	139,5	Private
miasta.....	135,6	140,9	145,0	urban areas
wieś.....	130,9	132,6	134,4	rural areas

TABL. 13 (109). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKU WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings					W pozostałych budynkach In non-private buildings				
			razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb in % of total – dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb in % of total – dwellings with specified number of rooms			
				1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more
OGÓŁEM.... TOTAL	2000	5634	4055	0,8	3,6	9,0	86,6	1579	10,8	12,9	41,3	35,0
	2002	7605	6059	0,3	3,3	8,8	87,5	1546	7,6	15,7	40,0	36,7
	2003	14692	12952	0,3	2,3	7,7	89,8	1740	3,9	16,9	49,1	30,1
Miasta..... Urban areas	2000	3862	2304	1,3	4,6	10,0	84,1	1558	11,0	12,9	41,4	34,7
	2002	4861	3320	0,5	4,5	9,5	85,5	1541	7,6	15,7	40,2	36,5
	2003	7975	6239	0,4	2,6	8,8	88,2	1736	3,9	16,9	49,3	29,9
Wieś Rural areas	2000	1772	1751	0,2	2,3	7,6	89,9	21	0,0	9,5	33,3	57,1
	2002	2744	2739	0,1	1,9	8,1	89,9	5	0,0	0,0	0,0	100,0
	2003	6717	6713	0,2	1,9	6,7	91,2	4	0,0	0,0	0,0	100,0

DZIAŁ X

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 IX 1999 r. rozpoczęto wprowadzanie reformy ustroju szkolnego, której zasady reguluje ustawa z dnia 8 I 1999 r. – Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego (Dz. U. Nr 12, poz. 96) z późniejszymi zmianami.

W wyniku wdrażania nowego systemu edukacji:

- w roku szkolnym 1999/2000 w miejsce 8-letnich szkół podstawowych powstały 6-letnie szkoły podstawowe i 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa; w związku z powyższym od roku szkolnego 2001/02 nie przeprowadza się naboru do klas pierwszych szkół ponadpodstawowych dla młodzieży, tj. zasadniczych (zawodowych) i średnich ogólnokształcących oraz zawodowych – na podbudowie programowej klasy VIII szkoły podstawowej (nie dotyczy szkół średnich zawodowych – na podbudowie programowej szkoły zasadniczej – zawodowej), natomiast nadal trwał nabór do klas pierwszych szkół ponadpodstawowych dla dorosłych,
- w roku szkolnym 2002/03 zaczął funkcjonować system szkół ponadgimnazjalnych (I klasa), obejmujący: 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące, 3-letnie licea profilowane i 4-letnie technika.

2. W związku ze stopniowym wprowadzaniem reformy ustroju szkolnego, obok **szkół ponadgimnazjalnych** (dla absolwentów gimnazjum), działają jeszcze – do czasu zakończenia cyklu kształcenia – **szkoły ponadpodstawowe** (dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej) oraz ich oddziały będące w strukturze szkół ponadgimnazjalnych (część szkół ponadpodstawowych została przekształcona w szkoły ponadgimnazjalne).

3. Prezentowane w dziale dane dotyczą: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży (podstawowych, gimnazjów, ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych), policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych (podstawowych, gimnazjów, ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych).

4. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

CHAPTER X

EDUCATION

General notes

1. On 1 IX 1999 the introduction of school system's reform was initiated, the rules of which were regulated by the Law of 8 I 1999 – Regulations introducing the reform of school system (Journal of Laws No. 12, item 96) with later amendments.

As a result of introduction of new education system:

- in 1999/2000 school year instead of 8-year primary schools, 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools were established, education in which was compulsory; due to this since 2001/02 no enrolment will have been carried out to first grades of upper secondary (post-primary) schools for youth, i.e. basic vocational schools and secondary schools general secondary and vocational schools – on the programme basis of 8th grade of primary school (irrelevant for secondary vocational schools – with programme basis of basic vocational schools), however enrolment to first grades of upper secondary (post-primary) schools for adults was still in progress,
- in 2002/03 school year a system of upper secondary schools (1st grade), including: 2–3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools, 3-year specialized secondary schools, and 4-year technical secondary schools.

2. In relation to gradual introduction of school system's reform, besides **upper secondary schools** (for graduates of lower secondary schools), there are still operating – by the time of finishing the educational cycle – **upper secondary (post-primary) schools** (for graduates of 8-year primary school) and their sections, which are in the structure of upper secondary schools; a part of upper secondary (post-primary) schools was transformed into upper secondary schools.

3. Data, presented in the chapter are related to: pre-primary education, schools for children and youth, i.e. primary, lower secondary, upper secondary (post-primary) schools and upper secondary schools, as well as post-secondary schools, tertiary education and schools for adults, i.e. primary, lower secondary, upper secondary (post-primary) schools and upper secondary schools.

4. Data include schools and establishments managed by central (government) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and natural persons.

5. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej i niepubliczne. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej i Sportu, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej. Szkoły wyższe są państwowe i niepaństwowe. Uczelnie niepaństwowe tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu.

6. Szkoły dla dzieci i młodzieży obejmują:

- 1) **szkoły podstawowe** (łącznie ze specjalnymi), spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
 - c) „małe szkoły” (bez szkół specjalnych), organizowane od roku szkolnego 2001/02, prowadzące klasy I–III dla uczniów, którzy mają utrudniony dostęp do szkół (głównie ze względu na znaczną odległość od miejsca zamieszkania),
 - d) szkoły artystyczne (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej.

Dzieci w wieku 6 lat mają prawo do rocznego przygotowania w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi);
- 2) **gimnazja** (łącznie ze specjalnymi), spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) filie gimnazjów (bez szkół specjalnych) – tylko w roku szkolnym 2000/01,
 - c) szkoły przysposabiające do pracy na podstawie programowej VI klasy szkoły podstawowej (od roku szkolnego 2003/04 szkoły z oddziałami przysposabiającymi do pracy);
- 3) **szkoły ponadpodstawowe** (łącznie ze specjalnymi), obejmujące:
 - a) szkoły zasadnicze (zawodowe),
 - b) szkoły średnie:
 - licea ogólnokształcące,
 - zawodowe: licea i technika, licea zawodowe oraz – bez szkół specjalnych – licea techniczne;

5. Schools (with the exceptions of higher education institutions) and establishments may be public, non-public with the competence of a public school and non-public. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the programme minimum as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education and Sport, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can only administer public schools. Primary schools and lower secondary schools can be administrated either as public schools, or non-public schools with the competence of a public school. Tertiary education comprises state and non-state higher education institutions. Non-state higher education institutions are established on the basis of a permit of the Ministry of National Education and Sport.

6. Schools for children and youth include:

- 1) **primary schools** (including special schools), of which:
 - a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
 - b) branch schools (excluding special schools),
 - c) "small schools" (excluding special schools) organized since 2001/02 school year, comprising grades I–III for children who have limited access (primarily due to distance from place of residence),
 - d) art schools (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme.

At the age of 6 children have a right to receive one year pre-primary education (preparing them for school) which is carried out either in nursery schools or in pre-primary sections of primary schools (including special schools);
- 2) **lower secondary schools** (including special schools), of which:
 - a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
 - b) lower secondary branch schools (excluding special schools) – only in 2000/01 school year,
 - c) job-training schools on the basis of 6th grade of primary school (from 2003/04 school year schools with job-training sections);
- 3) **upper secondary (post-primary) schools** (including special schools), include:
 - a) basic vocational schools,
 - b) secondary schools:
 - general secondary schools,
 - vocational schools: specialized secondary and technical schools, vocational secondary schools as well as – excluding special schools – general-technical secondary schools;

4) **szkoły ponadgimnazjalne** (łącznie ze specjalnymi), obejmujące:

- a) zasadnicze szkoły zawodowe,
- b) licea ogólnokształcące,
- c) licea profilowane,
- d) technika,
- e) szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (do roku szkolnego 2002/03 zaliczone do ponadpodstawowych szkół średnich zawodowych).

7. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej, wieczorowej lub zaocznej – obejmują:

- 1) policealne szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych oraz kolegia nauczycielskie (w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata; bez szkół specjalnych) prowadzone przez wydziały edukacji wojewódzkich urzędów marszałkowskich.

8. Szkoły wyższe realizują kształcenie w systemie studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą.

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, wydziałami i instytutami zamiejscowymi oraz punktami konsultacyjnymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

9. Szkoły dla dorosłych kształcące w formie dziennej i wieczorowej oraz zaocznej obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych oraz do roku szkolnego 2000/01 – podstawowe studium zawodowe;
- 2) gimnazja dla dorosłych oraz w roku szkolnym 2000/01 – podstawowe studium zawodowe;
- 3) szkoły ponadpodstawowe:
 - a) zasadnicze (zawodowe) dla dorosłych,
 - b) średnie:
 - licea ogólnokształcące dla dorosłych,
 - zawodowe dla dorosłych: licea i technika, licea zawodowe oraz do roku szkolnego 2000/01 – średnie studium zawodowe;

4) **upper secondary schools** (including special schools) include:

- a) basic vocational schools,
- b) general secondary schools,
- c) specialized secondary schools,
- d) technical secondary schools,
- e) art schools leading to professional certification until 2002/03 school year rate to vocational secondary (post-primary) schools.

7. Post-secondary schools – educating in day, evening or weekend form include:

- 1) post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;
- 2) foreign language teacher training colleges as well as teacher training colleges (in which graduates do not receive title of licentiate; excluding special schools) conducted by education departments of voivodship marshals' offices.

8. Tertiary education (university level) includes day, evening, weekend and extramural studies.

Data regarding tertiary education:

- 1) include foreign language teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;
- 2) include foreigners studying in Poland;
- 3) do not include Poles studying abroad.

Data on students and graduates are given according to the seats of higher education institutions including branches, branch departments and institutes as well as consultative points. Data do not include academies of the Ministry of National Defence and academies of the Ministry of the Interior and Administration.

9. Schools for adults educating in day and evening as well as weekend form include:

- 1) primary schools for adults as well as until 2000/01 school year – primary vocational extramural studies;
- 2) lower secondary schools for adults as well as in 2000/01 school year – primary vocational extramural studies;
- 3) upper secondary (post-primary) schools:
 - a) basic vocational schools for adults,
 - b) secondary schools:
 - general secondary schools for adults,
 - vocational secondary schools for adults: specialized secondary and technical schools, vocational secondary schools as well as until 2000/01 school year – secondary vocational extramural studies;

4) szkoły ponadgimnazjalne:

- a) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych,
- b) licea ogólnokształcące dla dorosłych,
- c) licea profilowane dla dorosłych,
- d) technika dla dorosłych.

10. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne, terapeutyczne i wyrównawcze) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych lub zakładach opieki zdrowotnej.

11. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

12. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

13. Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, z tym, że w przypadku wyższych szkół zawodowych nie występują stanowiska docenta i adiunkta.

14. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych.

15. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;

4) *upper secondary schools:*

- a) *basic vocational schools for adults,*
- b) *general secondary schools for adults,*
- c) *specialized secondary schools for adults,*
- d) *technical secondary schools for adults.*

10. Special schools are organized for handicapped children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special departments or integration, mainstream, therapeutic and compensatory classes are established) as well as in special educational centres or health care institutions

11. Special educational centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and older who, for reasons of their disability, are not able to attend regular schools or nursery schools.

12. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a mental retardation-profound to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

13. Data regarding academic teachers concern the positions: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor however, the positions assistant professor and tutor do not occur in higher vocational schools.

14. Pre-primary education establishments are care and educational centres designated for children from aged 3 until beginning education in primary school, providing children with care and aiming at preparation to education in school.

Pre-primary education establishments include:

- *nursery schools,*
- *pre-primary sections in primary schools.*

15. Data regarding:

- 1) *pre-primary education as well as schools (excluding higher education institutions), concern the beginning of the school year; data concerning graduates – the end of the school year;*

2) szkół wyższych – prezentuje się według stanu w dniu 30 XI, a do roku szkolnego 1999/2000 – według stanu w dniu 31 XII; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku szkolnego (np. dla roku szkolnego 2002/03 absolwenci z roku szkolnego 1 X 2001 – 30 IX 2002); do roku szkolnego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

16. Absolwenci eksterni do roku szkolnego 2000/01 występują wyłącznie w szkołach policealnych, wyższych oraz w szkołach dla dorosłych (podstawowych, gimnazjach, ponadpodstawowych), od roku szkolnego 2001/02 również w szkołach ponadpodstawowych (zasadniczych i średnich zawodowych) dla młodzieży.

17. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. Bursa to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

18. Zadaniem wychowania pozaszkolnego jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

19. Dane statystyczne pochodzą z badań pełnych, realizowanych przez Główny Urząd Statystyczny na formularzach o symbolu „S”. Od roku szkolnego 2003/04 na sprawozdaniach tego typu brak informacji na temat zatrudnionych nauczycieli (nie dotyczy nauczycieli akademickich). Informację tę można pozyskać ze sprawozdań realizowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu.

2) *tertiary education are presented as of 30 XI, and until 1999/2000 school year as of 31 XII; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous school year (e.g., for 2001/02 school year, graduates from 1 X 2000 – 30 IX 2001 school year); until 2000/01 school year graduates were shown according to the calendar year.*

16. Extramural graduates until 2000/01 school year occur only in post-secondary school, tertiary education as well as schools for adults (primary, lower secondary and upper secondary – post-primary), since 2001/02 school year also in upper secondary (post-primary) schools (basic vocational and secondary vocational) for youth.

17. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A dormitory is an inter-school facility serving as a boarding school.

18. Extracurricular education offered young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provided recreations and rest during timetable free time.

Extracurricular education establishments include: youth centres, youth community centres, extracurricular interest groups, inter-school sports centres and other public and non-public establishments.

19. Statistical data originated from complete surveys realized by Central Statistical Office on forms with symbol “S”. There is no information about teacher employment (does not concern academic teachers) on this type of reports since 2003/04 school year. Such information may be received from reports realized by the Ministry of National Education and Sports.

Uwaga do tablic

1. Uczniów i absolwentów w szkołach ponadpodstawowych dla młodzieży podaje się od roku szkolnego 2002/03 łącznie z uczniami i absolwentami oddziałów tych szkół będących w strukturze szkół ponadgimnazjalnych.

2. Uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych dla dorosłych podaje się łącznie z uczniami oddziałów tych szkół będących w strukturze szkół ponadpodstawowych.

Note to the tables

1. Students and graduates of upper secondary (post-primary) schools for youth were given since 2002/03 school year, including students and graduates of divisions of these schools in the structure of upper secondary schools.

2. Students in upper secondary schools for adults are given together with students of divisions of these schools in the structure of upper secondary (post-primary) schools.

TABL. 1 (110). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2002/03	2003/04	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS				
Podstawowe	1501	1412	1391	Primary
Gimnazja	680	712	735	Lower secondary
Ponadpodstawowe	1208	413	298	Upper secondary (post-primary)
zasadnicze (zawodowe)	264	55	8	basic vocational
średnie	944	358	290	secondary
licea ogólnokształcące	252	17	13	general
zawodowe	692	341	277	vocational
Ponadgimnazjalne	x	822	890	Upper secondary
zasadnicze szkoły zawodowe	x	188	205	basic vocational
licea ogólnokształcące	x	262	276	general
licea profilowane	x	177	186	specialized
technika	x	195	206	technical
artystyczne ^a	x	x	17	arts ^a
Policealne	302	346	399	Post-secondary
Wyższe	30	36	37	Tertiary
Dla dorosłych	274	301	325	For adults
podstawowe	1	1	2	primary
gimnazja	13	18	18	lower secondary
ponadpodstawowe	260	281	288	upper secondary (post-primary)
zasadnicze (zawodowe)	10	9	8	basic vocational
średnie	250	272	280	secondary
licea ogólnokształcące	62	80	84	general
zawodowe	188	192	196	vocational
ponadgimnazjalne	x	1	17	upper secondary
zasadnicze szkoły zawodowe	x	1	9	basic vocational
licea ogólnokształcące	x	x	4	general
licea profilowane	x	x	1	specialized
technika	x	x	3	technical
POMIESZCZENIA SZKOLNE CLASSROOMS				
Szkoły:				Schools:
podstawowe	18521	16960	16672	primary
gimnazja	6679	8622	8791	lower secondary
ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne ^b	11571	11219	11357	upper secondary (post-primary) and upper secondary ^b
w tym licea ogólnokształcące	4075	4065	4211	of which general

^a Dające uprawnienia zawodowe; do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych. ^b Łącznie ze szkołami policealnymi.

^a Leading to professional certification; until 2002/03 school year rate to vocational secondary (post-primary) schools.

^b Including post-secondary schools.

TABL. 1 (110). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2002/03	2003/04	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS				
Wychowanie przedszkolne ^c	51022	46000	44006	Pre-primary education ^c
Szkoły:				Schools:
podstawowe	369136	336179	319250	primary
gimnazja	139971	199438	194704	lower secondary
ponadpodstawowe	298818	153612	83420	upper secondary (post-primary)
zasadnicze (zawodowe)	62705	20739	3287	basic vocational
średnie	236113	132873	80133	secondary
licea ogólnokształcące	101338	53689	27645	general
zawodowe	134775	79184	52488	vocational
ponadgimnazjalne	x	68268	134445	upper secondary
zasadnicze szkoły zawodowe	x	10919	20782	basic vocational
licea ogólnokształcące	x	28736	55751	general
licea profilowane	x	11763	20923	specialized
technika	x	16850	33440	technical
artystyczne ^a	x	x	3549	arts ^a
policealne	29074	35855	38956	post-secondary
wyższe ^d	178232	200710	200421	tertiary ^d
dla dorosłych	36292	40172	42382	for adults
podstawowe	27	20	36	primary
gimnazja	1131	2277	2333	lower secondary
ponadpodstawowe	35134	37780	36945	upper secondary (post-primary)
zasadnicze (zawodowe)	911	690	586	basic vocational
średnie	34223	37090	36359	secondary
licea ogólnokształcące	9387	11621	11553	general
zawodowe	24836	25469	24806	vocational
ponadgimnazjalne	x	95	3068	upper secondary
zasadnicze szkoły zawodowe	x	95	646	basic vocational
licea ogólnokształcące	x	x	1745	general
licea profilowane	x	x	136	specialized
technika	x	x	541	technical
ABSOLWENCI GRADUATES				
Szkoły:				Schools:
podstawowe	65581	62263	.	primary
gimnazja	x	64754	.	lower secondary
ponadpodstawowe	68252	64651	.	upper secondary (post-primary)
zasadnicze (zawodowe)	19151	16098	.	basic vocational
średnie	49101	48553	.	secondary
licea ogólnokształcące	21667	25284	.	general
zawodowe	27434	23269	.	vocational ^e
policealne	10384	12657	.	post-secondary
wyższe ^d	29429	41622	.	tertiary ^d
dla dorosłych	10547	11478	.	for adults
podstawowe	—	17	.	primary
gimnazja	x	513	.	lower secondary
ponadpodstawowe	10547	10948	.	upper secondary (post-primary)
zasadnicze (zawodowe)	323	277	.	basic vocational
średnie	10224	10671	.	secondary
licea ogólnokształcące	4541	4242	.	general
zawodowe	5683	6429	.	vocational

^a Dające uprawnienia zawodowe; do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych. ^c Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach, ujętych również w tabl. 28. ^d Łącznie z filiami wydziałami zamiejscowymi i punktami konsultacyjnymi, bez resortu spraw wewnętrznych i administracji. ^e Łącznie z absolwentami szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe.

^a Leading to professional certification; until 2002/03 school year rate to vocational secondary (post-primary) schools.

^c Concerns children aged 6 attending pre-school sections of primary and nursery schools, also included in table 28. ^d Including branches, branch departments and consultative points, excluding academies of the Ministry of Interior and Administration.

^e Including graduates of art schools leading to professional certification.

TABL. 2 (111). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates		
	2000/01	2002/03	2003/04	2000/01	2002/03	2003/04	2000/01	2001/02	2002/03
Szkoły podstawowe Primary schools	1501	1412	1391	369136	336179	319250	65581	64126	62263
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	6	5	5	839	457	458	73	82	96
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	1449	1351	1332	364788	331784	314789	64922	63421	61532
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	23	34	35	1881	2458	2598	294	365	410
Organizacje wyznaniowe <i>Religious organizations</i>	3	3	3	307	328	339	42	40	41
Pozostałe <i>Others</i>	20	19	16	1321	1152	1066	250	218	184
Gimnazja Lower secondary schools	680	712	735	139971	199438	194704	x	66965	64754
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	2	5	3	93	288	139	x	69	91
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	621	638	667	137933	195558	190996	x	65979	63726
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	29	37	37	979	1599	1615	x	471	525
Organizacje wyznaniowe <i>Religious organizations</i>	6	9	8	417	1186	1218	x	165	171
Pozostałe <i>Others</i>	22	23	20	549	807	736	x	281	241

TABL. 2 (111). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates		
	2000/01	2002/03	2003/04	2000/01	2002/03	2003/04	2000/01	2001/02	2002/03
Szkoły ponadpodstawowe ^a.... Upper secondary (post- -primary) schools ^a	1208	413	298	298818	153612	83420	68252	68568	64651
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) admini- stration entities	34	13	1	3919	2842	365	917	640	590
Jednostki samorządu terytorialnego Local self-government entities	1088	371	279	288431	147547	81439	65763	66325	62264
Organizacje społeczne i stowa- rzyszenia Social organizations and asso- ciations	37	13	9	2993	1584	764	880	870	813
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	13	3	2	1461	759	425	286	331	327
Pozostałe Others	36	13	7	2014	880	427	406	402	657
Szkoły ponadgimnazjalne Upper secondary schools	x	822	890	x	68268	134445	x	x	x
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) admini- stration entities	x	6	17	x	264	2994	x	x	x
Jednostki samorządu terytorialnego Local self-government entities	x	753	801	x	66697	128266	x	x	x
Organizacje społeczne i stowarzyszenia Social organizations and asso- ciations	x	32	36	x	595	1181	x	x	x
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	x	11	14	x	371	834	x	x	x
Pozostałe Others	x	20	22	x	341	1170	x	x	x

^a Ujęto szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe; do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawo-
wych średnich szkół zawodowych.

^a Including art schools leading to professional certification; until 2002/03 school year included to the vocational second-
ary (post-primary) schools.

TABL. 2 (111). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły <i>Schools</i>			Uczniowie i studenci <i>Pupils and students</i>			Absolwenci <i>Graduates</i>		
	2000/01	2002/03	2003/04	2000/01	2002/03	2003/04	2000/01	2001/02	2002/03
Szkoły policealne <i>Post-secondary schools</i>	302	346	399	29074	35855	38956	10384	10823	12657
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	—	2	2	33	237	59	121	77	14
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	125	143	146	18146	22192	23201	6066	6432	7533
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	21	45	42	1213	2646	2598	778	884	881
Organizacje wyznaniowe <i>Religious organizations</i>	1	1	1	97	41	45	14	25	23
Pozostałe <i>Others</i>	155	155	208	9585	10739	13053	3405	3405	4206
Szkoły wyższe <i>Tertiary education</i>	30	36	37	178232	200710	200421	29429	37902	41622
Jednostki administracji centralnej (rządowej)..... <i>Central (government) administration entities</i>	8	11	11	12433	137742	139095	20409	24371	26631
Pozostałe <i>Others</i>	22	25	26	53900	62968	61326	9020	13531	14991
Szkoły dla dorosłych <i>Schools for adults</i>	274	301	325	36292	40172	42382	10547	11833	11478
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	5	3	3	482	515	498	114	143	137
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	203	217	229	31175	33661	34834	9378	10496	9805
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	20	30	33	783	1838	2008	370	446	455
Pozostałe <i>Others</i>	46	51	60	3852	4158	5042	685	748	1081

TABL. 3 (112). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a**
Stan w dniu 31 XII
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a
As of 31 XII

LATA YEARS JĘZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES		Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach			In % of all school students			
			podstawowych		primary	gimna- zjach lower second- ary	ponad- podstaw owych upper seconda ry (post- -primary)	ponad- gimna- zjalnych upper second- ary	policeal -nych ^b post-se- condary
			raze m total	miasta urban areas					
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE OBLIGATORY EDUCATION									
Angielski	2000/01	504434	56,1	56,3	55,4	77,7	64,9	—	42,0
English	2002/03	552362	66,0	66,2	65,2	80,4	71,4	82,5	42,8
	2003/04	557770	68,3	68,7	66,9	80,0	77,3	86,0	43,0
Francuski	2000/01	61997	2,7	3,2	0,9	7,7	13,9	—	9,2
French	2002/03	52834	1,9	2,3	0,6	7,0	12,5	18,9	9,2
	2003/04	45746	1,9	2,3	0,5	4,1	11,0	17,8	8,2
Niemiecki	2000/01	227295	17,1	16,0	20,6	37,3	38,6	—	14,2
German	2002/03	232028	16,2	15,3	19,1	38,0	41,4	58,5	11,4
	2003/04	212181	13,3	12,5	15,8	29,1	45,0	58,6	12,0
Rosyjski	2000/01	58335	0,9	0,9	1,1	3,0	17,3	—	1,5
Russian	2002/03	35845	0,6	0,6	0,7	2,8	12,8	12,5	1,2
	2003/04	28438	0,6	0,6	0,6	1,9	9,3	12,0	1,3
Włoski	2000/01	2410	0,0	0,0	0,0	0,2	0,7	—	1,7
Italian	2002/03	1848	0,0	0,1	0,0	0,0	0,6	0,8	0,0
	2003/04	1910	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2	1,3	1,0
Hiszpański	2000/01	430	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	—	0,0
Spanish	2002/03	725	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,4	0,0
	2003/04	1175	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,6	0,0
Łaciński	2000/01	5464	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9	—	0,0
Latin	2002/03	5335	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2	2,6	1,0
	2003/04	4539	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	3,2	1,2
Inne	2000/01	2235	0,4	0,5	0,0	0,1	0,3	—	0,0
Others	2002/03	1727	0,4	0,5	0,0	0,1	0,1	0,2	0,5
	2003/04	673	0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,3
NAUCZANIE DODATKOWE ^c ADDITIONAL EDUCATION ^c									
Angielski	2000/01	33566	7,3	7,4	6,8	3,9	0,4	—	5,4
English	2002/03	37014	8,3	8,3	8,4	3,6	0,5	0,2	4,9
	2003/04	49045	10,4	10,0	11,6	7,2	0,4	0,3	5,7
Francuski	2000/01	4103	0,4	0,4	0,4	1,7	0,1	—	1,5
French	2002/03	7773	0,9	1,0	0,7	1,9	0,2	0,5	0,7
	2003/04	12304	1,0	1,2	0,5	4,1	0,1	0,9	0,6
Niemiecki	2000/01	17928	1,9	1,5	3,0	7,0	0,5	—	1,2
German	2002/03	29905	2,9	2,1	5,6	9,6	0,4	0,3	0,5
	2003/04	56126	4,2	3,4	6,7	21,2	0,3	0,7	1,9
Inne	2000/01	4321	0,3	0,2	0,6	0,7	0,6	—	2,5
Others	2002/03	4334	0,3	0,2	0,6	0,8	0,7	0,6	1,0
	2003/04	7395	0,4	0,3	0,6	1,8	0,4	2,0	1,5

^a W roku szkolnym 2000/01 bez szkół specjalnych. ^b Łącznie szkoły policealne i pomaturalne. ^c Od roku 2003/04 dane obejmują wyłącznie nauczanie w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły; do roku 2002/03 – nauczanie nadobowiązkowe prowadzone przez szkoły, fundacje itp.

^a Excluding special schools in 2000/01 school year. ^c From 2003/04 school year onwards data include only education during the hours, which are at the disposal of headpersons; before 2002/03 school year – additional education conducted by schools, foundations etc.

TABL. 4 (113). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH W ROKU SZKOLNYM 2003/04**
Stan w dniu 31 XII
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS IN THE 2003/04 SCHOOL YEAR
As of 31 XII

JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all school students				
		podsta- wowych primary	gimna- zjach lower secon- dary	ponad- podsta- wowych upper secon- dary (post- -primary)	ponad- gimna- zjalnych upper secon- dary	policeal- nych ^a post- -secon- dary
Angielski English	30304	41,7	26,2	43,8	61,6	60,2
Francuski French	1969	0,0	8,5	3,4	14,7	1,5
Niemiecki German	12706	0,0	6,5	26,9	39,3	10,0
Rosyjski Russian	11545	58,8	58,1	24,6	32,9	3,3
Inny Others	474	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0

^a Łącznie szkoły policealne i pomaturalne.

TABL. 5 (114). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI**
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002/03	2003/04	2001/02	2002/03	SPECIFICATION
	uczniowie <i>pupils and students</i>		absolwenci <i>graduates</i>		
Szkoły podstawowe	10515	9703	1676	1735	<i>Primary schools</i>
w tym specjalne.....	5645	5189	1221	1152	<i>of which special</i>
Szkoły specjalne przysposabiające do pracy na podbudowie programowej VIII klasy szkoły podstawowej	68	245	21	14	<i>Special job-training schools based on the programme of 8th grade of primary school</i>
Gimnazja	8556	7607	2088	2147	<i>Lower secondary schools</i>
w tym specjalne.....	5461	5166	1623	1596	<i>of which special</i>
w tym z oddziałami przyspasabiającymi do pracy na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.....	57	201	15	74	<i>of which job-training sections based on the programme of 6th grade of primary schools</i>
Szkoły ponadpodstawowe.....	2982	1021	1343	1603	<i>Upper secondary (post-primary) schools</i>
w tym specjalne.....	1763	554	914	1257	<i>of which special</i>
Szkoły ponadgimnazjalne.....	2047	3300	x	x	<i>Upper secondary schools</i>
w tym specjalne.....	1617	2617	x	x	<i>of which special</i>
Szkoły policealne	56	58	12	8	<i>Post-secondary schools</i>
w tym specjalne.....	–	–	–	–	<i>of which special</i>

U w a g a. Kształcenie odbywa się w szkołach (ogólnodostępnych, w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy m.in. integracyjne lub ogólnodostępne) oraz w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych.

N o t e. Education occurs in mainstream schools (in which special sections or classes among others integration or mainstream classes are established) as well as in special schools operating independently.

TABL. 6 (115). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE I OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE**
Stan w dniu 31 X
SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES
As of 31 X

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE ^a SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES ^a				
Ośrodki	30	30	30	Centres
Miejsca	2479	2386	2394	Places
Wychowankowie	2428	2174	2090	Residents
w tym:				of which:
niewidomi i słabo widzący	212	148	125	blind and visually impaired
niesłyszący i słabo słyszący	372	320	324	deaf and hearing impaired
przewlekłe choroby	33	15	9	chronically ill
z niepełnosprawnością ruchową	102	56	56	physically impaired
z upośledzeniem umysłowym	1368	1130	1040	mentally disabled
zagrożeni niedostosowaniem spo- łecznym	159	218	189	socially maladjusted
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE ^b REHABILITATION-EDUCATION CENTRES ^b				
Ośrodki	23	23	22	Centres
Miejsca	968	1111	1059	Places
Wychowankowie	1010	1098	992	Residents
w tym:				of which:
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	95	137	111	mental retardation-profound
z autyzmem ^c	10	12	7	with autism ^c
z zaburzeniami sprzężonymi	495	586	614	associated with defects

^a Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2003 r. 9 ośrodków z 675 wychowankami). ^b Do 2002 r. określane jako ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze. ^c W latach 2002 i 2003 część ośrodków udzielało tylko porady w zakresie autyzmu.

^a Including special educational centres (in 2003 there were 9 centres with 675 residents). ^b Until 2002 described as rehabilitation-education centres. ^c In 2002 and 2003 a part of the centres provided only consultations related to autism.

TABL. 7 (116). **INTERNATY I BURSY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
Stan w dniu 10 XI
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH
(excluding special schools)
As of 10 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Placówki Establishments			Miejsca Beds			Korzystający Boarders			
							ogółem total		na 100 miejsc per 100 beds	
	2000/01	2002/03	2003/04	2000/01	2002/03	2003/04	2000/01	2002/03	2003/04	
OGÓŁEM TOTAL	57	54	52	6536	5706	5217	5059	4141	3911	75
Internaty Boarding-schools	47	44	42	5211	4598	4142	3821	3133	2942	71
gimnazja lower secondary	–	–	1	–	–	9	–	–	7	78
licea ogólnokształcące ^a general secondary ^a	10	10	9	1104	1045	822	893	727	581	71
szkoły zawodowe ^{ab} vocational ^{ab}	37	34	32	4107	3553	3311	2928	2406	2354	71
Bursy Dormitories	10	10	10	1325	1108	1075	1238	1008	969	90

a Ponadpodstawowe, a od roku szkolnego 2002/03 również ponadgimnazjalne. **b** Łącznie ze szkołami zasadniczymi zawodowymi.

a Upper secondary (post-primary) schools and since 2002/03 school year upper secondary schools. **b** Including basic vocational schools.

TABL. 8 (117). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
LEVEL ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2002/03	2003/04	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIE DAJĄCE UPRAWNIENI ZAWODOWYCH LEVEL ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION				
Szkoły	25	22	25	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	21	16	20	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	5147	5546	5504	Pupils
w tym kobiety	3237	3409	3408	of which females
Absolwenci	497	777	.	Graduates
w tym kobiety	336	480	.	of which females
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE LEVEL ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION				
Szkoły	24	20	17	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	15	9	4	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	3353	3492	3549	Students
w tym kobiety	2292	2410	2375	of which females
Absolwenci	535	546	.	Graduates
w tym kobiety	384	380	.	of which females

TABL. 9 (118). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2003/04**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN 2003/04 SCHOOL YEAR

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół <i>Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools</i>	Pracownie komputerowe <i>Computer laboratory</i>	Komputery ^a w szkołach <i>Personal computers ^{A1} in schools</i>			
			ogółem <i>Grand Total</i>	w tym z dostępem do internetu <i>Of which with internet access</i>	z liczby ogółem – przeznaczone do użytku uczniów <i>of grand total – used by pupils and youth</i>	
					razem <i>total</i>	w tym z dostępem do internetu <i>of which with internet access</i>
Podstawowe..... <i>Primary</i>	84,7	1046	13106	7652	10304	6192
Gimnazja..... <i>Lower secondary</i>	84,9	809	10087	8386	8044	7048
Ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne..... <i>Upper secondary (post-primary) and upper secondary</i>	37,5	817	14104	11040	10909	9163
zasadnicze (zawodowe)..... <i>basic vocational</i>	22,1	64	1118	809	797	605
licea ogólnokształcące..... <i>general</i>	69,9	337	5825	4874	4565	4128
zawodowe ^b <i>vocational ^b</i>	28,7	416	7161	5357	5547	4430
Policealne ^c <i>Post-secondary ^c</i>	35,5	62	1119	814	748	63961

a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół – wykazane tylko raz. **b** Łącznie z liceami profilowanymi. **c** Dotyczy szkół działających w formie dziennej.

a In case of computers jointly used by a few schools – presented only once. **b** Including specialized secondary schools. **c** It concerns schools of day education.

TABL. 10 (119). **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
Stan w dniu 31 X
EXTRACURRICULAR EDUCATION
As of 31 X

L A T A Y E A R S RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS	Placówki <i>Institu- tions</i>	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a <i>Participants of permanent and temporary forms of pursuits ^a</i>					
		ogółem <i>total</i>	artysty- cznych <i>arts</i>	technicz- nych <i>technical</i>	nauko- wych <i>science</i>	sporto- wych <i>sports</i>	innych <i>other</i>
O G Ó Ł E M 2000	63	147915	28988	4252	85336	13190	16149
T O T A L 2002	100	181801	52743	5103	85005	15185	23765
2003	63	158072	32483	4494	75166	18600	27329
Pałace młodzieży <i>Youth centres</i>	1	36394	2063	95	16629	3958	13649
Młodzieżowe domy kultury <i>Youth community centres</i>	20	35199	17950	3046	3314	4789	6100
Ogniska pracy pozaszkolnej <i>Extracurricular interest groups</i>	24	19270	10774	1224	2754	2907	1611
Międzyszkolne ośrodki sportowe <i>Inter-school sport centres</i>	7	8574	644	12	36	6703	1179
Pozostałe placówki <i>Other institutions</i>	11	58635	1052	117	52433	243	4790

^a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 XI roku poprzedzającego rok badany do 31 X roku badanego.

^a Systematic participation in extracurricular activities in period from 1 XI of the year preceding the surveyed year to 31 X of the surveyed year.

TABL. 11 (120). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2002/03			2003/04		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły..... Schools	1415	845	570	1323	783	540	1301	766	535
w tym: of which:									
sportowe i mistrzostwa sportowego..... sports and athletic	10	10	–	11	11	–	12	12	–
filialne..... branch	57	11	46	43	7	36	43	6	37
„małe szkoły”..... “small schools”	x	x	x	2	–	2	2	–	2
artystyczne ^a arts ^a	4	4	–	6	6	–	5	5	–
Pomieszczenia szkolne..... Classrooms	17498	12457	5041	16088	11320	4768	15817	11044	4773
Oddziały..... Sections	16098	11780	4318	14896	10822	4074	14337	10347	3990
Uczniowie..... Pupils	362010	277076	84934	330534	251206	79328	314061	237819	76242
w tym I klasa..... of which 1st grade	53990	41080	12910	48147	36376	11771	46669	35337	11332
w tym kobiety..... of which females	175813	134643	41170	160879	122237	38642	152912	115742	37170
w tym szkoły: of which schools:									
sportowe i mistrzostwa sportowego..... sports and athletic	4340	4340	–	4402	4402	–	4809	4809	–
filialne..... branch	2798	1306	1492	1515	411	1104	1251	349	902
„małe szkoły”..... “small schools”	x	x	x	52	–	52	45	–	45
artystyczne ^a arts ^a	808	808	–	930	930	–	967	967	–
Absolwenci..... Graduates	64421	49838	14583	61111	46744	14367	.	.	.
w tym kobiety..... of which females	31377	24319	7058	29809	22817	6992	.	.	.
w tym szkoły: of which schools:									
sportowe i mistrzostwa sportowego..... sports and athletic	852	852	–	981	981	–	.	.	.
filialne..... branch	317	238	79	196	74	122	.	.	.
artystyczne ^a arts ^a	101	101	–	139	139	–	.	.	.
Liczba uczniów na: Number of pupils per:									
1 szkołę..... school	256	328	149	250	321	147	241	310	143
1 pomieszczenie szkolne..... classroom	21	22	17	21	22	17	20	22	16
1 oddział..... section	22	24	20	22	23	19	22	23	19

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

TABL. 12 (121). **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2002/03			2003/04		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Gimnazja Lower secondary	597	416	181	621	432	189	642	438	204
w tym szkoły: of which schools:									
sportowe i mistrzostwa sportowego sports and athletic	11	11	—	15	15	—	16	16	—
przysposabiające do pracy ^a .. job-training ^a	2	2	—	2	2	—	8	8	—
Pomieszczenia szkolne Classrooms	6299	5150	1149	8067	6345	1722	8207	6412	1795
Oddziały Sections	5482	4308	1174	7679	6027	1652	7515	5846	1669
Uczniowie Pupils	135805	108169	27636	193977	153809	40168	189538	149352	40186
w tym I klasa of which 1st grade	67661	53831	13830	65205	51659	13546	63202	49851	13351
w tym kobiety of which females	65987	52554	13433	94220	74780	19440	91878	72529	19349
w tym szkoły: of which schools:									
sportowe i mistrzostwa sportowego sports and athletic	1537	1537	—	2453	2453	—	2916	2916	—
przysposabiające do pracy ^a .. job-training ^a	185	185	—	209	209	—	3234	3234	—
Absolwenci Graduates	x	x	x	63158	49744	13414	.	.	.
w tym kobiety of which females	x	x	x	31286	24643	6643	.	.	.
w tym szkoły: of which schools:									
sportowe i mistrzostwa sportowego sports and athletic	x	x	x	996	996	—	.	.	.
przysposabiające do pracy ^a .. job-training ^a	x	x	x	1054	1054	—	.	.	.
Liczba uczniów na: Number of pupils per:									
1 szkołę school	227	260	153	312	356	213	295	341	197
1 pomieszczenie szkolne classroom	22	21	24	24	24	23	23	23	22
1 oddział section	25	25	24	25	26	24	25	26	24

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

^a Based on 6th grade of primary school.

TABL. 13 (122). **SZKOŁY ZASADNICZE (zawodowe) DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2002/03	2003/04		2002/03	2003/04	
	szkoły ponadpodstawowe upper secondary (post-primary) schools				szkoły ponadgimnazjalne upper secondary schools		
	ogółem total		w tym miasta of which urban areas		ogółem total		w tym miasta of which urban areas
Szkoły	233	54	8	8	148	162	154
Schools							
Oddziały	2023	743	115	114	345	656	636
Sections							
Uczniowie	58037	19214	2992	2983	9392	18319	17852
Students							
w tym I klasa	20512	x	x	x	9392	10435	10193
of which 1st grade							
w tym kobiety	20013	6552	969	969	3081	5956	5828
of which females							
Absolwenci	17911	14907 ^a	.	.	x	x	x
Graduates							
w tym kobiety	6267	5098 ^b	.	.	x	x	x
of which females							

a, b W tym absolwentów w miastach: **a** – 14599, **b** – 5006.

a, b Of which graduates in urban areas: **a** – 14599, **b** – 5006.

TABL. 14 (123). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ ZASADNICZYCH (zawodowych)
DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW
KSZTAŁCENIA**
**STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR
YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION**

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	2002/03	2003/04	2001/02	2002/03	2002/03	2003/04
	szkoły ponadpodstawowe upper secondary (post-primary) schools				szkoły ponadgimnazjalne upper secondary schools	
	uczniowie students		absolwenci graduates		uczniowie students	
O G Ó Ł E M TOTAL	19214	2992	16199	14907	9392	18319
Artystyczne..... Arts	136	9	144	94	52	75
Ekonomiczne i administracyjne..... Business and administration	2993	552	2340	2287	1430	2685
Fizyczne	–	–	2	–	–	–
Inżynieryjno-techniczne..... Engineering and engineering trades	7840	1296	6660	5973	3274	6423
Produkcji i przetwórstwa	3262	377	2990	2628	1765	3319
Architektury i budownictwa..... Architecture and building	1538	314	1189	1127	748	1499
Rolnicze, leśne i rybactwa..... Agriculture, forestry and fishery	488	67	451	374	170	303
Usług dla ludności	2957	377	2423	2424	1953	4015
Personal services						

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 15 (124). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2002/03	2003/04		2002/03	2003/04	
	szkoły ponadpodstawowe upper secondary (post-primary) schools				szkoły ponadgimnazjalne upper secondary schools		
	ogółem total		w tym miasta of which urban areas		ogółem total		w tym miasta of which urban areas
Szkoły	249	17	13	13	260	274	259
Schools							
Oddziały	3345	1821	952	925	952	1872	1813
Sections							
Uczniowie	101048	53643	27621	26844	28719	55722	54057
Students							
w tym I klasa	28192	x	x	x	28603	28020	27212
of which 1st grade							
w tym kobiety	65346	33966	17430	16943	17556	34125	33133
of which females							
Absolwenci	21405	25263 ^a	.	.	x	x	x
Graduates							
w tym kobiety	14338	16169 ^b	.	.	x	x	x
of which females							

a, b W tym absolwentów w miastach: **a** – 24543, **b** – 15706.

a, b Of which graduates in urban areas: **a** – 24543, **b** – 15706.

TABL. 16 (125). **SZKOŁY ZAWODOWE^a (bez szkół zasadniczych) DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
VOCATIONAL SCHOOLS^a (excluding basic vocational schools) FOR YOUTH
(excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2002/03	2003/04		2002/03	2003/04	
	ponadpodstawowe szkoły średnie zawodowe upper secondary (post-primary) schools				szkoły ponadgimnazjalne upper secondary schools		
	ogółem total			w tym miasta of which urban areas	ogółem total		w tym miasta of which urban areas
Szkoły	665	318	273	261	368	386	363
Schools							
Oddziały	4542	2763	1929	1877	961	1869	1804
Sections							
Uczniowie	131272	75499	52253	50874	28540	54234	52347
Students							
w tym I klasa	33143	3086	2582	2545	28540	83337	28044
of which 1st grade							
w tym kobiety	56601	30942	22463	21701	12171	22943	22067
of which females							
Absolwenci	26871	22677 ^b	.	.	x	x	x
Graduates							
w tym kobiety	12847	8437 ^c	.	.	x	x	x
of which females							

a Bez szkół artystycznych. **b, c** W tym absolwentów w miastach: **b** – 22110, **c** – 8181.

a Excluding art schools. **b, c** Of which graduates in urban areas: **b** – 22110, **c** – 8181.

TABL. 17 (126). **PONADGIMNAZJALNE LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS (upper secondary schools) FOR YOUTH
(excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002/03	2003/04			SPECIFICATION
		ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Szkoły	174	183	173	10	<i>Schools</i>
Oddziały	386	725	705	20	<i>Sections</i>
Uczniowie	11714	20854	20305	549	<i>Students</i>
w tym klasa I	11714	10743	10478	265	<i>of which 1st grade</i>
w tym kobiety	6265	11346	11021	325	<i>of which females</i>

TABL. 18 (127). **PONADGIMNAZJALNE TECHNIKA DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002/03	2003/04			SPECIFICATION
		ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Szkoły	194	203	190	13	<i>Schools</i>
Oddziały	575	1144	1099	45	<i>Sections</i>
Uczniowie	16826	33380	32042	1338	<i>Students</i>
w tym klasa I	16826	18360	17566	794	<i>of which 1st grade</i>
w tym kobiety	5906	11597	11046	551	<i>of which females</i>

TABL. 19 (128). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI PONADPODSTAWOWYCH SZKÓŁ ŚREDNICH ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA^a**
STUDENTS AND GRADUATES OF VOCATIONAL SECONDARY (post-primary) SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION^a

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2002/03	2003/04	2001/02	2002/03	FIELDS OF EDUCATION ^b
	uczniowie students		absolwenci graduates		
O G Ó Ł E M	75499	52253	26922	22677	T O T A L
Artystyczne	284	160	143	90	Arts
Spółeczne	11015	9315	4077	1603	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	9719	6560	4520	3107	Business and administration
Fizyczne ^c	646	426	180	288	Physical sciences ^c
Informatyczne	252	72	66	104	Computing
Inżynieryjno-techniczne	32311	20734	10895	10929	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	4838	3634	2060	1411	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	5922	4264	1801	1935	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	1790	1085	685	666	Agriculture, forestry and fishery
Opieki społecznej	528	322	107	182	Social services
Usług dla ludności	5391	3845	1352	1529	Personal services
Usług transportowych	797	606	337	201	Transport services
Ochrony środowiska	2006	1230	699	632	Environmental protection

^a Bez szkół artystycznych. ^b Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). ^c Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

^a Excluding art schools. ^b According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^c Among others: physics, chemistry, geology.

TABL. 20 (129). **UCZNIOWIE PONADGIMNAZJALNYCH LICEÓW PROFILOWANYCH
DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
*STUDENTS OF SPECIALIZED SECONDARY (upper secondary) SCHOOLS
FOR YOUTH (excluding special schools)*

PROFILE KSZTAŁCENIA ^a	2002/03	2003/04	EDUCATIONAL PROFILE ^a
O G Ó Ł E M	11714	20854	T O T A L
w tym kobiety	6265	11346	<i>of which females</i>
Chemiczne badania środowiska	119	176	<i>Chemical tests of environment</i>
Ekonomiczno-administracyjny	2884	4904	<i>Business and administration</i>
Elektroniczny	888	1131	<i>Electronics</i>
Elektrotechniczny	346	616	<i>Electrotechnics</i>
Kreowania ubiorów	222	403	<i>Fashion design</i>
Kształtowanie środowiska	959	1680	<i>Shaping the environment</i>
Leśnictwo i technologia drewna	60	120	<i>Forestry and wood technology</i>
Mechaniczne techniki wytwarzania	328	477	<i>Mechanical techniques of production</i>
Mechatroniczny	550	903	<i>Mechatronics</i>
Rolniczo-spożywczy	163	184	<i>Agricultural and food processing</i>
Rzemiosło artystyczne i użytkowe w metalu ...	–	279	<i>Art and usable metal craft</i>
Socjalny	684	1402	<i>Social</i>
Transportowo-spedycyjny	374	1018	<i>Transport and dispatching</i>
Usługowo-gospodarczy	1491	3085	<i>Services and economics</i>
Zarządzanie informacją	2646	4476	<i>Information management</i>

^a Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 II 2002 r. (Dz. U. Nr 50, poz. 451).

^a *In accordance with the decree of the Ministry of National Education and Sport dated 26 II 2002 (Journal of Laws No. 50, item 451).*

TABL. 21 (130). **UCZNIOWIE PONADGIMNAZJALNYCH TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY**
(bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS OF TECHNICAL SECONDARY (upper secondary) SCHOOLS FOR
YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2002/03	2003/04	FIELDS OF EDUCATION ^a
O G Ó Ł E M.....	16826	33380	T O T A L
Artystyczne	66	161	Arts
Spółeczne	2782	5141	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne.....	1249	2612	Business and administration
Fizyczne ^b	151	326	Physical sciences ^b
Informatyczne	161	107	Computing
Inżynieryjno-techniczne	6965	13775	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	673	1573	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1469	3091	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	349	675	Agriculture, forestry and fishery
Usług dla ludności.....	2238	4173	Personal services
Usług transportowych	236	691	Transport services
Ochrony środowiska	487	1055	Environmental protection

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). ^b Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^b Among others: physics, chemistry, geology.

TABL. 22 (131). **SZKOŁY POLICEALNE WEDŁUG FORM KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS BY TYPE OF EDUCATION (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2002/03	2003/04				SPECIFICATION
			ogółem total	dzienne day	wieczoro we evening	zaoczne weekend	
Oddziały	1252	1465	1657	702	190	765	Sections
Uczniowie	29074	35855	38956	17785	4215	16956	Students
w tym I klasa	15916	20063	22260	8692	2557	11011	of which 1st grade
w tym kobiety	19315	22444	24144	12450	2190	9504	of which females
Absolwenci ^a	10384	12657	.	6328	1268	5061	Graduates ^a
w tym kobiety	7163	8344	.	4569	750	3025	of which females

^a W podziale według form kształcenia – z roku szkolnego 2002/03.

^a According to type of education – for 2002/03 school year.

TABL. 23 (132). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych)**
WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding
special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2002/03	2003/04	2001/02	2002/03	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
O G Ó Ł E M	35855	38956	10823	12657	T O T A L
Pedagogiczne	5750	6215	1530	1677	Education science and teacher training
Artystyczne	631	284	216	157	Arts
Humanistyczne.....	42	–	24	–	Humanities
Spółeczne	2869	2532	1442	1138	Social and behavioural science
Dziennikarstwa i informacji.....	56	109	60	–	Journalism and information
Ekonomiczne i administracyjne.	5343	6290	1610	2174	Business and administration
Fizyczne ^b	–	–	–	17	Physical science ^b
Informatyczne.....	5774	6145	1630	2195	Computing
Inżynieryjno-techniczne.....	1102	1119	201	304	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	73	116	8	35	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa.....	982	1031	271	326	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa.....	62	10	15	16	Agriculture, forestry and fishery
Medyczne.....	4697	4873	1412	1601	Health
Opieki społecznej.....	1320	1703	297	439	Social services
Usług dla ludności	3788	4756	1148	1409	Personal services
Usług transportowych.....	96	55	21	–	Transport services
Ochrony środowiska.....	193	259	52	32	Environmental protection
Ochrony i bezpieczeństwa	3010	3368	862	1114	Security services
Pozostałe	67	91	24	23	Others

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). ^b Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^b Among others: physics, chemistry, geology.

TABL. 24 (133). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciel e aka- demiccy ^a Academic teachers ^a	Studenti ^b Students ^b	Absol- wenci ^{bc} Gradu- ates ^{bc}	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2000/01	30	7249	168057	27922	TOTAL
2002/03	36	8672	193642	39969	
2003/04	37	9104	193106	.	
Uniwersytety	1	1878	41625	8057	Universities
Wyższe szkoły techniczne	3	2943	60335	9717	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	15	1341	55646	15265	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	2	622	16244	3779	Teacher education schools
Akademie medyczne	1	1571	5150	730	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego	1	209	3612	951	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne	2	222	1222	208	Fine arts academies
Wyższe szkoły zawodowe ^d	10	240	7181	687	Higher vocational schools ^d
Pozostałe szkoły ^e	2	78	2091	575	Other ^e

a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy. **b** Nie uwzględniono danych dotyczących filii uczelni, których główna siedziba znajduje się poza terenem województwa śląskiego. **c** W podziale według typów szkół – z roku szkolnego 2002/03. **d** Tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590). **e** Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim.

a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. **b** Data concerning branches of tertiary institutions, which main seat is not on the territory of the Śląskie Voivodship are not taken into consideration. **c** According to type of school – for 2002/03 school year. **d** Established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590). **e** Non-state, with a university profile.

TABL. 25 (134). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW
I TYPÓW SZKÓŁ^a**
**STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS
AND TYPE OF SCHOOLS^a**

L A T A TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Systemy studiów		Study systems		Y E A R S TYPE OF SCHOOLS
		dziennie <i>day</i>	wieczoro- rowe <i>evening</i>	zaoczne week- end	eksterni- styczne extramu- ral	
O G Ó Ł E M T O T A L						
O G Ó Ł E M 2000/01	168057	69750	10843	87349	115	T O T A L
2002/03	193642	96556	11532	95423	131	
2003/04	193106	92520	9739	90444	403	
Uniwersytety	41625	21834	648	19143	–	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	60335	38879	8515	12799	142	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne ...	55646	14593	237	40675	141	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne ..	16244	6726	–	9518	–	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	5150	4773	267	110	–	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego	3612	1985	–	1507	120	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	1222	669	72	481	–	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły zawodowe ^b	7181	2586	–	4595	–	<i>Higher vocational schools ^b</i>
Pozostałe szkoły ^c	2091	475	–	1616	–	<i>Other ^c</i>
W tym KOBIETY Of which FEMALES						
R A Z E M 2000/01	96015	37468	3825	54714	8	T O T A L
2002/03	109809	46402	3944	59447	16	
2003/04	106912	49049	3099	54629	135	
Uniwersytety	27925	14861	538	12526	–	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	21101	13593	2178	5309	21	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne ...	35167	9164	173	25755	75	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne ..	11468	4986	–	6482	–	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	3648	3375	164	109	–	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego	1580	901	–	640	39	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	617	362	46	209	–	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły zawodowe ^b	3857	1471	–	2386	–	<i>Higher vocational schools ^b</i>
Pozostałe szkoły ^c	1549	336	–	1213	–	<i>Other ^c</i>

^a Nie uwzględniono danych dotyczących filii uczelni, których główna siedziba znajduje się poza terenem województwa śląskiego. ^b Tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590). ^c Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim.

^a Data concerning branches of tertiary institutions, which main seat is not on the territory of the Śląskie Voivodship are not taken into consideration. ^b Established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590), ^c Non-state, with a university profile.

TABL. 26 (135). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ^a**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS^a

L A T A TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Systemy studiów		Study systems		Y E A R S TYPE OF SCHOOLS
		dzienne <i>day</i>	Wieczo- rowe <i>evening</i>	zaoczne <i>week- end</i>	ekster- ni- styczne <i>Extra- mural</i>	
O G Ó Ł E M T O T A L						
O G Ó Ł E M 2000/01	27922	11010	1737	15171	4	T O T A L
2002/03	39969	14058	1832	24068	11	
Uniwersytety	8057	3722	146	4189	–	Universities
Wyższe szkoły techniczne	9717	4694	1466	3546	11	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne ..	15265	3069	170	12026	–	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne ..	3779	1138	–	2641	–	Teacher education schools
Akademie medyczne	730	668	33	29	–	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego	951	278	–	673	–	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne	208	107	17	84	–	Fine arts academies
Wyższe szkoły zawodowe ^b	687	260	–	427	–	Higher vocational schools ^b
Pozostałe szkoły ^c	575	122	–	453	–	Other ^c
W tym KOBIETY Of which FEMALES						
R A Z E M 2000/01	12390	5121	496	6772	1	T O T A L
2002/03	26285	8403	800	17080	2	
Uniwersytety	6008	2730	126	3152	–	Universities
Wyższe szkoły techniczne	4249	1751	523	1973	2	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne ..	11022	2036	112	8874	–	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne ..	2965	945	–	2020	–	Teacher education schools
Akademie medyczne	504	448	28	28	–	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego	482	148	–	334	–	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne	120	76	11	33	–	Fine arts academies
Wyższe szkoły zawodowe ^b	476	176	–	300	–	Higher vocational schools ^b
Pozostałe szkoły ^c	459	93	–	366	–	Other ^c

^a Nie uwzględniono danych dotyczących filii uczelni, których główna siedziba znajduje się poza terenem województwa śląskiego. ^b Tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590). ^c Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim.

^a Data concerning branches of tertiary institutions, which main seat is not on the territory of the Śląskie Voivodship are not taken into consideration. ^b Established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590). ^c Non-state, with a university profile.

TABL. 27 (136). **CUDZOZIEMCY^{ab} – STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^{ab} – STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci <i>Students</i>		Absolwenci ^c <i>Graduates^c</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
O G Ó Ł E M 2000/01	377	194	32	18	TOTAL
2002/03	418	210	68	30	
2003/04	445	226	.	.	
studia: dzienne	402	199	63	29	<i>study: day</i>
wieczorowe	3	1	–	–	<i>evening</i>
zaoczne	40	26	5	1	<i>weekend</i>
Uniwersytety	128	80	23	15	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	27	10	1	–	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	47	27	7	1	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	1	1	1	–	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	233	103	35	13	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego	2	1	–	–	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	3	2	–	–	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły zawodowe ^d	2	–	1	1	<i>Higher vocational schools^d</i>
Pozostałe szkoły ^e	2	2	–	–	<i>Other^e</i>

a Nie uwzględniono danych dotyczących filii uczelni, których główna siedziba znajduje się poza terenem województwa śląskiego. **b** Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. **c** W podziale według systemów studiów i typów szkół – z roku szkolnego 2002/03. **d** Tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590). **e** Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim.

a Data concerning branches of tertiary institutions, which main seat is not on the territory of the Śląskie Voivodship are not taken into consideration. **b** Also shown in the other tables regarding students and graduates. **c** According to study system and type of school – for 2002/03 school year. **d** Established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590). **e** Non-state, with a university profile.

TABL. 28 (137). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a**

Stan w listopadzie

STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS^a

As of November

SZKOŁY	2000/01 ^b	2002/03	2003/04			SCHOOLS
			ogółem total	w tym stypen- dia soc- jalne of which social scholar- ships	otrzymu- jący stypendi- a w % ogółu studentó w ^c scholars hip re- cipients in % of total students ^c	
O G Ó Ł E M	16506	21145	21239	6764	23,1	T O T A L
Uniwersytety	4469	5213	5441	1361	5,9	Universities
Wyższe szkoły techniczne	6121	9029	8186	1971	8,9	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	1379	2518	2800	1519	3,0	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne ...	1818	1723	1996	779	2,2	Teacher education schools
Akademie medyczne	1637	1572	1630	559	1,8	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego	375	456	466	168	0,5	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne	228	296	314	31	0,3	Fine arts academies
Pozostałe szkoły wyższe	479	118	69	63	0,1	Other higher education institutions
Wyższe szkoły zawodowe	—	220	337	313	0,4	Higher vocational schools

^a Studenci studiów dziennych; bez cudzoziemców. ^b Stan w grudniu 2000 r. ^c Studiów dziennych.^a Students attending classed in the day study system; excluding foreigners. ^b As of December 2000. ^c In the day study system.

TABL. 29 (138). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2002/03	2003/04	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE ^a – stan w dniu 30 XI STUDENT DORMITORIES ^a – as of 30 XI				
Domy	43	47	43	Dormitories
Miejsca	12525	12765	12476	Beds
Studenci korzystający	12885	12291	12409	Students
w % ogółu studentów studiów dziennych.....	14,0	13,3	13,5	in % of total students in the day study system
STOŁÓWKI STUDENCKIE – stan w listopadzie STUDENT CANTEENS – as of November				
Stołówki	17	22	24	Canteens
Miejsca konsumenckie	2888	3491	3690	Seating
Korzystający ^b (średnia miesięczna.....)	7169	6400	6295	Consumers ^b (monthly average)

^a Dla studentów studiów dziennych. ^b Studenci, nauczyciele akademicki, doktoranci, cudzoziemcy odbywający staż naukowy i inni.

^a For students in the day study system. ^b Students, academic teachers, PhD candidates, foreign teaching and research assistants and others.

TABL. 30 (139). SZKOŁY DLA DOROSŁYCH
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie	Students	Absolwenci ^a	Graduates ^a
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Szkoły podstawowe ... 2000/01 <i>Primary schools</i>	1	1	27	4	—	—
2002/03	1	1	20	10	17	3
2003/04	2	2	36	9	.	.
Gimnazja 2000/01 <i>Lower secondary schools</i>	13	40	1131	258	x	x
2002/03	18	84	2277	616	513	159
2003/04	18	83	2333	629	.	.
Licea ogólnokształcące ^a 2000/01 <i>General secondary schools ^a</i>	62	308	9387	5458	4541	2653
2002/03	80	383	11621	6482	4242	2331
2003/04	88	443	13298	6990	.	.
dzienne 2000/01 <i>day</i>	x	—	—	—	—	—
2002/03	x	13	429	248	—	—
2003/04	x	4	120	48	.	.
wieczorowe 2000/01 <i>evening</i>	x	210	6390	3675	2292	1424
2002/03	x	247	7322	4113	2242	1302
2003/04	x	272	8332	4520	.	.
zaoczne 2000/01 <i>weekend</i>	x	98	2997	1783	2249	1229
2002/03	x	123	3870	2121	2000	1029
2003/04	x	167	4846	2422	.	.
Szkoły zasadnicze (zawodowe) ^a 2000/01 <i>Basic vocational schools ^a</i>	10	35	911	161	323	61
2002/03	10	29	785	115	277	32
2003/04	17	47	1232	318	.	.
Szkoły zawodowe ^a 2000/01 <i>Vocational secondary schools ^a</i>	188	161	24836	6661	5683	1623
2002/03	192	931	25469	6828	6429	1820
2003/04	200	946	25483	7223	.	.

^a Ponadpodstawowe oraz od roku szkolnego 2002/03 również ponadgimnazjalne.

^a Upper secondary (post-primary) as well as since 2002/03 school year upper secondary schools.

TABL. 31 (140). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Placówki	1640	1615	1602	Establishments
miasta	1051	1049	1043	urban areas
wieś	589	566	559	rural areas
Przedszkola	1309	1251	1230	Nursery schools
w tym specjalne	5	5	6	of which special
miasta	915	887	876	urban areas
wieś	394	364	354	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	331	364	372	Pre-primary sections in primary schools
Miejsca w przedszkolach	109811	106486	105452	Places in nursery schools
w tym specjalnych	286	143	256	of which special
Miasta	88681	86212	85458	Urban areas
Wieś	21130	20274	19994	Rural areas
Dzieci	111551	106245	105919	Children
miasta	88438	84637	84353	urban areas
wieś	23113	21608	21566	rural areas
w tym w wieku 6 lat	51022	46000	44006	of which aged 6
Przedszkola	103708	97460	97432	Nursery schools
w tym specjalne	200	128	177	of which special
miasta	84197	79507	79447	urban areas
wieś	19511	17953	17985	rural areas
w tym w wieku 6 lat	44710	39287	37598	of which aged 6
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	7843	8785	8487	Pre-primary sections in primary schools
w tym w wieku 6 lat	6312	6713	6408	of which aged 6
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku				Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged
3 – 6 lat	565	584	601	3 – 6
3 – 5	413	444	468	3 – 5
6 lat	976	968	979	6
Dzieci w przedszkolach na				Children attending nursery schools per
1000 dzieci w wieku:				1000 children aged:
3 – 6 lat	525	537	553	3 – 6
6 lat	855	826	837	6
1 przedszkole	79	78	79	Nursery school
100 miejsc	94	92	92	100 places

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Prezentowane dane nie obejmują informacji resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – do 28 VI 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa.

2. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

- 1) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408) z późniejszymi zmianami, na mocy której mogą być tworzone **publiczne i niepubliczne** zakłady opieki zdrowotnej;
- 2) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 57, poz. 602) z późniejszymi zmianami, na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarek i położnych;
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodzie lekarza (Dz. U. 1997 Nr 28, poz. 152) z późniejszymi zmianami, na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe**. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności.

Dane o praktykach lekarskich obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne **wyłącznie w ramach środków publicznych**;

- 4) ustawa z dnia 23 I 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz. U. Nr 45, poz. 391) z późniejszymi zmianami, utworzonym z dniem 1 IV 2003 r., który zastąpił działające od dnia 1 I 1999 r., kasy chorych. Ustawa nie wprowadziła zmian odnośnie prawa wyboru lekarza podstawowej opieki zdrowotnej (tzn. lekarza pierwszego kontaktu lub rodzinnego).

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The presented data do not include information of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and the Internal Security Agency – until 28 VI 2002 the Office of State Protection.

2. The legal bases of changes in the health care system are:

- 1) the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (Journal of Laws No. 91, item 408) with later amendments, on the basis of which **public and non-public** health care facilities can be established;
- 2) the Law on the Nursing and Obstetrical Professions, dated 5 VII 1996 (the uniform text Journal of Laws 2001 No. 57, item 602), with later amendments, on the basis of which a nurse, midwife may establish a private practice or private specialized practice after obtaining the appropriate permit from the respective district council of nurses and obstetricians;
- 3) the Law on the Occupation of Doctor, dated 5 XII 1996 (Journal of Laws 1997 No. 28, item 152) with later amendments, on the basis of which **individual medical practices, specialized medical practices and group practices**. These forms of activity are conducted by private entities rendering health care services for the general population.

Data concerning medical practices include those entities that render health care services **exclusively within the framework of public funds**;

- 4) the Law on the General Health Insurance in the National Health Fund, dated 23 I 2003 (Journal of Laws No. 45, item 391) with later amendments, created on 1 IV 2003, which replaced health funds working since 1 I 1999. The law did not introduce changes concerning right to select a primary health care doctor (a doctor of first contact or family doctor).

3. Dane o **pracownikach medycznych** ochrony zdrowia obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku, jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Lekarzy, pielęgniarki, położne oraz farmaceutów wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż.

4. Dane o **zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej** obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie samodzielne oraz poradnie wchodzące w struktury ZOZ, zlokalizowane poza ich siedzibami.

Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy stomatologów w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podaje się łącznie z badaniami profilaktycznymi i z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych oraz z poradami udzielonymi przez lekarzy i lekarzy stomatologów prowadzących praktykę lekarską.

5. Informacje o **szpitalach** podano łącznie z zamiejscowymi oddziałami szpitalnymi; oznacza to, że oddziały te nie są wykazane jako odrębne zakłady, a dane o ich działalności zaliczono do macierzystego szpitala.

6. Dane o **łóżkach w zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej** dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** obejmują również łóżka na oddziałach szpitalnych przy stacjach pogotowia ratunkowego i innych samodzielnych oddziałach, natomiast nie obejmują miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków oraz miejsc na oddziałach dziennego pobytu.

7. W szpitalach ogólnych (tabl. 5) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 III 2000 r. (Dz. U. Nr 30, poz. 379). Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękową i kardiochirurgię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** – oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** – oddziały pulmonologiczne.

3. Data regarding **medical personnel** of the health service include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character; these persons are counted once regardless of the time worked.

Data regarding doctors, nurses, midwives and pharmacists include interns.

4. Data regarding **out-patient health care facilities** include out-patient departments, health centres, out-patient clinics, out-patient clinics within the structure of health care facilities located in other places.

Consultations provided by doctors and dentists within the scope of out-patient health care are presented together with preventive examinations and together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals as well as consultations provided by doctors and dentists conducting medical practice.

5. Information regarding **hospitals** is given together with hospital branches located in other places; i.e., these branches are not listed as separate facilities, and data concerning their activity is included in that of the main hospital.

6. Data regarding **beds in in-patient health care facilities** concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.

Data regarding **beds in general hospitals** also include beds in hospital wards located near emergency stations and in other independent wards, but do not include places (beds and incubators) for newborns as well as places in day wards.

7. In general hospitals (table 5), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 27 III 2000 (Journal of Laws No. 30, item 379). Included in **surgical wards** are: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; in **communicable diseases wards** – communicable diseases wards; in **tubercular and pulmonary wards** – pulmonology wards.

8. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

9. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim naturalne surowce i właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

10. Działalność aptek i punktów aptecznych unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. Nr 126 poz. 1381) z późniejszymi zmianami.

11. Dane o **zachorowaniach** podaje się zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych” obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

12. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży prezentuje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 IX 2000 r. (Dz. U. Nr 80, poz. 900). Wy różnia się placówki:

- **wsparcia dziennego** – działają w najbliższym środowisku dziecka, wspierają rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji, zapewniają pomoc rodzinie i dzieciom mającym problemy wychowawcze, zagrożonym przestępczością, demoralizacją lub uzależnieniami. Współpracują ze szkołą, ośrodkiem pomocy społecznej i innymi instytucjami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- **interwencyjne** – zapewniają dzieciom znajdującym się w sytuacji kryzysowej doraźną, całodobową opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości. Przygotowują diagnozę stanu psychofizycznego, sytuacji życiowej oraz opis wskazań do dalszej pracy z dzieckiem,
- **rodzinne** – zapewniają całodobową opiekę i wychowanie w warunkach zbliżonych do domu rodzinnego do czasu powrotu dziecka do rodziny, umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej lub jego usamodzielnienia,
- **socjalizacyjne** – zapewniają całodobową opiekę i wychowanie dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej, zastępują rodzinę, przygotowują do samodzielnego życia,

8. Chronic medical care home and nursing homes provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitating persons not requiring hospitalization as well as assure them pharmaceutical agents and medical materials.

9. Health resort treatment includes services rendered by hospitals and sanatoria using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate where the facility is located.

10. The activity of pharmacies and pharmaceutical outlets is normalized by pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (Journal of Laws No. 126, item 1381) with later amendments.

11. Data regarding **incidence of illnesses** is given in accordance with the “International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems” valid since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).

12. Care and education centres for children and young people are presented in accordance with the decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 1 IX 2000 (Journal of Laws No. 80, item 900). Differentiates centres, i.a.:

- **daily assistance centres** – operate in the immediate vicinity of the child, support the family in meeting its basic obligations and assure assistance to families and children characterised as experiencing behavioural problems, susceptible to criminal behaviour, demoralisation or dependencies. Daily assistance centres co-operate with schools, social welfare centres and other institutions in solving behavioural problems,
- **intervention centres** – provide children in an immediate crisis situation 24-hour care as well as education adapted to age and abilities. Intervention centres diagnose the psychophysical state of a given child, the child's living conditions as well as recommend the further course of working with the child,
- **family centres** – provide 24-hour care in conditions similar to a normal home environment until the child is returned to the family, adopted or become independent,
- **socialization centres** – provide 24-hour care to children totally or partially without parental care, fulfil the function of family and prepare children to live an independent life,

- **resocjalizacyjne** – przeznaczone są dla dzieci i młodzieży niedostosowanej społecznie. Zapewniają opiekę i wychowanie, resocjalizację, rewalidację. Umożliwiają leczenie uzależnień i przygotowanie do pracy zawodowej.

13. Rodzina zastępcza to rodzina, w której umieszcza się małoletnie dziecko, w celu sprawowania nad nim opieki i jego wychowania, w wypadku gdy rodzice nie spełniają swojej funkcji.

14. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami założycielskimi i podmiotami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne, pracodawcy.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 IX 2000 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 929).

15. Dane o udzielonych świadczeniach pomocy społecznej dotyczą pomocy materialnej i pomocy w formie usług.

Dane o **zasiłkach pieniężnych i pomocy w naturze** dotyczą zadań zleconych gminom, zadań własnych gmin oraz zadań realizowanych przez powiatowe centra pomocy rodzinie łącznie z zadaniami z zakresu administracji rządowej. Nie obejmują zasiłków wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz zapomóg wypłacanych przez zakłady pracy, związki zawodowe itp.

Pomoc materialna obejmuje m.in. zasiłki pieniężne: stałe, okresowe, rentę socjalną oraz pomoc w formie żywności, odzieży, a także ochronę macierzyństwa, tj. macierzyński zasiłek okresowy i macierzyński zasiłek jednorazowy itp. **Pomoc w formie usług** dotyczy usług opiekuńczych, specjalistycznych opiekuńczych oraz sprawienia pogrzebu.

- **resocialization centres** – are designated for socially maladjusted children and adolescents. Resocialization centres provide care, resocialize youth and re-instil self-worth in youth. Moreover, they provide assistance in the treatment of addictions and prepare youth for professional employment.

13. Foster families are homes in which a small child is placed in order to supervise the care and upbringing of the child should the natural parents not meet this obligation.

14. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons, employers, professional self-government and self-help group of patients and their families.

Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the regulation of the Ministry of Labour and Social Policy, dated 15 IX 2000 (Journal of Laws No. 82, item 929).

15. Data concerning granted social welfare benefits concern material assistance and assistance in the form of services.

Data regarding **cash benefits and assistance in kind** concern tasks commissioned to gminas, gminas own tasks, and tasks realized by powiat family assistance centres with central administration tasks. Data do not include benefits paid by the Social Insurance Institution as well as financial aid paid by employers, trade unions, etc.

Material assistance includes, among others, financial allowances: permanent (paid monthly, e.g., to the elderly and invalids without a pension), temporary, welfare pensions as well as assistance in the form of food, clothing as well as maternity care i.e., temporary, as well as one-off maternity benefit etc. **Assistance in the form of services** involves care and specialized care as well as arranging funerals.

TABL. 1 (141). **PRACOWNICY MEDYCZNI**

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Lekarze ^a	11848	13271	12458	Doctors ^a
w tym kobiety	6424	7081	6583	of which women
Lekarze stomatolodzy	1558	2078	1842	Dentists
w tym kobiety	1116	1464	1273	of which women
Farmaceuci	2444 ^b	2800 ^b	3099	Pharmacists
w tym kobiety	2164 ^b	2416 ^b	2674	of which women
Felczerzy	38	22	18	Barber-surgeons
Pielęgniarki	25442	26548	25198	Nurses
w tym mgr pielęgniarstwa	320	436	419	of which master of nursing
Położne	2596	2708	2579	Midwives

a Łącznie z lekarzami odbywającymi staż. **b** Łącznie z zatrudnionymi w aptekach prywatnych, bez zatrudnionych w zarządzie „Cefarm”.

Ź r ó d ł o: dane Śląskiego Centrum Zdrowia Publicznego.

a Including interns. **b** Including employed in private pharmacies, excluding employed in “Cefarm” management.

S o u r c e: data of the Silesian Centre of Public Health.

TABL. 2 (142). **LEKARZE SPECJALIŚCI^a**
DOCTORS SPECIALISTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>			w tym ze specjalizac ją II stopnia <i>of which with grade II speciali- zation</i>	
O G Ó Ł E M	9962	11165	10295	6818	T O T A L
w tym w zakresie:					<i>of which in the field of:</i>
Chirurgii ogólnej	748	847	748	514	<i>General surgery</i>
Chorób płuc	225	237	216	186	<i>Pulmonary diseases</i>
Chorób wewnętrznych	2013	2149	1959	1121	<i>Internal diseases</i>
Dermatologii i wenerologii	239	282	263	139	<i>Dermatology and venereology</i>
Kardiologii	91	127	146	146	<i>Cardiology</i>
Ginekologii i położnictwa	855	973	854	644	<i>Gyneacology and obstetrics</i>
Neurologii	441	494	441	265	<i>Neurology</i>
Okulistyki	447	488	432	253	<i>Ophthalmology</i>
Onkologii	11	12	19	18	<i>Oncology</i>
Otolaryngologii	383	419	394	195	<i>Otolaryngology</i>
Pediatrici	1045	1160	1110	500	<i>Paediatrics</i>
Psychologii	143	199	209	20	<i>Psychology</i>
Lekarze specjaliści w % ogółu lekarzy	84,1	84,1	82,6	54,7	<i>Specialists in % of total doctors</i>

^a Lekarze, którzy uzyskali uprawnienia specjalistyczne I i II stopnia.

Ź r ó d ł o: dane Śląskiego Centrum Zdrowia Publicznego.

^a Doctors who obtained specialists grade I and II qualifications.

S o u r c e: data of the Silesian Centre of Public Health.

TABL. 3 (143). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	1691	1623	1867	<i>Health care institutions (as of 31 XII)</i>
miasta.....	1404	1370	1611	<i>urban areas</i>
wieś	287	253	256	<i>rural areas</i>
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	776	744	932	<i>Medical practices^b (as of 31 XII)</i>
miasta.....	656	655	791	<i>urban areas</i>
wieś	120	89	141	<i>rural areas</i>
Porady udzielone w ciągu roku ^c w tys.	35518,3	32660,6	34937,8	<i>Consultations provided^c during the year in thous.</i>
lekarskie	31296,3	29603,1	31042,2	<i>doctors</i>
w tym specjalistyczne.....	12713,1	13615,4	13770,0	<i>of which specialized</i>
stomatologiczne	4222,0	3057,5	3895,6	<i>dental</i>

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 4. **b** Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakt „praktyka lekarska – Narodowy Fundusz Zdrowia” lub „praktyka lekarska-zakład opieki zdrowotnej” (patrz uwagi ogólne do działu, ust. 2, pkt 3); łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy; **c** Dotyczy porad refundowanych przez kasy chorych, a od 1 IV 2003 r. – przez NFZ (środki publiczne), jak i opłacanych przez pacjentów (środki niepubliczne).

a See general notes to the chapter, item 4. **b** Data concern entities that have signed a “medical practice – National Health Fund” contract or a “medical practice-health care facility” contract (see general notes to the chapter, item 2, point 3); including medical practices conducting preventive examinations within the framework of occupational medicine. **c** Data concern consultations refunded by health fund, since 1 IV 2003 – by National Health Fund (public funds) as well as paid by patients (non-public funds).

TABL. 4 (144). **SŁUŻBA MEDYCYNY PRACY** ^a
WORKPLACE MEDICAL SERVICE ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2003	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII).....	85	135	<i>Health Care Institutions (as of 31 XII)</i>
Praktyki lekarskie.....	326	303	<i>Medical practices</i>
Porady udzielone (w ciągu roku) w tys. ..	1006,8	1046,6	<i>Consultations provided (during the year) in thous.</i>
przez: lekarzy.....	988,8	1042,2	<i>by: doctors</i>
lekarzy stomatologów.....	18,0	4,4	<i>dentists</i>
w tym w ramach badań profilaktycz- nych	793,3	835,4	<i>of which within the framework of pre- ventive examinations</i>
Porady udzielone na 100 osób objętych opieką przychodni przez:			<i>Consultations provided per 100 persons in a given out-patient department by:</i>
lekarzy	137,0	147,0	<i>doctors</i>
lekarzy stomatologów	0,0	0,0	<i>dentists</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 4.

^a See general notes to the chapter, item 4.

TABL. 5 (145). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**
IN-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
ZAKŁADY – stan w dniu 31 XII FACILITIES – as of 31 XII				
Szpital ogólny	114	113	109	General hospitals
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	14	17	19	Chronic medical care homes
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^a	12	19	21	Nursing homes ^a
Hospicja	2	3	3	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe:				Health resort treatment:
sanatoria	6	6	7	sanatoria
szpitale	3	5	5	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH – stan w dniu 31 XII BEDS IN FACILITIES – as of 31 XII				
Szpital ogólny	29038	27963	27498	General hospitals
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	1511	1593	1655	Chronic medical care homes
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^a	499	715	758	Nursing homes ^a
Hospicja	23	41	45	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe:				Health resort treatment:
sanatoria	1594	1877	2080	sanatoria
szpitale	229	433	410	hospitals
LECZENI – w ciągu roku IN-PATIENTS – during the year				
Szpital ogólny ^b	719219	780832	795610	General hospitals ^b
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	1916	2164	2298	Chronic medical care homes
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^a	986	2250	2219	Nursing homes ^a
Hospicja	331	584	913	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe – kuracjusze:				Health resort treatment patients:
w sanatoriach	22020	22737	32105	in sanatoria
w szpitalach	2335	3457	4196	in hospitals

^a W 2000 r. łącznie z zakładami leczniczo-wychowawczymi. ^b Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

^a In 2000 including treatment and education homes. ^b Excluding inter-ward patient transfers.

TABL. 6 (146). **SZPITALA OGÓLNE**
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Szpitala (stan w dniu 31 XII)	114	113	109	Hospitals (as of 31 XII)
Publiczne	111	109	105	Public
Niepubliczne	3	4	4	Non-public
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	29038	27963	27498	Beds (as of 31 XII)
w szpitalach: publicznych	28749	27472	27004	in: public hospitals
niepublicznych	289	491	494	non-public hospitals
na 10 tys. ludności	61,0	59,1	58,3	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:				of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	5835	5657	5507	Internal diseases
w tym kardiologicznych	736	779	855	of which cardiological
Chirurgicznych	7213	6882	6752	Surgical
Pediatrycznych	1323	1191	1156	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	3037	2657	2563	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	457	506	506	Oncological
Intensywnej terapii	384	397	339	Intensive therapy
Intensywnego nadzoru kardiologicznego	84	86	78	Intensive cardiological care
Zakaźnych	552	409	358	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	1572	1536	1485	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	707	644	631	Dermatology
Neurologicznych	1439	1429	1429	Neurological
Psychiatrycznych	479	504	519	Psychiatric
Ruch chorych (w ciągu roku)				Patients (during the year)
Leczeni ^a w tys.	719,2	780,8	795,6	In-patients ^a in thous.
w szpitalach: publicznych	712,2	767,8	781,2	in: public hospitals
niepublicznych	7,0	13,0	14,4	non-public hospitals
w tym na oddziałach ^b :				of which in specified wards ^b :
chorób wewnętrznych	177,8	185,9	187,8	internal diseases
w tym kardiologicznych	26,4	33,7	35,6	of which cardiological
chirurgicznych	191,6	211,4	211,5	surgical
pediatrycznych	36,6	34,9	33,5	paediatric
ginekologiczno-położniczych	112,5	108,6	109,9	gynaecological-obstetric
onkologicznych	16,4	19,8	19,6	oncological
intensywnej terapii	11,3	12,6	11,7	intensive therapy
intensywnego nadzoru kardiologicznego	5,2	6,1	5,0	intensive cardiological care
zakaźnych	7,2	7,4	7,1	communicable
gruźlicy i chorób płuc	19,8	23,3	23,8	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	10,2	9,9	10,4	dermatology
neurologicznych	33,6	37,2	38,5	neurological
psychiatrycznych	5,7	6,7	6,8	psychiatric
Wypisani w tys.	682,5	745,1	760,3	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	22,1	21,7	22,4	Deaths in thous.
Leczeni na: 10 tys. ludności	1508,1	1646,8	1684,7	In-patients per: 10 thous. population
1 łóżko	24,8	27,9	28,9	bed
Przeciętny pobyt chorego w dniach	10,8	9,8	9,4	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	266,0	273,9	273,9	Average bed use in days

a Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. **b** Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

a Excluding inter-ward patient transfers. **b** Including inter-ward patient transfers.

TABL. 7 (147). **APTEKI I PUNKTY APTECZNE^a**
Stan w dniu 31 XII
PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Apteki	1044	1109	1112	<i>Pharmacies</i>
w tym prywatne.....	997	1070	1111	<i>of which private</i>
w tym na wsi	145	136	156	<i>of which in rural areas</i>
Punkty apteczne	12	10	38	<i>Pharmaceutical outlets</i>
w tym na wsi	9	9	35	<i>of which in rural areas</i>
Liczba ludności na:				<i>Population per:</i>
1 aptekę i punkt apteczny ^b	4507	4228	4100	<i>pharmacy and pharmaceutical outlet^b</i>
1 aptekę.....	4558	4266	4240	<i>pharmacy</i>
w tym na wsi	6824	7299	6377	<i>of which in rural areas</i>
Farmaceuci pracujący ^b w aptekach i w punktach aptecznych	2064	2619	2811	<i>Pharmacists employed^b in pharmacies and pharmaceutical outlets</i>

^a Bez aptek i punktów aptecznych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach. ^b W 2000 r. – w przeliczeniu na pełne etaty; od 2002 r. w osobach.

^a Excluding pharmacies and pharmaceutical outlets in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals. ^b In 2000 – calculated as full-time employment; since 2002 calculated per person.

TABL. 8 (148). **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	2	2	2	<i>Regional centres (as of 31 XII)</i>
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	23	17	14	<i>Local branches (as of 31 XII)</i>
Krwiodawcy	45519	56770	50841	<i>Blood donors</i>
w tym honorowi	44747	56041	50158	<i>of which honorary blood donors</i>
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^a	96786	122470	122902	<i>Blood taken in units of whole blood^a</i>
Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP) ^b	113303	134686	139524	<i>Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP)^b</i>

a Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki. **b** Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

U w a g a. Nie uwzględniono danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Hematologii i Transfuzjologii.

a One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2,22 units. **b** One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

N o t e. Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior and Administration.

S o u r c e: data of the Institute of Hematology and Transfusiology.

TABL. 9 (149). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2000	2002	2003	2000	2002	2003	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>			na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>			
Tęžec	4	2	6	0,1	0,0	0,1	<i>Tetanus</i>
Krztusiec	185	85	310	3,9	1,8	6,6	<i>Whooping cough</i>
Odra	21	5	4	0,4	0,1	0,1	<i>Measles</i>
Wirusowe zapalenie wątroby w tym typ B.....	749 446	458 243	312 158	15,7 9,4	9,7 5,1	6,6 3,3	<i>Viral hepatitis of which type B</i>
Różyczka.....	15293	3291	708	320,7	69,4	15,0	<i>Rubella</i>
Salmonellozy	1873	1556	1341	39,3	32,8	28,4	<i>Salmonella infections</i>
Czerwonka bakteryjna	10	6	2	0,2	0,1	0,0	<i>Shigellosis</i>
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe.....	740	1160	937	15,5	24,5	19,8	<i>Other bacterial food borne intoxications</i>
Biegunki u dzieci do lat 2 ^a	757	1130	917	x	140,0	116,8	<i>Diarrhoea and gastroenteritis of presumed of infections origin (under 2 years)^a</i>
Szkarlatyna (płonica).....	1559	531	629	32,7	11,2	13,3	<i>Scarlet fever</i>
Zapalenie opon mózgowych	235	208	157	4,9	4,4	3,3	<i>Meningitis</i>
Zapalenie mózgu.....	38	44	51	0,8	0,9	1,1	<i>Encephalitis</i>
Świnka (zapalenie przyusz- nicy nagminne).....	1594	14961	10197	33,4	315,5	215,9	<i>Mumps</i>
Toksoplazmoza	24	22	17	0,5	0,5	0,4	<i>Toxoplasmosis</i>
Tasiemczyce	33	16	25	0,7	0,3	0,5	<i>Cestode infestations</i>
Świerzb	2475	2633	2467	51,9	55,5	52,2	<i>Scabies</i>
Grypa	131620	10287	188646	2759,8	217,0	3994,6	<i>Influenza</i>
Zatrucia związkami che- micznymi ^b	295	645	1074	6,2	13,6	22,7	<i>Chemical compound poi- sonings^b</i>
Szczepieni przeciw wście- kliźnie	767	713	655	16,1	15,0	13,9	<i>Rabies vaccinations</i>

a Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. **b** Zatrucia lekami, preparatami farmakologicznymi i substancjami biologicznymi oraz skutki toksyczne substancji zazwyczaj niestosowanych w celach leczniczych lub nieokreślonych.

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej.

a Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. **b** Poisoning by drugs, medicaments and biological substances as well as the toxic effect of substances commonly used for treatment or non-defined purposes.

S o u r c e: data of the Province Sanitary-Epidemiological Station.

TABL. 10 (150). **ŻŁOBKI**^a
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Żłobki	50	44	58	Nurseries
Oddziały żłobkowe.....	27	28	12	Nursery wards
Miejsca w żłobkach ^b	3166	2837	2774	Places in nurseries ^b
Dzieci przebywające w żłobkach ^b (w ciągu roku)	5113	4134	4177	Children staying in nurseries ^b (during the year)
Miejsca w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	32,8	30,7	30,6	Places in nurseries ^b per 1000 children up to age 3 in urban areas
Dzieci przebywające w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3	19,1	16,9	18,4	Children staying in nurseries ^b per 1000 children up to age 3

a Łącznie ze żłobkami tygodniowymi. **b** Łącznie z oddziałami żłobkowymi.

a Including weekly nurseries. **b** Including nursery wards.

TABL. 11 (151). **CAŁODOBOWE PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY^a**
Stan w dniu 31 XII
ROUND-THE-CLOCK CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2003	2002	2003	2002	2003	SPECIFICATION
	placówki centres		wychowankowie residents		wolontariusze volunteers		
O G Ó Ł E M	79	81	2668	2668	308	426	T O T A L
placówki:							centres:
Interwencyjne	8	8	324	324	52	80	Intervention
Rodzinne	21	23	151	165	3	9	Family
Socjalizacyjne	45	45	1889	1858	240	336	Socialization
Resocjalizacyjne	5	5	304	321	13	1	Resocialization
młodzieżowe ośrodki wychowawcze	5	5	304	321	13	1	youth education centres

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 12.

U w a g a. Ponadto w 2003 r. w 203 placówkach wsparcia dziennego przebywało 7217 wychowanków, a w 1 placówce resocjalizacyjnej dziennej przebywało 22 wychowanków.

^a See general notes to the chapter, item 12.

N o t e. Moreover, in 2003, 7217 residents stayed in 203 daily assistance centres and 22 residents lived in 1 resocialization day centre.

TABL. 12 (152). **RODZINY ZASTĘPCZE**^a

Stan w dniu 31 XII

FOSTER FAMILIES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	5042	4806	4866	<i>Foster families</i>
Dzieci w rodzinach zastępczych ^b	6368	6320	6973	<i>Children in foster families^b</i>
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności ^c	485	437	<i>of which issued disability confirmation^c</i>
Dzieci usamodzielnione w ciągu roku	433	912	190	<i>Children who gained independence during the year</i>

a W 2000 r. stan w końcu roku. **b** Łącznie z dziećmi niebędącymi pod nadzorem sądów. **c** W 2002 r. pobierające zasiłek pielęgnacyjny.

a In 2000 as of end of year. **b** Including children not under court supervision. **c** In 2002 receiving nursing benefit.

TABL. 13 (153). **POMOC SPOŁECZNA**
Stan w dniu 31 XII
SOCIAL WELFARE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez oddziałów lub filii)	115	116	116	Homes and facilities (excluding branches or subbranches)
dla:				for:
Osób starych	29	34	33	Elderly
Przewlekłe somatycznie chorych	14	15	14	Chronically ill with somatic disorders
Dorostych niepełnosprawnych intelektualnie ^a	27	14	13	Adults mentally retarded ^a
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie ^b	14	15	Children and young mentally retarded ^b
Przewlekłe psychicznie chorych	25	21	20	Chronically mentally ill
Niepełnosprawnych fizycznie	3	3	3	Physically handicapped
Matkę z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	3	4	6	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	8	10	10	Homeless
Innych osób	6	1	2	Other persons
Miejsca ^c ogółem	9221	9508	9595	Total places ^c
w domach i zakładach dla:				in homes and facilities for:
Osób starych	2327	2645	2739	Elderly
Przewlekłe somatycznie chorych	1249	1323	1269	Chronically ill with somatic disorders
Dorostych niepełnosprawnych intelektualnie ^a	2051	934	924	Adults mentally retarded ^a
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie ^b	1127	1326	Children and young mentally retarded ^b
Przewlekłe psychicznie chorych	2367	2376	2085	Chronically mentally ill
Niepełnosprawnych fizycznie	341	352	352	Physically handicapped
Matkę z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	65	190	303	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	594	540	537	Homeless
Innych osób	227	21	60	Other persons
Miejsca ^c na 10 tys. ludności	19,4	20,1	20,4	Places ^c per 10 thous. population
Mieszkańcy ^c ogółem	9069	9513	9566	Total residents ^c
w tym umieszczeni w ciągu roku	2861	1875	3592	of which placed within during the year
w domach i zakładach dla:				in homes and facilities for:
Osób starych	2291	2622	2735	Elderly
Przewlekłe somatycznie chorych	1238	1318	1270	Chronically ill with somatic disorders
Dorostych niepełnosprawnych intelektualnie ^a	2036	927	905	Adults mentally retarded ^a
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie ^b	1114	1322	Children and young mentally retarded ^b
Przewlekłe psychicznie chorych	2319	2362	2123	Chronically mentally ill

^a W 2000 roku dane dotyczą domów dla umysłowo upośledzonych dla dorosłych, dzieci i młodzieży. ^b W 2000 r. – umysłowo upośledzonych. ^c Łącznie z oddziałami lub filiami.

^a In 2000 data concern homes for mentally disabled adults, children and youth. ^b In 2000 – mentally disabled. ^c Including branches or subbranches.

TABL. 13 (153). **POMOC SPOŁECZNA (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

*SOCIAL WELFARE (cont.)**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Mieszkańcy^c ogółem (dok.)				Total residents^c (cont.)
Niepełnosprawnych fizycznie	341	352	354	Physically handicapped
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	65	170	297	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	560	627	498	Homeless
Innych osób	219	21	62	Other persons
Mieszkańcy^c na 10 tys. ludności	19,1	20,1	20,3	Residents^c per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie^c	1230	2195	2665	Persons awaiting a place^c

^c Łącznie z filiami.^c Including subbranches.

TABL. 14 (154). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b Beneficiaries ^b	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2000	188954	300009,8	T O T A L
2002	233523	385465,6	
2003	251601	386083,1	
Pomoc materialna	323745	348898,9	Material assistance
w tym:			of which:
Zasiłek: stały	4728	20101,9	Benefits: permanent
stały wyrównawczy	13543	35514,9	permanent compensatory
okresowy	26879	7041,6	temporary
celowy i w naturze	122880	82159,5	appropriated
Renta socjalna	22436	75100,7	Disability welfare pension
Ochrona macierzyństwa	9235	10035,9	Maternity care
Schronienie	4512	5778,3	Shelter
Posiłek	93067	32562,8	Meals
Ubranie	6577	783,2	Clothing
Pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne	3131	529,5	Treatment costs
Pomoc w formie usług^c	9264	21931,7	Assistance in the form of services^c

^a Organizowanej i świadczonej przez administrację rządową i jednostki samorządu terytorialnego. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie. ^c W tym pokryte koszty pogrzebu dla 630 osób.
Ź r ó d ł o: dane Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

^a Organized and rendered by government administration and local self-government entities. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times. ^c Of which burial costs were covered for 630 people.

S o u r c e: data of the Silesian Voivodship Office.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych oraz przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych**, obejmującą dramatyczne i lalkowe przedstawienia teatralne,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,
- działalność sceniczną **zespołów pieśni i tańca**,
- działalność **rozrywkową estradową**.

4. Informacje o działalności **domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic** opracowano na podstawie badania cyklicznego przeprowadzane go co dwa lata.

5. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo).

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM

General notes

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

2. Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.

3. Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic theatres**, including dramatic and puppet theatrical performances,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),
- the concert activity of **philharmonic halls, orchestras and choirs**,
- the performing activity of **song and dance ensembles**,
- **entertainment** activities.

4. Information regarding the activity of **cultural centres and establishments, clubs and community centres** was compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.

5. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape).

6. Dane o abonentach radiowych i telewizyjnych dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających – na mocy szczególnych przepisów – z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. Termin turystyka – zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki – obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

Do pozostałych obiektów zaliczono obiekty, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla hoteli, moteli, pensjonatów, domów wycieczkowych, schronisk, kempingów, pól biwakowych i domków turystycznych oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hotele robotnicze) i zakłady uzdrowiskowe.

3. Dane o miejscach noclegowych wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Placówki gastronomiczne w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe. Do barów i kawiarni zaliczono także: winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych – także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

6. Data regarding radio and television subscribers concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Tourism

1. Tourism, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (WTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their normal environment not longer than 1 year.

2. Tourist accommodation facilities include collective tourist accommodation establishments (i.e., do not include rooms for rent and agrotourism lodgings).

The remaining facilities of collective accommodation establishments include hotel facilities which do not correspond to conditions expected in hotels, motels, boarding houses, excursion hostels, shelters, camping sites, tent camp sites and tourist cottages, other facilities used by the tourism industry (e.g., student dormitories, boarding schools, employee boarding houses) and health establishments.

3. Data on number of beds are presented as of 31 VII; these data concern whole year's and seasonal places. Places in temporary inactive facilities due to expansion, renovation, etc., are not included.

4. Catering establishments in collective tourists accommodation establishments include permanent and seasonal catering facilities and outlets. Catering facilities and cafes also include: wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack bars, etc.

TABL. 1 (155). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	858	845	845	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	301	355	355	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)....	58	55	52	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	31	30	27	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	16827,1	16744,0	16749,0	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
w tym na wsi	3219,8	3752,4	3780,9	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a w tys.	1048,2	1085,6	1096,1	<i>Borrowers ^a in thous.</i>
w tym na wsi	124,0	150,3	154,6	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab} :				<i>Loans ^{ab}:</i>
w tysiącach woluminów	21808,0	22856,4	23174,1	<i>in thousands volumes</i>
w tym na wsi	2708,0	3246,5	3314,5	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w wol.	20,8	21,1	21,1	<i>per borrower in vol.</i>
w tym na wsi	21,8	21,6	21,4	<i>of which in rural areas</i>

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. **b** Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points. **b** Excluding interlibrary lending.

TABL. 2 (156). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne ^a <i>Museums and branches^a</i>	Muzealia w tys. <i>Museum exhibits^a in thous.</i>	Wystawy czasowe <i>Temporary exhibitions</i>		Zwiedzający w tys. <i>Visitors in thous.</i>		SPECIFICATION
			własne ^b <i>own^b</i>	obce ^c <i>exterior^c</i>	ogółem <i>total</i>	w tym młodzież szkolna ^d <i>of which primary and secondary school students^d</i>	
O G Ó Ł E M..... 2000	38	1189,1	208	123	719,1	302,7	TOTAL
2002	43	1167,1	241	119	663,9	298,8	
2003	42	1205,1	238	145	706,3	316,2	
Artystyczne.....	2	10,8	2	5	103,3	37,6	<i>Art</i>
Biograficzne.....	2	2,1	—	—	5,8	2,9	<i>Biographical</i>
Etnograficzne.....	5	13,9	15	5	93,0	27,4	<i>Ethnographic</i>
Historyczne.....	5	174,9	47	2	27,4	13,0	<i>Historical</i>
Przyrodnicze.....	2	391,7	5	4	27,9	15,7	<i>Natural history</i>
Regionalne	16	484,3	95	104	248,6	128,4	<i>Regional</i>
Techniki	5	45,7	37	9	123,2	58,8	<i>Technical</i>
Inne	5	81,7	37	16	77,1	32,4	<i>Other</i>

a Stan w dniu 31 XII. **b** W kraju. **c** Krajowe i zagraniczne. **d** Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a As of 31 XII. **b** In the country. **c** Domestic and foreign. **d** Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 (157). **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003			SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	sektor publiczny <i>public sector</i>	sektor prywatny <i>private sector</i>	
Galerie (stan w dniu 31 XII)	23	23	23	14	9	<i>Galleries (as of 31 XII)</i>
Wystawy ^a	270	258	250	213	37	<i>Exhibitions ^a</i>
w tym z zagranicy	19	19	15	15	–	<i>of which foreign</i>
Ekspozycje ^a	328	306	281	233	48	<i>Expositions ^a</i>
Zwiedzający w tys.	184,9	223,7	199,7	189,4	10,3	<i>Visitors in thous.</i>

^a W kraju.

^a *In the country.*

TABL. 4 (158). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a <i>Institutions^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seating in fixed halls^a</i>	Przedsta- wienia i koncerty ^b <i>Perform- ances and concerts^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience^b in thous.</i>	SPECIFICATION
TEATRY I INSTYTUCJE MUZYCZNE.....					THEATRES AND MUSIC INSTITUTIONS
2000	24	8712	4670	1231,9	
2002	23	8522	4461	1044,0	
2003	23	8621	4425	1118,6	
Teatry	15	4520	3002	623,5	<i>Theatres</i>
dramatyczne	12	3746	2142	487,9	<i>dramatic</i>
lalkowe.....	3	774	860	135,6	<i>puppet</i>
Teatry muzyczne	3	1518	330	131,4	<i>Musical theatres</i>
Filharmonie.....	3	1575	929	198,7	<i>Philharmonic halls</i>
Orkiestry symfoniczne i kameralne	1	1008	46	13,9	<i>Symphonic and chamber orchestras</i>
Zespoły Pieśni i Tańca	1	–	118	151,1	<i>Song and dance ensembles</i>
PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE					ENTERTAINMENT ENTERPRISES
2000	3	–	2045	576,8	
2002	2	–	1883	255,3	
2003	2	–	1798	240,1	

a Stan w dniu 31 XII. **b** Według siedziby.

a As of 31 XII. **b** According to the seat.

TABL. 5 (159). **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE W 2003 R.**
Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS, COMMUNITY
CENTRES IN 2003
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>	SPECIFICATION
Instytucje	276	176	100	<i>Institutions</i>
domy kultury	76	54	22	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	93	45	48	<i>cultural centres</i>
kluby	34	34	–	<i>clubs</i>
światlice	73	43	30	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne.....	287	201	86	<i>Specialised workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku)	17616	14477	3139	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	2467,3	1978,2	489,1	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy (w ciągu roku).....	481	368	113	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku) ...	7447	5915	1532	<i>Course graduates (during the year)</i>
Zespoły artystyczne.....	1305	975	330	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycznych	23333	16752	6581	<i>Members of artistic ensembles</i>
Koła (kluby)	511	445	66	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów)	16794	13974	2820	<i>Members of groups (clubs)</i>

TABL. 6 (160). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	70	62	56	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta.....	68	60	54	<i>of which in urban areas</i>
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII)	84	95	96	<i>Screens in fixed cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta.....	82	93	94	<i>of which in urban areas</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII) w tys.	26,4	27,0	26,7	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) in thous.</i>
w tym miasta.....	26,1	26,7	26,4	<i>of which in urban areas</i>
Seanse:				<i>Screenings:</i>
w tysiącach.....	64,1	78,3	91,7	<i>in thousands</i>
w tym miasta.....	63,9	78,1	91,7	<i>of which in urban areas</i>
na 1 kino.....	915	1262	1637	<i>per cinema</i>
Widzowie:				<i>Audience:</i>
w tysiącach.....	2292,9	2951,9	2727,7	<i>in thousands</i>
w tym miasta.....	2286,5	2947,2	2724,7	<i>of which in urban areas</i>
na 1 kino.....	32756	47612	48708	<i>per cinema</i>
na 1 seans.....	36	38	30	<i>per screening</i>

TABL. 7 (161). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓL- NIENIE	2000	2002	2003	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w tysiącach <i>in thousands</i>			na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>			
Abonenci radiowi	1272,5	1237,2	1221,4	267,4	261,5	259,0	<i>Radio subscribers</i>
miasta	1067,3	1037,3	1024,2	283,1	277,5	275,3	<i>urban areas</i>
wieś	205,2	199,9	197,2	207,4	201,3	198,2	<i>rural areas</i>
Abonenci telewizyjni	1236,2	1208,0	1195,5	259,8	255,3	253,6	<i>Television subscribers</i>
miasta	1036,5	1012,6	1002,4	275,0	270,8	269,5	<i>urban areas</i>
wieś	199,7	195,4	193,1	201,8	196,8	194,1	<i>rural areas</i>

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Zarządu Poczty Polskiej.

S o u r c e: data of the Polish Post Headquarters.

TABL. 8 (162). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII).....	518	378	474	Facilities (as of 31 VII)
Hotele	111	75	103	Hotels
Motele	6	2	5	Motels
Pensjonaty	29	12	17	Boarding houses
Domy wycieczkowe	10	7	5	Excursion hostels
Schroniska	17	12	12	Shelters
Schroniska młodzieżowe	24	22	19	Youth hostels
Kempingi	3	8	8	Camping sites
Pola biwakowe	12	8	10	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	109	68	82	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	5	1	1	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	44	40	46	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	4	–	1	Creative arts centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	35	15	14	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- niedzielnego i świątecznego	14	12	11	Weekend and holiday accommodation establishments
Pozostałe obiekty	95	96	140	Other facilities
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	42186	30198	35118	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	34887	25460	30488	of which open all year
Hotele	11733	7743	9212	Hotels
Motele	212	76	252	Motels
Pensjonaty	1141	638	725	Boarding houses
Domy wycieczkowe	558	382	197	Excursion hostels
Schroniska	697	465	520	Shelters
Schroniska młodzieżowe	1273	1116	1107	Youth hostels
Kempingi	1581	1759	1827	Camping sites
Pola biwakowe	1525	413	960	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	11612	4879	5811	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	415	45	46	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	3352	3791	4221	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	150	–	22	Creative arts centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	1680	630	456	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- niedzielnego i świątecznego	699	658	466	Weekend and holiday accommodation establishments
Pozostałe obiekty	5558	7603	9296	Other facilities

TABL. 8 (162). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	1291183	1054836	1170530	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni.....	164742	135302	150339	<i>of which foreign tourists</i>
Hotele	598699	371730	485577	<i>Hotels</i>
Motele.....	18732	6198	8440	<i>Motels</i>
Pensjonaty.....	28367	13570	18024	<i>Boarding houses</i>
Domy wycieczkowe	11059	14243	4472	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska.....	22194	14845	17720	<i>Shelters</i>
Schroniska młodzieżowe.....	36052	36598	38300	<i>Youth hostels</i>
Kempingi	14212	14264	15506	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe.....	9845	9079	13401	<i>Tent camp sites</i>
Ośrodki wczasowe.....	205109	133580	116179	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki kolonijne.....	1801	672	774	<i>Holiday youth centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	97972	122029	132025	<i>Training-recreational centres</i>
Domy pracy twórczej	1038	29	164	<i>Creative arts centres</i>
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych.....	11026	7016	4051	<i>Public tourist cottages</i>
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- niedzielnego i świątecznego	8012	7934	6175	<i>Weekend and holiday accommodation establishments</i>
Pozostałe obiekty	227065	303049	309722	<i>Other facilities</i>
Udzielone noclegi	3308689	2551422	2827564	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	426408	318110	357366	<i>of which foreign tourists</i>
Hotele	1286790	699364	902128	<i>Hotels</i>
Motele.....	26108	8100	13973	<i>Motels</i>
Pensjonaty.....	93159	39695	47293	<i>Boarding houses</i>
Domy wycieczkowe	33023	29626	12951	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska.....	38956	27851	29428	<i>Shelters</i>
Schroniska młodzieżowe	90321	79146	84651	<i>Youth hostels</i>
Kempingi	51768	40052	41120	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe.....	27045	23077	18119	<i>Tent camp sites</i>
Ośrodki wczasowe.....	717534	491454	452898	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki kolonijne	16643	3076	4753	<i>Holiday youth centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	351940	391881	423780	<i>Training-recreational centres</i>
Domy pracy twórczej	3882	307	1642	<i>Creative arts centres</i>
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych.....	61056	22403	21507	<i>Public tourist cottages</i>
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- niedzielnego i świątecznego	34532	28810	18020	<i>Weekend and holiday accommodation establishments</i>
Pozostałe obiekty	475932	666580	755301	<i>Other facilities</i>

TABL. 9 (163). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH
ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
Stan w dniu 31 VII
*CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION
ESTABLISHMENTS*
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restau- racje <i>Restau- rants</i>	Bary i kawiarnie <i>Bars and coffee shops</i>	Stołówki <i>Canteens</i>	Punkty gastro- nomiczne <i>Food stands</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....					TOTAL
2000	172	220	161	67	
2002	137	173	123	50	
2003	144	171	100	39	
Hotele	86	77	8	5	<i>Hotels</i>
Motele.....	2	2	1	2	<i>Motels</i>
Pensjonaty.....	3	6	9	1	<i>Boarding houses</i>
Domy wycieczkowe	2	3	1	1	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska.....	—	—	1	3	<i>Shelters</i>
Schroniska młodzieżowe	—	—	3	—	<i>Youth hostels</i>
Kempingi	1	4	—	2	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe.....	—	5	1	3	<i>Tent camp sites</i>
Ośrodki wczasowe.....	2	22	36	1	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	6	16	20	2	<i>Training-recreational centres</i>
Zespoły ogólnodostępnych dom- ków turystycznych	—	7	1	2	<i>Public tourist cottages</i>
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- niedzielnego i świątecznego.....	—	2	2	4	<i>Weekend and holiday accommodation establishments</i>
Pozostałe obiekty	42	27	17	13	<i>Other facilities</i>

TABL. 10 (164). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW
ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
*FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURISTS
ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	164742	135302	150339	<i>Tourists accommodated</i>
Hotele	126748	99365	113603	<i>Hotels</i>
Motele	3829	749	752	<i>Motels</i>
Pensjonaty	1404	960	756	<i>Boarding houses</i>
Domy wycieczkowe	505	97	92	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska	41	42	112	<i>Shelters</i>
Schroniska młodzieżowe	552	665	984	<i>Youth hostels</i>
Kempingi	2256	3128	3830	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe	5	–	–	<i>Tent camp sites</i>
Ośrodki wczasowe	3532	2859	2127	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	5156	6430	5734	<i>Training-recreational centres</i>
Domy pracy twórczej	59	–	–	<i>Creative arts centres</i>
Zespół ogólnodostępnych domków turystycznych	930	22	15	<i>Public tourist cottages</i>
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- niedzielnego i świątecznego	278	300	129	<i>Weekend and holiday accommodation establishments</i>
Pozostałe obiekty	19447	20685	22205	<i>Other facilities</i>
Udzielone noclegi	426408	318110	357366	<i>Nights spent (overnight stay)</i>
Hotele	293303	202708	238625	<i>Hotels</i>
Motele	6839	1382	1448	<i>Motels</i>
Pensjonaty	5108	1985	2135	<i>Boarding houses</i>
Domy wycieczkowe	1463	178	296	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska	43	53	176	<i>Shelters</i>
Schroniska młodzieżowe	2339	1414	2187	<i>Youth hostels</i>
Kempingi	5337	5020	7549	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe	5	–	–	<i>Tent camp sites</i>
Ośrodki wczasowe	17277	10669	10649	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	24872	25668	27921	<i>Training-recreational centres</i>
Domy pracy twórczej	95	–	–	<i>Creative arts centres</i>
Zespół ogólnodostępnych domków turystycznych	1728	123	116	<i>Public tourist cottages</i>
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- niedzielnego i świątecznego	747	1605	563	<i>Weekend and holiday accommodation establishments</i>
Pozostałe obiekty	67252	67305	65701	<i>Other facilities</i>

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA

Uwagi ogólne

1. Działalność badawcza i rozwojowa (badania i eksperymentalne prace rozwojowe, w skrócie B+R) są to systematycznie prowadzone prace twórcze, podjęte dla zwiększenia zasobu wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie, jak również dla znalezienia nowych zastosowań dla tej wiedzy.

Obejmuje ona **badania podstawowe i stosowane oraz prace rozwojowe**.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe** (tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie prac badawczo-rozwojowych):
 - a) placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk,
 - b) jednostki badawczo-rozwojowe, tj. jednostki mające za zadanie prowadzenie prac badawczo-rozwojowych, których wyniki powinny znaleźć zastosowanie w określonych dziedzinach gospodarki narodowej i życia społecznego (podlegają różnym ministerstwom, w większości Ministerstwu Gospodarki i Pracy), działające na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst 2001 Dz. U. Nr 33, poz. 388, z późniejszymi zmianami),
 - c) inne, tj. jednostki prywatne, zaklasyfikowane według PKD do działu 73 „Nauka”;
- 2) **jednostki obsługi nauki** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, stowarzyszenia naukowe i inne jednostki obsługi nauki);
- 3) **jednostki rozwojowe**, tj. podmioty gospodarcze, przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, posiadające na ogół własne zaplecze badawczo-rozwojowe (laboratoria, biura konstrukcyjne, zakłady rozwoju techniki itp.), prowadzące działalność B+R, głównie o charakterze prac rozwojowych, obok swojej podstawowej działalności;
- 4) **szkoły wyższe**;
- 5) **pozostałe jednostki** – m.in. szpitale prowadzące prace badawczo-rozwojowe obok swojej podstawowej działalności, z wyjątkiem klinik akademii medycznych (uniwersytetów) i Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego ujętych w kategorii „szkoły wyższe” oraz szpitali posiadających status instytutów naukowo-badawczych ujętych w kategorii „jednostki badawczo-rozwojowe”.

2. Dane dotyczące zatrudnienia w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych,

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY

General notes

1. Research and development activity (i.e. research and experimental development work – R&D) includes systematically conducted creative work, undertaken in order to increase knowledge, including knowledge about man, culture and society as well as for discovering new uses for this knowledge.

Research and development activity includes **basic research, applied research and experimental development**.

Information regarding research and development activity includes the following groups of entities:

- 1) **scientific and research-development units** (i.e. units whose main activity is performing R&D activity):
 - a) scientific units of the Polish Academy of Sciences,
 - b) branch research-development units – units whose main activity is performing R&D (subordinate to the different ministries, most of them to the Ministry of Economy and Labour), the results of which should be used in the defined branches of national economy and social life, work on the basis of the Law of 25 VII 1985 on the Branch R&D Units (uniform text Journal of Laws 2001 No. 33, item 388 with later amendments),
 - c) others – private units classified to the PKD 73 division “Science”;
- 2) **science support units** (scientific libraries, scientific archives, scientific societies and other “auxiliary units”);
- 3) **development units**, i.e. economic entities, primarily industrial enterprises, in most cases with their own R&D facilities (laboratories, design offices, technology development centres, etc.), performing R&D activity mainly with an experimental development character along with their principal activity;
- 4) **higher education institutions**;
- 5) **other units** – among others cover hospitals conducting R&D activity along with their principal activity, excluding clinics of medical academies (universities) and the Medical Centre for Postgraduate Education included in the category “higher education institutions” as well as hospitals having the status of research institutes included in the category “branch research-development units”.

2. Data regarding employment in R&D include exclusively persons employed directly in this activity (or providing direct services for R&D) and

poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia faktycznego zatrudnienia w działalności badawczo-rozwojowej. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczo-rozwojową.

3. Nakłady na działalność badawczo-rozwojową obejmują nakłady bieżące poniesione na badania podstawowe, stosowane i prace rozwojowe oraz nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R, niezależnie od źródła pochodzenia środków finansowych.

Nakłady bieżące do 2002 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych (rozporządzenie Przewodniczącego KBN z 30 XI 2001 r. Dz. U. Nr 146, poz. 1642 § 13); w 2003 r. koszty te ujmowane są w nakładach inwestycyjnych na działalność badawczą i rozwojową.

4. Działalność innowacyjna w przemyśle polega na uruchamianiu produkcji nowych lub istotnie ulepszonych (zmodernizowanych) wyrobów, a także wdrażaniu nowych lub istotnie ulepszonych procesów, przy czym wyroby te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa. Obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym.

5. Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: prace badawcze i rozwojowe (B+R) wykonane przez własne zaplecze badawcze przedsiębiorstw, jak również nabyte od innych jednostek, zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw (patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny i urządzenia techniczne oraz budynki, budowle i grunty), prace wdrożeniowe poprzedzające uruchomienie produkcji na skalę przemysłową, szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną oraz marketing dotyczący nowych i zmodernizowanych wyrobów.

6. Środki automatyzacji procesów produkcyjnych są to urządzenia (lub zestawy maszyn i urządzeń) wykonujące określone czynności bez udziału człowieka, stosowane w celu samoczynnego sterowania, regulowania urządzeń technicznych oraz kontrolowania przebiegu procesów technologicznych.

7. Wynalazek podlegający opatentowaniu jest to nowe rozwiązanie o charakterze technicznym, niewynikające w sposób oczywisty ze stanu techniki i mogące się nadawać do stosowania.

8. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

spending at least 10 per cent of their normal work time on R&D.

Full-time equivalents (FTE) are calculating units used to establish the actual time spent on research and development work. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

3. Expenditures on research and development activity include current expenditures borne on basic research, applied research and development work as well as capital expenditures on fixed assets connected with R&D regardless of the origin (source) of the financial funds.

Until 2002, **current expenditures** comprise expenditure on purchase or manufacture of research equipment, necessary for performing particular R&D projects, meeting criteria for inclusion in fixed assets but according to the regulation in force temporarily, till completion of the a.m. projects, not included in fixed assets and treated as current assets (decree of the Chairman of the State Committee for Scientific Research, dated 30 XI 2001, Journal of Laws No. 146, item 1642, § 13); in 2003, expenditure on the a.m. equipment is included in the capital expenditures on R&D.

4. Innovation activity in industry consists in launching the production of technologically new or improved products, and implementing technologically new processes (which products and processes are technologically novel at least for the enterprise). It comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial steps.

5. Expenditures on innovation include expenditures on: R&D activity (intramural and extramural), acquisition of disembodied technology and know-how (patents, non-patented inventions, licenses, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of fixed assets required for introduction of innovations (instruments and equipment and land and buildings), other preparations for the implementation of innovations, training directly linked to technological innovations and marketing for technologically new and improved products.

6. Means for automating production processes include the equipment (or combinations of machinery and equipment) which performs defined tasks without human participation, and is used in order to automatically control and regulate other equipment as well as to control technological processes.

7. A patentable invention – any new solution of a technical character which does not obviously result from the prior art and which is capable of practical application.

8. A utility model eligible for protection – any new and useful solution of a technical nature affecting shape, construction or permanent assembly of an object.

Uwaga do tablic 1 – 5

W wyniku wyodrębnienia „jednostek obsługi nauki” oraz jednostek „innych” skorygowano – w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika – dane za lata 2000 i 2002 dla „jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych” oraz „jednostek badawczo-rozwojowych”.

Note to tables 1 – 5

As a result of separating „science support units” and „other” units, data for 2000 and 2002 concerning „scientific and research-development units” and „branch research-development units” were adjusted in relation to those published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 1 (165). **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003	2000	2002	2003			
	jednostki (stan w dniu 31 XII) units (as of 31 XII)	zatrudnieni ^a <i>personnel</i> ^a							
		ogółem <i>total</i>					pracy- ownicy nauko- wo-ba- daw- czy <i>research- ers</i>	techni- cy i pra- cowni- cy równor- zędni <i>techni- cians and equi- valent staff</i>	pozor- stały perso- nel <i>other suppo- rting staff</i>
OGÓŁEM TOTAL	108	97	112	6630,5	7029,7	7133,0	5424,1	1063,5	645,4
w tym: of which:									
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe..... Scientific and research- -development units	39	37	36	2755,5	2263,2	2303,8	1327,6	530,3	445,9
Placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk Scientific units of the Polish Academy of Sciences	6	6	6	316,3	239,9	217,5	136,9	40,5	40,1
instytuty naukowe..... scientific institutes	3	3	3	173,8	128,4	112,6	73,0	23,9	15,7
samodzielne zakłady naukowe... independent research depart- ments	3	3	3	142,5	111,5	104,9	63,9	16,6	24,4
Jednostki badawczo-rozwojowe.... Branch research-development units	29	27	26	2353,6	1983,9	2053,9	1177,9	481,5	394,5
instytuty naukowo-badawcze research institutes	14	13	12	1513,3	1327,6	1371,5	782,6	340,4	248,5
ośrodki badawczo-rozwojowe research-development centres	15	14	14	840,3	656,3	682,4	395,3	141,1	146,0
Inne Others	4	4	4	85,6	39,4	32,4	12,8	8,3	11,3
Szkoły wyższe Higher education institutions	10	11	14	3042,2	4301,5	4354,9	3806,4	395,5	153,0

^a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

^a In full-time equivalents.

Uwaga do tablic 1 – 5

W wyniku wyodrębnienia „jednostek obsługi nauki” oraz jednostek „innych” skorygowano – w stosunku do opubliko-wanych w poprzedniej edycji Rocznika – dane za lata 2000 i 2002 dla „jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych” oraz „jednostek badawczo-rozwojowych”.

Note to tables 1 – 5

As a result of separating „science support units” and „other” units, data for 2000 and 2002 concerning „scientific and research-development units” and “branch research-development units” were adjusted in relation to those published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 2 (166). **ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z wykształceniem Education					pozosta- łym other
		wyższym higher					
		z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		z tytułem zawodo- wym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata with other university degrees below the PhD level (master, bachelor and equi- valent)		
			doktora habilito- wanego habilitated doctor ^a (HD)	doktora doctor (PhD)			
OGÓŁEM 2002 TOTAL 2003	11237 12869	640 740	798 900	3813 4136	3743 4056	2243 3037	
w tym: of which:							
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe 2002 Scientific and research- -development units 2003	2925 2994	83 83	47 46	395 382	1164 1190	1236 1293	
Placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk.. Scientific units of the Polish Academy of Sciences	259	25	12	72	80	70	
instytuty naukowe scientific institutes	132	16	4	39	48	25	
samodzielne zakłady naukowe independent research departments	127	9	8	33	32	45	
Jednostki badawczo-rozwojowe Branch research-development units	2674	58	31	304	1089	1192	
instytuty naukowo-badawcze research institutes	1593	40	24	250	611	668	
ośrodki badawczo-rozwojowe research-development centres	1081	18	7	54	478	524	
Inne Others	61	—	3	6	21	31	
Szkoły wyższe 2002 Higher education institutions 2003	7619 9107	556 657	750 853	3414 3743	2165 2381	734 1473	

^a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

Uwaga do tablic 1 – 5

W wyniku wyodrębnienia „jednostek obsługi nauki” oraz jednostek „innych” skorygowano – w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika – dane za lata 2000 i 2002 dla „jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych” oraz „jednostek badawczo-rozwojowych”.

Note to tables 1 – 5

As a result of separating „science support units” and „other” units, data for 2000 and 2002 concerning „scientific and research-development units” and “branch research-development units” were adjusted in relation to those published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 3 (167). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT
ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003					SPECIFICATION
	ogółem <i>grand total</i>			nakłady expenditures				
				bieżące ^b <i>current^b</i>		inwestycyjne na środki trwałe <i>capital</i>		
				razem <i>total</i>	w tym osobowe <i>of which labour costs</i>	razem <i>total</i>	w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu <i>of which instruments and equipment</i>	
				w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM.....	389,6	342,5	374,9	307,5	138,6	67,4	55,7	TOTAL
w tym:								of which:
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	188,8	155,8	168,1	158,0	71,0	10,1	6,6	Scientific and research-development units
Placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk.....	21,7	15,6	15,3	14,9	7,8	0,4	0,4	Scientific units of the Polish Academy of Sciences
instytuty naukowe	13,1	9,4	8,9	8,6	4,8	0,3	0,3	scientific institutes
samodzielne zakłady naukowe ...	8,6	6,2	6,4	6,3	3,0	0,1	0,1	independent research departments
Jednostki badawczo-rozwojowe.....	161,7	137,9	150,3	140,6	61,7	9,7	6,2	Branch research-development units
instytuty naukowo-badawcze.....	99,9	85,7	92,8	87,4	42,5	5,4	3,3	research institutes
ośrodki badawczo-rozwojowe.....	61,8	52,2	57,5	53,2	19,2	4,3	2,9	research-development centres
Inne.....	5,4	2,3	2,5	2,5	1,5	—	—	Others
Szkoły wyższe	110,4	125,8	124,2	105,1	47,7	19,1	13,8	Higher education institutions

a Bez amortyzacji środków trwałych. **b** Do 2002 r. łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, zwanej poprzednio specjalną, niezbędną do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych (rozporządzenie Przewodniczącego KBN z 30 XI 2001 r., Dz. U. Nr 146, poz. 1642, § 13).

a Excluding depreciation of fixed assets. **b** Until 2002 including expenditure on purchase or manufacture of research equipment, defined previously as so-called special research equipment, necessary for performing particular R&D projects, meeting criteria for inclusion in fixed assets but according to the regulation in force temporarily, till completion of the a. m. projects, not included in fixed assets and treated as current assets (decree of the Chairman of the State Committee for Scientific Research, dated 30 XI 2001, Journal of Laws No. 146, item 1642, § 13).

Uwaga do tablic 1 – 5

W wyniku wyodrębnienia „jednostek obsługi nauki” oraz jednostek „innych” skorygowano – w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika – dane za lata 2000 i 2002 dla „jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych” oraz „jednostek badawczo-rozwojowych”.

Note to tables 1 – 5

As a result of separating „science support units” and „other” units, data for 2000 and 2002 concerning „scientific and research-development units” and “branch research-development units” were adjusted in relation to those published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 4 (168). **NAKŁADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ
WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)
CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Badania <i>Research</i>		Prace rozwo- jowe <i>Experi- mental devel- opment</i>	SPECIFICATION
		podsta- wowe <i>basic</i>	stoso- wane <i>applied</i>		
		w mln zł <i>in mln zł</i>			
O G Ó Ł E M 2000	339,5	90,3	98,4	150,8	T O T A L
2002	282,2	77,3	83,2	121,7	
2003	307,5	72,9	84,8	149,8	
w tym:					<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	158,0	28,2	54,6	75,2	Scientific and research- -development units
w tym:					<i>of which:</i>
Placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk.....	14,9	10,7	4,2	—	<i>Scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>
Jednostki badawczo-rozwojowe	140,6	17,5	49,3	73,8	<i>Branch research-development units</i>
Szkoły wyższe	105,1	42,6	26,4	36,1	Higher education institutions

^a Patrz notki a, b do tabl. 3.

^a See footnotes a, b to the table 3.

Uwaga do tablic 1 – 5

W wyniku wyodrębnienia „jednostek obsługi nauki” oraz jednostek „innych” skorygowano – w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika – dane za lata 2000 i 2002 dla „jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych” oraz „jednostek badawczo-rozwojowych”.

Note to tables 1 – 5

As a result of separating „science support units” and „other” units, data for 2000 and 2002 concerning „scientific and research-development units” and “branch research-development units” were adjusted in relation to those published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 5 (169). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	stopień zużycia w % degree of consumption in %			
O G Ó Ł E M	73,5	76,3	81,9	T O T A L
w tym:				of which:
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe.....	77,7	80,6	85,6	Scientific and research-development units
w tym:				of which:
Placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk.....	70,8	75,7	88,7	Scientific units of the Polish Academy of Sciences
Jednostki badawczo-rozwojowe.....	79,0	81,5	85,0	Branch research-development units
Szkoły wyższe	67,6	71,4	80,9	Higher education institutions

TABL. 6 (170). **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYŚLE (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures			
		na działalność badawczą i rozwojową on research and development activity	na zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw on the acquisition of disembodied technology and know-how	inwestycyjne na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu capital – on the acquisition of instruments and equipment	na oprogra- mowanie on software
		w tys. zł in thous. zł			
O G Ó Ł E M 2000	1551354,1	258956,6	29321,8	986732,8	21288,4
T O T A L 2002	2962081,5	127189,8	28386,9	2253180,5	49640,7
2003	2938916,3	134954,6	32758,2	2350160,2	51990,4
sektor publiczny public sector	503507,8	31002,3	4491,4	370292,2	26146,2
sektor prywatny private sector	2435408,5	103952,3	28266,8	1979868,0	25844,2
Górnictwo i kopalnictwo Mining and quarrying	89241,2	2410,7	625,8	55388,0	458,1
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	2564927,2	130546,4	29216,7	2051735,8	30747,3
w tym: of which:					
Produkcja artykułów spożywczych i napojów Manufacture of food products and beverages	191832,4	1496,0	89,5	108405,5	8033,2
Włókiennictwo Manufacture of textiles	58750,3	2263,7	–	10616,9	717,2
Produkcja odzieży i wyrobów futrarskich Manufacture of wearing apparel and furriery ^Δ	5597,8	–	–	2642,3	13,8
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ Processing of leather and manufacture of leather products ^Δ	3110,3	54,5	–	2204,9	112,0
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ Manufacture of wood and wood, straw and wicker products ^Δ	6307,2	–	–	3755,6	60,1
Produkcja wyrobów chemi- cznych Manufacture of chemicals and chemical products	17716,9	4240,1	712,8	8160,6	675,6
Produkcja wyrobów gumo- wych i z tworzyw sztucznych Manufacture of rubber and plastic products	169465,8	22052,6	900,0	132285,3	2192,6

TABL. 6 (170). **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYŚLE (dok.)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures			
		na działalność badawczą i rozwojową on research and development activity	na zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw on the acquisition of disembodied technology and know-how	inwestycyjne na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu capital – on the acquisition of instruments and equipment	na oprogra- mowanie on software
	w tys. zł in thous. zł				
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja wyrobów z surow- ców niemetalicznych pozostałych Manufacture of other non- metallic mineral products	261474,2	10626,7	6203,3	218069,2	1674,4
Produkcja metali..... Manufacture of basic metals	133402,0	20770,3	707,5	87274,3	4056,6
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^d	110629,7	15142,7	6907,2	70224,6	2798,0
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	117426,9	17455,0	2677,6	81131,0	1841,2
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.	78986,3	10106,6	93,8	41536,8	2486,7
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks	13608,9	8475,4	1362,1	2624,2	174,9
Produkcja pojazdów mecha- nicznych, przyczep i naczep Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	1358797,0	15576,4	9562,9	1256414,6	4882,6
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego..... Manufacture of other transport equipment	394,0	–	–	210,0	21,0
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.	11267,4	6,5	–	7737,9	288,3
Wytwarzanie i zaopatry- wanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... Electricity, gas and water supply	284747,9	1997,5	2915,7	243036,4	20785,0

TABL. 7 (171). **ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH I MEDIA ELEKTRONICZNE W PRZEMYŚLE**
Stan w dniu 31 XII
MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES AND ELECTRONIC MEDIA IN INDUSTRY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w szt. <i>Means for automating production processes in units</i>						Media elektroniczne – przedsiębiorstwa <i>Electronic media – enterprises</i>	
	linie produkcyjne <i>production lines</i>		centra obróbk- kowe <i>proces- sing centres</i>	roboty i manipulatory przemysłowe <i>industrial robots and manipulators</i>		kompu- tery ^a <i>compu- ters^a</i>	posiada- jące sieci kompu- terowe lokalne (LAN) <i>possess- ing local area networks (LAN)</i>	korzysta- jące z usług Internetu <i>using Internet services</i>
	automa- tyczne <i>automa- tic</i>	sterowa- ne kom- puterem <i>compu- ter con- trolled</i>		ogółem <i>total</i>	w tym roboty <i>of which robots</i>			
OGÓŁEM..... 2000	726	462	245	397	255	2746	614	722
TOTAL 2002	813	751	387	537	297	2762	776	1001
2003	998	962	500	1112	776	4211	833	1045
sektor publiczny <i>public sector</i>	209	311	97	22	9	1226	165	182
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	789	651	403	1090	767	2985	668	863
Górnictwo i kopalnictwo <i>Mining and quarrying</i>	5	14	–	–	–	116	26	30
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	956	879	498	1112	776	3320	733	935
Produkcja artykułów spożywczych i napojów..... <i>Manufacture of food products and beverages</i>	178	79	3	1	1	169	98	140
Włókiennictwo..... <i>Manufacture of textiles</i>	30	85	–	2	2	225	25	35
Produkcja odzieży i wyrobów futrarskich..... <i>Manufacture of wearing apparel and furriery^Δ</i>	2	1	–	–	–	2	15	35
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ <i>Processing of leather and manufacture of leather products^Δ</i>	6	5	2	2	–	10	14	21
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products^Δ</i>	6	12	2	2	–	6	13	18

^a Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

^a Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 (171). **ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH I MEDIA ELEKTRONICZNE W PRZEMYŚLE (cd.)**
Stan w dniu 31 XII
MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES AND ELECTRONIC MEDIA IN INDUSTRY (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w szt. Means for automating production processes in units						Media elektroniczne – przedsiębiorstwa Electronic media – enterprises	
	linie produkcyjne production lines		centra obróbkowe processing centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		komputery ^a computers ^a	posiadające sieci komputerowe lokalne (LAN) possessing local area networks (LAN)	korzystające z usług Internetu using Internet services
	automatyczne automatic	sterowane komputerem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots			
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)								
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ Manufacture of pulp and paper ^Δ	2	–	–	–	–	6	9	10
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji..... Publishing, printing and reproduction of recorded media	10	30	2	–	–	3	12	14
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ Manufacture of coke, refined petroleum products ^Δ	2	10	1	–	–	14	7	7
Produkcja wyrobów chemicznych..... Manufacture of chemicals and chemical products	30	17	–	5	5	28	23	25
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych Manufacture of rubber and plastic products	102	97	22	50	12	56	51	66
Produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych..... Manufacture of other non-metallic mineral products	82	72	6	67	36	163	45	53
Produkcja metali..... Manufacture of basic metals	133	225	29	37	30	438	45	54
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	108	44	124	26	21	511	105	135

^a Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

^a Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 (171). **ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH I MEDIA ELEKTRONICZNE W PRZEMYSŁE (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES AND ELECTRONIC MEDIA IN INDUSTRY (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w szt. Means for automating production processes in units						Media elektroniczne – przedsiębiorstwa Electronic media – enterprises	
	linie produkcyjne production lines		centra obróbkowe proces- sing centres	roboty i manipulatory przemysłowe industrial robots and manipulators		komputery ^a compu- ters ^a	posiada- jące sieci kompu- terowe lokalne (LAN) possess- ing local area networks (LAN)	korzysta- jące z usług Internetu using Internet services
	automa- tyczne automa- tic	sterowa- ne kom- puterem compu- ter con- trolled		ogółem total	w tym roboty of which robots			
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)								
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	19	10	137	4	2	205	108	135
Produkcja maszyn biurowych i komputerów..... Manufacture of office machinery and computers	2	3	–	–	–	6	2	2
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.	61	50	39	21	7	244	49	53
Produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych..... Manufacture of radio, tele- vision and communication equipment and apparatus	–	–	–	–	–	–	2	4
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków..... Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks	19	23	10	1	1	19	20	22
Produkcja pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	153	104	103	888	653	1180	43	50
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego..... Manufacture of other transport equipment	5	2	–	6	6	18	8	10
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.	3	8	18	–	–	12	31	36
Zagospodarowanie odpadów Recycling	3	2	–	–	–	5	8	10
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... Electricity, gas and water supply	37	69	2	–	–	775	74	80

^a Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

^a Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 8 (172). **WARTOŚĆ PRODUKCJI SPRZEDANEJ WYROBÓW NOWYCH I MODERNIZOWANYCH W PRZEMYSŁE W 2003 R.**
VALUE OF SOLD PRODUCTION OF TECHNOLOGICALLY NEW AND IMPROVED PRODUCTS IN THE INDUSTRY IN 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość sprzedaży wyrobów, których produkcję uruchomiono w latach 2001 – 2003 <i>Value of sale of products, of which production was activated in years 2001 – 2003</i>				SPECIFICATION
	ogółem <i>grand total</i>	wyroby <i>products</i>		w tym eksport ogółem <i>of which export total</i>	
		nowe <i>new</i>	zmoderni- zowane <i>improved</i>		
O G Ó Ł E M	13924,9	8259,3	5665,6	8354,4	T O T A L
sektor publiczny	810,4	196,3	614,1	241,8	<i>public sector</i>
sektor prywatny	13114,5	8063,0	5051,5	8112,6	<i>private sector</i>
W tym przetwórstwo przemysłowe.....	13923,2	8257,6	5665,6	8354,4	Of which manufacturing
w tym:					of which:
Produkcja artykułów spożywczych i napojów.....	283,6	159,6	124,0	8,6	Manufacture of food products and beverages
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ	36,9	22,8	14,1	15,1	Processing of leather and manufacture of leather products ^Δ
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ	90,2	19,2	71,0	17,9	Manufacture of wood and wood, straw and wicker products
Produkcja wyrobów chemicznych	164,8	92,8	72,0	47,9	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	849,3	723,1	126,2	345,0	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych	668,4	414,0	254,4	317,0	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali.....	520,0	161,2	358,8	267,7	Manufacture of basic metals

TABL. 8 (172). **WARTOŚĆ PRODUKCJI SPRZEDANEJ WYROBÓW NOWYCH I ZMODERNIZOWANYCH W PRZEMYSŁE W 2003 R. (dok.)**
VALUE OF SOLD PRODUCTION OF TECHNOLOGICALLY NEW AND IMPROVED PRODUCTS IN THE INDUSTRY IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość sprzedaży wyrobów, których produkcję uruchomiono w latach 2001 – 2003 <i>Value of sale of products, of which production was activated in years 2001 – 2003</i>				SPECIFICATION
	ogółem <i>grand total</i>	wyroby <i>products</i>		w tym eksport ogółem <i>of which export total</i>	
		nowe <i>new</i>	zmoderni- zowane <i>improved</i>		
w mln zł <i>in mln zł</i>					
W tym przetwórstwo przemysłowe (dok.)					Of which manufacturing (cont.)
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	675,3	461,7	213,6	304,5	<i>Manufacture of metal products ^Δ</i>
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	587,7	378,3	209,4	324,1	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ	597,0	215,6	381,4	457,5	<i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków	161,1	118,6	42,5	30,9	<i>Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks</i>
Produkcja pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep	8196,0	4825,8	3370,2	6027,3	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ	56,1	14,9	41,2	41,8	<i>Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.</i>

TABL. 9 (173). **WYNALAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE**
DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Wynalazki:				<i>Inventions:</i>
zgłoszone	443	356	375	<i>patent applications</i>
udzielone patenty	179	129	121	<i>patents granted</i>
Wzory użytkowe:				<i>Utility models:</i>
zgłoszone	130	136	<i>utility model application</i>
udzielone prawa ochronne	121	89	<i>rights of protection granted</i>

Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.
Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

DZIAŁ XIV

CENY

Uwagi ogólne

1. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono jako średnie ważone współczynnikami wyrażającymi udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach.

2. Dane o **cenach skupu** dotyczą przeciętnych rocznych cen (obliczonych jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów) płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych.

3. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** jest miesięczna sprawozdawczość korespondentów rolnych oraz ankietatorów Głównego Urzędu Statystycznego. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV

PRICES

General notes

1. Information on **retail prices** is obtained from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, mainly with agriculture.

Quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions are the sources of information on retail prices of goods and services.

Annual prices have been calculated as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods which have been compiled as the means weighted by shares of purchases made by population in particular months.

2. Data on **procurement prices** concern average annual prices (computed as a quotient of value and quantity of each product) paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers.

3. Monthly reporting of agricultural correspondents as well as price collectors of the Central Statistical Office constitutes the source of information on **prices of agricultural products and livestock obtained by farmers in market-places**. Average annual prices have been computed as the arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (174). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w zł in zł			
Ryż – za 1 kg	2,18	1,98	1,90	Rice – per kg
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,39	1,70	1,64	Wheat-rye bread – per 0,5 kg
Bułeczka pszenna, mała – za 50 g	0,25	0,27	0,27	Wheat roll, small – per 50 g
Makaron jajeczny – za 400 g	3,13	3,57	3,59	Egg pasta – per 400 g
Mąka pszenna „Poznańska” – za 1 kg	1,64	1,57	1,49	Wheat flour „Poznańska” – per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) – za 1 kg	9,79	10,83	11,23	Beef meat, bone-in (roast beef) – per kg
Mięso wołowe bez kości z udźca – za 1 kg	13,79	13,65	13,68	Beef meat, boneless gammon – per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,46	13,22	12,21	Pork meat, bone-in (centre loin) – per kg
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,67	4,94	5,01	Disembowelled chicken – per kg
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	18,28	19,59	18,71	Pork ham, boiled – per kg
Kiełbasa „Toruńska” – za 1 kg	10,79	11,57	10,37	Sausage „Toruńska” – per kg
Filety z morszczuka mrożone – za 1 kg	13,43	14,92	13,17	Fillets of hake, frozen – per kg
Karp świeży – za 1 kg	9,08	9,73	10,79	Fresh carp – per kg
Śledź solony odgłowiony – za 1 kg	5,94	7,69	7,69	Salted herring, headless – per kg
Mleko krowie spożywcze o zawarto- ści tłuszczu 2–2,5% – za 1 l	1,23	1,32	1,29	Cows' milk, fat content 2–2,5% – per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% – za 200 ml	1,30	1,32	1,29	Sour cream, fat content 18% – per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty – za 1 kg	8,25	8,53	8,45	Semi-fat cottage cheese – per kg
Ser dojrzewający „Gouda” – za 1 kg	16,16	14,25	13,16	Ripening „Gouda” cheese – per kg
Jaja kurze świeże – za 1 szt	0,33	0,30	0,33	Hen eggs, fresh – per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	2,71	2,24	2,38	Fresh butter, fat content 82,5% – per 200 g
Margaryna deserowa „Palma” – w kostkach za 250 g	1,19	1,11	1,18	Dessert margarine „Palma” in packs – per 250 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej – za 1 l	4,24	3,90	4,19	Rape-oil, domestic production – per l
Pomarańcze – za 1 kg	4,00	4,27	4,99	Oranges – per kg
Jabłka ^{ab} – za 1 kg	2,83	1,97	2,14	Apples ^{ab} – per kg
Buraki ^a – za 1 kg	1,30	1,41	1,30	Beetroots ^a – per kg
Marchew ^a – za 1 kg	1,45	1,64	1,61	Carrots ^a – per kg
Ziemniaki ^a – za 1 kg	0,77	0,79	0,71	Potatoes ^a – per kg
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,91	2,21	2,07	White sugar, crystallized – per kg
Kawa naturalna mielona „Tchibo Family” – za 250 g	6,73	4,89	4,56	Natural coffee „Tchibo Family”, ground – per 250 g
Herbata „Madras” – za 100 g	1,97	2,05	2,07	Tea „Madras” – per 100 g
Wódka czysta „Polonaise – Polish Vodka” 40% ^c – za 0,5 l	23,45	23,54	20,24	Vodka pure „Polonaise – Polish Vodka” 40% ^c – per 0,5 l:
Papierosy „Mars” – za 20 szt	4,35	4,17	4,34	Cigarettes „Mars” – per 20 pcs

^a Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. ^b, ^c W 2000 r.: ^b – droższe; ^c – 50%.

^a Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. ^b, ^c In 2000: ^b – dessert apple; ^c – 50%.

TABL. 1 (174). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w zł in zł			
Ubranie męskie 2-częściowe, z elanowej – za 1 kpl	442,78	432,27	436,80	Men's suit, polyester staple fibres and wool – per set
Półbuty męskie skórzane, na pode- szwie nieskórzanej – za 1 parę	121,30	137,38	140,72	Men's low leather shoes with non- leather sole – per pair
Półbuty damskie skórzane, na pode- szwie nieskórzanej – za 1 parę	114,24	133,28	126,97	Women's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Podzelowanie obuwia męskiego – za 1 parę	21,25	26,44	26,81	Resoling men's shoes – per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodo- ciągowej – za 1 m ³	2,16	2,87	3,22	Cold water by municipal water- -system – per 1 m ³
Energia elektryczna dla gospo- darstw domowych (taryfa całodo- bowa) ^d – za 1 kWh	0,28	0,38	0,41	Electricity for households (all-day tariff) ^d – per 1 kWh
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych ^e – za 1 m ³	0,90	1,31	1,35	Natural net-gas high-methane for households ^e – per 1 m ³
Ciepła woda – za 1 m ³	9,15	9,84	10,81	Hot water – per 1 m ³
Opłata miesięczna za centralne ogrzewanie mieszkania – za 1 m ² p.u.	2,53	2,75	2,91	Monthly charge for heating of dwelling – per 1 m ² of usable floor space
Węgiel kamienny – za 1 t	334,29	391,08	380,67	Hard coal – per t
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 280 l	1994	1803	1576	Fridge-freezer, capacity about 280 l
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej bielizny	1459	1400	1346	Automatic washing machine, dry- -linen capacity not exceeding 5 kg
Odkurzacz typu domowego	366,97	327,21	313,96	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	146,56	177,19	160,57	Iron with duschsystem
Proszek do prania – za 0,6 kg	5,35	5,70	5,61	Washing powder – per 0,6 kg
Benzyna silnikowa „Euro-Super” – za 1 l	3,12	3,18	3,33	Motor petrol “Euro-Super” – per l
Bilet normalny na przejazd jednor- zowy autobusem miejskim	1,79	2,09	2,15	Regular ticket for travelling by intra- -urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna – za 5 km	12,32	12,76	12,76	Taxi daily fare – for 5 km distance
Bilet normalny do kina	11,84	13,89	13,71	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów dam- skich	47,09	50,72	52,63	Women's cold wave
Ciągnik „Ursus 2812”	33260	40250	44045	Tractor “Ursus 2812”
Kopaczka do ziemniaków ciągniko- wa elewatorowa, półzawieszana	6950	7647	Semi-mounted tractor potato digger
Mocznik nawozowy 46% N – za 25 kg	14,65	17,17	20,26	Urea, nutritive content 46% N – per 25 kg
Przemiał pszenicy – za 1 dt	26,00	24,50	20,00	Grinding of wheat – per dt
Badanie kliniczne krwi	20,63	25,02	24,95	Cow's clinical examination

^d Od 2001 r. zawiera opłatę za energię elektryczną, stawkę systemową, składniki stały i zmienny stawki sieciowej oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kWh energii elektrycznej. ^e Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu.

^d Since 2001 including charge for electricity, system rate, fixed and variable elements of electricity network rate and subscription fee with the monthly use of 100 kWh of electricity. ^e Including charge for gas and transmission service (fixed and variable) and subscription fee with the monthly use of 18,25 m³ of gas.

TABL. 2 (175). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w zł in zł			
Ziarno zbóż (bez siewnego) – za 1 dt:				<i>Cereal grain (excluding sowing seed) – per dt:</i>
pszenicy.....	52,44	44,01	46,78	<i>wheat</i>
żyta	37,94	35,09	38,65	<i>rye</i>
jęczmienia.....	49,48	37,60	43,94	<i>barley</i>
owsa i mieszanek zbożowych.....	44,66	46,72	45,47	<i>oats and mixed cereal</i>
pszenżyta	46,43	36,27	42,48	<i>triticale</i>
Ziemniaki – za 1 dt	43,73	34,34	44,41	<i>Potatoes – per dt</i>
w tym jadalne (bez wczesnych)	45,83	38,35	39,78	<i>of which edible (excluding early kinds)</i>
Buraki cukrowe – za 1 dt	9,24	10,91	11,69	<i>Sugar beets – per dt</i>
Rzepak i rzepik przemysłowy – za 1 dt	79,58	82,29	102,18	<i>Industrial rape and agrimony – per dt</i>
Liście tytoniu – za 1 dt	416,60	522,62	–	<i>Raw tobacco – per dt</i>
Chmiel surowy – za 1 dt	969,65	1162,30	1542,70	<i>Raw hop – per dt</i>
Żywiec rzeźny – za 1 kg:				<i>Animals for slaughter – per kg:</i>
bydło (bez cieląt)	2,91	2,86	2,74	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	5,24	5,05	4,85	<i>calves</i>
trzoda chlewna	3,72	3,41	3,19	<i>pigs</i>
Mleko krowie – za 1 l	0,73	0,72	0,72	<i>Cows' milk – per l</i>
Jaja kurze spożywcze – za 1 szt	0,24	0,17	0,21	<i>Hen eggs – per piece</i>

TABL. 3 (176). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w zł in zł			
Ziemiopłody – za 1 dt				Crops – per dt
Ziarno zbóż: pszenicy	59,56	55,58	57,18	Cereal grain of: wheat
żyta.....	43,90	41,10	42,99	rye
jęczmienia	50,39	47,51	49,35	barley
owsa	46,68	43,90	45,16	oats
Ziemniaki (bez jadalnych wcze- snych).....	48,84	54,19	43,32	Potatoes (excluding edible early kinds)
Siano: łąkowe.....	22,94	22,08	22,40	Hay: meadow
koniczyny	28,03	28,60	29,26	clover
Słoma zbóż ozimych	14,64	14,81	14,36	Straw of winter cereals
Zwierzęta gospodarskie – za 1 szt				Livestock – per head
Krowa dojna	1507,68	1652,80	1584,74	Dairy cow
Jałówka 1–roczna	944,30	1003,50	972,91	One–year heifer
Prosię na chów.....	96,14	111,74	89,79	Piglet
Maciora owcza na chów	139,14	130,49	130,96	Ewe
Koń roboczy	2964,95	3229,53	3209,67	Farm horse
Żrebię 1–roczne	1576,40	1756,39	1766,19	One–year colt
Żywiec rzeźny – za 1 kg				Animals for slaughter – per kg
Bydło (bez cieląt) ^a	2,13	2,12	1,85	Cattle (excluding calves) ^a
Cielęta	4,74	5,09	4,97	Calves
Trzoda chlewna.....	3,57	3,71	3,26	Pigs

^a Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

^a Average weighted price of cattle for slaughter calculated with the adoption of the structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

DZIAŁ XV ROLNICTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Dział zawiera dane dotyczące: użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, produkcji roślinnej, pogłowia zwierząt gospodarskich, produkcji zwierzęcej, skupu produktów rolnych oraz wyposażenia rolnictwa w środki produkcji.

2. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności, do której są zaliczane.

3. Dane grupowano według sektora publicznego i prywatnego.

Sektor publiczny obejmuje gospodarstwa:

- własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych),
- własności jednostek samorządu terytorialnego,
- własności mieszanej z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego.

Sektor prywatny obejmuje gospodarstwa:

- własności prywatnej krajowej,
- własności zagranicznej,
- własności mieszanej z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego.

4. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

5. **Gospodarstwa rolne** w użytkowaniu indywidualnym obejmują:

- 1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłasnych (określane do 2001 r. jako indywidualne gospodarstwa rolne);
- 2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne (określane do 2001 r. jako indywidualne działki rolne) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

CHAPTER XV AGRICULTURE AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. This chapter contains data on: land use, sown area, crop output, livestock population, animal output, procurement of agricultural products and means of production in farming.

2. The presented information have been compiled using the **kind of activity method** and concern agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the sections of the NACE rev. 1 in which they are included.

3. Data were given separately for public and private sector.

The public sector includes farms:

- state ownership (of the State Treasury and state legal persons),
- local self-government entity ownership,
- mixed ownership with a predominance of capital (property) of public sector entities.

The private sector includes farms:

- private domestic ownership,
- foreign ownership,
- mixed ownership with a predominance of capital (property) of private sector entities.

4. An **agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organized economic unit as well as rights and obligations related to running a holding.

5. **Agricultural holdings** in private use include:

- 1) private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land (defined until 2001 as private farms);
- 2) private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons (defined until 2001 as private agricultural plots) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land.

6. Dane o **gruntach** wykazano według granic administracyjnych województwa oraz według siedziby użytkownika.

Dane o powierzchni użytków rolnych ogółem oraz według rodzajów użytków od 2002 r. prezentuje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. **Dane za lata 2000 i 2001 zmieniono** w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika; dane podano w warunkach porównywalnych.

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

W pozycji „pozostałe grunty” zawarto również użytki rolne nieużytkowane rolniczo, tj. tereny budowlane, rekreacyjne itp.

7. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

8. Dane o **produkcji, plonach i skupie** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszka, mieszanki strączkowe).

6. Data on **land** are presented according to administrative borders within the voivodship and the official residence of the land user.

Data regarding the total area of agricultural land, and area by land type since 2002 have been presented excluding non-farm land. **Data for 2000 and 2001 have been changed** in relation to data published in previous editions of the Yearbook; data are presented in comparable conditions.

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees and bushes of area not smaller than 0,1 ha.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

Item “other land” includes non-farm land, i.e. building grounds, recreation areas, etc.

7. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) plant-based products (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) animal-based products as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of plant and animal-based products and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centers and on marketplaces.

8. Data regarding the **production, yields and procurement** of pulses and oil-bearing plants as well as cereals concerns grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e., wheat, rye, barley, oats and triticale, do not include cereal mixed, unless otherwise stated.

Pulses for grain include: edible pulses (peas, beans, broad beans and other) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykoria). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne na paszę, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze. **Dane za lata 2000 i 2002 dotyczące upraw przemysłowych i pastewnych zmieniono** w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika; dane podano w porównywalnych grupowaniach.

9. Dane o ciągnikach rolniczych dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

10. Jako jednostkę siły pociągowej w rolnictwie przyjęto 1 konia roboczego. W danych o zasobach **żywej siły pociągowej** wykazano konie robocze, tj. konie 3-letnie i starsze. Przeliczeń **mechanicznej siły pociągowej** dokonano, przyjmując jako jednostkę siły pociągowej moc ciągnika na zaczeple równą 2,2 kW.

11. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

12. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, szacunków oraz ocen prowadzonych przez rzeczoznawców szczebla terenowego dla danych nie objętych sprawozdawczością.

13. Dane za 2002 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich i ciągników opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2002 według stanu w dniu 20 V.

14. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa – stan w czerwcu, w 2002 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V.

15. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2002/03 oznacza okres od 1 VII 2002 r. do 30 VI 2003 r.).

16. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika.

Industrial crops include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). **Feed plants include:** pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds. **Data for years 2000 and 2002 concerning industrial crops and feed plants have been changed** in relation to data published in previous editions of the Yearbook; data are presented in comparable conditions.

9. Data regarding agricultural tractors concern 4-wheeled and tracked tractors.

10. One draft horse was assumed as the unit of draft force in agriculture. Data regarding **live draft force** comprise draft horses, i.e., horses aged 3 years and older. Calculations of **mechanical draft force** were carried out assuming 2,2 kW of tractor engine power as the unit of draft force.

11. Procurement of agricultural products includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal-based) purchased by economic entities directly from producers.

12. Data regarding the land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, estimation and evaluations made by field experts for data not included in reports.

13. Data for 2002 concerning land use, sown area, livestock and tractors were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census 2002 as of 20 V.

14. Agricultural land calculated by the official residence of the land user was assumed for calculating results and production factors per area unit – as of June, in 2002 on the basis of the results of the Agricultural Census as of 20 V.

15. Farming years cover to the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2002/03 farming year covers the period from 1 VII 2002 to 30 VI 2003).

16. Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

- a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczyście przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa (od 16 VII 2003 r. – Agencja Nieruchomości Rolnych),
- b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

- a) osób fizycznych,
- b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
- c) spółdzielni produkcji rolniczej,
- d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie – 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

- a) the State Treasury – managed and utilized temporarily or perpetually by:
 - State Forestry Organizational Entity "State Forests" (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,
 - nature protection units (national parks),
 - organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency of the State Treasury (since 16 VII 2003 – the Agricultural Property Agency),
- b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);

2) **private forests** owned by:

- a) natural persons,
- b) land held in common by all or part of the residents of a village,
- c) agricultural production co-operatives,
- d) other legal persons.

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purpose of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 2 years and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category, with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21–40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urzędzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik **lesistości** (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Wskaźnik **zalesienia** (zalesienie) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni zalesionej do ogólnej powierzchni województwa.

4. Dane o **pozyskaniu drewna** w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami oraz w oparciu o Polską Klasyfikację Wrobów i Usług, obowiązującą od 1 VII 1997 r. (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 III 1997 r. – Dz. U. Nr 42, poz. 264 z późniejszymi zmianami).

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21–40 years) with planting of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with planting of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal class and to be renewed.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The **forest cover** indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

The **afforestation** indicator (afforestation) was calculated as the percentage ratio of forest covered area to the total area of the voivodship.

4. Data on **removals** in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Norms and with respect of the Polish Classification of Products and Services obligatory from 1 VII 1997 (decree of the Council of Ministers dated 18 III 1997 – Journal of Laws No. 42, item 264 with later amendments).

TABL. 1 (177). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE
W ROLNICTWIE**
*TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS
IN AGRICULTURE*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Powierzchnia użytków rolnych ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	550,4	520,9 ^b	483,1	<i>Agricultural land area ^a (as of June) in thous. ha</i>
w tym gospodarstwa indywidualne ...	492,2	469,0 ^b	431,4	<i>of which private farms</i>
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) w %:				<i>Share in total sown area (as of June) in %:</i>
zbóż podstawowych	54,9	62,7 ^b	56,7	<i>basic cereals</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	54,5	63,1 ^b	56,8	<i>of which private farms</i>
ziemniaków	12,6	9,7 ^b	8,8	<i>potatoes</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	13,8	10,8 ^b	9,6	<i>of which private farms</i>
rzepaku i rzepiku	3,3	4,0 ^b	2,9	<i>rape and agrimony</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	1,8	2,5 ^b	1,9	<i>of which private farms</i>
Plony z 1 ha w dt:				<i>Yields per 1 ha in dt:</i>
zbóż podstawowych	29,0	32,5	31,7	<i>of basic cereals</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	27,6	31,8	30,8	<i>of which private farms</i>
ziemniaków	197	204	195	<i>of potatoes</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	197	204	195	<i>of which private farms</i>
rzepaku i rzepiku	24,6	23,0	20,1	<i>of rape and agrimony</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	21,7	22,4	20,4	<i>of which private farms</i>
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^c na 100 ha użytków rolnych.....	36,9	35,8 ^b	37,6	<i>Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^c per 100 ha of agricultural land</i>
w tym gospodarstwa indywidualne ...	38,5	37,0 ^b	39,1	<i>of which private farms</i>

a Według granic administracyjnych. **b** Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. **c** Trzoda chlewna – stan w końcu lipca.

a By administrative borders. **b** Data of the Agricultural Census as of 20 V. **c** Pigs – as of the end of July.

TABL. 1 (177). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE
W ROLNICTWIE (dok.)**
*TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS
IN AGRICULTURE (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) w %	48,1	47,6 ^b	48,7	Share of cows in cattle stocks (as of June) in %
w tym gospodarstwa indywidualne ...	48,4	47,8 ^b	49,0	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca) w %	8,6	9,6 ^b	9,2	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) in %
w tym gospodarstwa indywidualne ...	8,3	9,3 ^b	9,5	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^d na 1 ha użytków rolnych w kg	213,2	182,0	212,3	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^d per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka w l:				Production of milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	609,8	591,1	648,3	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	734,0	616,8	678,0	of which private farms
na 1 krowę	4260	4216	4744	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	4246	4144	4654	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w dniu 31 XII) na 100 ha użytków rolnych w szt.	9,7	9,9 ^b	10,8	Agricultural tractors (as of 31 XII) per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne ...	10,5	10,8 ^b	11,8	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^e w kg	73,4	86,3	95,6	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^e in kg
w tym gospodarstwa indywidualne ...	68,6	83,5	95,0	of which private farms

^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. ^d Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej. ^e Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych 1999/2000, 2001/02, 2002/03.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8; dla trzody chlewnej – 0,15; dla owiec – 0,08; dla koni – 1,0.

^b Data of the Agricultural Census as of 20 V. ^d Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^e Concerns respectively the 1999/2000, 2001/02 and 2002/03 farming years.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8; for pigs – 0,15; for sheep – 0,08; for horses – 1,0.

TABL. 2 (178). **UŻYTKOWANIE GRUNTÓW^a WEDŁUG SEKTORÓW**
Stan w czerwcu
LAND USE^a BY SECTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Grand total</i>	Sektor publiczny <i>Public sector</i>	Sektor prywatny <i>Private sector</i>		SPECIFICATION
				razem <i>total</i>	w tym gospodar- stwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
		w ha in ha				
WEDŁUG GRANIC ADMINISTRACYJNYCH BY ADMINISTRATIVE BORDERS						
Powierzchnia ogólna ..	2000	1229404	522267	707137	609826	Total area
	2002	1233064	538717	694347	545299	
	2003	1233064	539708	693356	506286	
Użytki rolne	2000	550411	25873	524538	492161	<i>Agricultural land</i>
	2002	520929	22098	498831	468995	
	2003	483107	22192	460915	431447	
grunty orne	2000	412828	17656	395172	366658	<i>arable land</i>
	2002	399345	14681	384664	358877	
	2003	369857	14567	355290	329456	
sady ^b	2000	9875	78	9797	9452	<i>orchards^b</i>
	2002	4946	38	4909	4844	
	2003	2894	35	2859	2540	
łąki.....	2000	91350	6351	84999	82753	<i>meadows</i>
	2002	94152	5703	88449	86063	
	2003	85370	5704	79666	77663	
pastwiska	2000	36358	1788	34570	33298	<i>pastures</i>
	2002	22485	1675	20810	19211	
	2003	24986	1886	23100	21788	
Lasy ^c	2000	395289	321275	74014	61987	<i>Forests^c</i>
	2002	399151	342776	56375	38895	
	2003	397739	342941	54798	32269	
Pozostałe grunty ^d	2000	283704	175119	108585	55678	<i>Other land^d</i>
	2002	312984	173843	139141	37409	
	2003	352218	174575	177643	42570	

a W 2002 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. **b** Łącznie ze szkółkami drzew i krzewów owocowych. **c** Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. **d** Pod zabudowaniami, podwórzami, drogi, wody i inne grunty użytkowe oraz nieużytki.

a In 2002 data of the Agricultural Census as of 20 V. **b** Including nurseries. **c** Including land connected with silviculture. **d** For buildings, courts, roads, waters and other usable land as well as wasteland.

TABL. 2 (178). UŻYTKOWANIE GRUNTÓW^a WEDŁUG SEKTORÓW (dok.)

Stan w czerwcu

LAND USE^a BY SECTORS (cont.)

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Grand total</i>	Sektor publiczny <i>Public sector</i>	Sektor prywatny <i>Private sector</i>		SPECIFICATION
				razem <i>total</i>	w tym gospodar- stwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
w ha in ha						
WEDŁUG SIEDZIBY UŻYTKOWNIKA BY THE OFFICIAL RESIDENCE OF LAND USER						
Powierzchnia ogólna ..	2000	1228785	522908	705877	608208	Total area
	2002	1259085	539397	719688	569557	
	2003	1256952	540387	716565	528576	
Użytki rolne	2000	550786	26611	524175	491078	Agricultural land
	2002	543766	22783	520983	490203	
	2003	503892	22882	481010	450878	
grunty orne	2000	413193	18291	394902	365928	arable land
	2002	418356	15287	403069	376310	
	2003	387155	15166	371989	345540	
sady ^b	2000	10133	77	10056	9544	orchards ^b
	2002	5475	38	5437	5373	
	2003	3356	35	3321	2823	
łąki.....	2000	91185	6428	84757	82413	meadows
	2002	96983	5775	91208	88793	
	2003	87906	5766	82140	80137	
pastwiska	2000	36275	1815	34460	33193	pastures
	2002	22951	1683	21268	19728	
	2003	25475	1915	23560	22378	
Lasy ^c	2000	394532	321289	73243	61574	Forests ^c
	2002	401110	342788	58322	40831	
	2003	399374	342957	56417	33867	
Pozostałe grunty ^d	2000	283467	175008	108459	55556	Other land ^d
	2002	314209	173826	140383	38523	
	2003	353686	174548	179138	43831	

^a W 2002 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. ^b Łącznie ze szkółkami drzew i krzewów owocowych. ^c Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. ^d Pod zabudowaniami, podwórzami, drogi, wody i inne grunty użytkowe oraz nieużytki.

^a In 2002 data of the Agricultural Census as of 20 V. ^b Including nurseries. ^c Including land connected with silviculture. ^d For buildings, courts, roads, waters and other usable land as well as wasteland.

TABL. 3 (179). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ**
(ceny stałe ^a)
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices ^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2000	2001	2002	SPECIFICATION
	ogółem total			w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms			
	rok poprzedni = 100			previous year = 100			
Produkcja globalna.....	102,6	106,6	85,2	106,2	105,6	83,7	Gross output
roślinna.....	99,1	90,9	83,9	104,6	89,9	83,7	crop
zwierzęca	108,1	129,4	86,4	108,7	129,5	83,6	animal
Produkcja końcowa	107,6	105,2	84,6	113,0	103,8	83,0	Final output
roślinna.....	105,9	80,2	81,5	115,8	78,6	82,1	crop
zwierzęca	109,3	130,1	86,4	110,1	130,3	83,6	animal
Produkcja towarowa.....	107,9	102,1	88,6	113,6	100,0	86,5	Market output
roślinna.....	99,7	82,2	81,9	110,3	81,1	81,2	crop
zwierzęca	116,9	120,9	92,5	117,1	118,8	89,9	animal

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt. 1).

^a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1).

TABL. 4 (180). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>			
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT				
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna.....	59,1	50,4	48,1	Crop output
Zboża	11,9	15,3	16,6	Cereals
w tym zboża podstawowe	9,4	11,9	13,1	of which basic cereals
w tym: pszenica.....	5,0	5,8	6,3	of which: wheat
żyto	1,3	1,9	1,8	rye
jęczmień	1,7	2,2	2,6	barley
Ziemniaki.....	9,8	7,5	8,0	Potatoes
Przemysłowe.....	1,7	1,6	2,0	Industrial
w tym buraki cukrowe.....	0,8	0,6	0,9	of which sugar beets
Warzywa	13,2	8,2	5,5	Vegetables
Owoce	13,1	8,1	6,2	Fruit
Siano łąkowe	2,1	2,2	2,6	Meadow hay
Pozostałe	7,3	7,5	7,1	Other
Produkcja zwierzęca	40,9	49,6	51,9	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	19,7	22,6	27,3	Animals for slaughter ^b
w tym:				of which:
bydło (bez cieląt)	3,1	2,5	2,4	cattle (excluding calves)
cielęta	0,4	0,4	0,3	calves
trzoda chlewna	11,6	12,7	17,9	pigs
owce	0,1	0,0	0,1	sheep
drób	4,2	6,6	6,2	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-2,6	0,7	-2,6	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	12,7	14,3	14,4	Cows' milk
Jaja kurze.....	9,3	10,0	10,8	Hen eggs
Obornik	1,2	1,3	1,3	Manure
Pozostałe	0,7	0,8	0,8	Other

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt. 1).

^a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1).

TABL. 4 (180). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>			
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT				
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna.....	48,6	39,1	34,4	Crop output
Zboża	7,1	9,3	10,9	Cereals
w tym zboża podstawowe	5,9	7,3	8,5	of which basic cereals
w tym: pszenica.....	4,2	5,0	5,9	of which: wheat
żyto	0,4	0,7	0,6	rye
jęczmień	0,9	1,1	1,3	barley
Ziemniaki.....	4,6	3,4	3,5	Potatoes
Przemysłowe.....	2,5	2,2	2,7	Industrial
w tym buraki cukrowe.....	1,2	0,9	1,3	of which sugar beets
Warzywa	16,9	11,4	6,8	Vegetables
Owoce	13,8	9,1	6,6	Fruit
Pozostałe	3,7	3,8	3,9	Other
 Produkcja zwierzęca	 51,4	 60,9	 65,6	 Animal output
Żywiec rzeźny ^b	26,6	32,1	36,9	Animals for slaughter ^b
w tym:				of which:
bydło (bez cieląt)	4,4	3,8	3,4	cattle (excluding calves)
cielęta	0,5	0,5	0,4	calves
trzoda chlewna	15,5	17,8	24,0	pigs
owce	0,1	0,1	0,1	sheep
drób	5,8	9,7	8,7	poultry
Mleko krowie	14,5	16,9	16,1	Cows' milk
Jaja kurze.....	10,2	11,5	12,3	Hen eggs
Pozostałe	0,1	0,3	0,3	Other

^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 5 (181). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

ZIEMIOPLÓDY	2000	2002 ^a	2003			CROPS
			ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
	w ha in ha					
O G Ó Ł E M	330370	274832	307085	303462	279858	T O T A L
Zboża	227490	213442	227944	225882	208027	Cereals
zboża podstawowe	181305	172287	174153	172438	158979	basic cereals
pszenica	71559	62718	59071	58214	50265	wheat
żyto	41100	34763	36893	36812	35938	rye
jęczmień	34544	35537	37773	37288	34225	barley
owies	13244	15265	13314	13198	12600	oats
pszenżyto	20858	24004	27102	26926	25951	triticale
mieszkanki zbożowe	38233	27762	36348	36326	36198	cereal mixed
kukurydza na ziarno	6869	13084	16964	16639	12416	maize for grain
gryka, proso i inne zbożowe	1083	309	479	479	434	buckwheat, millet and other cereals
Strączkowe	1091	1314	2069	1953	1829	Pulses
konsumpcyjne	385	196	317	285	161	edible
pastewne ^b	706	1118	1752	1668	1668	feed ^b
Ziemniaki	41550	26726	26978	26974	26944	Potatoes
Przemysłowe	14447	14049	12583	12008	7998	Industrial
w tym:						of which:
buraki cukrowe	3175	2910	2535	2431	1829	sugar beets
oleiste	11209	11098	10043	9572	6164	oil-bearing
w tym rzepak i rzepik	10967	10896	9059	8621	5383	of which rape and agrimony
Pastewne	31141	13598	24685	23923	22488	Feed
w tym:						of which:
okopowe	2689	1591	2738	2738	2732	root plants
kukurydza na paszę	6231	5381	7071	6625	5491	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^c	14651	5703	12826	12722	12572	Other crops ^c
w tym warzywa gruntowe	10261	3024	4370	4367	4308	of which field vegetables

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. **b** Łącznie z mieszkankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. **c** Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych oraz inne, np. ziola, wiklina.

a Data of the Agricultural Census as of 20 V. **b** Including cereal and pulse mixed for grain. **c** Vegetables, strawberries, green fertilizer crops, root plant planting and others as herbs, willow, etc.

TABL. 6 (182). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2000	2002	2003			CROPS
			ogółem grand total	w tym sektor prywatny of which private sector		
				razem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

ZBIORY w t
PRODUCTION in t

Zboża	678595	732537	770147	760262	681303	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe ..	525171	559302	552858	545089	489922	basic cereals
pszenica	235617	232187	215511	211305	174604	wheat
żyto	95405	94129	94027	93768	91283	rye
jęczmień	99944	112195	121633	119553	108668	barley
owies	34480	42523	37733	37317	35784	oats
pszenżyto	59726	78268	83954	83147	79583	triticale
mieszanki zbożowe	105722	83501	110540	110506	110052	cereal mixed
Ziemniaki	818580	545202	526061	525924	525408	Potatoes
Buraki cukrowe	157568	147220	120967	116446	91205	Sugar beets
Rzepak i rzepik	27015	25059	18224	17292	10997	Rape and agrimony
Siano łąkowe	359168	367638	307410	306315	301604	Meadow hay

PLONY z 1 ha w dt
YIELDS per 1 ha in dt

Zboża	29,8	34,3	33,8	33,7	32,8	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe ..	29,0	32,5	31,7	31,6	30,8	basic cereals
pszenica	32,9	37,0	36,5	36,3	34,7	wheat
żyto	23,2	27,1	25,5	25,5	25,4	rye
jęczmień	28,9	31,6	32,2	32,1	31,8	barley
owies	26,0	27,9	28,3	28,3	28,4	oats
pszenżyto	28,6	32,6	31,0	30,9	30,7	triticale
mieszanki zbożowe	27,7	30,1	30,4	30,4	30,4	cereal mixed
Ziemniaki	197	204	195	195	195	Potatoes
Buraki cukrowe	496	506	477	479	499	Sugar beets
Rzepak i rzepik	24,6	23,0	20,1	20,1	20,4	Rape and agrimony
Siano łąkowe	39,4	37,9	35,0	37,3	37,6	Meadow hay

TABL. 7 (183). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES

WARZYWA	2000	2002	2003			VEGETABLES
			ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^a w ha – stan w czerwcu
 AREA^a in ha – as of June

OGÓŁEM.....	10261	3024	4370	4367	4308	TOTAL
Kapusta	2584	510	948	948	947	Cabbages
Kalafiory	424	50	94	94	94	Cauliflowers
Cebula	886	187	295	295	294	Onions
Marchew jadalna	1719	722	981	980	933	Carrots
Buraki ćwikłowe	1028	374	628	628	625	Beetroots
Ogórki	1203	223	362	361	360	Cucumbers
Pomidory	807	83	131	131	131	Tomatoes
Pozostałe ^b	1610	876	931	931	926	Others ^b

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM.....	329257	91194	121779	121757	120749	TOTAL
Kapusta	145473	28995	43967	43967	43922	Cabbages
Kalafiory	9341	1140	1592	1592	1592	Cauliflowers
Cebula	15527	4166	4521	4521	4491	Onions
Marchew jadalna	63028	23968	30422	30412	29674	Carrots
Buraki ćwikłowe	34344	11605	16874	16869	16801	Beetroots
Ogórki	22860	4464	5745	5739	5723	Cucumbers
Pomidory	13662	1364	1788	1788	1780	Tomatoes
Pozostałe ^b	25023	15491	16870	16870	16766	Others ^b

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta	563	568	464	464	464	Cabbages
Kalafiory	220	229	170	170	170	Cauliflowers
Cebula	175	223	153	153	153	Onions
Marchew jadalna	367	332	310	310	318	Carrots
Buraki ćwikłowe	334	310	269	269	269	Beetroots
Ogórki	190	200	159	159	159	Cucumbers
Pomidory	169	165	136	136	136	Tomatoes
Pozostałe ^b	155	177	181	181	181	Others ^b

^a W 2002 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. ^b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

^a In 2002 data of the Agricultural Census as of 20 V. ^b Parsley, leeks, celeries, radish, lettuce, rhubarb etc.

TABL. 8 (184). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003			SPECIFICATION
			ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA ^a w ha – stan w czerwcu
 AREA ^a in ha – as of June

O G Ó Ł E M	14381	10080	9705	9670	9172	T O T A L
Jabłonie.....	6090	4617	4895	4870	4419	<i>Apples</i>
Grusze	1780	1303	1102	1097	1079	<i>Pears</i>
Śliwy.....	2519	1513	1417	1414	1402	<i>Plums</i>
Wiśnie	2059	1205	982	981	973	<i>Cherries</i>
Czereśnie.....	1163	719	711	711	704	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^b	770	722	597	597	595	<i>Others ^b</i>

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

O G Ó Ł E M	146572	84544	85878	85874	81545	T O T A L
Jabłka.....	85417	49562	59252	59249	55124	<i>Apples</i>
Gruszki.....	18165	11129	7631	7631	7602	<i>Pears</i>
Śliwki.....	19419	8716	7047	7047	6928	<i>Plums</i>
Wiśnie	12540	6406	5111	5110	5091	<i>Cherries</i>
Czereśnie.....	8239	4578	4007	4007	3971	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^b	2792	4152	2830	2830	2830	<i>Others ^b</i>

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Jabłka.....	140	107	121	122	125	<i>Apples</i>
Gruszki.....	102	85	69	70	70	<i>Pears</i>
Śliwki.....	77	58	50	50	49	<i>Plums</i>
Wiśnie	61	53	52	52	52	<i>Cherries</i>
Czereśnie.....	71	64	56	56	56	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^b	36	57	47	47	48	<i>Others ^b</i>

a W 2002 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. **b** Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

a In 2002 data of the Agricultural Census as of 20 V. **b** Peaches, apricots, walnuts.

TABL. 9 (185). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF BERRY FRUIT

O W O C E	2000	2002	2003			F R U I T
			ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA ^a w ha – stan w czerwcu
 AREA ^a in ha – as of June

O G Ó Ł E M	3900	1980	3457	3456	3452	T O T A L
Truskawki.....	1740	529	2194	2194	2194	Strawberries
Maliny ^b	309	205	178	178	178	Raspberries ^b
Porzeczki.....	1159	721	638	638	635	Currants
Agrest.....	591	267	236	236	235	Gooseberries
Pozostałe ^c	101	258	211	210	210	Others ^c

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

O G Ó Ł E M	22010	9639	15927	15927	15914	T O T A L
Truskawki.....	11264	3060	10617	10617	10617	Strawberries
Maliny ^b	1287	783	597	597	597	Raspberries ^b
Porzeczki.....	5494	3290	2843	2843	2835	Currants
Agrest.....	3558	1737	1160	1160	1154	Gooseberries
Pozostałe ^c	408	769	711	711	711	Others ^c

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Truskawki.....	65	58	48	48	48	Strawberries
Maliny ^b	42	38	34	34	34	Raspberries ^b
Porzeczki.....	47	46	45	45	45	Currants
Agrest.....	60	65	49	49	49	Gooseberries
Pozostałe ^c	40	30	34	34	34	Others ^c

^a W 2002 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. ^b Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^c Aronia, borówka wysoka i inne.

^a In 2002 data of the Agricultural Census as of 20 V. ^b Including thornless blackberry. ^c Aronia, highbush blueberry and others.

TABL. 10 (186). BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE^a

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES^a

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sektor prywatny <i>Of which private sector</i>		SPECIFICATION
		razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
W SZTUKACH IN HEADS				
Bydło 2000	168643	165806	160015	Cattle
2002	149342	146715	141017	
2003	151030	148575	143186	
w tym krowy 2000	81075	79992	77482	of which cows
2002	71143	70117	67475	
2003	73503	72529	70106	
Trzoda chlewna ^b 2000	370389	368456	326765	Pigs ^b
2002	426547	424565	385578	
2003	386269	384317	340310	
w tym lochy 2000	31685	31446	27051	of which sows
2002	40791	40576	35922	
2003	35660	35420	32174	
Owce 2000	21917	21331	21138	Sheep
2002	22546	22262	22089	
2003	22617	21615	21461	
w tym maciorki 2000	11768	11467	11415	of which ewes
2002	9659	9518	9353	
2003	10632	9824	9678	
Konie ^c 2000	10867	10453	10400	Horses ^c
2002	9221	9015	8964	
2003	9140	9128	9114	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie) 2000	203093	200073	189118	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)
2002	194480	191853	181381	
2003	189714	187365	176426	

^a W 2002 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. ^b W 2000 r. i 2003 r. stan w końcu lipca. ^c W 2000 r. i 2003 r. dane szacunkowe.

^a In 2002 data of the Agricultural Census as of 20 V. ^b In 2000 and 2003 as of the end of July. ^c In 2000 and 2003 estimated data.

TABL. 10 (186). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE^a (dok.)**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES^a (cont.)

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sektor prywatny <i>Of which private sector</i>		SPECIFICATION
		razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt <i>PER 100 ha of AGRICULTURAL LAND in heads</i>				
Bydło 2000	30,6	32,7	32,6	Cattle
2002	27,5	28,2	28,8	
2003	30,0	30,9	31,8	
w tym krowy 2000	14,7	15,8	15,8	of which cows
2002	13,1	13,5	13,8	
2003	14,6	15,1	15,5	
Trzoda chlewna ^b 2000	67,2	72,6	66,5	Pigs ^b
2002	78,4	81,5	78,7	
2003	76,7	79,9	75,5	
w tym lochy 2000	5,8	6,2	5,5	of which sows
2002	7,5	7,8	7,3	
2003	7,1	7,4	7,1	
Owce 2000	4,0	4,2	4,3	Sheep
2002	4,1	4,3	4,5	
2003	4,5	4,5	4,8	
w tym maciorki 2000	2,1	2,3	2,3	of which ewes
2002	1,8	1,8	1,9	
2003	2,1	2,0	2,1	
Konie ^c 2000	2,0	2,1	2,1	Horses ^c
2002	1,7	1,7	1,8	
2003	1,8	1,9	2,0	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie) 2000	36,9	39,4	38,5	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)
2002	35,8	36,8	37,0	
2003	37,6	39,0	39,1	

a W 2002 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. **b** W 2000 r. i 2003 r. stan w końcu lipca. **c** W 2000 r. i 2003 r. dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

a In 2002 data of the Agricultural Census as of 20 V. **b** In 2000 and 2003 as of the end of July. **c** In 2000 and 2003 estimated data.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

TABL. 11 (187). **DRÓB^a**

Stan w końcu roku

POULTRY^a

As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002		2003		SPECIFICATION
		A	B	ogółem total	w tym gospodars two indy- widualne of which private farms	
Kury w tys. szt	3198,2	3880,2	14414,7	7479,1	6930,5	<i>Hens in thous. heads</i>
w tym nioski	2754,0	3367,8	4243,9	2358,2	1967,8	<i>of which laying hens</i>
Gęsi w tys. szt	25,2	23,5	46,2	104,5	104,5	<i>Geese in thous. heads</i>
Indyki w tys. szt	39,5	47,6	157,0	56,5	56,5	<i>Turkeys in thous. heads</i>
Kaczki ^b w tys. szt	211,7	204,3	607,9	111,8	111,0	<i>Ducks ^b in thous. heads</i>
Kury na 100 ha użytków rolnych w tys. szt	580,7	713,6	2650,9	1484,3	1537,1	<i>Hens per 100 ha of agricultural land in heads</i>
w tym nioski	500,0	619,4	780,5	468,0	436,4	<i>of which laying hens</i>

^a Dla lat 2000 i 2002 (wariant A) – w wieku 6 miesięcy i więcej; dla lat 2002 (wariant B) i 2003 – w wieku powyżej 2 tygodni; dla 2002 r. (wariant B) dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. ^b Łącznie z drobiem pozostałym.

^a For 2000 and 2002 (A variant) – aged 6 months and more; for 2002 (B variant) and 2003 – more than 2 weeks old; for 2002 (B variant) data of the Agricultural Census as of 20 V. ^b Including other poultry.

TABL. 12 (188). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS				
Bydło (bez cieląt).....	65,1	37,2	36,4	Cattle (excluding calves)
Cielęta.....	22,3	12,2	11,6	Calves
Trzoda chlewna.....	676,9	678,9	698,0	Pigs
Owce.....	13,1	9,2	4,6	Sheep
Konie.....	1,8	1,8	2,2	Horses
W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT				
Bydło (bez cieląt).....	23,7	15,4	16,4	Cattle (excluding calves)
Cielęta.....	1,8	1,2	1,0	Calves
Trzoda chlewna.....	77,1	77,2	79,6	Pigs
Owce.....	0,5	0,3	0,1	Sheep
Konie.....	0,9	0,9	1,1	Horses
Drób	27,2	34,1	41,7	Poultry
Kozy i króliki	0,7	0,6	0,5	Goats and rabbits

^a Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy.

^a Data include purchase of animal for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter.

TABL. 13 (189). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES				
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łą- cznie z tłuszczami i podrobami)	99,5	99,0	107,0	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	94,3	94,2	101,8	Meat and fats
wołowe.....	12,3	8,1	8,6	beef
cielęce	1,1	0,7	0,6	Veal
wieprzowe.....	60,2	60,2	62,1	pork
baranie.....	0,2	0,1	0,1	mutton
końskie	0,5	0,5	0,6	horseflesh
drobiowe	19,1	23,9	29,2	poultry
kozy i królicze ^b	1,0	0,7	0,7	goat and rabbit ^b
podroby.....	5,2	4,8	5,2	Pluck
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt				
OGÓŁEM.....	213,2	182,0	212,3	TOTAL

^a W wadze poubojowej cieplej. Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy. ^b Łącznie z dziczyzną.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animal for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter. ^b Including game.

TABL. 14 (190). **PRODUKCJA MLEKA I JAJ**
PRODUCTION OF MILK AND EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	w tym gospo- darstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	
Produkcja mleka krowiego:					<i>Cows' milk production:</i>
w milionach litrów	377,4	321,4	326,7	305,7	<i>In million litres</i>
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	61,0	59,1	64,8	67,8	<i>per 100 ha of agricultural land in thous. l</i>
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	4260	4216	4744	4654	<i>Average annual quantity of milk per cow in l</i>
Produkcja jaj kurzych w mln szt	824,5	739,6	662,9	559,1	<i>Hen's eggs production in mill. units</i>
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury niośki w szt	260	252	239	240	<i>Average annual number of eggs per laying-hen in units</i>

TABL. 15 (191). **MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH**
Stan w dniu 31 XII
DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Użytki rolne zmeliorowane:				<i>Drained agricultural land:</i>
w tysiącach hektarów	223,1	225,0	225,0	<i>in thousands hectares</i>
grunty orne	161,0	161,7	161,7	<i>arable land</i>
w tym: zdrenowane.....	135,9	144,2	144,2	<i>of which: drained</i>
nawadniane	0,2	0,1	0,1	<i>watered</i>
łąki i pastwiska.....	62,1	63,3	63,3	<i>meadows and pastures</i>
w tym: zdrenowane.....	19,1	19,4	19,4	<i>of which: drained</i>
nawadniane	4,3	4,1	4,0	<i>watered</i>
w % ogólnej powierzchni				
użytków rolnych	40,5	41,4	44,6	<i>in % of total agricultural land</i>

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 16 (192). **CIĄGNIKI ROLNICZE**^a
Stan w dniu 31 XII
AGRICULTURAL TRACTORS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodar- stwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W sztukach.....	2000	53422	51613	<i>In units</i>
	2002	53995	53105	
	2003	54263	53383	
Powierzchnia użytków rolnych	2000	10,3	9,5	<i>Agricultural land area per tractor</i>
na 1 ciągnik w ha	2002	10,1	9,2	<i>in ha</i>
	2003	9,3	8,4	

^a W 2002 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V.

^a In 2002 data of the Agricultural Census as of 20 V.

TABL. 17 (193). **ZASOBY SIŁY POCIĄGOWEJ**^a
DRAFT FORCE RESOURCES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002 ^b	2003	SPECIFICATION
W tysiącach jednostek pociągowych	401	368	390	In thousands of draft units
siła pociągowa:				<i>draft force:</i>
Żywa	8	6	7	<i>Live</i>
Mechaniczna	393	361	383	<i>Mechanical</i>
Na 100 ha użytków rolnych w jednostkach pociągowych	72,7	67,7	77,4	Per 100 ha of agricultural land in draft units
siła pociągowa:				<i>draft force:</i>
Żywa	1,4	1,2	1,3	<i>Live</i>
Mechaniczna	71,3	66,5	76,1	<i>Mechanical</i>

^a Dane dotyczące żywej siły pociągowej wykazano według stanu w czerwcu, mechanicznej – według stanu w dniu 31 XII.

^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V.

^a Data concerning live draft force are shown as of June, for mechanical – as of 31 XII. ^b Data of the Agricultural Census as of 20 V.

TABL. 18 (194). **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS
IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2001/02	2002/03		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

W TONACH
IN TONNES

Nawozy mineralne lub chemiczne ^a	40452	46937	48009	42833	Mineral or chemical fertilizers ^a
azotowe	22260	19537	19973	17133	nitrogenous
fosforowe	7664	11523	12265	11272	phosphatic
potasowe	10528	15877	15771	14428	potassic
Nawozy wapniowe ^b	90505	53300	59551	54105	Lime fertilizers ^b

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg
PER 1 ha of AGRICULTURAL LAND in kg

Nawozy mineralne lub chemiczne ^a	73,4	86,3	95,6	95,0	Mineral or chemical fertilizers ^a
azotowe	40,4	35,9	39,9	38,0	nitrogenous
fosforowe	13,9	21,2	24,4	25,0	phosphatic
potasowe	19,1	29,2	31,3	32,0	potassic
Nawozy wapniowe ^b	164,4	98,0	118,2	120,0	Lime fertilizers ^b

a Łącznie z wieloskładnikowymi. **b** Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

a Including mixed fertilizers. **b** Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL. 19 (195). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	

W MILIONACH ZŁOTYCH
 IN MILLION ZLOTYS

O G Ó Ł E M.....	543,7	510,6	551,5	483,1	T O T A L
Produkty: roślinne.....	102,6	103,5	111,1	87,6	<i>Products: crop</i>
zwierzęce.....	441,1	407,1	440,4	395,5	<i>animal</i>

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł
 PER 1 ha of AGRICULTURAL LAND in zł

O G Ó Ł E M.....	987	939	1094	1071	T O T A L
Produkty: roślinne.....	186	190	220	194	<i>Products: crop</i>
zwierzęce.....	801	749	874	877	<i>animal</i>

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.

^a Paid to suppliers; excluding VAT.

TABL. 20 (196). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2002	2003			AGRICULTURAL PRODUCTS
			ogółem <i>grand total</i>	w tym od sektora prywatnego <i>of which from private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym od gospo- darstw indywi- dualnych <i>of which from private farms</i>	
Zboża w t	80942	122884	119723	115825	87925	<i>Cereals in t</i>
w tym zboża						<i>of which basic</i>
podstawowe	65638	83449	81781	78099	59762	<i>cereals</i>
pszenica	52383	68044	63231	60327	44501	<i>wheat</i>
żyto	5377	6885	6797	6797	6350	<i>rye</i>
jęczmień	6111	6217	9646	8951	6949	<i>barley</i>
owies i mieszanki						<i>oats and cereal</i>
zbożowe	584	200	122	122	122	<i>mixed</i>
pszenżyto	1183	2103	1985	1902	1840	<i>triticale</i>
w tym zboża kon- sumpcyjne i paszowe	80546	122859	119702	115804	87904	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża						<i>of which basic</i>
podstawowe	65242	83424	81760	78078	59741	<i>cereals</i>
pszenica	52146	68044	63217	60313	44487	<i>wheat</i>
żyto	5377	6885	6797	6797	6350	<i>rye</i>
jęczmień	5999	6192	9646	8951	6949	<i>barley</i>
owies i mieszanki						<i>oats and cereal</i>
zbożowe	584	200	122	122	122	<i>mixed</i>
pszenżyto	1136	2103	1978	1895	1833	<i>triticale</i>
Strączkowe kon- sumpcyjne ^a w t.....	30	4	8	8	8	<i>Edible pulses^a in t</i>
Ziemniaki w t	1806	989	1797	1797	1797	<i>Potatoes in t</i>
Buraki cukrowe w t	157568	147220	120967	116446	91205	<i>Sugar beets in t</i>
Rzepak i rzepik ^a w t	24065	20278	12441	12355	7655	<i>Rape and agrimony^a in t</i>
Warzywa w t	8401	8512	9422	9416	9236	<i>Vegetables in t</i>
Owoce w t	4601	2994	3918	3918	3430	<i>Fruit in t</i>
Żywiec rzeźny ^b w t	87483	90460	101883	100506	92715	<i>Animals for slaughter^b in t</i>
bydło (bez cieląt)	17261	12171	14585	14513	13238	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	256	179	259	247	243	<i>calves</i>
trzoda chlewna	46055	45826	51048	50931	45922	<i>pigs</i>
owce	71	37	34	34	34	<i>sheep</i>
konie	617	517	704	704	704	<i>horses</i>
drób	23223	31730	35253	34077	32574	<i>poultry</i>
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t	61742	64760	72694	71735	66106	<i>Animals for slaughter in terms of meat (including fats)^c in t</i>
Mleko krowie w tys. l	155980	164150	168370	168145	156628	<i>Cow milk in thous. l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt	92272	44148	40043	18228	15136	<i>Consumer hen's eggs in thous. units</i>

a Bez materiału siewnego. **b** W wadze żywej. **c** Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

a Excluding sowing. **b** In live weight. **c** Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 21 (197). **WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące ^a)**
VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices ^a)

PRODUKTY ROLNE	2000	2002	2003			AGRICULTURAL PRODUCTS
			ogółem <i>grand total</i>	w tym od sektora prywatnego <i>of which from private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym od gospo- darstw indywi- dualnych <i>of which from private farms</i>	
w tys. zł <i>in thous. zl</i>						
Zboża	39951	50473	55162	53330	40246	Cereals
w tym zboża						<i>Of which basic</i>
podstawowe	33413	35566	37346	35631	27156	<i>cereals</i>
pszenica	27514	29945	29580	28191	20741	<i>wheat</i>
żyto	2040	2416	2627	2627	2462	<i>rye</i>
jęczmień	3045	2350	4238	3946	3112	<i>barley</i>
owies i mieszanki						<i>oats and cereal</i>
zbożowe	261	93	55	55	55	<i>mixed</i>
pszenżyto	553	763	845	811	786	<i>triticale</i>
w tym zboża						<i>of which consumer</i>
konsumpcyjne i						<i>and for feeds ce-</i>
paszowe	39681	50452	55150	53318	40234	<i>reals</i>
w tym zboża						<i>Of which basic</i>
podstawowe	33143	35545	37334	35619	27144	<i>cereals</i>
pszenica	27347	29945	29573	28185	20734	<i>wheat</i>
żyto	2040	2416	2627	2627	2462	<i>rye</i>
jęczmień	2968	2328	4238	3946	3112	<i>barley</i>
owies i mieszanki						<i>oats and cereal</i>
zbożowe	261	93	55	55	55	<i>mixed</i>
pszenżyto	527	763	840	806	781	<i>triticale</i>
Strączkowe kon- sumpcyjne ^b	85	12	25	25	25	<i>Edible pulses ^b</i>
Ziemniaki.....	790	340	798	798	798	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe.....	14560	16059	14143	13811	10909	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik ^b	19145	16687	12713	12636	7804	<i>Rape and agrimony ^b</i>
Warzywa	8634	5717	7251	7249	7088	<i>Vegetables</i>
Owoce	1970	705	1903	1903	1725	<i>Fruit</i>
Żywiec rzeźny ^c	296201	275817	301892	298197	272657	<i>Animals for slaughter^c</i>
bydło (bez cieląt)	50205	34775	40022	39813	35862	<i>Cattle (excluding calves)</i>
cielęta	1340	903	1255	1202	1184	<i>Calves</i>
trzoda chlewna	171322	156059	162963	162642	144810	<i>Pigs</i>
owce	357	231	222	222	222	<i>Sheep</i>
konie	2807	2866	3725	3725	3725	<i>Horses</i>
drób	70170	80982	93705	90592	86853	<i>Poultry</i>
Mleko krowie	113279	117878	120427	120219	110001	<i>Cow milk</i>
Jaja kurze konsumpcyjne	22434	7306	8445	3907	3201	<i>Consumer hen's eggs</i>

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. ^b Bez materiału siewnego. ^c W wadze żywej.

^a Paid to suppliers; excluding VAT. ^b Excluding sowing. ^c In live weight.

TABL. 22 (198). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 XII

*FOREST LAND**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha.....	398772	398243	399323	T O T A L in ha
Lasy w ha	390098	389520	390667	Forests in ha
Publiczne.....	321958	320454	321019	<i>Public</i>
w tym:				<i>of which:</i>
zalesione	310095	308440	308521	<i>wooded</i>
niezalesione.....	3191	3295	3853	<i>non-wooded</i>
własność Skarbu Państwa.....	318159	316776	317217	<i>owned by the State Treasury</i>
w tym:				<i>of which:</i>
zalesione.....	306612	305038	304938	<i>wooded</i>
niezalesione	3005	3148	3766	<i>non-wooded</i>
w tym:				<i>of which:</i>
w zarządzie Lasów Państwo- wych.....	308651	309081	309643	<i>managed by State Forests</i>
w tym:				<i>of which:</i>
zalesione.....	297375	297671	297700	<i>wooded</i>
niezalesione	2735	2826	3436	<i>non-wooded</i>
własność gmin ^a	3799	3679	3802	<i>owned by gmina^a</i>
w tym:				<i>of which:</i>
zalesione	3483	3402	3583	<i>wooded</i>
niezalesione.....	186	147	88	<i>non-wooded</i>
Prywatne	76814	77789	78304	<i>Private</i>
w tym:				<i>of which:</i>
zalesione	74826	75851	76613	<i>wooded</i>
niezalesione.....	1986	1934	1680	<i>non-wooded</i>
Grunty związane z gospodarką leśną w ha	8674	8723	8656	Land connected with silviculture in ha
LESISTOŚĆ w %.....	31,7	31,6	31,7	FOREST COVER in %
ZALESIENIE w %	31,3	31,4	31,5	AFFORESTATION in %

^a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.^a Concerns also gminas which are cities with powiat status.

TABL. 23 (199). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003				SPECIFICATION
			ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne ^a <i>private forests^a</i>	
				razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
	w ha <i>in ha</i>						
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII).....	195	161	158	158	158	—	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia ^b	2887	2437	2608	2002	1995	606	<i>Renewals and afforestations^b</i>
sztuczne ^b	2500	2080	2415	1876	1869	539	<i>artificial^b</i>
zrębów ^{bc}	2151	1674	1781	1696	1693	85	<i>felling sites^{bc}</i>
halizn i płazowin ...	210	101	88	80	79	8	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
użytków rolnych ^d i nieużytków	139	305	546	100	97	446	<i>agricultural land^d and wasteland</i>
naturalne	387	357	193	126	126	67	<i>natural</i>
Poprawki i uzupełnienia	638	337	296	268	262	28	<i>Corrections and supplements</i>
Pielęgnowanie ^e	18801	13083	14566	14024	13882	542	<i>Tending^e</i>
w tym:							<i>of which:</i>
upraw ^f	13747	9878	9964	9422	9311	542	<i>crops^f</i>
młodników	4963	3082	4492	4492	4492	—	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podszytów ^g	31	—	57	57	57	—	<i>introduction of undergrowth^g</i>
Melioracje.....	3511	2365	1724	1724	1724	—	<i>Drainage</i>

a Dane szacunkowe. **b** Bez dolesień luk w drzewostanach i wprowadzania II piętra. **c** Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. **d** Przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. **e** Bez cięć trzebieżowych. **f** Pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne. **g** Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Estimated data. **b** Excluding the afforestation of tree stand gaps and introduction of the second layer. **c** Including renewals protected by tree stands. **d** Designated for afforestation in land development plan. **e** Without extirpation. **f** Tending soil and early tree cutting. **g** Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 24 (200). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003				SPECIFICATION
			ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne <i>private forests</i>	
				razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
O G Ó Ł E M w dam ³	1194,5	1166,6	1311,1	1212,0	1208,1	99,1	TOTAL in dam ³
Grubizna	1165,3	1132,0	1266,3	1167,2	1163,3	99,1	Timber
Grubizna iglasta.....	941,7	876,9	1009,6	924,3	921,9	85,4	Coniferous
w tym drewno:							of which:
wielkowymiarowe.....	673,4	588,0	674,1	601,9	600,4	72,3	large-size wood
średniowymiarowe							medium-size wood
do przerobu przemysłowego.....	181,4	196,4	247,6	239,8	239,3	7,8	for industrial uses
Grubizna liściasta	223,7	255,1	256,6	242,9	241,4	13,7	Non-coniferous
w tym drewno:							of which:
wielkowymiarowe.....	87,0	82,9	83,0	76,6	75,8	6,4	large-size wood
średniowymiarowe							medium-size wood
do przerobu przemysłowego.....	103,3	130,9	131,9	128,7	128,4	3,2	for industrial uses
Drewno małowymiarowe	29,1	34,6	44,8	44,8	44,8	–	Slash
Do przerobu przemysłowego	7,6	6,6	11,8	11,8	11,8	–	Slash for industrial uses
Opałowe	21,6	28,0	33,0	33,0	33,0	–	Slash for fuel
Karpina ^b w m ³	0	2,0	2,0	2,0	–	x	Stump wood ^b in m ³
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m ³	298,7	290,6	324,1	373,6	376,8	126,6	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m ³

^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; patrz tabl. 25. ^b Wyłącznie w lasach publicznych.

^a Excluding logging (large timber) from plantings; see table 25. ^b Exclusively in public forests.

TABL. 25 (201). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIŃ**
TREES AND SHRUPS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	w tym na gruntach prywatnych <i>of which on private land</i>	
Powierzchnia produkcyjna szkólek zadrzewieniowych ^a w ha.....	53	53	53	—	Production area of nurseries ^a in ha
Sadzenie w szt: drzew	429329	89030	80992	18528	Plantings in units of: trees
krzewów	192761	126073	127774	34332	bushes
Pozyskanie drewna (grubizny) ^b w m ³	17347	15267	18870	9099	Removals (timber) ^b in m ³
grubizna iglasta	3229	2451	2903	2320	coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	1763	1347	1593	1276	of which large-size general purpose wood
grubizna liściasta	14118	12816	15967	6779	non-coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	4937	4417	5524	2373	of which large-size general purpose wood

a Stan w dniu 31 XII. **b** Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).

a As of 31 XII. **b** Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

DZIAŁ XVI PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD) do sekcji: „Górnictwo i kopalnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”.

W tabl. 1 i 4 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji), a ponadto w tabl. 4 dane o produkcji wyrobów obejmują również działalność podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, a zaliczanych do innych sekcji niż: „Górnictwo i kopalnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano zaliczając do odpowiednich województw jednostki składowe podmiotów gospodarki narodowej zgodnie z miejscem prowadzenia działalności. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5.

3. Przedstawione w tabl. 4 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług (PKWiU).

W niektórych przypadkach wprowadzono tzw. „pozycje niezgodne” z grupowaniami PKWiU, które stanowią:

- sumę niektórych pozycji PKWiU lub ich części,
- pozycję zbiorczą utworzoną w oparciu o inne niż występujące w PKWiU, kryteria.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano również skrócone nazwy.

4. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

CHAPTER XVI INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 1, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing" and "Electricity, gas and water supply".

Data including the activity of budgetary entities and establishments and auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections) are presented in tables 1 and 4, and moreover, in table 4 data regarding the production of products also include the activity of entities producing industrial products and included in sections other than "Mining and quarrying", "Manufacturing" and "Electricity, gas and water supply".

2. Data were compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled including to respective voivodships parts of entities of the national economy according to the place of conducted activity. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5.

3. Products in table 4 are presented according to the Polish Classification of Products and Services (PKWiU).

In some cases the so-called inconsistent with PKWiU codes items were introduced. They comprise however:

- the sum of some PKWiU positions or the sum of their parts,
- collective item based on other criteria than the ones which are in PKWiU.

Moreover, abbreviated names were used for some products.

4. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9.

Jako **cenę stałą** od 2001 r. przyjęto ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.).

Dane dotyczące produkcji sprzedanej przemysłu i wydajności w przemyśle za lata 2000 – 2002 zostały zmienione do wcześniej już opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika; podano dane ostateczne.

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne – na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) – czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane dotyczące **zatrudnienia w przemyśle** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 2) agentów;
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Sold production of industry includes:

- 1) *the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;*
- 2) *the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;*
- 3) *lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement.*

*Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in general notes to the Yearbook, item 9.*

***As constant prices** since 2001, 2000 constant prices (2000 average current prices) have been adopted.*

Data on sold production of industry and labour productivity in industry for years 2000 – 2002 have been revised comparing to previous editions of the Yearbook and presented as final data.

5. *Data concerning production include the value of outwork.*

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons – on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers) – of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

6. *Data concerning **employment in industry** include employees hired on the basis of employment contracts.*

Employed in industry do not include:

- 1) *apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;*
- 2) *agents;*
- 3) *persons engaged in outwork.*

Data concerning average paid employment and average wages and salaries are presented after converting part-time paid employees into full-time paid employees.

Budownictwo

1. Informacje dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD) do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. Dane według grup PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceńiowym przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleceńiodawców.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytku według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Dane o **budynkach oddanych do użytku** (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków – budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków – budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane dotyczące **zatrudnienia w budownictwie** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w budownictwie nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 2) agentów;
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Construction

1. Information concerns activities of economic entities included in accordance with NACE rev. 1, in the section “Construction”, employing more than 9 persons.

2. Data according to NACE rev. 1 groups were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5.

3. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration – conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contracts system for out side clients.

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).

5. Data on **buildings completed** (by all investors) concerns:

- within the scope of the number of buildings – newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings – newly built and expanded buildings (the expanded part only).

6. Data concerning **employment in construction** include employees hired on the basis of employment contracts.

Employed in industry do not include:

- 1) apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;
- 2) agents;
- 3) persons engaged in outwork.

Data concerning average paid employment and average wages and salaries are given after converting of part-time paid employees on full-time paid employees.

TABL. 1 (202). **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYŚLE**
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
			ogółem total	2002 = = 100	
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł.....	82505,4	86247,8	97135,0	113,0 ^a	Sold production (current prices) in mln zł
Pracujący ^b	537648	491940	481926	98,0	Employed persons ^b
Przeciętne zatrudnienie ^c	521096	463868	458481	98,8	Average paid employment ^c
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^c w zł.....	2303,87	2563,66	2635,48	102,8	Average monthly gross wages and salaries ^c in zł

a Ceny stałe. **b** Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy. **c** Bez zatrudnionych za granicą.

a Constant prices. **b** As of 31 XII; by actual workplace. **c** Excluding persons employed abroad.

TABL. 2 (203). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
	w mln zł in mln zł			2002 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w odsetkach in percent
O G Ó Ł E M..... TOTAL	77648,0	79741,7	91016,9	114,8	100,0
sektor publiczny..... public sector	35941,1	35036,6	36863,2	x	40,5
sektor prywatny..... private sector	41706,9	44705,1	54153,7	x	59,5
Górnictwo i kopalnictwo..... Mining and quarrying	15065,5	15802,5	14913,7	95,4	16,4
W tym górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu..... Of which mining of coal and lignite; extraction of peat	14642,0	15504,1	14670,1	95,6	16,1
Przetwórstwo przemysłowe..... Manufacturing	54303,7	53977,7	66224,8	121,4	72,7
w tym: of which:					
Produkcja artykułów spożywczych i napojów..... Manufacture of food products and beverages	6143,9	7179,2	7594,4	117,8	8,3
Włókiennictwo..... Manufacture of textiles	887,5	1008,2	951,8	104,5	1,0
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing					
Produkcja odzieży i wyrobów futrzar- skich..... Manufacture of wearing apparel and furriery ^Δ	708,6	574,9	535,7	84,3	0,6
Produkcja skór wyprawionych i wyro- bów z nich ^Δ Processing of leather and manufacture of leather products ^Δ	369,0	444,3	406,6	103,1	0,4
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ Manufacture of wood and wood, straw and wicker products ^Δ	568,5	497,0	512,6	101,6	0,6
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ Manufacture of pulp and paper ^Δ	348,4	345,5	358,1	104,6	0,4

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (203). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (cd.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
	w mln zł in mln zł			2002 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w odsetkach in percent
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji (cd.) <i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>	592,2	490,3	479,2	99,9	0,5
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ <i>Manufacture of coke, refined petroleum products^Δ</i>	1994,0	1606,4	1727,6	95,2	2,0
Produkcja wyrobów chemicznych..... <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	1004,3	1045,6	1181,6	112,6	1,3
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	2310,2	2572,1	3480,1	134,3	3,8
Produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	2351,0	2699,3	2959,0	116,7	3,3
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	12317,8	10673,7	13774,3	118,8	15,1
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	3750,3	4771,8	5291,5	123,8	5,8
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	3633,8	4003,5	4545,0	114,8	5,0
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing					
Produkcja maszyn biurowych i komputerów..... <i>Manufacture of office machinery and computers</i>	101,5	76,6	76,9	106,7	0,1
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ <i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>	1602,7	1915,3	2697,7	142,4	3,0
Produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych..... <i>Manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus</i>	77,4	69,1	91,8	130,5	0,1

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (203). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
	w mln zł in mln zł			2002 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w odsetkach in percent
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków (dok.) <i>Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks (cont.)</i>	339,0	452,6	563,5	132,5	0,6
Produkcja pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	13174,4	11656,8	16424,9	130,2	18,0
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of other transport equipment</i>	412,1	293,0	265,9	87,0	0,3
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ <i>Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.</i>	1010,4	989,0	1558,9	158,5	1,7
Zagospodarowanie odpadów <i>Recycling</i>	546,9	613,5	747,7	107,5	0,8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę . <i>Electricity, gas and water supply</i>	8278,8	9961,5	9878,4	105,9	10,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>Electricity, gas, steam and hot water supply</i>	7103,5	8654,6	8536,6	107,2	9,4
Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody <i>Collection, purification and distribution of water</i>	1175,3	1306,9	1341,8	95,9	1,5

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (204). **WYDAJNOŚĆ^a W PRZEMYŚLE (ceny bieżące)**
LABOUR PRODUCTIVITY^a IN INDUSTRY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
	w tys. zł in thous. zł			2002 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w % ogółem in % of total
OGÓŁEM..... TOTAL	157,1	182,6	210,6	115,9	100,0
sektor publiczny public sector	136,4	158,5	167,7	x	79,6
sektor prywatny private sector	180,8	207,4	254,9	x	121,0
Górnictwo i kopalnictwo Mining and quarrying	91,2	109,4	109,5	101,2	52,0
W tym górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu..... Of which mining of coal and lignite; extraction of peat	91,0	109,3	109,2	101,0	51,9
Przetwórstwo przemysłowe..... Manufacturing	186,6	209,7	256,0	120,8	121,6
w tym: of which:					
Produkcja artykułów spożywczych i napojów Manufacture of food products and beverages	169,8	204,2	209,7	114,3	99,6
Włókiennictwo..... Manufacture of textiles	81,5	110,2	114,2	114,7	54,2
Produkcja odzieży i wyrobów futrzar- skich Manufacture of wearing apparel and furriery ^Δ	43,0	46,5	51,1	99,5	24,3
Produkcja skór wyprawionych i wyro- bów z nich ^Δ Processing of leather and manufacture of leather products ^Δ	91,3	107,5	99,0	103,7	47,0
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ Manufacture of wood and wood, straw and wicker products ^Δ	92,0	103,0	128,2	122,6	60,9
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ Manufacture of pulp and paper ^Δ	135,4	148,0	162,1	110,4	77,0

^a Mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego.

^a Measured by sold production per 1 employed person.

TABL. 3 (204). **WYDAJNOŚĆ^a W PRZEMYŚLE (cd.)**
LABOUR PRODUCTIVITY^a IN INDUSTRY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
	w tys. zł in thous. zł			2002 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w % ogółem in % of total
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)					
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>	131,3	141,9	149,1	107,4	70,8
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ <i>Manufacture of coke, refined petroleum products^Δ</i>	355,6	406,3	441,0	96,1	209,4
Produkcja wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	154,7	187,3	220,8	117,5	104,8
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	173,8	184,5	221,6	119,2	105,2
Produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	152,4	204,2	234,7	122,3	111,4
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	287,7	330,5	380,3	105,9	180,6
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	121,3	155,3	177,5	127,6	84,3
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	91,3	115,8	137,0	119,7	65,1
Produkcja maszyn biurowych i komputerów <i>Manufacture of office machinery and computers</i>	164,3	247,0	251,5	108,2	119,4
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ <i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>	120,6	149,8	206,2	139,2	97,9
Produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych <i>Manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus</i>	91,2	88,2	130,6	145,3	62,0

^a Mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego.

^a Measured by sold production per 1 employed person.

TABL. 3 (204). **WYDAJNOŚĆ^a W PRZEMYŚLE (dok.)**
LABOUR PRODUCTIVITY^a IN INDUSTRY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
	w tys. zł In thous. zł			2002 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w % ogółem in % of total
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków <i>Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks</i>	102,9	102,3	131,1	136,3	62,3
Produkcja pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	607,8	588,5	788,3	123,8	374,3
Produkcja pozostałego sprzętu trans- portowego <i>Manufacture of other transport equip- ment</i>	125,0	145,8	115,6	76,1	54,9
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^a <i>Manufacture of furniture; manufactu- ring n.e.c.</i>	98,5	107,0	158,6	149,1	75,3
Zagospodarowanie odpadów <i>Recycling</i>	210,6	265,9	370,5	122,9	175,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	217,8	285,5	264,3	98,8	125,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>Electricity, gas, steam and hot water supply</i>	248,3	329,9	294,7	97,1	139,9
Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody <i>Collection, purification and distribution of water</i>	125,1	151,0	159,5	98,6	75,7

^a Mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego.

^a Measured by sold production per 1 employed person.

TABL. 4 (205). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a

WYROBY	2000	2002	2003		PRODUCTS
			ogółem total	udział w produk- cji krajo- wej w % share in domestic produc- tion in %	
Węgiel kamienny w mln t	95,1	94,7	94,0	91,4	Hard coal in mln t
Sól w tys. t.....	49,0	121,7	75,1	1,6	Salt in thous. t
Produkty uboju ^b wliczane do wydaj- ności poubojowej w tys. t:					Slaughter products ^b included in slaughter capacity in thous. t:
bydła i cieląt	3,6	5,8	5,2	3,0	cattle and calves
trzody chlewnej	16,9	30,2	19,7	1,9	pigs
Wędliny ^c ze świń domowych w tys. t.....	15,2	14,8	20,9	12,5	Pork-butcher's meat products ^c in thous. t
Tłuszcze roślinne konsumpcyjne ^d w tys. t.....	127,5	202,0	185,4	27,2	Edible vegetable fats ^d in thous. t
Mleko płynne przetworzone w tys. hl	779,3	694,3	705,0	3,5	Processed liquid milk in thous. hl
Masło oraz inne tłuszcze otrzy- mane z mleka w t.....	2521	3830	3541	2,1	Butter and other fats from milk in t
Sery i twarogi w tys. t	29,0	25,3	25,5	4,6	Cheese and curd in thous. t
Cukier (w przeliczeniu na cukier biały) w tys. t	49,9	49,3	48,6	2,6	Sugar (in terms of white sugar) in thous. t
Piwo otrzymywane ze słodu ^e w tys. hl	7433,8	8377,4	8749,9	30,6	Beer from malt ^e in thous. hl
Obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry w tys. par.....	2114	1989	2376	13,1	Footwear with leather uppers in thous. pairs
Tarcica iglasta w dam ³	139,9	96,5	121,9	5,2	Coniferous sawnwood in dam ³
Tarcica liściasta w dam ³	10,0	9,8	8,0	1,7	Non-coniferous sawnwood in dam ³
Płyty pilśniowe z drewna lub innych materiałów drewnopochodnych w km ²	11,0	14,6	22,0	6,9	Fibreboards of wood or other wood-derived materials in km ²
Papier i tektura w tys. t.....	116,6	135,4	124,9	5,1	Paper and paperboard in thous. t
Koks i półkoks z węgla, lignitu lub torfu; węgiel retortowy w tys. t.....	3668,3	3725,6	4356,8	42,6	Coke and semi-coke obtained from coal, lignite or peat; retort carbon in thous. t

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. **b** Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); w wadze poubojowej ciepłej. **c** Mięsne i podrobowe, z wyjątkiem kiełbas. **d** Obejmują produkcję margaryny i mieszanek do smarowania oraz olejów przeznaczonych na zbył. **e** O zawartości od 0,5% alkoholu.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. **b** Including meat, fats, offal animal disposal unfit for human consumption; in post-slaughter warm weight. **c** Of meat and pluck, excluding sausages. **d** Including the production of margarine and reduced and low fat spreads as well as oils designated for sale. **e** With 0,5% and more alcohol.

TABL. 4 (205). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a (dok.)**
PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2000	2002	2003		PRODUCTS
			ogółem total	udział w produk- cji krajo- wej w % share in domestic produc- tion in %	
Nawozy azotowe ^b w tys. t	10,4	9,6	10,1	0,6	Nitrogenous fertilizers ^b in thous. t
Preparaty do prania i preparaty do czyszczenia ^c w tys. t	40,7	7,3	8,7	2,2	Agents for washing and clean- ing ^c in thous. t
Włókna syntetyczne w tys. t	10,1	3,8	4,4	4,3	Synthetic fibres in thous. t
Cement w tys. t	1070,0	764,8	1200,3	10,3	Cement in thous. t
Wapno w tys. t	265,0	248,4	263,3	12,8	Lime in thous. t
Cegła w mln cegieł	77,8	61,8	50,3	8,6	Brick in mln bricks
Stal surowa ^d w tys. t	6622,5	5806,6	6262,1	68,8	Crude steel ^d in thous. t
Wyroby walcowane na gorąco (bez półwyrobów) ^d w tys. t	4181,1	4080,7	4283,6	63,0	Hot-rolled products (excluding semi-finished products) ^d in thous. t
Maszyny pralnicze typu domowego w tys. szt	153,2	177,3	153,0	15,7	Household washing machines in thous. units
Samochody osobowe ogólnego przeznaczenia w szt	392271	244551	276116	82,7	General purpose passenger cars in units
Samochody ciężarowe i ciągniki drogowe w szt	172	—	230	1,2	Lorries and tractors in units
Gaz ziemny (skroplony lub w stanie gazowym) w hm ³	180,0	164,2	229,8	4,3	Natural gas (condensed or in gaseous state) in hm ³
Energia elektryczna w GW·h	31194,7	29786,5	29846,5	19,7	Electricity in GW·h
Ciepło w parze lub gorącej wodzie w PJ	83,4	88,7	92,3	16,0	Thermal energy from steam or hot water in PJ

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. **b** W przeliczeniu na czysty składnik, łącznie z wieloskładnikowymi. **c** Przeznaczone do sprzedaży detalicznej. **d** Dane ze specjalistycznych badań resortowych Ministerstwa Gospodarki.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. **b** In terms of pure ingredient, including mixed fertilizers. **c** Designated for retail sale. **d** Data obtained from specialized surveys of the Ministry of the Economy.

TABL. 5 (206). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYŚLE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	stanowiska positions	
				robotnicze manual labour	nierobotnicze non-manual labour
O G Ó Ł E M TOTAL	493802	436036	431934	335139	96795
sektor publiczny	264353	221785	220759	170334	50425
public sector					
sektor prywatny	229449	214251	211175	164805	46370
private sector					
Górnictwo i kopalnictwo Mining and quarrying	165176	144373	136169	110489	25680
W tym górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu..... Of which mining of coal and lignite; extraction of peat	160819	141810	134331	109195	25136
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	290041	256152	257537	200217	57320
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	36142	35059	36209	29808	6401
Manufacture of food products and beverages					
Włókiennictwo	10890	9153	8336	7032	1304
Manufacture of textiles					
Produkcja odzieży i wyrobów futrzar- skich	16482	12368	10488	9313	1175
Manufacture of wearing apparel and furriery ^Δ					
Produkcja skór wyprawionych i wyro- bów z nich ^Δ	4041	4132	4105	3511	594
Processing of leather and manufacture of leather products ^Δ					
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ	6178	4826	3990	3414	576
Manufacture of wood and wood, straw and wicker products ^Δ					
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ	2573	2334	2209	1744	465
Manufacture of pulp and paper ^Δ					
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	4541	3471	3233	1994	1239
Publishing, printing and reproduction of recorded media					
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	5608	3954	3917	2869	1048
Manufacture of coke, refined petro- leum products ^Δ					
Produkcja wyrobów chemicznych	6493	5582	5350	3324	2026
Manufacture of chemicals and chemi- cal products					
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	13295	13941	15707	12110	3597
Manufacture of rubber and plastic products					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 5 (206). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYŚLE^a (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	stanowiska positions	
				robotnicze manual labour	nierobotnicze non-manual labour
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych..... <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	15365	13173	12622	9661	2961
Produkcja metali..... <i>Manufacture of basic metals</i>	42817	32295	36224	27871	8353
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	30002	29802	28791	21890	6901
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equip- ment n.e.c.</i>	39654	34357	32958	24505	8453
Produkcja maszyn biurowych i kompu- terów <i>Manufacture of office machinery and computers</i>	618	310	306	7	299
Produkcja maszyn i aparatury elek- trycznej ^Δ <i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>	13293	12775	13080	9408	3672
Produkcja sprzętu i urządzeń radio- wych, telewizyjnych i telekomunika- cyjnych <i>Manufacture of radio, television and communication equipment and ap- paratus</i>	851	783	703	513	190
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków <i>Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks</i>	3366	4471	4331	2545	1786
Produkcja pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	21674	19807	20834	17192	3642
Produkcja pozostałego sprzętu trans- portowego <i>Manufacture of other transport equipment</i>	3296	2010	2300	1692	608
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ <i>Manufacture of furniture; manufactu- ring n.e.c.</i>	10265	9242	9826	8417	1409
Zagospodarowanie odpadów <i>Recycling</i>	2597	2307	2018	1397	621
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę .. Electricity, gas and water supply	38585	35511	38228	24433	13795
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>Electricity, gas, steam and hot water supply</i>	28608	26235	28969	18329	10640
Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody <i>Collection, purification and distribution of water</i>	9977	9276	9259	6104	3155

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (207). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYŚLE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	stanowiska positions	
				robotnicze manual labour	nierobotnicze non-manual labour
		w zł in zł			
O G Ó Ł E M	2373,67	2652,76	2717,46	2449,65	3644,71
TOTAL					
sektor publiczny	2888,52	3316,77	3342,23	3141,46	4020,40
public sector					
sektor prywatny	1780,50	1965,39	2064,34	1734,62	3236,18
private sector					
Górnictwo i kopalnictwo	3247,61	3724,26	3734,14	3543,19	4555,70
Mining and quarrying					
W tym górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu.....	3271,03	3740,83	3746,09	3556,98	4567,61
Of which mining of coal and lignite; extraction of peat					
Przetwórstwo przemysłowe	1844,29	1994,22	2111,05	1809,50	3164,37
Manufacturing					
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	1483,47	1578,35	1643,56	1387,22	2837,26
Manufacture of food products and beverages					
Włókiennictwo	1420,99	1581,10	1588,06	1404,95	2575,50
Manufacture of textiles					
Produkcja odzieży i wyrobów futrzar- skich	1074,22	1090,38	1151,28	1064,47	1839,40
Manufacture of wearing apparel and furriery ^Δ					
Produkcja skór wyprawionych i wyro- bów z nich ^Δ	1275,66	1350,80	1267,32	1118,66	2146,02
Processing of leather and manufacture of leather products ^Δ					
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ	1323,95	1283,03	1350,56	1227,30	2081,12
Manufacture of wood and wood, straw and wicker products ^Δ					
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ	1523,26	1620,20	1708,49	1489,00	2531,72
Manufacture of pulp and paper ^Δ					
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	1689,80	1842,20	1889,21	1510,18	2499,21
Publishing, printing and reproduction of recorded media					
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	2563,17	2858,00	3185,13	2893,55	3983,38
Manufacture of coke, refined petro- leum products ^Δ					
Produkcja wyrobów chemicznych	2008,53	2287,76	2490,76	1897,45	3464,19
Manufacture of chemicals and chemi- cal products					
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	1868,64	1937,75	1995,97	1716,53	2936,76
Manufacture of rubber and plastic products					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

TABL. 6 (207). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYŚLE^a (dok.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	stanowiska positions	
				robotnicze manual labour	nierobotnicze non-manual labour
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych..... <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	1827,88	2186,08	2190,73	1807,29	3441,78
Produkcja metali..... <i>Manufacture of basic metals</i>	2300,32	2416,54	2615,29	2400,67	3331,40
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	1911,49	2060,77	2095,49	1759,81	3160,26
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equip- ment n.e.c.</i>	1920,07	2136,15	2244,53	1987,72	2989,02
Produkcja maszyn biurowych i kompu- terów <i>Manufacture of office machinery and computers</i>	2312,65	3202,10	3529,17	1453,57	3577,76
Produkcja maszyn i aparatury elek- trycznej ^Δ <i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>	1886,13	2096,45	2266,61	1820,40	3409,84
Produkcja sprzętu i urządzeń radio- wych, telewizyjnych i telekomunika- cyjnych <i>Manufacture of radio, television and communication equipment and ap- paratus</i>	1663,01	1846,70	1796,44	1435,74	2770,35
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków..... <i>Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks</i>	2039,28	2189,39	2307,92	1782,83	3056,16
Produkcja pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	2260,68	2531,99	2687,66	2292,35	4553,69
Produkcja pozostałego sprzętu trans- portowego <i>Manufacture of other transport equipment</i>	1895,29	2123,10	2191,86	1805,21	3267,86
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ <i>Manufacture of furniture; manufactu- ring n.e.c.</i>	1407,30	1484,70	1685,24	1506,13	2755,18
Zagospodarowanie odpadów <i>Recycling</i>	2465,33	2470,67	2452,56	2057,91	3340,38
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę .. Electricity, gas and water supply	2611,77	3046,69	3181,31	2750,25	3944,77
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>Electricity, gas, steam and hot water supply</i>	2761,23	3255,74	3397,48	2935,54	4193,24
Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody <i>Collection, purification and distribution of water</i>	2183,19	2455,44	2504,97	2193,88	3106,85

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń za-
trudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed
abroad.

TABL. 7 (208). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>			w odset- kach <i>in percent</i>	
O G Ó Ł E M.....	6901,3	5240,6	4786,3	100,0	T O T A L
sektor publiczny	378,8	264,7	246,3	5,1	<i>public sector</i>
sektor prywatny.....	6522,5	4975,9	4540,0	94,9	<i>private sector</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Wznoszenie obiektów budowlanych; inżynieria lądowa i wodna ^Δ	5083,2	4226,3	3967,3	82,9	<i>Building constructions; civil engineering^Δ</i>
Wykonywanie instalacji budowlanych	1108,8	918,2	728,6	15,2	<i>Building installation</i>
Wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych	629,8	32,1	24,7	0,5	<i>Building completion</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa śląskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Śląskie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 8 (209). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE
OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakte- rze inwe- stycyjnym <i>Works with an invest- ment character</i>	Roboty o charak- terze remon- towym <i>Works with a renova- tion (resto- ration) character</i>	SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
O G Ó Ł E M2000	6901,3	4387,5	2513,8	T O T A L
2002	5240,6	3366,3	1874,3	
2003	4786,3	2920,7	1865,6	
sektor publiczny.....	246,3	132,6	113,7	<i>public sector</i>
sektor prywatny	4540,0	2788,1	1751,9	<i>private sector</i>
Budynki	2020,0	1205,4	814,6	Buildings
Budynki mieszkalne	560,6	325,0	235,6	<i>Residential buildings</i>
budynki mieszkalne jednorodzinne ...	152,7	91,7	61,0	<i>one-dwelling buildings</i>
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe.....	373,7	212,9	160,8	<i>two- and more dwelling buildings</i>
budynki zbiorowego zamieszkania....	34,2	20,4	13,8	<i>residences for communities</i>
Budynki niemieszkalne.....	1459,4	880,4	579,0	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	14,2	9,4	4,8	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe	146,4	81,2	65,2	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe	338,4	219,0	119,4	<i>wholesale and retail trade build- ings</i>
budynki transportu i łączności	63,8	45,3	18,5	<i>traffic and communication build- ings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe	487,0	298,0	189,0	<i>industrial buildings and ware- houses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyj- nym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kul- tury fizycznej.....	331,7	193,8	137,9	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne.....	77,9	33,7	44,2	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	2766,3	1715,3	1051,0	Civil engineering works
Infrastruktura transportu.....	1107,2	728,6	378,6	<i>Transport infrastructures</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	696,7	470,2	226,5	<i>highways, streets and roads</i>
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwiesz- nych.....	62,5	21,3	41,2	<i>railways, suspension and elevated railways</i>
drogi lotniskowe	3,0	2,6	0,4	<i>airfield runways</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne.	220,4	149,5	70,9	<i>bridges, elevated highways, tun- nels and subways</i>
budowle wodne	124,6	85,0	39,6	<i>harbours, waterways, dams and other waterworks</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa śląskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Śląskie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 8 (209). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE
OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakte- rze inwe- stycyjnym <i>Works with an invest- ment character</i>	Roboty o charak- terze remon- towym <i>Works with a renova- tion (resto- ration) character</i>	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	728,5	508,6	219,9	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	325,1	219,7	105,4	<i>long-distance pipelines, communi- cation and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablów rozdzielcze	403,4	288,9	114,5	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych.....	605,7	291,1	314,6	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Budowle sportowe i rekreacyjne	44,7	39,4	5,3	<i>Sport and recreation constructions</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	280,2	147,6	132,6	<i>Other civil engineering works</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa śląskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Śląskie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 9 (210). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKU**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Budynki ^a	6144	8278	15559	Buildings ^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	3670	5634	12006	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
miasta	4122	5200	8278	<i>urban areas</i>
wieś	2022	3078	7281	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^b	5204	7312	14916	<i>Of which private buildings ^b</i>
miasta	3234	4274	7684	<i>urban areas</i>
wieś	1970	3038	7232	<i>rural areas</i>
w tym:				<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	3510	5430	11820	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
niemieszkalne	1694	1879	3088	<i>non-residential</i>
Kubatura ^c w dam³	8324,5	10324,7	14608,5	Cubic volume ^c in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	4548,5	9361,7	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
miasta	6700,8	7873,6	9065,3	<i>urban areas</i>
wieś	1623,7	2451,1	5543,2	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^b	4020,2	5455,1	11249,6	<i>Of which private buildings ^b</i>
miasta	2581,5	3322,5	6036,4	<i>urban areas</i>
wieś	1438,8	2132,6	5213,2	<i>rural areas</i>
w tym:				<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	4030,5	8846,2	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
niemieszkalne	1351,1	1408,0	2375,2	<i>non-residential</i>

a Nowo wybudowane. **b** Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe. **c** Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. **b** Realized by natural persons, churches and religious associations. **c** Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 (211). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKU WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDING COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
BUDYNKI ^a BUILDINGS ^a				
Budynki mieszkalne	3673	5639	12016	Residential buildings
w tym:				of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielo- mieszkaniowe	3670	5634	12006	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling build- ings
w tym jednorodzinne	3538	5440	11757	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszka- nia	3	5	10	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	2471	2639	3543	Non-residential buildings
w tym:				of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	83	67	111	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	45	62	64	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	515	400	492	Wholesale and retail trade build- ings
Budynki łączności, dworców i terminali	5	5	4	Communication buildings, sta- tions, terminals and associated buildings
Budynki garaży	1312	1557	1746	Garage buildings
Budynki przemysłowe	168	136	165	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki maga- zynowe	135	107	312	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kultural- ne oraz budynki muzeów i bi- bliotek	2	6	4	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badaw- czych	7	7	22	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	22	26	32	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	16	23	13	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	142	224	561	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do spra- wowania kultu religijnego i czynności religijnych	14	15	7	Buildings used as places of worship and for religious activi- ties

^a Nowo wybudowane.

^a Newly built.

TABL. 10 (211). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKU WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDING COMPLETED BY TYPE BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
KUBATURA ^b w dam ³ CUBIC VOLUME ^b in dam ³				
Budynki mieszkalne	3112,6	4573,6	9405,5	Residential buildings
w tym:				of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielo- mieszkaniowe	3090,4	4548,5	9361,7	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling build- ings
w tym jednorodzinne.....	-	3970,5	8676,1	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszka- nia.....	22,2	25,1	43,8	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	5211,9	5751,2	5203,0	Non-residential buildings
w tym:				of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	122,0	95,5	145,5	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	270,9	417,0	241,0	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	2249,8	1258,5	1256,6	Wholesale and retail trade build- ings
Budynki łączności, dworców i terminali	10,4	175,7	6,1	Communication buildings, sta- tions, terminals and associated buildings
Budynki garaży	135,6	177,4	220,3	Garage buildings
Budynki przemysłowe.....	1417,0	1713,2	1000,1	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki maga- zynowe	287,1	1050,7	1250,5	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kultural- ne oraz budynki muzeów i bi- bliotek	163,6	114,0	28,3	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badaw- czych	117,3	89,6	335,4	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	175,1	71,0	260,2	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	98,2	230,2	142,3	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych.....	83,8	247,9	269,7	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do spra- wowania kultu religijnego i czynności religijnych	69,6	97,4	43,0	Buildings used as places of worship and for religious activi- ties

^b Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^b Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 11 (212). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	84544	67521	55628	T O T A L
sektor publiczny.....	5959	5031	4055	public sector
sektor prywatny	78585	62490	51573	private sector
Na stanowiskach robotniczych	63751	51134	42221	In manual labour positions
Na stanowiskach nierobotniczych	20793	16387	13407	In non-manual labour positions

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 12 (213). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w zł in zł			
O G Ó Ł E M	1765,53	1831,16	1876,00	T O T A L
sektor publiczny	2146,64	2224,75	2517,88	public sector
sektor prywatny	1736,63	1799,47	1825,54	private sector
Na stanowiskach robotniczych.....	1510,42	1550,88	1587,66	In manual labour positions
Na stanowiskach nierobotniczych	2547,69	2705,74	2784,06	In non-manual labour positions

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a *Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.*

DZIAŁ XVII

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne**, na podstawie znowelizowanych przepisów ustawy o drogach publicznych (jednolity tekst Dz. U. z 2000 r. Nr 71, poz. 838), dzielą się na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i ciężarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

CHAPTER XVII

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and broad gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. **Public roads**, on the basis of amended regulations of the Law on Public Roads (uniform text, Journal of Laws 2000 No. 71, item 838) are divided into the following categories: national roads, voivodship roads, powiat roads and gmina roads.

National roads include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Voivodship roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

Powiat roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Gmina roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Municipal roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

3. Linia autobusowa jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

4. Transport samochodowy zarobkowy obejmuje podmioty w których usługi transportu samochodowego stanowią podstawową działalność gospodarczą, z tym że dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taboru komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

5. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej – sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Placówki pocztowe obejmują: placówki pocztowe, agencje, pośrednictwa, oddziały i kioski (obsługiwane przez pracowników poczty polskiej), do 2001 r. – również placówki usług telekomunikacyjnych.

3. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakietiki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

4. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostępnym ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

Non-municipal roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. A bus line is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The length of a bus line is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

4. Hire or reward road transport includes entities in which road transport services comprise the basic economic activity but data regarding transport of passengers do not include transport by urban road transport fleet (of which taxis).

5. Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Communications

1. Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks – networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

2. Post offices include: post offices, agencies, intermediaries, branches and kiosks (served by Polish post-office employees), until 2001 – telecommunication service offices, as well.

3. Communication services include services paid for, free of charge and official.

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

4. Telephone main line includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

TABL. 1 (214). LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a

Stan w dniu 31 XII

RAILWAY LINES OPERATED^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w km in km			
O G Ó Ł E M	1955	2335	2269	T O T A L
Normalnotorowe ^b	1918	2335	2269	Standard gauge ^b
w tym zelektryfikowane	1810	1946	1847	of which electrified
jednotorowe	910	1110	1057	single track
dwu- i więcej torowe	1008	1225	1212	double and more tracks
Wąskotorowe	37	–	–	Narrow gauge
Na 100 km² powierzchni ogólnej	15,9	18,9	18,4	Per 100 km² of total area

^a Dane dotyczą Polskich Kolei Państwowych oraz od 2002 r. również innych zarządców infrastruktury kolejowej.
^b Łącznie z szerokotorowymi, których długość w 2003 r. wynosiła 3 km.

^a Data concern the state-owned enterprise Polskie Koleje Państwowe and since 2002 also other entities, which obtained licences for management of the railway network. ^b Including broad gauge, length of which was 3 km in 2003.

TABL. 2 (215). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**
Stan w dniu 31 XII
HARD SURFACE PUBLIC ROADS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym o nawierzchni ulepszonej of which improved	
w km in km					
O G Ó Ł E M.....	19630	20102	19960	17893	T O T A L
miejskie.....	8847	9039	8852	8426	urban
zamiejskie.....	10783	11063	11108	9467	out-of-town
Krajowe	1034	1087	1080	1078	Domestic
miejskie.....	526	583	576	576	urban
zamiejskie.....	508	504	503	502	out-of-town
Wojewódzkie	1401	1412	1413	1413	Voivodship
miejskie.....	516	527	527	527	urban
zamiejskie.....	885	885	886	886	out-of-town
Powiatowe	5826	6075	6074	5964	Powiat
miejskie.....	2344	2519	2393	2379	urban
zamiejskie.....	3482	3556	3681	3585	out-of-town
Gminne	11369	11528	11394	9438	Gmina
miejskie.....	5461	5410	5356	4944	urban
zamiejskie.....	5908	6118	6038	4494	out-of-town

Ź r ó d ł o: od 2001 r. dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

S o u r c e: since 2001 data of General Principal Roads and Motorways Headquarters.

TABL. 3 (216). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1580653	1679675	1722515	T O T A L
w tym:				of which:
Samochody osobowe.....	1273809	1340271	1367799	Passenger cars
Autobusy	8921	8904	8788	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	187220	214194	228262	Lorries and road tractors ^b
Ciągniki balastowe i rolnicze	44598	44579	45214	Ballast and agricultural tractors
Motocykle ^c	54908	61353	62007	Motorcycles ^c

^a Do 2001 r. według ewidencji prowadzonej przez wojewodów, a od 2002 r. przez burmistrzów i starostów. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^c Do 2002 r. – motocykle i skutery.

^a Until 2001 according to register maintained by voivodes and from 2002 by mayors and starosts. ^b Including vans. ^c Until 2002 – motorcycles and scooters.

TABL. 4 (217). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**
Stan w dniu 31 XII
REGULAR BUS COMMUNICATION LINES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		2000	2002	2003	SPECIFICATION
Krajowe:	liczba	1400	1404	1333	<i>National: number</i>
	długość w km	58413	57291	64707	<i>length in km</i>
dalekobieżne:	liczba	33	32	36	<i>long distance: number</i>
	długość w km	8619	8117	10057	<i>length in km</i>
regionalne:	liczba	201	227	223	<i>regional: number</i>
	długość w km	15029	17591	17491	<i>length in km</i>
podmiejskie:	liczba	1008	1019	928	<i>suburban: number</i>
	długość w km	32337	29610	34654	<i>length in km</i>
miejskie:	liczba	158	126	146	<i>urban: number</i>
	długość w km	2428	1973	2505	<i>length in km</i>
Międzynarodowe:	liczba	28	67	76	<i>International: number</i>
	długość w km	46046	109659	114020	<i>length in km</i>

^a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a *Entities employing more than 9 persons providing regular national and international connections; excluding municipal public transport services.*

TABL. 5 (218). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa				Domestic communication
Przewozy ładunków w tys. t	17241,2	13776,3	15842,0	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km.....	47,4	64,9	60,9	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób	90118,6	81702,2	84534,3	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	28,0	30,8	30,9	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa				International communication
Przewozy ładunków w tys. t	1094,7	1710,4	2451,8	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km.....	825,3	1545,2	1201,4	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób	223,7	516,7	378,1	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	989,8	1180,9	1507,6	Average transport distance per passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons; excluding municipal public transport services.

TABL. 6 (219). **WYPADKI DROGOWE^a**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Wypadki.....	6898	6421	6379	Total accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	43,6	38,2	37,0	Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków	9100	8443	8327	Road traffic casualties
Śmiertelne	588	513	513	Fatalities
Ranni	8512	7930	7814	Injured

^a Zarejestrowane przez policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; na podstawie ewidencji prowadzonej: do 2001 r. – przez wojewodę, od 2002 r. – przez burmistrzów i starostów.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the police. ^b Vehicles as of 31 XII; according to registers maintained: until 2001 – by voivod, since 2002 – by mayors and starosts.

Source: data of the General Police Headquarters.

TABL. 7 (220). **PODSTAWOWE USŁUGI ŁĄCZNOŚCI**
BASIC COMMUNICATION SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
USŁUGI POCZTOWE ^a POSTAL SERVICES ^a				
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII) ^b	790	797	809	Post offices (as of 31 XII) ^b
miasta.....	525	535	548	urban areas
wieś.....	265	262	261	rural areas
Przesyłki listowe polecone, nadane ^c w tys.	36994,5	35257,6	36958,0	Registered letters mailed ^c in thous.
Paczki i listy wartościowe nadane ^c w tys.	2142,1	1986,7	2131,4	Packages and insured letters mailed ^c in thous.
Przekazy pocztowe i telegraficzne wpłacane ^c w tys.	14400,3	12640,5	11734,8	Postal and telegraphic transfers paid ^c in thous.
Przekazy dla wpłat na rachunki bankowe w tys.	34179,3	34604,9	38314,2	Orders of payments on banking accounts in thous.
USŁUGI TELEKOMUNIKACYJNE ^d TELECOMMUNICATION SERVICES ^d				
Połączenia telefoniczne wychodzą- ce w obrocie krajowym w tys.	1593656 ^e	1445005	1338389	Domestic telephone calls in thous.
w tym: miejscowe i strefowe.....	.	1029144	906474	of which: local and zonal
międzystrefowe	126014	127270	inter-zonal

a Dane dotyczą poczty publicznej. **b** W 2000 r. łącznie z placówkami usług telekomunikacyjnych. **c** W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; w 2002 r. bez służbowych i zwolnionych od opłat; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX. **d** Łącznie ze służbowymi i zwolnionymi od opłat. **e** Połączenia telefoniczne międzymiastowe łącznie z połączeniami z Polski za granicę.

a Data concern the public post office. **b** In 2000 including telecommunication service offices. **c** In overturn within Poland and from Poland abroad; in 2002 excluding business and free of charge; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system. **d** Including business and free of charge. **e** Inter-city telephone calls including telephone calls from Poland aboard.

TABL. 8 (221). **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**
Stan w dniu 31 XII
TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	1363,3	1506,4	1488,3	<i>Fixed main line in thous.</i>
w tym abonenci prywatni ^b	1139,2	1195,9	1194,9	<i> of which private subscribers^b</i>
miasta.....	1180,6	1298,2	1275,6	<i> urban areas</i>
w tym abonenci prywatni ^b	979,2	1015,8	1011,5	<i> of which private subscribers^b</i>
wieś	182,7	208,2	212,7	<i> rural areas</i>
w tym abonenci prywatni ^b	159,9	180,1	183,4	<i> of which private subscribers^b</i>
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej) ...	1339,0	1408,2	1362,0	<i> of which standard main line (fixed line telephone subscribers)</i>
miasta.....	1157,0	1205,6	1159,2	<i> urban areas</i>
wieś	182,0	202,6	202,8	<i> rural areas</i>
Aparaty telefoniczne publiczne samo- inkasujące w tys.	12,0	10,5	9,6	<i>Public pay telephones</i>
miasta.....	10,2	8,7	8,0	<i> urban areas</i>
wieś	1,8	1,8	1,6	<i> rural areas</i>

a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. **b** Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

a Data concern operators of the public telecommunication network. **b** Possessing telephones installed in private dwellings.

DZIAŁ XVIII

HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
 - punktach sprzedaży detalicznej,
 - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj. urzędom, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczaających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów-rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej w zakresie sprzedaży towarów konsumpcyjnych prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP); patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt 3).

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny dla rolnictwa, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy mineralne lub chemiczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność i napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

CHAPTER XVIII

TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter, unless otherwise noted, concerns all entities of the national economy conducting trade activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE rev. 1 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods”.

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sales of consumer and non-consumer goods in:
 - retail sales outlets,
 - wholesalers as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual need of the purchaser;
- 2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer-producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales within the scope of consumer goods sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP); see general notes to the Yearbook, item 7, point 3).

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis; non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., machinery for agriculture, seeds, animal feeds, crop protection chemicals, mineral or chemical fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych i obcych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Dane o pracujących oraz liczbie sklepów w podziale na rodzaje specjalizacji opracowano na podstawie klas Polskiej Klasyfikacji Działalności; podziału dokonano na podstawie przeważającego udziału danej grupy towarów w sprzedaży ogółem.

6. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

7. Podziału sklepów według form organizacyjnych dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

8. **Magazyny handlowe** (hurtu i detalu) są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

9. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób dane uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

10. **Targowiska** są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobno-detalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazy).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

4. *Data regarding the **wholesale sale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.*

5. *Data regarding employment as well as the number of stores according to types of specialization were compiled according to NACE classes; the division was made on the basis of the predominant share of a given group of goods in total sales.*

6. ***Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.*

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

7. *The division of stores by organizational forms was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.*

8. ***Trade warehouses** (wholesale and retail) are the organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing commodities, occupying separate storage space, equipped with the technical and organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering amount and the changes in stocks.*

9. *Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, data are generalized on the basis of the result of a representative survey conducted on a 5% sample of these entities.*

10. ***Marketplaces** are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or daily (bazaars).*

***Seasonal marketplaces** are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.*

TABL. 1 (222). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

LATA YEARS	Ogółem w mln zł <i>Grand total in mln zł</i>	W tym udział przed- siębiorstw handlo- wych ^a w % <i>Of which share of trade enterprises^a in %</i>	Na 1 mieszkańca w zł <i>Per capita in zł</i>
2000	44180,8	14,1	9264
2002	43402,1	9,4	9154
2003	41404,4	10,9	8767

^a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Trade enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2 (223). **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW^a (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF RETAIL SALES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS				
O G Ó Ł E M	16928,6	15804,8	14652,6	T O T A L
W ODSETKACH IN PERCENT				
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Towary konsumpcyjne	67,8	71,1	73,9	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe ..	21,1	23,6	23,2	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	4,0	4,6	4,5	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe.....	42,7	42,9	46,2	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne.....	32,2	28,9	26,1	Non-consumer goods

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern trade enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (224). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a**
(ceny bieżące)
WHOLESALE SALES IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS				
O G Ó Ł E M	37938,2	52501,6	46316,6	T O T A L
Sektor publiczny	9668,9	8860,6	10495,5	Public sector
Sektor prywatny	28269,3	43641,0	35821,1	Private sector
W ODSETKACH IN PERCENT				
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Żywność i napoje bezalkoholowe.....	9,3	8,3	8,6	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe.....	5,2	3,0	3,8	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	85,5	88,7	87,6	Non-foodstuffs goods ^b

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. **b** Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. **b** Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (225). SKLEPY I STACJE PALIW ORAZ PRACUJĄCY

Stan w dniu 31 XII

SHOPS AND PETROL STATIONS AS WELL AS EMPLOYED PERSONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	sklepy i stacje paliw shops and petrol stations			pracujący employed persons			
Sklepy	52369	55231	53824	131615	144330	145170	Shops
w tym sklepy o powierz- chni sprzedażowej po- wyżej 400 m ²	579	648	695	16130	21685	24176	of which shops with sales floor exceeding 400 m ²
w tym sklepy na wsi.....	7903	8754	8475	13901	16731	16557	of which shops in rural areas
Ogólnospożywcze	17763	17329	17098	50557	53799	55501	General foodstuffs
Owocowo-warzywne	470	380	383	787	626	598	Fruit and vegetables
Mięsne	1803	1864	1933	4149	4386	4723	Meat
Rybne.....	150	163	151	296	343	302	Fish
Piekarniczo-ciastkarskie.....	502	722	657	1206	1809	1460	Baker's and confectioner's products
Z napojami alkoholowymi.....	304	312	354	1192	773	851	With alcoholic beverages
Z kosmetykami i wyrobami toaletowymi	639	709	730	1382	1622	1756	With cosmetics and toilet goods
Z wyrobami włókienniczymi...	470	593	612	982	1178	1232	With textile products
Z wyrobami odzieżowymi	2957	3822	3869	6355	7802	8205	With clothing products
Z obuwiem i wyrobami skórzanymi	717	922	885	1744	2192	2156	With footwear and leather products
Z meblami i sprzętem oświe- tleniowym	690	852	848	2663	2699	2754	With furniture and lighting appliances
Z artykułami radiowo-tele- wizyjnymi i sprzętem go- spodarstwa domowego	852	863	849	2865	2746	2806	With radio, television and household appliances
Z artykułami piśmiennymi i księgarnie	1026	664	637	2000	1542	1521	With books and stationery
Z pojazdami mechanicznymi	1765	2040	2040	4475	4868	5061	With motor vehicles
Pozostałe sklepy ^a	22261	23996	22778	50962	57945	56244	Other shops ^a
Stacje paliw.....	799	984	1003	4301	4248	4459	Petrol stations

^a Sklepy o różnorodnej specjalizacji niewymienionej wyżej.^a Shops with various specialization not listed above.

TABL. 5 (226). **SKLEPY I STACJE PALIW WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH**
Stan w dniu 31 XII
SHOPS AND PETROL STATIONS BY ORGANIZATIONAL FORMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	53168	56215	54827	T O T A L
Domy towarowe.....	21	14	15	Department stores
Domy handlowe.....	67	59	65	Trade stores
Supermarkety	233	281	284	Supermarkets
Hipermarkety	13	39	52	Hipermarkets
Sklepy powszechne.....	847	909	954	General shops
Sklepy wyspecjalizowane	1845	1973	2183	Specialized shops
Inne sklepy ^a	49343	51956	50271	Other shops ^a
Stacje paliw	799	984	1003	Petrol stations

^a Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami.

^a Data concern economic entities employing up to 9 persons; including pharmacies.

TABL. 6 (227). **GASTRONOMIA**^a
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII).....	1866	1817	1748	<i>Number of catering establishments (as of 31 XII)</i>
w tym restauracje	376	393	383	<i>of which restaurants</i>
Sprzedaż z działalności gastrono- micznej (ceny bieżące) w tys. zł ...	570936	554857	582415	<i>Sales from catering activity (current prices) in thous. zł</i>
w tym:				<i>of which:</i>
produkcja gastronomiczna.....	384786	355229	393782	<i>catering production</i>
napoje alkoholowe i wyroby tyto- niowe	78926	99367	110500	<i>alcoholic beverages and tobacco</i>

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 7 (228). **MAGAZYNY HANDLOWE^a**
Stan w dniu 31 XII
TRADE WAREHOUSES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:				<i>Secured warehouses:</i>
liczba	4113	3838	4119	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	1708	1586	1660	<i>storage space in thous. m²</i>
Magazyny zadaszone:				<i>Roofed warehouses:</i>
liczba	467	389	399	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	179	121	143	<i>storage space in thous. m²</i>
Place składowe:				<i>Storage sites:</i>
liczba	733	711	784	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	3491	3725	3780	<i>storage space in thous. m²</i>
Silosy i zbiorniki:				<i>Siloes and reservoirs:</i>
liczba	679	802	<i>number</i>
pojemność w dam ³	89	71	<i>capacity in dam³</i>

^a Hurtu i detalu; dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Wholesale and retail; data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 8 (229). **TARGOWISKA**
Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Targowiska stałe:				<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	212	216	227	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	197	200	207	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia targowisk w tys. m ²	1407,9	1314,7	1347,6	<i>area of marketplaces in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa	781,0	739,9	699,8	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	17942	16779	17133	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	11827	11516	10521	<i>of which at marketplaces opened daily</i>
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	259	207	199	<i>Seasonal marketplaces ^a (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	35603,2	34144,5	36817,5	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

^a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw dla 2000 r. prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121 poz. 591) z późniejszymi zmianami, dla lat 2002 i 2003 w dostosowaniu do ustawy z dnia 9 XI 2000 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, obowiązującej od 1 I 2002 r. (tekst jednolity Dz. U. 2002, Nr 76, poz. 694) z późniejszymi zmianami. **Dane od 2002 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.**

Dane za lata 2000, 2001, 2002 zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika; podano dane ostateczne.

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wytworów i usług);
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów (łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku);
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa – do 2001 r. przychody ze sprzedaży lub wpływy z likwidacji środków trwałych, wartości

CHAPTER XIX

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. Financial results of enterprises for 2000 are presented according to the Act of Accounting dated 29 IX 1994 (Journal of Laws No. 121, item 591) with later amendments, for 2002 and 2003 is adjusted to the Act on change of the Act of Accounting dated 9 XI 2000, effective since 1 I 2002 (uniform text Journal of Laws 2002, No. 76, item 694) with later amendments. **Since 2002 data are not fully comparable with data for the previous years.**

Data for 2000, 2001, 2002 have been revised comparing to published in previous editions of the Yearbook; final data are presented.

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, National Investment Funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net sales revenues of products (goods and services);
- 2) net sales revenues of goods and materials (including sums due from the sale of re-use packages);
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights – until 2001 sales revenues or income from the liquidation of fixed assets, in-

niematerialnych i prawnych oraz inwestycji rozpoczętych), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;

- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji – do 2001 r. odrębnie przychody i koszty z tego tytułu, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi – do 2001 r. odrębnie przychody i koszty z tego tytułu.

3. Koszty uzyskania przychodów z całości kształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wytworzonych i usług), tj. koszt wytworzenia sprzedanych produktów powiększony o koszty sprzedaży (z podatkiem akcyzowym) i o koszty ogólnego zarządu (wariant kalkulacyjny) lub są to koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów (wariant porównawczy);
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne obejmują: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży – do 2001 r. wartość sprzedanych składników majątku trwałego, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązanie (straty z transakcji go-

tangible fixed assets and investments begun), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;

- 4) *financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the sale of investments – until 2001 the related income and costs were reported separately, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses – until 2001 income and costs were reported separately.*

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e., the manufacturing cost of products sold increased by selling cost (including excise tax) and by the cost of management and administration (calculation variant) or the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories (comparative variant);*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs comprise: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale – until 2001 the value of fixed assets sold depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future legal liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction*

spodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;

- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji – do 2001 r. odrębnie przychody i koszty z tego tytułu, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi – do 2001 r. odrębnie przychody i koszty z tego tytułu.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży: produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów w postaci rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług.

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi, zaniechaniem lub zawieszeniem pewnego rodzaju działalności (w tym również istotną zmianą metod produkcji lub sprzedażą zorganizowanej części jednostki) oraz postępowaniem układowym lub naprawczym.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Od 2002 r. w myśl znowelizowanej ustawy o rachunkowości (art. 37) podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną:

in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;

- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments – until 2001 income and costs were reported separately, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains – until 2001 income and costs were reported separately.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of: products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts in the form of rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events, certain types of ceased or suspended activity (also including a significant change in the methods of production or the sale of an organised part of an entity) as well as negotiations or improvement.

7. The gross financial result (profit or loss) is the financial result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances of gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. Since 2002 according to the modified Act of Accounting (art. 37) the income tax consists of the current and the deferred part:

- część bieżąca to podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczone stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymujemy po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej:**
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych należności i roszczeń do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności i roszczeń, inwestycji krótkoterminowych oraz od 2002 r. krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, krótkoterminowe należności i roszczenia, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i od 2002 r. krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne.

- *the current part in the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,*
- *the deferred part constitutes a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. While the reserve is created, irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.*

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. Economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of the:**
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
 - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues and claims to short-term liabilities excluding special funds,
 - **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues and claims, short-term investments and since 2002 short-term deferred expenditures) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: inventories, short-term dues and claims, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and since 2002 short-term deferred expenditures.

U w a g a. Należności z tytułu dostaw i usług od 2002 r. są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) rezerwowy z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych oraz wynik finansowy netto roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach akcyjnych – kapitał akcyjny,
- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.) – kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych – fundusz założycielski,
- w spółdzielniach – fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, cywilnych – kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów bankowych i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

U w a g a. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od 2002 r. są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

N o t e. Dues from deliveries and services since 2002 are included in short-term dues (irrespective of its due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: core capital (fund), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years as well as net financial result of the turnover year. Core capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- share capital – in joint stock companies,
- initial capital – in limited liability companies,
- founders' capital – in state owned enterprises,
- participation fund – in co-operatives,
- owners' capital – in limited partnership, unlimited partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from bank credits and loans and are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

N o t e. Liabilities from deliveries and services since 2002 are included in short-term liabilities (irrespective of its due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (230). **BILANS FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW¹ W 2003 R.**
FINANCIAL BALANCE OF ENTERPRISES¹ IN 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – stan w dniu 1 I as of 1 I b – stan w dniu 31 XII as of 31 XII		Suma bilansowa <i>Balancing total</i>	Aktywa – w tym majątek <i>Assets – of which assets</i>		Pasywa – w tym <i>Liabilities – of which</i>			
			trwały <i>fixed</i>	obro- towy ² <i>turn- over ²</i>	kapitał (fundusz własny) <i>capital (own fund)</i>	zobowiązania <i>dues</i>		fundusze specjal- ne <i>special funds</i>
						długo- termino- we <i>long- term</i>	krótko- termino- we <i>short- term</i>	
w mln zł in mln zł								
OGÓŁEM	a	126187,7	79615,9	46571,7	37450,4	12787,2	65321,9	866,8
TOTAL	b	139425,3	85636,2	53789,1	53395,4	15162,9	55666,3	911,5
sektor publiczny.....	a	53368,9	37913,0	15455,8	5970,2	5682,8	34357,1	391,2
public sector	b	56879,9	40785,5	16094,4	19111,0	6756,7	19744,1	429,5
sektor prywatny	a	72818,8	41702,9	31115,9	31480,2	7104,4	30964,8	475,6
private sector	b	82545,4	44850,7	37694,7	34284,4	8406,2	35922,2	482,0
w tym: of which:								
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	a	453,8	293,9	159,9	273,3	42,9	126,7	4,6
Agriculture, hunting and forestry	b	458,5	299,1	159,4	268,2	50,6	126,5	4,7
Przemysł	a	79885,0	51929,9	27955,1	21332,2	7812,7	42503,1	454,8
Industry	b	94030,6	59661,1	34369,5	34403,8	11207,6	35474,3	512,7
górnictwo i kopalnictwo	a	12951,4	8526,6	4424,8	-3775,8	365,7	15082,9	147,1
mining and quarrying	b	17529,4	13343,5	4185,9	3395,6	2421,4	6369,0	218,5
przetwórstwo przemysłowe	a	48317,7	28896,5	19421,2	15433,2	3679,5	23122,0	246,4
manufacturing	b	55525,1	30353,1	25172,1	19058,4	4865,0	25043,2	230,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę.....	a	18615,9	14506,8	4109,1	9674,8	3767,5	4298,2	61,3
electricity, gas and water supply	b	20976,1	15964,5	5011,5	11949,8	3921,2	4062,1	63,7
Budownictwo	a	3830,6	1304,1	2526,5	962,3	134,8	2299,0	43,6
Construction	b	4174,5	1398,6	2775,8	937,5	202,3	2596,2	42,6
Handel i naprawy ^Δ	a	14778,7	4422,2	10356,5	3610,0	1172,3	9212,2	85,7
Trade and repair ^Δ	b	15818,1	4724,6	11093,4	4233,8	996,5	9832,6	80,1
Hotele i restauracje	a	404,8	355,4	49,5	276,9	51,3	61,9	1,3
Hotels and restaurants	b	486,7	420,9	65,7	339,1	46,8	78,8	1,5
Transport, gospodarka magazy- nowa i łączność.....	a	2742,6	1685,9	1056,7	1254,5	247,4	910,6	22,9
Transport, storage and communi- cation	b	2849,0	1692,4	1156,6	1258,5	248,4	1076,5	22,4
Pośrednictwo finansowe	a	1526,2	637,3	888,9	485,9	269,1	571,6	0,8
Financial intermediation	b	1728,6	883,5	845,1	538,1	417,9	609,4	7,6
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ	a	21573,9	18322,6	3251,4	8690,5	2950,9	9381,8	245,3
Real estate, renting and business activities	b	18762,2	15803,5	2958,7	10806,1	1850,9	5580,4	232,8
Ochrona zdrowia i opieka spo- łeczna.....	a	124,6	80,3	44,3	65,0	11,8	44,7	1,4
Health and social work	b	147,4	95,4	52,0	59,9	25,7	53,9	1,5
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywi- dualna	a	816,4	543,1	273,3	462,4	92,1	205,6	6,2
Other community, social and personal service activities	b	915,8	612,8	302,9	512,2	113,9	231,8	5,3

¹ Prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, z wyłączeniem banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów (biur) maklerskich, szkół wyższych, samodzielnych zakładów opieki zdrowotnej i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. ² Bez rozliczeń międzyokresowych.

¹ Keeping accounting ledgers, where the number of employed persons exceeds 9 persons, excluding banks, insurance institutions, brokerage institutions, tertiary education institutions, independent health care institutions and private farms in agriculture. ² Excluding inter-period settlements of accounts.

TABL. 2 (231). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW
WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES
BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł in mln zł		
Przychody z całokształtu działalności Revenues from total activity	167866,6	158810,8	195949,7	75629,0	120320,7
w tym: of which:					
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	95068,4	96255,2	110401,9	41076,4	69325,5
Net sales revenues of products (goods and services)					
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	57556,7	53976,1	63564,4	16614,7	46949,7
Net sales revenues of goods and materials					
Przychody finansowe.....	8312,5	3850,1	7461,8	5736,4	1725,4
Financial revenues					
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności Costs of obtaining revenues from total activity	169499,4	158966,2	181693,8	64942,6	116751,2
w tym: of which:					
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	97950,5	97416,4	110533,6	42032,6	68501,0
Cost of products sold (goods and services)					
Wartość sprzedanych towarów i materiałów.....	51503,4	48647,1	57099,2	14895,2	42204,0
Value of goods and materials sold					
Koszty finansowe.....	12628,5	6300,8	7234,7	3721,1	3513,6
Financial costs					
Wynik finansowy na działalności gospodarczej Financial result on economic activity	-1632,9	-155,4	14255,9	10686,4	3569,5
Zyski nadzwyczajne Extraordinary profits	195,6	122,6	4313,8	4185,7	128,1
Straty nadzwyczajne Extraordinary losses	226,1	125,7	5693,7	5617,9	75,8
Wynik finansowy brutto Gross financial result	-1663,3	-158,4	12876,0	9254,3	3621,7
Zysk brutto.....	3917,7	4598,5	16317,5	10763,9	5553,6
Gross profit					
Strata brutto.....	5581,0	4756,9	3441,5	1509,6	1931,9
Gross loss					
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto Obligatory encumbrances of gross financial result	1008,0	898,0	1571,0	486,1	1084,9
W tym podatek dochodowy ^a	952,6	856,3	1494,6	420,7	1073,9
Of which income tax ^a					
Wynik finansowy netto..... Net financial result	-2671,3	-1056,4	11305,0	8768,2	2536,8
Zysk netto	2945,1	3693,4	14798,9	10325,1	4473,8
Net profit					
Strata netto.....	5616,4	4749,8	3493,9	1556,9	1937,0
Net loss					

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 9.

^a See general notes to the chapter, item 9.

TABL. 3 (232). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW
WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES
BY SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbrances of gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
		w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM.....	2000	167866,6	169499,4	-1663,3	1008,0	-2671,3
TOTAL						
	2002	158810,8	158966,2	-158,4	898,0	-1056,4
	2003	195949,7	181693,8	12876,0	1571,0	11305,0
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>		423,6	385,3	39,1	5,9	33,2
Przemysł..... <i>Industry</i>		119102,1	109038,8	9436,8	1106,1	8330,6
górnictwo i kopalnictwo..... <i>mining and quarrying</i>		26140,8	18762,8	6606,0	27,9	6578,1
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>		74709,7	72513,4	2335,2	671,8	1663,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę <i>electricity, gas and water supply</i>		18251,6	17762,6	495,6	406,4	89,1
Budownictwo <i>Construction</i>		7219,3	7161,9	110,9	64,6	46,3
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>		50500,2	49755,3	747,4	218,0	529,4
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>		347,2	348,1	-0,7	2,4	-3,1
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>		4583,5	4481,1	103,5	60,1	43,4
Pośrednictwo finansowe..... <i>Financial intermediation</i>		952,8	948,3	5,0	13,7	-8,7
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>		11312,2	8117,5	2382,7	74,2	2308,5
Ochrona zdrowia i opieka społeczna <i>Health and social work</i>		312,3	308,9	3,4	3,8	-0,4
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna <i>Other community, social and personal service activities</i>		1147,0	1100,6	46,2	21,5	24,7

TABL. 4 (233). **PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH**
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsiębiorstw ogółem Total number of enterprises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result		
		dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)
		w % ogółu in % of total			in % of total		
OGÓŁEM..... 2000 TOTAL	6104	67,6	31,1	1,3	65,5	32,5	2,0
	2002	5938	68,9	29,6	1,5	67,1	30,5
	2003	6201	73,5	25,0	1,5	71,6	25,9
sektor publiczny public sector	529	66,5	33,5	–	65,8	34,0	0,2
sektor prywatny..... private sector	5672	74,2	24,2	1,6	72,2	25,2	2,6
w tym: of which:							
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... Agriculture, hunting and forestry	99	80,8	18,2	1,0	76,8	21,2	2,0
Przemysł..... Industry	2100	73,2	26,7	0,1	72,5	27,3	0,2
górnictwo i kopalnictwo..... mining and quarrying	47	80,9	19,1	–	78,8	19,1	2,1
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	1935	72,8	27,1	0,1	72,1	27,7	0,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... electricity, gas and water supply	118	78,0	22,0	–	76,3	22,9	0,8
Budownictwo Construction	671	74,1	25,6	0,3	72,6	26,8	0,6
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	1852	76,8	23,1	0,1	75,9	23,6	0,5
Hotele i restauracje..... Hotels and restaurants	87	60,9	39,1	–	59,8	39,1	1,1
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... Transport, storage and communication	305	76,4	23,6	–	74,4	25,3	0,3
Pośrednictwo finansowe..... Financial intermediation	54	70,4	29,6	–	70,4	29,6	–
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ Real estate, renting and business activities	705	67,2	21,4	11,4	59,6	22,7	17,7
Ochrona zdrowia i opieka społeczna..... Health and social work	181	68,5	29,8	1,7	64,6	33,2	2,2
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna Other community, social and personal service activities	133	66,2	33,1	0,7	64,7	34,6	0,7

TABL. 5 (234). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	Wskaźnik rentowności obrotu <i>Turnover profitability rate</i>		Wskaźnik płynności finansowej <i>Financial liquidity ratio of the</i>		
		brutto gross	netto net	I stopnia first degree	II stopnia second degree	III stopnia third degree
		w % in %				
OGÓŁEM..... 2000 TOTAL	101,0	-1,0	-1,6	8,9	52,8	69,7
2002	100,1	-0,1	-0,7	11,1	52,7	72,1
2003	92,7	6,6	5,8	17,9	74,8	98,2
sektor publiczny <i>public sector</i>	85,9	12,2	11,6	20,1	65,4	83,3
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	97,0	3,0	2,1	16,7	80,0	106,4
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	91,0	9,2	7,8	10,8	63,0	130,9
Przemysł..... <i>Industry</i>	91,6	7,9	7,0	18,7	74,4	98,3
górnictwo i kopalnictwo..... <i>mining and quarrying</i>	71,8	25,3	25,2	15,8	54,0	68,1
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	97,1	3,1	2,2	13,5	73,7	101,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę <i>electricity, gas and water supply</i>	97,3	2,7	0,5	55,1	109,9	125,3
Budownictwo <i>Construction</i>	99,2	1,5	0,6	20,1	91,6	108,7
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	98,5	1,5	1,0	10,3	78,2	113,7
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>	100,2	-0,2	-0,9	29,2	68,2	85,0
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>	97,8	2,3	0,9	23,0	101,9	109,7
Pośrednictwo finansowe..... <i>Financial intermediation</i>	99,5	0,5	-0,9	24,8	136,5	140,4
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ <i>Real estate, renting and business activi- ties</i>	71,8	21,1	20,4	22,4	49,6	55,3
Ochrona zdrowia i opieka społeczna..... <i>Health and social work</i>	98,9	1,1	-0,1	39,5	92,1	99,3
Pozostała działalność usługowa komu- nalna, społeczna i indywidualna <i>Other community, social and personal service activities</i>	96,0	4,0	2,2	49,7	122,9	133,7

TABL. 6 (235). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Zapasy		
			razem <i>total</i>	w tym	
				materiały <i>materials</i>	półprodukty i produkty w toku <i>semi-finished products and products in progress</i>
		w mln zł			
1	OGÓŁEM 2000	43657,6 ^c	10556,7	3728,0	1498,2
2	TOTAL 2002	46824,5	9970,3	3701,1	1216,8
3	2003	53789,1	11604,0	4543,3	1453,1
4	sektor publiczny..... <i>public sector</i>	16094,4	2924,2	1529,0	491,2
5	sektor prywatny <i>private sector</i>	37694,7	8679,8	3014,3	961,9
	w tym: <i>of which:</i>				
6	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	159,4	74,1	9,8	10,6
7	Przemysł <i>Industry</i>	34369,6	7547,3	4150,9	1225,7
8	górnictwo i kopalnictwo <i>mining and quarrying</i>	4185,9	555,7	208,8	1,8
9	przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	25172,1	6492,5	3467,0	1206,9
10	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>	5011,6	499,1	475,1	17,0
11	Budownictwo <i>Construction</i>	2775,8	304,0	95,0	108,4
12	Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair</i> ^Δ	11093,4	3370,0	173,8	29,9
13	Hotele i restauracje <i>Hotels and restaurants</i>	65,7	9,3	3,2	0,1
14	Transport, gospodarka magazynowa i łącz- ność..... <i>Transport, storage and communication</i>	1156,6	55,9	35,8	1,3
15	Pośrednictwo finansowe..... <i>Financial intermediation</i>	845,1	16,6	3,9	0,7
16	Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	2958,7	203,9	57,2	75,7
17	Ochrona zdrowia i opieka społeczna..... <i>Health and social work</i>	52,0	3,0	2,2	0,0
18	Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna..... <i>Other community, social and personal service activities</i>	302,9	19,2	11,3	0,5

a W 2000 r. środki pieniężne oraz krótkoterminowe papiery wartościowe przeznaczone do obrotu. **b, c** Patrz uwagi
a In 2000 cash equivalents and short-term securities designated for trading. **b, c** See general notes to the chapter, item 12.

<i>Inventories</i>		Krótkoterminowe należności i roszczenia		Inwestycje krótkoterminowe ^a <i>Short-term investments^a</i>	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne <i>Short-term deferred expenditures</i>	Lp. No.
<i>of which</i>		<i>Short-term dues and claims</i>				
produkty gotowe <i>finished products</i>	towary <i>goods</i>	razem <i>total</i>	w tym z tytułu dostaw i usług ^b <i>of which from deliveries and services^b</i>			
<i>in mln zł</i>						
1505,3	3481,7	27504,1	23219,6	5596,8	2613,3	1
1500,5	3300,2	26983,6	22534,8	7228,4	2642,2	2
1691,4	3692,8	31166,1	26287,2	9810,2	1208,8	3
585,4	239,6	8750,4	7237,5	3883,0	536,9	4
1106,0	3453,2	22415,7	19049,8	5927,2	671,9	5
47,4	6,1	63,6	31,1	13,2	8,5	6
1568,5	496,2	19461,0	16319,0	6533,2	828,0	7
338,9	5,7	2348,6	2056,2	969,9	311,6	8
1229,3	488,9	14924,1	12339,6	3359,3	396,3	9
0,3	1,6	2188,3	1923,2	2204,0	120,1	10
12,0	56,3	1825,8	1597,2	513,6	132,4	11
45,0	3046,0	6624,7	5739,3	1003,2	95,7	12
0,0	5,7	30,1	19,1	22,6	3,7	13
0,6	17,5	831,7	706,4	242,6	26,5	14
0,5	11,2	672,6	484,7	149,0	7,0	15
14,1	49,2	1457,4	1231,5	1196,8	100,6	16
0,3	0,4	27,6	24,2	20,7	0,8	17
3,0	3,9	165,7	129,5	112,6	5,4	18

ogólne do działu, ust. 12.

TABL. 7 (236). **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym		Of which	
			kapitały (fundusze) podstawowe core capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielo- ny (nierozli- czony) wynik finansowy z lat ubie- głych	wynik finansowy netto roku obrotowego
					undistributed (unsettled) financial result from previous years	net financial result of the turnover year
		w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM.....	2000	36023,3	28207,0	19202,7	-18395,7	-2568,1
TOTAL	2002	38137,0	33790,1	18502,5	-22614,8	-1055,3
	2003	53395,4	37809,6	19792,0	-24144,1	11349,1
sektor publiczny		19111,0	17177,6	6089,6	-16712,2	8776,9
public sector						
sektor prywatny.....		34284,4	20632,0	13702,4	-7431,9	2572,2
private sector						
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo.....		268,2	112,5	112,4	-18,9	33,2
Agriculture, hunting and forestry						
Przemysł.....		34403,8	22387,5	12933,8	-15364,2	8351,9
Industry						
górnictwo i kopalnictwo.....		3395,6	2987,8	1147,5	-8758,8	6578,2
mining and quarrying						
przetwórstwo przemysłowe.....		19058,4	11601,0	9030,1	-6170,1	1691,6
manufacturing						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		11949,8	7798,7	2756,2	-435,3	82,1
electricity, gas and water supply						
Budownictwo		937,5	560,6	582,3	-449,8	54,1
Construction						
Handel i naprawy ^Δ		4233,8	2322,3	1642,3	-1059,6	534,1
Trade and repair ^Δ						
Hotele i restauracje.....		339,1	331,1	22,7	-42,4	-3,1
Hotels and restaurants						
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.....		1258,5	780,4	393,1	-202,4	43,5
Transport, storage and communication						
Pośrednictwo finansowe.....		538,1	795,6	104,9	-403,1	1,2
Financial intermediation						
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ		10806,1	10090,7	3804,8	-6528,5	2308,7
Real estate, renting and business activi- ties						
Ochrona zdrowia i opieka społeczna		59,9	49,4	18,0	-11,1	-0,3
Health and social work						
Pozostała działalność usługowa komu- nalna, społeczna i indywidualna		512,2	346,2	172,5	-62,5	24,7
Other community, social and personal service activities						

TABL. 8 (237). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie Of which estate			
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób praw- nych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons
		w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM..... 2000	17320,9	7234,6	1492,4	1856,6	3729,3
TOTAL					
2002	22017,1	7327,2	2364,1	2771,8	5429,4
2003	26442,6	8259,5	4057,2	3104,7	6349,8
sektor publiczny..... public sector	15176,2	8103,2	3689,2	696,3	215,1
sektor prywatny..... private sector	11266,4	156,3	368,0	2408,4	6134,7
w tym: of which:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... Agriculture, hunting and forestry	79,6	1,0	1,3	69,0	3,5
Przemysł..... Industry	20066,3	6356,0	3578,2	1728,5	5782,3
górnictwo i kopalnictwo..... mining and quarrying	2969,3	2427,9	290,7	231,6	2,7
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	10656,5	1832,0	1377,5	1153,2	5073,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... electricity, gas and water supply	6440,5	2096,1	1910,0	343,7	706,5
Budownictwo..... Construction	479,7	23,6	40,2	187,0	19,4
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	1817,0	148,5	99,9	795,9	302,3
Hotele i restauracje..... Hotels and restaurants	322,4	70,3	53,2	42,3	2,8
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... Transport, storage and communication	674,9	172,8	76,8	61,1	25,1
Pośrednictwo finansowe..... Financial intermediation	794,6	492,3	2,1	26,5	11,7
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ Real estate, renting and business activi- ties	1783,7	949,5	188,4	147,9	167,4
Ochrona zdrowia i opieka społeczna..... Health and social work	49,2	18,4	6,0	16,2	0,9
Pozostała działalność usługowa komu- nalna, społeczna i indywidualna..... Other community, social and personal service activities	342,0	27,0	10,7	28,5	34,3

TABL. 9 (238). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term			
		Ogółem Grand total	razem total	w tym kredyty i pożyczki ^a of which credits and loans ^a	w tym of which		
					razem total	kredyty i pożyczki ^a credits and loans ^a	zobowią- zania z tytułu dostaw i usług ^b liabilities from deli- veries and services ^b
w mln zł in mln zł							
OGÓŁEM	2000	73940,7	11306,8	7014,6	62633,9 ^c	7117,8	25965,3
TOTAL	2002	77311,9	11481,5	6108,5	65830,4	7074,2	26356,2
	2003	70829,2	15162,9	7535,1	55666,3	6962,9	29916,7
sektor publiczny		26500,8	6756,7	2763,3	19744,1	1902,2	9848,2
public sector							
sektor prywatny		44328,4	8406,2	4771,8	35922,2	5060,7	20068,5
private sector							
w tym:							
of which:							
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		177,1	50,6	37,8	126,5	38,1	46,8
Agriculture, hunting and forestry							
Przemysł		46681,9	11207,6	5108,9	35474,3	3875,1	19153,7
Industry							
górnictwo i kopalnictwo		8790,4	2421,4	19,7	6369,0	112,2	2270,6
mining and quarrying							
przetwórstwo przemysłowe		29908,2	4865,0	1820,7	25043,2	3238,9	14820,8
manufacturing							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		7983,3	3921,2	3268,5	4062,1	524,0	2062,2
electricity, gas and water supply							
Budownictwo		2798,4	202,3	102,7	2596,1	303,4	1500,1
Construction							
Handel i naprawy ^Δ		10829,1	996,5	682,0	9832,6	1747,2	6907,3
Trade and repair ^Δ							
Hotele i restauracje		125,6	46,8	19,5	78,8	10,3	46,8
Hotels and restaurants							
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		1324,9	248,4	104,3	1076,5	150,1	527,5
Transport, storage and communication							
Pośrednictwo finansowe		1027,3	418,0	87,5	609,4	156,2	151,3
Financial intermediation							
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ		7431,3	1850,9	1300,9	5580,4	641,0	1475,0
Real estate, renting and business activi- ties							
Ochrona zdrowia i opieka społeczna		79,6	25,7	13,3	53,9	9,6	24,3
Health and social work							
Pozostała działalność usługowa komu- nalna, społeczna i indywidualna		345,8	113,9	77,0	231,9	30,5	81,8
Other community, social and personal service activities							

^a W 2000 r. wyłącznie kredyty bankowe. ^b Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 14. ^c Bez funduszy specjalnych.^a In 2000 – bank credits only. ^b See general notes to the chapter, item 14. ^c Excluding special funds.

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Przez finanse publiczne rozumie się procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: pobieraniem i gromadzeniem dochodów, wydatkowaniem środków publicznych, finansowaniem deficytu, zaciąganiem zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzaniem środkami publicznymi, zarządzaniem długiem publicznym.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa).

3. Podstawę prawną określającą procesy związane z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych stanowi ustawa z dnia 26 XI 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014) z późniejszymi zmianami.

Podstawę prawną gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego stanowią również: ustawa z dnia 26 XI 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 i 2000 (Dz. U. Nr 150, poz. 983) z późniejszymi zmianami, ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2001 Nr 142, poz. 1591) z późniejszymi zmianami, ustawy z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. 2001 Nr 142, poz. 1592 i 1590) z późniejszymi zmianami.

4. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa uchwalane są przez właściwe rady na okres roku kalendarzowego, w terminach i na zasadach określonych w ustawach o samorządzie terytorialnym.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance is understood as processes connected with the accumulation and allocation of public funds, particularly: the collection and accumulation of revenue, spending public funds, deficit financing, committing funds as well as the management of public funds and public debt.

2. The presented data include information concerning the budgets of local self-government entities (i.e., of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship).

3. The legal basis defining the processes connected with the accumulation and allocation of public funds is the Law on Public Finances, dated 26 XI 1998 (Journal of Laws No. 155, item 1014) with later amendments.

The legal basis for the financial management of local self-government entities is the Act on Incomes of Local Self-government Entities in 1999 and 2000, dated 26 XI 1998 (Journal of Laws No. 150, item 983) with later amendments, as well as the Act on Gmina Self-government, dated 8 III 1990 (uniform text Journal of Laws 2001 No. 142, item 1591) with later amendments, the Act on Powiat Self-government, and the Act on Voivodship Self-government, dated 5 VI 1998 (uniform text Journal of Laws 2001 No. 142, item 1592 and 1590) with later amendments.

4. Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are passed by the appropriate councils for a period of one calendar year, within periods and on the basis of principles defined in the Law on Local Self-government.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are given jointly.

5. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się na podstawie klasyfikacji budżetowej, którą ustala Minister Finansów w drodze rozporządzenia. Prezentowane dane w podziale według działów i paragrafów opracowano zgodnie z klasyfikacją dochodów i wydatków budżetowych, obowiązującą na mocy rozporządzenia Ministra Finansów: do 2002 r. – z dnia 18 VII 2000 r. (Dz. U. Nr 59, poz. 688) z późniejszymi zmianami, w 2003 r. – z dnia 25 III 2003 r. (Dz. U. Nr 68, poz. 634) z późniejszymi zmianami.

6. Na dochody **budżetów jednostek samorządu terytorialnego** składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, tj.: podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, wpływy z karty podatkowej, podatek od spadków i darowizn, podatek leśny,
 - c) wpływy z opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, np.: skarbowej, eksploatacyjnej, targowej, podatku od czynności cywilnoprawnych,
 - d) dochody z majątku jednostek samorządu terytorialnego, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
 - e) pozostałe dochody jednostek samorządu terytorialnego, np. opłaty administracyjne, opłaty miejscowe, odsetki od środków gromadzonych na rachunkach bankowych, odsetki za nieterminowo wnoszone opłaty;
- 2) dotacje celowe:
 - a) z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - b) dotacje otrzymane z funduszy celowych,
 - c) pozostałe dotacje, tj. dotacje celowe otrzymane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego;
- 3) subwencje ogólne z budżetu państwa przekazywane wszystkim jednostkom samorządu terytorialnego dla uzupełnienia ich własnych dochodów, w tym na zadania oświatowe;
- 4) środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych.

7. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

5. Revenue and expenditure of local self-government entities budgets are grouped on the basis of budget classification, introduced by the Regulation of the Minister of Finance. The presented data that are divided into divisions and paragraphs were compiled in accordance with the classification of budget revenue and expenditure, obligatory on the basis of the decree of the Minister of Finance: until 2002 – dated 18 VII 2000 (Journal of Laws No. 59, item 688) with later amendments, in 2003 – dated 25 III 2003 (Journal of Laws No. 68, item 634) with later amendments.

6. Budget revenues **of local self-government entities** comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenues from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from taxes established and collected on the basis of separate acts, i.e.: the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, receipts from lump sum taxation, taxes on inheritance and gifts, the forest tax,
 - c) receipts from fees established and collected on the basis of separate acts e.g., the Financial Statute, the Service Act and the Marketplace Act, tax on civil law transactions,
 - d) revenue from property of local self-government entities e.g., income from renting and leasing as well as other agreements with a similar character,
 - e) other income of local self-government entities e.g., administrative fees, local fees, interest on funds deposited in bank accounts, interest on late payments;
- 2) appropriated allocations:
 - a) from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, tasks realized on the basis of agreements with bodies of the government administration,
 - b) allocations received from appropriated funds,
 - c) other allocations, i.e. appropriated allocations received on the basis of self-government agreements;
- 3) general subsidies from the state budget transferred to all local self-government budgets for supplementing their own revenue, of which for educational tasks;
- 4) funds for the additional financing own tasks from non-budgetary sources.

7. Information concerning local self-government entities budgets was compiled on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.

TABL. 1 (239). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM..... 2000 TOTAL	8894072,0	2296718,7	5160610,8	833288,5	603454,0
2002	9842275,8	2757780,8	5655158,0	834346,6	594990,4
2003	9514683,7	2750031,7	5383720,9	749720,7	631210,4
Dochody własne Own revenue	4485454,6	1484954,1	2822954,6	86436,7	91109,2
w tym: of which:					
udziały w podatkach stanowiących dochód bu- dżetu państwa – w podatku dochodowym share in income from taxes comprising state budget revenue – in income tax	1489983,7	462350,9	933657,1	16087,6	77888,1
od osób prawnych..... corporate income tax	87829,8	18333,1	61483,4	–	8013,3
od osób fizycznych personal income tax	1402153,9	444017,8	872173,7	16087,6	69874,8
podatek od nieruchomości..... tax on real estate	1475967,4	566793,8	909173,6	–	–
podatek rolny agricultural tax	34405,4	30643,2	3762,2	–	–
podatek od środków transportowych tax on means of transport	63048,8	28098,7	34950,1	–	–
podatek od czynności cywilnoprawnych tax on civil law transactions	84243,2	28953,0	55290,2	–	–
opłata skarbową treasury fee	48954,7	15091,8	33862,9	–	–

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 (239). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)**
**REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY TYPE (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
Dochody własne (dok.) Own revenue (cont.)					
dochody z majątku..... revenue from property	471701,2	110381,6	346191,9	13578,4	1549,3
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz in- nych umów o podobnym charakterze of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character	273879,2	60815,6	206730,1	5098,4	1235,1
Dotacje celowe z budżetu państwa Appropriated allocations from the state budget	1263714,2	167222,8	666188,8	221199,2	209103,4
na zadania: for tasks:					
z zakresu administracji rządowej..... for government administration tasks	597382,4	134819,4	319733,3	76144,1	66685,6
własne for own tasks	645532,2	30186,9	328799,7	144585,9	141959,7
realizowane na podstawie porozumień z orga- nami administracji rządowej..... realized on the basis of agreements with gov- ernment administration bodies	20799,8	2216,6	17655,9	469,2	458,1
Dotacje otrzymane z funduszy celowych..... Allocations received from appropriated funds	50296,0	27770,9	12185,7	7084,7	3254,7
Pozostałe dotacje Other allocations	244454,5	15055,7	28820,5	21777,9	178800,4
Subwencje ogólne z budżetu państwa General subsidies from the state budget	3377104,3	992672,2	1825074,6	410555,3	148802,2
w tym na zadania oświatowe of which for educational tasks	2672784,1	815773,1	1458204,0	327278,0	71529,0
Środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych Funds for additional financing of own tasks from non-budgetary sources	93660,3	62355,9	28496,8	2667,0	140,6

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 2 (240). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG DZIAŁÓW W 2003 R.**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY DIVISION IN 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM..... TOTAL	9514683,7	2750031,7	5383720,9	749720,7	631210,4
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo..... Agriculture and hunting	74742,0	42481,5	1190,3	2746,2	28324,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz i wodę..... Electricity, gas and water supply	9174,3	9024,7	149,6	–	–
Transport i łączność..... Transport and communication	438457,7	30300,9	135791,8	23102,1	249262,9
Gospodarka mieszkaniowa..... Dwelling economy	585586,8	127726,1	449347,5	8511,5	1,7
Działalność usługowa..... Service activity	23149,4	2303,9	14083,5	5379,9	1382,1
Administracja publiczna..... Public administration	145567,1	26266,5	72647,7	43481,2	3171,7
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpoża- rowa..... Public safety and fire protection	124577,0	2615,3	83383,5	38572,7	5,5
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych Corporate income tax and personal income tax	3511464,7	1250800,3	2159142,4	18412,0	83110,0
Oświata i wychowanie..... Education	74842,6	23898,9	43098,2	7397,0	448,5
Ochrona zdrowia..... Health care	144581,0	692,0	63458,2	29311,4	51119,4
Opieka społeczna..... Social welfare	667988,9	129447,8	383525,0	150821,4	4194,7
Edukacyjna opieka wychowawcza..... Educational care	56421,9	22915,5	26978,0	6449,7	78,7
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska..... Municipal economy and environmental protection	153722,3	57668,7	71203,0	1201,2	23649,4
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego..... Culture and national heritage	27965,0	2112,5	3936,7	786,4	21129,4
Kultura fizyczna i sport..... Physical education and sport	37446,4	10754,0	12281,9	8,0	14402,5

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (241). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM 2000 TOTAL	9135174,4	2354397,6	5344215,2	827693,2	608868,3
2002	10091865,0	2775591,8	5841692,4	869509,9	605070,9
2003	9726848,2	2863851,2	5467843,0	769577,4	625576,6
w tym: of which:					
Dotacje Allocations	927340,4	155617,7	577316,6	49445,5	144960,6
w tym dotacje dla zakładów budżetowych, go- spodarstw pomocniczych, środków specjal- nych i funduszy celowych of which allocations for budgetary establish- ments, auxiliary units, special funds and ap- propriated funds	332111,5	48158,6	282288,2	38,3	1626,4
Świadczenia na rzecz osób fizycznych Benefits for natural persons	717830,2	216498,5	457138,1	41995,7	2197,9
Wydatki bieżące jednostek budżetowych Current expenditure of budgetary entities	6168826,5	1927009,2	3494626,7	605413,4	141777,2
w tym: of which:					
wynagrodzenia wages and salaries	3392163,5	1064129,3	1877262,9	374052,6	76718,7
składki na obowiązkowe ubezpieczenia spo- łeczne i Fundusz Pracy contributions to compulsory social security and the Labour Fund	654100,1	216258,1	355490,7	67536,1	14815,2
zakup materiałów i usług purchase of materials and services	1888094,1	568780,5	1135611,9	141250,2	42451,5
Obsługa długu publicznego Public debt servicing	66645,5	15555,7	44881,5	4573,2	1635,1
Wydatki majątkowe Property expenditure	1617134,1	512663,9	729972,9	56083,1	318414,2
w tym inwestycyjne ^b of which investment expenditure ^b	1585706,3	506318,2	705491,6	56082,3	317814,2

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Including allocations for financing investment tasks of budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds.

TABL. 4 (242). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG DZIAŁÓW W 2003 R.**
*EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY DIVISION IN 2003*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM TOTAL	9726848,2	2863851,2	5467843,0	769577,4	625576,6
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo	144438,8	104867,2	2250,3	2812,8	34508,5
<i>Agriculture and hunting</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz i wodę	9572,8	9346,6	226,2	—	—
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Transport i łączność	1187671,0	210415,1	595213,8	74947,6	307094,5
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	519311,7	105638,4	409803,4	2374,0	1495,9
<i>Dwelling economy</i>					
Działalność usługowa	63914,8	16148,5	36743,3	6169,6	4853,4
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	940984,7	360431,0	452197,4	102436,4	25919,9
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpoża- rowa	210513,4	36766,4	133866,7	39580,3	300,0
<i>Public safety and fire protection</i>					
Obsługa długu publicznego ^b	67944,9	16732,0	44773,7	4804,1	1635,1
<i>Public debt servicing ^b</i>					
Oświata i wychowanie	3179300,6	1037277,7	1790204,0	286812,0	65006,9
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	272503,2	32637,3	143851,5	35973,7	60040,7
<i>Health care</i>					
Opieka społeczna	1149398,8	243291,9	745223,2	153989,4	6894,3
<i>Social welfare</i>					
Edukacyjna opieka wychowawcza	754428,7	247782,1	443964,5	53314,7	9367,4
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	616613,2	274075,5	318401,2	608,0	23528,5
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	335255,3	95886,1	171922,5	3373,4	64073,3
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna i sport	235187,8	58713,1	155581,5	674,9	20218,3
<i>Physical education and sport</i>					

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Includes public debt servicing and current expenditure of budgetary entities connected with this servicing.

DZIAŁ XXI

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponieszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne – jeśli nie zaznaczono inaczej – zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

CHAPTER XXI

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to recommendations of the “European System of Accounts 1995” (ESA).

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as land and water engineering constructions), of which, i.a., construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (included exclusively in data expressed at current prices).

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays, unless otherwise indicated, are included into the appropriate sections of the NACE rev. 1 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

3. Od 2002 r. – w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694) nakłady inwestycyjne na niektóre przedmioty leasingu, stanowiące środki trwałe podmiotów je użytkujących (leasingobiorców), zaliczono do nakładów tych podmiotów; do 2001 r. nakłady te były wykazywane przez podmioty finansujące (leasingodawców), tj. zaliczane były do sekcji „Pośrednictwo finansowe” oraz „Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”, co wpłynęło na poziom prezentowanych wielkości.

4. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo mieszkaniowe, sakralne i rekreacyjne nieprzystosowane do stałego zamieszkania – ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytku. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku, składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z poboczami i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

3. Since 2002 due to amendment Act of Accounting (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694) investment outlays on some objects of lease being fixed assets of units using them (lessee) were included into investment outlays of those units; until 2001 those outlays had been reported by units that had financed them (lessor), i.e. were classified in the section “Financial intermediation” and “Real estate, renting and business activities”, what had impact on the level of presented amounts.

4. The value of investment outlays incurred by:

- legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private construction residential, sacral and recreational not adapted for permanent residence, was estimated.

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., not including the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready, for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential-premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w **bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć, w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:

- przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
- po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value** of fixed assets **at current book-keeping prices** is understood, as of 31 XII, within the scope of fixed assets designated for exploitation:

- before 1 I 1995 – the value at replacement prices of September 1994,
- after 1 I 1995 – the purchase or manufacturing value at current prices.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The **degree of consumption** of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. Data by sections of the NACE rev. 1, unless otherwise indicated, were compiled using the **enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the dominating kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section “Manufacturing”. An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate, renting and business activities”.

5. Od 2002 r. – w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694) niektóre przedmioty leasingu zaliczone są do środków trwałych podmiotów je użytkujących (leasingobiorców); do 2001 r. były one zaliczane do środków trwałych podmiotów finansujących (leasingodawców), tj. do sekcji „Pośrednictwo finansowe” oraz „Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”, co wpłynęło na poziom prezentowanych wielkości.

6. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych – ustalono szacunkowo.

7. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

5. Since 2002 due to amendment Act of Accounting (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694) some objects of lease have been included into fixed assets of units using them (lessee); until 2001 they had been included into fixed assets of units that had financed them (lessor), i.e. were classified in the section "Financial intermediation" and "Real estate, renting and business activities", what had impact on the level of presented amounts.

6. The gross value of fixed assets:

- of legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- of legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.

7. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) buildings and structures:
 - a) buildings and places; since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-operative right to non-residential (utilitarian) premise,
 - b) land and water engineering constructions (excluding detailed meliorations);
- 2) machinery, technical equipment and tools:
 - a) boilers and power industry machinery,
 - b) general usage machinery, equipment and apparatus,
 - c) special use machinery, equipment and apparatus,
 - d) technical equipment,
 - e) tools, instruments, moveables and endowments;
- 3) transport equipment;
- 4) other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).

Uwaga do tablic 1 – 4

Patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje”, ust. 3.

Note to tables 1 – 4

See general notes to the chapter “Investments”, item 3.

TABL. 1 (243). NAKŁADY INWESTYCYJNE^a W GOSPODARCE NARODOWEJ (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS^a IN THE NATIONAL ECONOMY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM..... TOTAL	15343,4	13111,5	13421,0	4387,5	9033,5
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... Agriculture, hunting and forestry	90,5	85,4	84,0	20,3	63,7
Rybołówstwo i rybactwo..... Fishing	1,4	0,4	0,9	0,8	0,1
Przemysł..... Industry	5907,6	6127,5	6482,7	1940,3	4542,4
górnictwo i kopalnictwo..... mining and quarrying	790,9	1021,9	1041,4	1006,0	35,4
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	3917,5	4080,4	4203,2	179,8	4023,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... electricity, gas and water supply	1199,2	1025,2	1238,1	754,5	483,6
Budownictwo..... Construction	960,2	634,4	636,0	451,1	184,9
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	1818,3	1359,6	1109,1	48,5	1060,6
Hotele i restauracje..... Hotels and restaurants	134,8	86,8	135,5	2,5	133,0
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... Transport, storage and communication	1505,2	891,3	971,3	170,5	800,8
Pośrednictwo finansowe..... Financial intermediation	695,1	320,3	193,5	36,4	157,1
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ Real estate, renting and business activities	2521,1	2031,2	2161,9	247,3	1914,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	314,8	349,9	460,0	458,7	1,3
Edukacja..... Education	309,7	398,3	318,9	277,1	41,8
Ochrona zdrowia i opieka społeczna..... Health and social work	511,4	257,8	238,5	206,9	31,6
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna..... Other community, social and personal service activities	573,3	568,6	628,7	527,1	101,6

^a Według lokalizacji inwestycji.

^a According to investment location.

Uwaga do tablic 1 – 4

Patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje”, ust. 3.

Note to tables 1 – 4

See general notes to the chapter “Investments”, item 3.

TABL. 2 (244). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY OWNERSHIP SECTORS
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM..... TOTAL	10580,5	8537,8	8872,2	2589,9	6282,3
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	50,2	19,2	26,2	18,0	8,2
Rybołówstwo i rybactwo..... <i>Fishing</i>	1,4	0,4	0,8	0,8	–
Przemysł..... <i>Industry</i>	5432,6	5749,1	6196,0	1896,0	4300,0
górnictwo i kopalnictwo..... <i>mining and quarrying</i>	777,1	1003,2	1036,6	1006,0	30,6
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	3519,4	3775,8	3978,2	178,7	3799,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>	1136,1	970,1	1181,2	711,3	469,9
Budownictwo..... <i>Construction</i>	212,0	137,2	160,3	32,1	128,2
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	1338,7	994,0	783,5	45,3	738,2
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>	97,4	47,3	92,4	1,8	90,6
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>	1333,8	628,8	652,9	143,5	509,4
Pośrednictwo finansowe..... <i>Financial intermediation</i>	603,0	203,3	136,4	36,1	100,3
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	992,6	422,7	505,7	191,9	313,8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	8,0	0,2	0,1	–	0,1
Edukacja..... <i>Education</i>	23,7	46,6	34,5	10,9	23,6
Ochrona zdrowia i opieka społeczna..... <i>Health and social work</i>	380,6	152,1	157,9	142,3	15,6
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna..... <i>Other community, social and personal service activities</i>	106,5	136,9	125,5	71,2	54,3

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

Uwaga do tablic 1 – 4

Patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje”, ust. 3.

Note to tables 1 – 4

See general notes to the chapter “Investments”, item 3.

**TABL. 3 (245). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP
(ceny bieżące)**

INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
OGÓŁEM.....	2000	9295,2	3346,6	4823,9	820,1
TOTAL	2002	8466,0	2634,2	4867,9	597,4
	2003	8744,0	2556,5	5244,5	716,8
w tym: of which:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... Agriculture, hunting and forestry		39,8	16,5	12,2	4,6
Przetwórstwo przemysłowe..... Manufacturing		4217,4	791,4	3145,0	178,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektry- czną, gaz, wodę..... Electricity, gas and water supply		1254,9	454,4	773,9	18,8
Budownictwo..... Construction		192,7	54,6	82,4	49,0
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ		745,5	298,5	211,4	179,0
Hotele i restauracje..... Hotels and restaurants		32,8	21,9	6,2	2,5
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.... Transport, storage and communication		303,3	64,6	37,7	194,4
Pośrednictwo finansowe..... Financial intermediation		138,8	50,1	78,0	7,5
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ Real estate, renting and business activities		416,7	272,8	86,1	37,3
Edukacja..... Education		44,9	24,5	9,1	7,7
Ochrona zdrowia i opieka społeczna..... Health and social work		163,6	69,9	87,7	3,4
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna..... Other community, social and personal service activities		96,3	38,1	37,5	18,5

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje”, ust. 2.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; see general notes to the chapter “Investments”, item 2.

Uwaga do tablic 1 – 4

Patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje”, ust. 3.

Note to tables 1 – 4

See general notes to the chapter “Investments”, item 3.

TABL. 4 (246). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł	in mln zł	
O G Ó Ł E M..... 2000	1765,7	1314,9	345,5	34,1
T O T A L				
2002	1626,7	1354,6	159,6	26,6
2003	1592,4	1269,2	157,3	18,3
własność państwowa..... state ownership	307,2	193,2	61,8	7,4
własność jednostek samorządu terytorialnego local self-government entities ownership	1285,2	1076,0	95,5	10,9
w tym: of which:				
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... Agriculture, hunting and forestry	1,9	1,6	0,2	0,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektry- czną, gaz, wodę..... Electricity, gas and water supply	7,4	5,3	1,2	0,9
Budownictwo	40,0	39,4	0,1	0,4
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.... Transport, storage and communication	46,8	43,6	0,6	0,2
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ	26,6	20,8	5,2	0,6
Real estate, renting and business activities				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdro- wotne ^Δ	1245,7	1006,6	88,1	11,9
Public administration and defence; compulsory social security				
Edukacja.....	155,8	99,5	48,9	1,3
Education				
Ochrona zdrowia i opieka społeczna.....	15,8	7,0	8,4	0,3
Health and social work				
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna.....	51,9	45,2	4,2	2,5
Other community, social and personal service activities				

Uwaga do tablic 5 – 8

Patrz uwagi ogólne do działu „Środki trwałe”, ust. 5.

Note to tables 5 – 8

See general notes to the chapter “Fixed assets”, item 5.

TABL. 5 (247). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a W GOSPODARCE NARODOWEJ (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a IN THE NATIONAL ECONOMY

(current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM.....	190764,0	199719,5	204439,0	97464,6	106974,4
TOTAL					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo.....	4837,9	5021,6	4975,7	702,8	4272,9
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>					
Rybołówstwo i rybactwo.....	6,9	11,2	2,9	–	2,9
<i>Fishing</i>					
Przemysł.....	90347,3	95891,2	91290,7	52796,7	38494,0
<i>Industry</i>					
górnictwo i kopalnictwo.....	20065,4	20420,9	16226,4	15862,0	364,4
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe.....	41106,8	44997,4	43883,9	10725,5	33158,4
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę.....	29175,1	30472,9	31180,4	26209,2	4971,2
<i>electricity, gas and water supply</i>					
Budownictwo.....	2626,3	3314,5	3180,9	852,0	2328,9
<i>Construction</i>					
Handel i naprawy ^Δ	7134,2	9717,1	9213,7	1382,2	7831,5
<i>Trade and repair^Δ</i>					
Hotele i restauracje.....	867,8	1151,4	1263,6	90,0	1173,6
<i>Hotels and restaurants</i>					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.....	28197,3	20176,6	23397,0	13625,8	9771,2
<i>Transport, storage and communication</i>					
Pośrednictwo finansowe.....	3338,5	3409,6	3090,7	532,6	2558,1
<i>Financial intermediation</i>					
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ	40103,2	44143,9	49001,3	10120,8	38880,5
<i>Real estate, renting and business activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	3592,5	4915,7	5448,4	5427,4	21,0
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja.....	3233,1	3716,2	4660,6	4418,0	242,6
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia i opieka społeczna.....	3065,0	3993,1	3937,4	3435,9	501,5
<i>Health and social work</i>					
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna.....	3414,1	4257,4	4976,1	4080,4	895,7
<i>Other community, social and personal service activities</i>					

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a The division of fixed assets by NACE rev. 1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

Uwaga do tablic 5 – 8

Patrz uwagi ogólne do działu „Środki trwałe”, ust. 5.

Note to tables 5 – 8

See general notes to the chapter “Fixed assets”, item 5.

TABL. 6 (248). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a
(bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM..... TOTAL	138322,2	136395,3	136987,7	65802,7	71185,0
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	709,2	729,5	673,9	353,3	320,6
Rybołówstwo i rybactwo..... <i>Fishing</i>	3,3	7,5	7,8	7,8	–
Przemysł..... <i>Industry</i>	88667,1	92773,8	87884,2	51826,5	36057,7
górnictwo i kopalnictwo..... <i>mining and quarrying</i>	20039,1	20370,6	16151,6	15843,1	308,5
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	40215,8	42921,9	41837,4	10676,5	31160,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>	28412,2	29481,3	29895,2	25306,9	4588,3
Budownictwo..... <i>Construction</i>	1929,7	1986,9	1801,2	426,9	1374,3
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	5530,9	7255,6	6675,1	1371,3	5303,8
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>	663,0	853,9	940,7	68,1	872,6
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>	18182,0	7932,3	9604,9	1714,2	7890,7
Pośrednictwo finansowe..... <i>Financial intermediation</i>	2659,7	2714,1	2429,9	519,4	1910,5
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	16767,4	17600,6	21441,1	4841,4	16599,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	30,5	2,2	0,5	–	0,5
Edukacja..... <i>Education</i>	118,3	184,2	235,1	61,0	174,1
Ochrona zdrowia i opieka społeczna..... <i>Health and social work</i>	1902,2	2437,5	2967,2	2762,1	205,1
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna..... <i>Other community, social and personal service activities</i>	1158,9	1917,2	2326,1	1850,7	475,4

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE rev. 1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

Uwaga do tablic 5 – 8

Patrz uwagi ogólne do działu „Środki trwałe”, ust. 5.

Note to tables 5 – 8

See general notes to the chapter “Fixed assets”, item 5.

TABL. 7 (249). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł	in mln zł	
O G Ó Ł E M..... 2000	15274,1	12514,9	2310,1	439,3
TOTAL				
2002	18987,0	16445,2	2010,1	508,3
2003	21318,0	18571,5	2147,4	542,8
własność państwowa..... state ownership	3816,9	2499,8	1056,7	259,9
własność jednostek samorządu terytorialnego local self-government entities ownership	17501,1	16071,7	1090,7	282,9
w tym: of which:				
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... Agriculture, hunting and forestry	74,2	39,7	6,4	7,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... Electricity, gas and water supply	856,5	804,3	44,0	8,2
Budownictwo Construction	415,5	410,3	3,0	2,2
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.... Transport, storage and communication	2529,6	2402,5	25,0	68,6
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ Real estate, renting and business activities	5017,1	4887,8	114,8	14,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	5182,3	4024,5	799,4	357,2
Edukacja..... Education	4356,7	3530,7	798,9	27,1
Ochrona zdrowia i opieka społeczna..... Health and social work	659,3	474,1	170,3	14,4
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna..... Other community, social and personal service activities	2203,7	1978,6	181,9	42,7

Uwaga do tablic 5 – 8

Patrz uwagi ogólne do działu „Środki trwałe”, ust. 5.

Note to tables 5 – 8

See general notes to the chapter “Fixed assets”, item 5.

TABL. 8 (250). **STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w %	in %	
O G Ó Ł E M..... 2000 TOTAL	41,2	39,6	45,7	62,5
2002	38,1	33,8	66,6	67,7
2003	36,8	32,1	70,5	65,1
własność państwowa..... state ownership	39,9	21,3	77,0	68,8
własność jednostek samorządu terytorialnego local self-government entities ownership	36,1	33,8	64,2	61,7
w tym: of which:				
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... Agriculture, hunting and forestry	22,9	17,8	62,6	65,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... Electricity, gas and water supply	28,1	26,2	56,7	65,9
Budownictwo..... Construction	12,3	11,5	78,3	73,4
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.... Transport, storage and communication	15,3	12,9	64,2	84,1
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ Real estate, renting and business activities	57,7	57,3	70,1	74,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	30,8	20,6	69,3	60,2
Edukacja..... Education	41,5	33,3	77,3	59,5
Ochrona zdrowia i opieka społeczna..... Health and social work	40,4	28,5	70,2	81,3
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna..... Other community, social and personal service activities	25,5	22,2	51,2	70,1

DZIAŁ XXII

RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zaleceniami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych ESA 1995. W systemie rachunków regionalnych dla województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

2. Produkt krajowy brutto (PKB) obrazuje końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Stanowi sumę wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, powiększoną o podatki od produktów i pomniejszoną o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

3. Wartość dodana brutto mierzy wartość nowo wytworzoną i jest obliczana jako różnica pomiędzy produkcją globalną a zużyciem pośrednim. Wartość dodana brutto jest wyrażona w cenach bazowych.

4. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług będących rezultatem działalności produkcyjnej wszystkich krajowych jednostek instytucjonalnych.

5. Zużycie pośrednie obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie rejestrowane jest jako amortyzacja środków trwałych.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem obrotów wewnętrznych.

CHAPTER XXII

REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. Regional accounts were compiled according to the principles of "European System of National and Regional Accounts ESA 1995". The following accounts are compiled in the regional accounts system for the voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kinds of activities as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kinds of activities.

2. Gross domestic product (GDP) illustrates the final result of the activity of all entities of the national economy. It accounts for the sum of the gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

3. Gross value added measures the newly generated value and is calculated as the difference between gross output and intermediate consumption. Gross value added is presented at basic prices.

4. Gross output includes the value of products and services being the result of the production activity of all national institutional units.

5. Intermediate consumption includes the value of products and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets.

6. In the regional accounts system gross output and intermediate consumption are recorded including internal turnover.

7. Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

8. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze oraz inne transfery bieżące.

9. Grupowanie danych w podziale na rodzaje działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe);
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniami;
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie „O finansach publicznych” oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa;

7. Gross primary income in the households sector includes: gross mixed income, income connected with hired work (comprising total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e., wages and salaries, contributions to compulsory social security and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind and other current transfers.

9. The grouping of data according to kinds of activities was conducted using the **local kind of activity unit method**, i.e., by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

10. Criteria of rating given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic value as well as the way of participation in the distribution of incomes. The five following institutional sectors are defined:

- 1) *non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services);*
- 2) *financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity;*
- 3) *general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in act “Public Finance” as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget;*

- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochód z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł;
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, stowarzyszenia, fundacje oraz organizacje wyznaniowe.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy własności), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

12. Prezentowane w niniejszej edycji Rocznika dane opracowano w warunkach porównywalnych z uwzględnieniem zmian metodologicznych dotyczących:

- 1) ujęcia amortyzacji podbudowy dróg publicznych w sektorze instytucji rządowych i samorządowych,
- 2) wyceny usług mieszkaniowych dokonanej przy wykorzystaniu metody kosztów użytkownika.

13. Wyjaśnienia dotyczące rewizji danych w rachunkach regionalnych zostały zamieszczone w publikacji „Produkt krajowy brutto według województw i podregionów w 2002 roku”, GUS i US Katowice, październik 2004.

14. Dane za lata 2000-2001 zostały obliczone według Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) zgodnie ze stanem obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r.

4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources;*

5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.*

11. *The estimation of the “hidden economy” is included in the regional accounts in the field of concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (independently of the kind of ownership), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).*

12. *Data presented in this edition of Yearbook were elaborated in comparable conditions taking into account methodical changes concerning:*

- 1) *inclusion of the depreciation of public roads foundation of the general government sector,*
- 2) *valuation of dwelling services accomplished by the user cost method.*

13. *The explanations concerning the revision of data in the regional accounts were presented in the publication “Gross domestic product by voivodships and subregions in 2002”, CSO and SO Katowice, October 2004.*

14. *Data for the years 2000-2001 were calculated according to the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS) as of 31 XII 2002.*

Uwaga do tablic

Dane skorygowano w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika.

Note to tables

Data have been corrected in relation to data published in the previous editions of the Yearbook.

TABL. 1 (251). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)***GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2000	2001	2002
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M w mln zł..... T O T A L in mln zł	100090,6	103547,8	107288,4	x	x	x
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	87536,6	90832,2	93793,2	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw..... non-financial corporations	45925,0	46869,4	48574,7	52,5	51,6	51,8
instytucji rządowych i samorządowych general government	10642,5	12025,1	12520,2	12,2	13,2	13,3
gospodarstw domowych	27955,6	29393,7	30316,8	31,9	32,4	32,3
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybołówstwo i rybactwo..... Agriculture, hunting and forestry; fishing	1404,8	1119,6	918,6	1,6	1,2	1,0
Przemysł	27150,6	29387,0	29618,0	31,0	32,4	31,6
Przemysł	27150,6	29387,0	29618,0	31,0	32,4	31,6
w tym przetwórstwo przemysłowe	15537,0	16272,8	16997,9	17,7	17,9	18,1
of which manufacturing	15537,0	16272,8	16997,9	17,7	17,9	18,1
Budownictwo	6873,3	6465,6	5966,2	7,9	7,1	6,4
Construction	6873,3	6465,6	5966,2	7,9	7,1	6,4
Usługi rynkowe ^a	41699,8	42276,9	45257,5	47,6	46,5	48,3
Market services ^a	41699,8	42276,9	45257,5	47,6	46,5	48,3
Usługi nierynkowe ^a	10408,2	11583,0	12032,8	11,9	12,8	12,8
Non-market services ^a	10408,2	11583,0	12032,8	11,9	12,8	12,8
NA 1 MIESZKAŃCA w zł..... PER CAPITA in zł	20957	21762	22627	x	x	x

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1).^a See general notes to the Yearbook, item 2, point 1).

Uwaga do tablic

Dane skorygowano w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika.

Note to tables

Data have been corrected in relation to data published in the previous editions of the Yearbook.

TABL. 2 (252). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU
TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
*BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION
OF INCOME ACCOUNT (current prices)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	SPECIFICATION
	w mln zł	in mln zł		
Produkcja globalna	201044,8	208071,3	211409,0	Gross output
Zużycie pośrednie	113508,2	117239,2	117615,9	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	87536,6	90832,2	93793,2	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem.....	44224,6	47253,4	46666,9	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	42262,2	42596,3	45656,6	Gross operating surplus

Uwaga do tablic

Dane skorygowano w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika.

Note to tables

Data have been corrected in relation to data published in the previous editions of the Yearbook.

TABL. 3 (253). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				<i>Gross primary income:</i>
w milionach złotych.....	74119,2	77577,9	77893,4	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	15519	16304	16428	<i>per capita in zł</i>
Dochody do dyspozycji brutto:				<i>Gross disposable income:</i>
w milionach złotych.....	73893,3	78048,2	79966,2	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	15472	16403	16865	<i>per capita in zł</i>

DZIAŁ XXIII

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

1. **Proces prywatyzacji** przedsiębiorstw państwowych zapoczątkowany został 1 VIII 1990 r. na mocy ustawy z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 51, poz. 298) z późniejszymi zmianami, która zdefiniowała podstawowe kierunki i zasady przekształceń własnościowych w Polsce. Wymieniona ustawa obowiązywała do 7 IV 1997 r. Obecnie prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych prowadzona jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. Nr 118, poz. 561) z późniejszymi zmianami, obowiązującej od 8 IV 1997 r. oraz następujących aktów prawnych:

- ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. 1991 Nr 18, poz. 80) z późniejszymi zmianami,
- ustawy z dnia 19 X 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 57, poz. 603) z późniejszymi zmianami,
- ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202) z późniejszymi zmianami.

2. Na podstawie wymienionych aktów prawnych (z wyłączeniem ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa) stosuje się trzy zasadnicze **metody postępowania**

z przedsiębiorstwami państwowymi:

- 1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:
 - a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:
 - prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
 - wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych – NFI,
 - innym,
 - b) w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności;
- 2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);
- 3) **likwidację** przedsiębiorstwa **ze względów ekonomicznych**.

3. Odrębnym procesom – w myśl ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa – podlega majątek byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), którym dysponuje Agencja Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. – Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa) w celu restrukturyzacji i prywatyzacji.

CHAPTER XXIII

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

1. **The process of privatizing** state owned enterprises began on 1 VIII 1990, on the basis of the Law on the Privatization of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990 (Journal of Laws No. 51, item 298) with later amendments, which defined the basic directions and principles of ownership transformations in Poland. The above mentioned law was valid until 7 IV 1997. At present, the privatization of state owned enterprises is conducted on the basis of the Law on the Commercialization and Privatization, dated 30 VIII 1996 (Journal of Laws No. 118, item 561) with later amendments, valid since 8 IV 1997 as well as the following legal documents:

- the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80) with later amendments,
- the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury, dated 19 X 1991, as well as changes in some laws (uniform text Journal of Laws 2001 No. 57, item 603) with later amendments,
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202) with later amendments.

2. On the basis of the legal acts mentioned above (excluding the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury) three **basic methods** are used relative to state owned enterprises:

- 1) **commercialization**, i.e. the transformation of an enterprise:
 - a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:
 - indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,
 - the transfer of shares or holdings to the National Investment Funds – NIF,
 - other,
 - b) into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion;
- 2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);
- 3) **the liquidation of an enterprise due to economic reasons**.

3. Processes based on the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury consist in the assets of former state farms being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST), which is administered by the Agricultural Property Agency (until 15 VII 2003 – the Agricultural Property Agency of the State Treasury) for the purpose of restructuring and privatization.

TABL. 1 (254). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-
-ORGANIZACYJNEGO W 2003 R.**
Stan w dniu 31 XII
**STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS
IN 2003**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which					
		w prywa- tyzacji bezpo- średniej in direct privatiza- tion	w likwida- cji in liquida- tion	w upadło- ści in bank- ruptcy	w postę- powaniu napraw- czym in sanita- tion procedure	pod zarządem under manage- ment	bez zmian prawno- -organi- zacyjnych without legal and organiza- tional changes
OGÓŁEM..... TOTAL	198	4	32	85	25	4	26
w tym: of which:							
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	89	3	16	39	8	3	13
Budownictwo Construction	35	—	6	21	4	—	1
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	18	—	3	6	4	—	4
Transport, gospodarka magazynowa i łączność... Transport, storage and communication	24	1	4	9	3	1	2
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ Real estate, renting and business activities	19	—	2	10	2	—	3

TABL. 2 (255). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE^a OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI
W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2003 R.**
*STATE OWNED ENTERPRISES^a INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROC-
ESS FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2003*

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	742	100,0	T O T A L
Skomercjalizowane.....	316	42,6	<i>Commercialized</i>
Objęte prywatyzacją bezpośrednią.....	183	24,7	<i>Included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane.....	174	23,5	<i>of which privatized</i>
Poddane likwidacji.....	243	32,7	<i>Subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane	134	18,1	<i>of which liquidated</i>

^a Bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

^a *Excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.*

TABL. 3 (256). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ
BEZPOŚREDNIĄ W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2003 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED BY THE DIRECT METHOD
FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wyniku As a result of			
		sprzedaży majątku sale of assets	wniesienia majątku do spółki Skarbu Państwa transfer of as- sets to a com- pany of the State Treasury	oddania mająt- ku do odpłatne- go korzystania leasing	zastosowania mieszanych sposobów zbycia majątku use of com- bined methods for disposal of assets
OGÓŁEM.....	174	35	12	125	2
TOTAL					
w tym: of which:					
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	56	11	9	36	—
Budownictwo	44	8	—	34	2
Construction					
Handel i naprawy ^Δ	29	7	1	21	—
Trade and repair ^Δ					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność....	11	7	2	2	—
Transport, storage and communication					
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ	31	2	—	29	—
Real estate, renting and business activities					

TABL. 4 (257). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE ZLIKWIDOWANE W OKRESIE
OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2003 R.**
*STATE OWNED ENTERPRISES LIQUIDATED FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII
2003*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	W wyniku <i>As a result of</i>				
		sprzedaży majątku <i>sale of assets</i>	wniesienia majątku do spółki Skarbu Państwa <i>transfer of assets to a company of the State Treasury</i>	oddania majątku do odpłatnego korzystania <i>leasing</i>	zastosowa- nia miesza- nych sposo- bów zbycia majątku <i>use of combined methods for disposal of assets</i>	przekazania majątku z innych tytułów <i>transfer of assets on other gro- unds</i>
OGÓŁEM..... TOTAL	134	3	6	3	2	120
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	45	1	2	3	–	39
Budownictwo <i>Construction</i>	32	1	1	–	–	30
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	15	–	–	–	2	13
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.... <i>Transport, storage and communication</i>	14	–	–	–	–	14
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	25	1	2	–	–	22

TABL. 5 (258). **SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH I ICH PRYWATYZACJA W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2003 R.**
COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE OWNED ENTERPRISES AND THEIR PRIVATIZATION FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki <i>Companies</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	260	T O T A L
powstałe w celu:		<i>established for the purpose of:</i>
prywatyzacji ^a	229	<i>privatization ^a</i>
innym	31	<i>other</i>
W tym sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo)	37	<i>Of which indirectly (capital) privatized</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	11	<i>of which with foreign capital participation</i>
^a Pośredniej (kapitałowej) oraz wniesienia do NFI. ^a <i>Indirect (capital) privatization and transfer to NIF.</i>		

TABL. 6 (259). **SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH
BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH
W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2003 R.**
*COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE DIRECTLY PRIVATIZED AND
LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2003*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	143	T O T A L
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw	7	<i>Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1	<i>of which with foreign capital participation</i>
Spółki pracownicze ^a	136	<i>Employee companies ^a</i>

^a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

^a *Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.*

TABL. 7 (260). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON**
Stan w końcu roku
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER
End of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	385415	417945	424031	T O T A L
sektor publiczny	12021	15622	16743	<i>public sector</i>
sektor prywatny	373394	402323	407288	<i>private sector</i>
w tym:				<i>of which:</i>
Przedsiębiorstwa państwowe.....	309	285	246	<i>State owned enterprises</i>
Spółki	60887	61598	62558	<i>Companies</i>
w tym:				<i>of which:</i>
prawa handlowego	17642	22087	23471	<i>commercial law</i>
cywilne	43137	39389	38963	<i>civil</i>
Spółdzielnie	1288	1275	1263	<i>Co-operatives</i>
Fundacje	413	484	544	<i>Foundations</i>
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	4939	5453	5849	<i>Associations and social organizations</i>
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.....	300973	327098	330097	<i>Natural persons conducting economic activity</i>

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne, bez jednostek lokalnych.

^a *Excluding persons tending private farms, excluding local units.*

TABL. 8 (261). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w końcu roku
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS
End of year

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospo- darczą <i>Natural persons conduct- ing eco- nomic activity</i>
		razem total	w tym of which						
			przed- siębior- stwa pańs- twowe <i>state owned enter- prises</i>	spółki prawa handlowego <i>commercial law companies</i>		spółki cywilne <i>civil law partner- ships</i>	spół- dzielnie <i>co-o-pe- ratives</i>		
				razem total	w tym of which				
					jedno- osobo- we Skarbu Państwa <i>sole- -share- holder compa- nies of the State Treasury</i>			z udzia- łem ka- pitału zagra- niczne- go <i>with foreign capital partici- pation</i>	
O GÓŁEM 2000	385415	84442	309	17642	103	3713	43137	1288	300973
TOTAL 2002	417945	90847	285	22087	92	4009	39389	1275	327098
..... 2003	424031	93934	246	23471	93	4105	38963	1263	330097
w tym: of which:									
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	5397	1037	—	137	1	22	263	195	4360
Rybołówstwo i rybactwo..... <i>Fishing</i>	43	7	—	1	—	—	4	1	36
Przemysł <i>Industry</i>	44105	10572	121	5309	56	1138	4871	167	33533
górnictwo i kopalnictwo <i>mining and quarrying</i>	212	154	5	115	9	15	32	2	58
przetwórstwo przemysło- we..... <i>manufacturing</i>	43593	10163	108	5020	40	1103	4827	164	33430
wytwarzanie i zaopatry- wanie w energię elek- tryczną, gaz, wodę <i>electricity, gas and water supply</i>	300	255	8	174	7	20	12	1	45
Budownictwo <i>Construction</i>	43701	7114	44	3027	2	335	3915	111	36587
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	152613	26173	23	8411	4	1659	17422	236	126440

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne, bez jednostek lokalnych.

^a Excluding persons tending private farms, excluding local units.

TABL. 8 (261). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**
Stan w końcu roku
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)
End of year

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity
		razem Total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which					
				spółki prawa handlowego commercial law companies		spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives		
				razem total	w tym of which				
					jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation			
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	14189	3128	1	399	2	93	2678	4	11061
Transport, gospodarka magazynowa i łączność ... Transport, storage and communication	32245	2845	32	1074	13	241	1690	13	29400
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	16687	1569	—	591	—	35	839	115	15118
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ Real estate, renting and business activities	61652	20161	25	3378	11	444	4568	394	41491
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe świadczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	1648	1640	—	6	—	—	5	—	8
Edukacja Education	10271	5462	—	148	—	23	388	3	4809
Ochrona zdrowia i opieka społeczna..... Health and social work	15619	2227	—	492	1	28	988	5	13392
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna.. Other community, social and personal service activities	25851	11999	—	498	3	87	1332	19	13852

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne, bez jednostek lokalnych.

^a Excluding persons tending private farms, excluding local units.

TABL. 9 (262) **SPÓŁKI PRAWA HANDLOWEGO WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w końcu roku
COMMERCIAL LAW COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS
End of year

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a		
			razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpo- wiedzial- nością with limited liability	razem total	w tym of which	
							jawne unlimited partner- ships	koman- dytowe limited partner- ships
O G Ó Ł E M.....	2000	17642	17476	972	16504	166	122	44
TOTAL	2002	22087	19653	1008	18645	2434	2308	65
	2003	23471	20603	1013	19590	2868	2715	73
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>		137	130	2	128	7	7	—
Rybołówstwo i rybactwo <i>Fishing</i>		1	1	—	1	—	—	—
Przemysł..... <i>Industry</i>		5309	4782	364	4418	527	521	5
górnictwo i kopalnictwo..... <i>mining and quarrying</i>		115	109	23	86	6	6	—
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>		5020	4500	316	4184	520	514	5
wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, wodę <i>electricity, gas and water supply</i>		174	173	25	148	1	1	—
Budownictwo <i>Construction</i>		3027	2832	146	2686	195	195	—
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>		8411	6800	221	6579	1611	1586	25
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>		399	361	7	354	38	36	2
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>		1074	972	36	936	102	102	—
Pośrednictwo finansowe..... <i>Financial intermediation</i>		591	546	67	479	45	42	3
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ ... <i>Real estate, renting and business activities</i>		3378	3161	138	3023	217	161	37
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpiecze- nia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>		6	6	—	6	—	—	—
Edukacja..... <i>Education</i>		148	135	5	130	13	12	1
Ochrona zdrowia i opieka społeczna <i>Health and social work</i>		492	408	3	405	84	24	—
Pozostała działalność usługowa komu- nalna, społeczna i indywidualna <i>Other community, social and personal service activities</i>		498	469	24	445	29	29	—

^a W województwie śląskim wśród spółek osobowych zarejestrowanych było: w 2002 r. – 59 spółek partnerskich i 2 spółki komandytowo-akcyjne, w 2003 r. – odpowiednio 78 i 2.

^a In 2002 among partnerships there were – 59 professional partnerships and 2 limited joint-stock partnerships, while in 2003 – 78 and 2 respectively.

TABL. 10 (263) **OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ
WEDŁUG SEKCJI**
Stan w końcu roku
NATURAL PERSONS^a CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY SECTIONS
End of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	300973	327098	330097	T O T A L
w tym:				of which:
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	4111	4007	4360	Agriculture, hunting and forestry
Rybołówstwo i rybactwo	26	34	36	Fishing
Przemysł	32379	33841	33533	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	32299	33738	33430	of which manufacturing
Budownictwo	35038	36657	36587	Construction
Handel i naprawy ^Δ	117705	125591	126440	Trade and repair ^Δ
Hotele i restauracje	8971	10645	11061	Hotels and restaurants
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	28554	29905	29400	Transport, storage and communication
Pośrednictwo finansowe	11952	14896	15118	Financial intermediation
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ	34238	40184	41491	Real estate, renting and business activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	9	9	8	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	3988	4605	4809	Education
Ochrona zdrowia i opieka społeczna ...	11914	13131	13392	Health and social work
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	12072	13582	13852	Other community, social and personal service activities

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne, bez jednostek lokalnych.

^a Excluding persons tending private farms, excluding local units.